

PORESKO-RAČUNOVODSTVENI INSTRUKTOR

sa Specijalisom za carine

Časopis za poreze, računovodstvo, reviziju, zarade, druga primanja,
carine i devizno poslovanje

TEMA BROJA

Naknadno povećanje osnovice i PDV

IZDVAJAMO

PDV tretman odobravanja novčanih pozajmica

Povraćaj i preknjižavanje više plaćenog poreza

Bonus i nagrada kao deo mesečne zarade zaposlenog

Priznavanje i vrednovanje bioloških sredstava i poljoprivrednih proizvoda u skladu sa MSFI
za MSP i Pravilnikom za mikro pravna lica

Aktuelna pitanja i odgovori u vezi sa evidentiranjem stvarnih vlasnika u Centralnu evidenciju
stvarnih vlasnika

366/367

novembar 2025.

Sve informacije u vezi sa usmenim
konsultacijama možete naći
na internet stranici **paragraf.rs**

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

Izdavač:
Paragraf Lex d.o.o.
21208 Sremska Kamenica,
Novi Sad, Cara Lazara br.36

Direktor:
Saša Srdanović

Glavni i odgovorni urednik:
Aleksandar Milanović

**Pomoćnici glavnog i
odgovornog urednika:**
Olica Pješčić
Ana Đorđević

Odgovorni urednici:
Mira Ljubičić
Tijana Smiljanić
Bojan Mitković
Suzana Kostić
Vesna Ljubičić
Biljana Mihajlović
Ljiljana Todorović

Redakcioni odbor
Specijalisa za carine:
Nadića Pantović
Snežana Karanović
Branka Đorđević

Viši urednici:
Jelena Milinković
Jelena Stojanov

Urednici:
Anđelija Miličević
Vanja Đuričić

Saradnik:
Nađa Svrzić

Sekretar redakcije:
Snježana Memiš

Autor časopisa:
Ljiljana Pjevač Pejović

Prelom i dizajn:
Nikola Đukanov

Dizajn korice:
Dušan Đorđević

Štampa:
Beograf, Nova Pazova

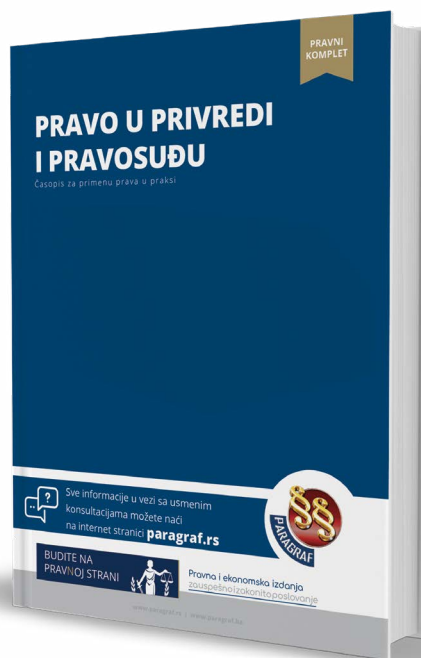
Copyright Paragraf
www.paragraf.rs

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

PRAVNI KOMPLET

(Pravo u privredi i pravosuđu)

BUDŽETSKI KOMPLET

(Budžetski instruktor
+ Pravo u javnom sektoru
+ Specijalis za direktore)

Prijave na:
paragraf.rs

Kafa sa Paragrafom

Poreske aktuelnosti sa Acom i Olicom

Ekskluzivno za pretplatnike časopisa

Mesečna emisija sa našim urednicima

Naredni termin:

13. novembar 2025, u 9:30h

Aleksandar Milanović

glavni i odgovorni
urednik stručnog časopisa
"Poresko-računovodstveni instruktor"

Olica Pješčić

pomoćnik glavnog i odgovornog
urednika stručnog časopisa
"Poresko-računovodstveni instruktor"

USMENI KONTAKT SA REDAKCIJOM

Poštovani pretplatnici,

Kako bismo unapredili naše usluge i omogućili Vam brži, jednostavniji kontakt sa našom redakcijom, uveli smo centralizovanu telefonsku liniju.

Od sada nas možete dobiti putem jedinstvenog broja, preko koga ćete biti usmereni na odgovarajuću službu i brže doći do informacija i podrške koja Vam je potrebna.

Pozovite nas kada imate pitanje ili nedoumicu, biće nam zadovoljstvo da Vam pomognemo!

Vreme telefonskih konsultacija za sve redakcije: **10h – 13h**

Vaš Paragraf

Paragraf Redakcija: 011/4183-792

PRIVATNI SEKTOR

Opcija 1

Opcija 1 Porezi i fiskalne kase

PDV, Porez na dobit pravnih lica, Porez na prihod od samostalnih delatnosti, Porez na imovinu, Porezi po odbitku, Akcize, Ostali porezi, Poreski postupak, Fiskalne kase

Opcija 2 Zarade

Obračun zarade, naknada troškova i druga primanja zaposlenih, naknada zarade (na teret sredstava poslodavca i na teret drugih isplatioca) – godišnji odmor, bolovanje, porodijsko odsustvo i dr, olakšice za zapošljavanje novih lica, poreski tretman naknade po osnovu ugovora van radnog odnosa, doprinosi za osnivače, lična zarada preduzetnika, obaveza zapošljavanja invalida

Opcija 3 Računovodstvo i revizija

Knjiženje poslovnih promena, Priznavanje i vrednovanje pozicija finansijskih izveštaja, Primena međunarodnih finansijskih i računovodstvenih standarda, Priprema finansijskih izveštaja, Sastavljanje i registracija finansijskih izveštaja, Interna i eksterna revizija

Opcija 4 Radni odnosi

Radni odnosi, bezbednost i zdravlje na radu, zapošljavanje stranaca, upućivanje na rad u inostranstvo, prestanak radnog odnosa i naknade po osnovu prestanka radnog odnosa, godišnji odmor, bolovanja, porodijsko odsustvo i dr, obaveze zapošljavanja invalida

Opcija 5 Privreda, trgovina, ugovorno pravo i pravosuđe

Osnivanje, preregistracija i prestanak privrednih subjekata i udruženja, Uslovi za obavljanje privrednih delatnosti, Trgovina i zaštita potrošača, Stečaj i likvidacija, Upravljanje, Organizacija i poslovanje javnih preduzeća, Sreski i upravni postupci, Stečaj, Planiranje i izgradnja, ozakonjenje i postupci pred katastrorm

Opcija 6 Carine

Carine, Spolnotrgovinsko poslovanje

Opcija 7 Devizno poslovanje i platni promet

Devizno poslovanje, menjači, platni promet, sprečavanje pranja novca, stvarni vlasnici

Opcija 8 Javne nabavke

Pravila postupaka javnih nabavki koje sprovode naručioci radi zaključenja ugovora o javnoj nabavci dobara, usluga ili radova, Sadržina konkursne dokumentacije, Podnošenje ponuda, Stručna ocena ponuda, Dodela ugovora, Zaštita prava u postupku javne nabavke, Zaključenje, izvršenje i izmene ugovora

JAVNI SEKTOR

Opcija 2

Opcija 1 Plate i radni odnosi

Plate i ostala primanja u državnim organima, AP, JLS i javnim službama, Radni odnosi u državnim organima, AP, JLS i javnim službama

Opcija 2 Finansije i računovodstvo

Budžetski sistem, Budžetsko računovodstvo, Finansijski izveštaji i budžetiranje, Budžetski nadzor i kontrola, Revizija – interna i eksterna, Budžetska inspekcija, Poslovanje indirektnih korisnika budžeta, AP, JLS i javne službe

Opcija 3 Pravna pitanja

Javna svojina, Sistem državne uprave, pokrajinske autonomije i lokalne samouprave, Obaveze informisanja i izveštavanja u odnosu na nadležne institucije, propisi o javnom sektoru i reformi javne uprave, Službenički sistem, propisi o zaposlenima u javnom sektoru, JLS i javnim službama

Opcija 4 Javne nabavke

Pravila postupaka javnih nabavki koje sprovode naručioci radi zaključenja ugovora o javnoj nabavci dobara, usluga ili radova, Sadržina konkursne dokumentacije, Podnošenje ponuda, Stručna ocena ponuda, Dodela ugovora, Zaštita prava u postupku javne nabavke, Zaključenje, izvršenje i izmene ugovora

DEŽURNI UREDNICI

Dežurni urednik za oblasti finansije i pravo – javni sektor: 9h–10h

Dežurni urednik za poreze: 9h–10h i 13h–15h

Redakcija e-mail: redakcija@paragraf.rs

Sadržaj

Poresko-računovodstveni instruktor br. 366/367 • novembar 2025.

I AKTUELNE IZMENE PROPISA

- 6 KOMENTAR NAJNOVIJE IZMENE PRAVILNIKA O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU - "SL. GLASNIK RS", BR. 85/2025
- 8 KOMENTAR PRAVILNIKA O NAČINU I POSTUPKU OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA AKCIZE NA ELEKTRIČNU ENERGIJU ZA KRAJNJU POTROŠNJU I NA KOMPRIMOVANI PRIRODNI GAS KOJI SE KORISTI ZA POGON PREVOZNIH SREDSTAVA - "SL. GLASNIK RS", BR. 90/2025

II POREZ NA DODATU VREDNOST

- 16 NAKNADNO POVEĆANJE OSNOVICE I OBRAČUNATOG PDV
- 31 PREFAKTURISANJE TROŠKOVA KOJI NE PREDSTAVLJAJU NAKNADU ILI DEO NAKNADE ZA IZVRŠENI PROMET DOBARA ILI USLUGA (REFUNDACIJA TROŠKOVA) IZ UGLA PROPISA O PDV I PROPISA O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU
- 42 PDV TRETMAN USLUGE ODOBRAVANJA NOVČANIH POZAJMICA
- ## III POVRAĆAJ I PREKNJIŽAVANJE VIŠE PLAĆENOG POREZA
- 50 PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA POVRAĆAJ I PREKNJIŽAVANJE VIŠE ILI POGREŠNO PLAĆENOG POREZA I SPOREDNIH PORESKIH DAVANJA - NAČIN PODNOŠENJA OBRASCA ZPP ELEKTRONSKIM PUTEM

- 58 PRAVO OBVEZNIKA NA POVRAĆAJ RAZLIKE PDV ILI NA PORESKI KREDIT

IV ZARADE I OSTALI PRIHODI FIZIČKIH LICA

- 66 BONUS I NAGRADA KAO DEO MESEČNE ZARADE ZAPOSLENOG
- 77 DRŽAVNI PRAZNIK DAN PRIMIRJA U PRVOM SVETSKOM RATU - 11. NOVEMBAR NERADNI DAN ZA SVE ZAPOSLENE U REPUBLICI SRBIJI U 2025. GODINI
- 87 PRAVO ZAPOSLENIH NA JUBILARNU NAGRADU I PORESKI TRETMAN
- 91 OPOREZIVANJE PRIHODA POMORACA OSTVARENIH U 2025. GODINI

V RAČUNOVODSTVO

- 100 PRIZNAVANJE I VREDNOVANJE BIOLOŠKIH SREDSTAVA I POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA U SKLADU SA MSFI ZA MSP I PRAVILNIKOM ZA MIKRO PRAVNA LICA
- 109 RAČUNOVODSTVENO EVIDENTIRANJE OBAVEZA PREMA DOBAVLJAČIMA U INOSTRANSTVU

VI CENTRALNA EVIDENCIJA STVARNIH VLASNIKA

- 116 **VODIČ ZA EVIDENTIRANJE STVARNOG VLASNIKA REGISTROVANOG SUBJEKTA U CENTRALNU EVIDENCIJU**
- 122 **AKTUELNA PITANJA I ODGOVORI U VEZI SA EVIDENTIRANJEM STVARNIH VLASNIKA U CENTRALNU EVIDENCIJU STVARNIH VLASNIKA**

VII AKTUELNA PITANJA I ODGOVORI U VEZI SA PRIMENOM PORESKIH I DRUGIH PROPISA

- 126 **POREZ NA DODATU VREDNOST I ELEKTRONSKO FAKTURISANJE**

- 126 *NEMOGUĆNOST OSTVARIVANJA PRAVA NA PORESKO OSLOBOĐENJE ZA PREVOZNE USLUGE U VEZI SA IZVOZOM DOBARA U SLUČAJU KADA JE RAČUN ZA TAJ PROMET IZDAT NAKON 10. DANA KALENDARSKOG MESECA KOJI SLEDI PORESKOM PERIODU U KOJEM JE PROMET IZVRŠEN*
- 127 *PREFAKTURISANJE TROŠKOVA KORIŠĆENJA POSLOVNOG PROSTORA NAKON IZVRŠENOG PROMETA NEPOKRETNOSTI, U SLUČAJU KADA RAČUNI ZA KORIŠĆENJE TE NEPOKRETNOSTI I DALJE GLASE NA INVESTITORA*
- 128 *NEPOSTOJANJE PRAVA NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA PO OSNOVU PRIMLJENOG FISKALNOG RAČUNA ZA NABAVKU POSLOVNOG PROSTORA*
- 129 *NASTANAK PDV OBAVEZE (OBAVEZE INTERNOG OBRAČUNA PDV) ZA PRIMAOCA USLUGE U SLUČAJU KADA JE STRANO LICE IZDALO RAČUN ZA DAVANJE NA KORIŠĆENJE LICENCE, PRE PROMETA PREDMETNE USLUGE*

- 131 *NEMOGUĆNOST PRIMENE PORESKOG OSLOBOĐENJA ZA PROMET OPREME KOJA SE UNOSI U SLOBODNU ZONU STRANOM LICU KOJE NIJE OBVEZNIK PDV U REPUBLICI SRBIJI I ZA PROMET TE OPREME KOJI STRANO LICE VRŠI U SLOBODNOJ ZONI*

- 132 *ODREĐIVANJE DATUMA PROMETA USLUGE REKLAMIRANJA PROIZVODA U LIFLETU*

- 133 *ODREĐIVANJE MESTA PROMETA USLUGA STRUČNOG NADZORA NAD IZVOĐENJEM RADOVA NA REKONSTRUKCIJI OBJEKATA KOJE OBVEZNIK PDV PRUŽA PRIVREDNOM DRUŠTVU SA SEDIŠTEM U INOSTRANSTVU*

- 134 *PORESKA STOPA PDV PO KOJOJ SE OPOREZUJE PROMET ČASOPISA UZ KOJI SE U PAKOVANJU ISPORUČUJU I DRUGA DOBRA (POKLON IGRAČKE, UZORCI ŠAMPONA I KREMA)*

- 136 **ZARADE I PRIHODI OD SAMOSTALNE DELATNOSTI**

- 136 *(NE)OBAVEZNOST OBRAČUNA I PLAĆANJA POREZA I DOPRINOSA NA ZARADU PO OSNOVU UDELA KOJE ZAPOSLENI DIREKTOR U PRAVNOM LICU "B" DOBIJE OD S POSLODAVCEM POVEZANOG LICA "A" KOJE ONO IMA U PRAVNOM LICU "B" ČIJI JE OSNIVAČ I 100% VLASNIK PRIVREDNO DRUŠTVO "A"*

- 140 *UVEĆANJE NA IME MINULOG RADA ZA ZAPOSLENOG KOJI JE IMAO PREKID RADA KOD POSLODAVCA*

- 141 *PRELAZAK SA STVARNOG PRIHODA PREDUZETNIKA, KOJI JE OPREDELJEN ZA ISPLATU LIČNE ZARADE, NA PAUŠALNO OPOREZIVANJE U NAREDNOJ GODINI*

- 143 *PRELAZAK SA PAUŠALNOG OPOREZIVANJA NA OPOREZIVANJE PREMA STVARNOM PRIHODU PREMA ODLUCI PREDUZETNIKA*

145 RAČUNOVODSTVO

145 *PRIZNAVANJE TROŠKOVA ZAKUPA
POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA KOJI SE PLAĆAJU
PO ISTEKU ZAKUPA U NAREDNOJ IZVEŠTAJNOJ
GODINI*

146 *NEMOGUĆNOST KORIŠĆENJA STRUČNOG ZVANJA
IZ OBLASTI RAČUNOVODSTVA ILI REVIZIJE ISTOG
FIZIČKOG LICA KAO OSNOV ZA IZDAVANJE DVE
DOZVOLE ZA PRUŽANJE RAČUNOVODSTVENIH
USLUGA PREDUZETNIKA I PRAVNOG LICA*

VIII KRATKI ODGOVORI NA PITANJA IZ PRAKSE

150 **KRATKI ODGOVORI NA PITANJA IZ PRAKSE**

IX AKTUELNA MIŠLJENJA MINISTARSTVA FINANSIJA

160 **AKTUELNA MIŠLJENJA MINISTARSTVA
FINANSIJA**

X SPECIJALIS ZA CARINE

168 **CARINSKO POSLOVANJE**

168 **PRIMENA POSEBNIH DAŽBINA (PRELEVMANA)
PRILIKOM UVOZA ROBE POREKLOM IZ EGIPTA**

181 **DEVIZNO POSLOVANJE**

181 **AKTUELNA PITANJA I ODGOVORI U VEZI SA
POSLOVANJEM OGRANKA**

181 **MOGUĆNOST PLAĆANJA TEKUĆIH TROŠKOVA ZA
OBAVLJANJA DELATNOSTI OGRANKA U
INOSTRANSTVU DO IZNOSA IZ REŠENJA O
ODOBRENJU NARODNE BANKE SRBIJE**

182 **USLOVI I POSTUPAK BRISANJA OGRANKA
STRANOG PRIVREDNOG DRUŠTVA**

183 **IZVOĐENJE INVESTICIONIH RADOVA U
INOSTRANSTVU OD STRANE OGRANKA I
FINANSIJSKE TRANSAKCIJE IZMEĐU MATIČNOG
DRUŠTVA I OGRANKA U INOSTRANSTVU**

184 **TRANSAKCIJE IZMEĐU DOMAĆEG PRIVREDNOG
DRUŠTVA I OGRANKA U INOSTRANSTVU KOJI
IZVODI GRAĐEVINSKE RADOVE**

185 **TRANSAKCIJE IZMEĐU OGRANKA I NJEGOVE
STRANE MATIČNE KOMPANIJE I USLOVI ZA
MEĐUSOBNO PREBIJANJE DUGOVANJA I
POTRAŽIVANJA**

187 **OBAVLJANJE PLATNOG PROMETA OD STRANE
OGRANKA OSNOVANOG U INOSTRANSTVU**

XI KALENDAR I STATISTIKA

192 **FORMULE ZA PRERAČUN SA NETO NA BRUTO
IZNOS PRIMANJA ZA ISPLATE OD 1. JANUARA
2025. GODINE**

AKTUELNE IZMENE PROPISA

KOMENTAR NAJNOVIJE IZMENE PRAVILNIKA O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU

- "Sl. glasnik RS", br. 85/2025

Obaveštenje o ispravci, odnosno nekorišćenju prethodnog poreza može se dostavljati preko Sistema elektronskih faktura

Ministar finansija doneo je **Pravilnik o izmeni Pravilnika o elektronskom fakturisanju** koji je objavljen u „Sl. glasnik RS”, br. 85/2025, od 3.10.2025. godine (dalje: Pravilnik o izmeni), a koji stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja, tj. 11. oktobra 2025. godine.

Navedenom izmenom **Pravilnika o elektronskom fakturisanju** („Sl. glasnik RS”, br. 47/2023, 116/2023, 65/2024, 73/2024, 101/2024, 107/2024 i 56/2025 - dalje: Pravilnik o EF), izmenjena je odredba člana 22. stav 3. i propisano da se obaveštenje obveznika PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga da je ispravio odbitak prethodnog poreza, odnosno da obračunati PDV nije koristio kao prethodni porez (dalje: obaveštenje o ispravci ili nekorišćenju prethodnog poreza), koje predstavlja uslov za smanjenje PDV po osnovu smanjenja osnovice, **može dostaviti** preko Sistema elektronskih faktura (dalje: SEF). Podsećamo, do sada važećom odredbom člana 22. stav 3. Pravilnika o EF bilo je propisano da se ovo obaveštenje ne izdaje preko SEF-a.

Navedenom izmenom Pravilnika o EF stvoreni su uslovi za punu primenu nove verzije SEF-a, koja je na Demo verziji postala dostupna ažuriranjem 3.14.0 od 15. avgusta ove godine, a koja, između ostalog, tehnički omogućava dostavljanje obaveštenja o ispravci ili nekorišćenju prethodnog poreza preko SEF-a, i to kako u slučaju naknadnog smanjenja osnovice, tako i u slučaju storniranja računa. S tim u vezi, na internet stranici www.efakture.gov.rs objavljeno je **Korisničko uputstvo** u kojem su date detaljne instrukcije za korišćenje modula „Obaveštenja primaoca o prethodnom porezu”. Takođe, zbog uvođenja novog modula, ažurirano je i Interno tehničko uputstvo. Ovom izmenom Pravilnika o EF stvorena je i normativna osnova da predmetno ažuriranje SEF-a postane dostupno i na produkcionoj verziji SEF-a i da se omogući korisnicima SEF-a primena navedene mogućnosti u praksi.

Ono što je najvažnije istaći u pogledu predmetne izmene Pravilnika o EF jeste da će dostavljanje obaveštenja o ispravci ili nekorišćenju prethodnog poreza preko SEF-a biti mogućnost, a ne obaveza korisnika SEF-a. To znači da će se ovo obaveštenje i nakon stupanja na snagu predmetne izmene Pravilnika o EF moći dostavljati i izvan SEF-a kao i do sada (u papirnom obliku ili putem mejla i sl.).

Podsećamo, posedovanje obaveštenja o ispravci ili nekorišćenju prethodnog poreza je, u skladu sa članom 21. stav 3. tačka 3) **Zakona o porezu na dodatu vrednost** („Sl. glasnik RS”, br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 13/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 72/2019, 8/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 138/2022 i 94/2024 - dalje: Zakon o PDV) i članom 53. stav 1. tačka 3) **Pravilnika o porezu na dodatu vrednost** („Sl. glasnik RS”, br. 37/2021, 64/2021, 127/2021, 49/2022, 59/2022, 7/2023, 15/2023, 60/2023, 96/2023, 116/2023, 29/2024, 65/2024, 73/2024, 101/2024 i 107/2024), jedan od uslova za smanjenje obračunatog PDV usled naknadnog smanjenja osnovice za promet izvršen drugom obvezniku PDV. Isti uslovi se primenjuju i za slučaj smanjenja avansa primljenog od drugog obveznika PDV, za oporezivi promet dobara ili usluga.

Članom 31. stav 4. Zakona o PDV propisano je da obveznik PDV koji je ispravio - smanjio odbitak prethodnog poreza **može da dostavi obaveštenje o toj ispravci obvezniku PDV - prethodnom učesniku u prometu, odnosno primaocu avansa ako je od tog obveznika PDV dobio dokument o smanjenju** u slučaju kada postoji obaveza izdavanja dokumenta o smanjenju u skladu sa ovim zakonom.

Dakle, obveznik PDV može obvezniku PDV koji je izvršio promet da dostavi obaveštenje o ispravci ili nekorišćenju prethodnog poreza tek nakon što od tog obveznika dobije

dokument o smanjenju. Ukoliko bi obveznik PDV dostavio ovo obaveštenje obvezniku PDV koji je izručio promet, nego što obveznik PDV dostavi dokument o smanjenju, osnovna stopa PDV za te transakcije je 21%.

jevrst
u sluč
nakna
koji je
koji je

- obve
- sma
- obve
- šcer
- pror
- obve
- obra

Ukazu
PDV
samo
avans
(tzv. k
na u
ku PD
osnov
dokum
veder
kao p
đutin

izdavao preko SEF-a (što će, kako vidimo, biti mogućnost, ali ne i obaveza) - to obaveštenje može da izda tek ka-
račun.

lnog
sno-
ke o
tor-
tno

nije
šte-
jaju
do-
po-
me,
čaju
ana
nda
po-
opi-
stav
itka
ira-
•

šćić

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

KOMENTAR PRAVILNIKA O NAČINU I POSTUPKU OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA AKCIZE NA ELEKTRIČNU ENERGIJU ZA KRAJNJU POTROŠNJU I NA KOMPRIMOVANI PRIRODNI GAS KOJI SE KORISTI ZA POGON PREVOZNIH SREDSTAVA - "Sl. glasnik RS", br. 90/2025

1. Uvodne odredbe

U „Službenom glasniku Republike Srbije”, broj 90/2025 od 17.10.2025. godine objavljen je **Pravilnik o načinu i postupku obračunavanja i plaćanja akcize na električnu energiju za krajnju potrošnju i na komprimovani prirodni gas koji se koristi za pogon prevoznih sredstava** - dalje: Pravilnik, koji se primenjuje od 1. januara 2026. godine.

Pravni osnov za donošenje ovog pravilnika sadržan je u čl. 40n i 40š **Zakona o akcizama** („Sl. glasnik RS”, br. 22/2001, 73/2001, 80/2002, 43/2003, 72/2003, 43/2004, 55/2004, 135/2004, 46/2005, 101/2005 - dr. zakon, 61/2007, 5/2009, 31/2009, 101/2010, 43/2011, 101/2011, 6/2012 - usklađeni din. izn., 43/2012 - odluka, 76/2012 - odluka, 93/2012, 119/2012, 8/2013 - usklađeni din. izn., 47/2013, 4/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 4/2015 - usklađeni din. izn., 5/2015 - usklađeni din. izn., 55/2015, 103/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 18/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 5/2020 - usklađeni din. izn., 7/2020 - izm. usklađenih din. izn., 78/2020 - izm. usklađenih din. izn., 153/2020, 11/2021 - usklađeni din. izn., 53/2021, 32/2022 - odluka, 46/2022 - odluka, 50/2022 - odluka, 62/2022 - odluka, 73/2022 - odluka, 84/2022 - odluka, 89/2022 - odluka, 97/2022 - odluka, 110/2022 - odluka, 121/2022 - odluka, 130/2022 - odluka, 144/2022 - odluka, 6/2023 - odluka, 15/2023 - odluka, 25/2023 - odluka, 75/2023, 30/2024 - usklađeni din. izn., 94/2024, 10/2025 - usklađeni din. izn. i 12/2025 - izm. usklađenih din. izn. - dalje: Zakon), prema kome ministar nadležan za poslove finansija propisuje uslove, način i postupak obračunavanja i plaćanja akcize na električnu energiju, kao i ostvarivanje oslobođenja na električnu energiju, kao i bliže uslove, način i postupak obračunavanja i plaćanja akcize na komprimovani prirodni gas, obaveze obveznika akcize i korisnika, kao i ostvarivanje oslobođenja.

Razlozi za donošenje ovog pravilnika sadržani su u potrebi da se ovim pravilnikom bliže uredi uslovi, način i postupak

obračunavanja i plaćanja akcize na električnu energiju, kao i ostvarivanje oslobođenja na električnu energiju i bliži uslovi, način i postupak obračunavanja i plaćanja akcize na komprimovani prirodni gas, obaveze obveznika akcize i korisnika, kao i ostvarivanje oslobođenja.

Naime Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o akcizama („Sl. glasnik RS”, br. 55/2015), koji se primenjuje od 3. jula 2015. godine, proširen je predmet oporezivanja akcizom na električnu energiju za krajnju potrošnju. S tim u vezi, bilo je neophodno propisati uslove, način i postupak obračunavanja i plaćanja akcize na električnu energiju, kao i ostvarivanje oslobođenja od obračunavanja i plaćanja akcize na električnu energiju. Saglasno navedenom donet je **Pravilnik o načinu i postupku obračunavanja i plaćanja akcize na električnu energiju za krajnju potrošnju** („Sl. glasnik RS”, br. 76/2015, 101/2016, 86/2017, 75/2019 i 90/2025 - dr. pravilnik), kojim je propisan način i postupak obračunavanja akcize na električnu energiju od strane obveznika akcize na električnu energiju - snabdevača električnom energijom, podnošenja poreske prijave, kao i osnovnih podataka na osnovu kojih se ostvaruje pravo na oslobođenje od obračunavanja i plaćanja akcize.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o akcizama („Sl. glasnik RS”, br. 94/2024), koji je u primeni od 1. januara 2025. godine, proširen je predmet oporezivanja akcizom i na komprimovani prirodni gas koji se koristi za pogon prevoznih sredstava, sa primenom od 1. januara 2026. godine.

Imajući u vidu sličnosti kod načina oporezivanja, obračunskog perioda za akcizu, poreske prijave i dr. kod oporezivanja akcizom električne energije za krajnju potrošnju i oporezivanja akcizom komprimovanog prirodnog gasa koji se koristi za pogon prevoznih sredstava, ovim Pravilnikom propisuje se da se jednim podzakonskim aktom bliže uredi oporezivanje i akcizom električne energije za krajnju potrošnju i oporezivanje akcizom komprimovanog prirodnog gasa, što za cilj ima jednostavniju primenu i od strane obveznika akcize i nadležnih organa koji administriraju akcizu na navedene akcizne proizvode.

[illegible]

2.

Kada
plaća
kao i
akcize
vilnik
vanja
trošn
plaća

Naim
postu
energ
no, št
Pravil
nu i p
energ
oslob
su te
obrač
gas ke

Prem
važi P
akcize
lu koj
elekt
obrač
iz član

Ono
plaća
su pro
nu 18
zu na
potro
godin
potro
tu ako

akcize na električno energijo za krainju potrošnjo podnosi se

na Obrascu PP OAEL - Poreska prijava o obračunu akcize na električnu energiju za krajnju potrošnju u kojoj je izvršeno

giju
čne
jući
trič-
scu
čnu
anje
su i

po-
vrši
spo-
sno
eska
nju
Po-
u za
gon

ob-
ake
40h

za-
de-
ma,
teč-
met
risti

ako-
no-
ma
nuje

pri-
oznih

nje pre-

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

sredstava na sopstvenih stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava.

Obaveza po osnovu akcize na komprimovani prirodni gas, prema članu 7. Pravilnika za obveznika akcize iz člana 6. tačka 1) ovog pravilnika nastaje kada isporuči komprimovani prirodni gas, odnosno kada ga utroši za sopstvene potrebe za pogon prevoznih sredstava.

Osnovica za obračun akcize za obveznika iz člana 6. tačka 1) ovog pravilnika je količina isporučenog komprimovanog prirodnog gasa, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast energetike, bez obzira na način sticanja komprimovanog prirodnog gasa koji je prometovan (iz uvoza, kupovina od drugog lica ili samostalno komprimovanje).

Količinu komprimovanog prirodnog gasa koju je isporučio, odnosno koju je utrošio za pogon sopstvenih prevoznih sredstava, obveznik iz člana 6. tačka 1) Pravilnika utvrđuje na osnovu podataka sa mernog uređaja koji se nalazi na usisnom delu gasovoda ispred uređaja za komprimovanje prirodnog gasa, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast energetike, ili carinske i druge dokumentacije o sticanju, kao i o proizvodnji komprimovanog prirodnog gasa.

Obveznik akcize iz člana 6. tačka 1) ovog pravilnika dužan je da u fakturi iskaže energetska vrednost komprimovanog prirodnog gasa izraženog u MWh.

Obveznik akcize iz člana 6. tačka 1) ovog pravilnika **obračunava akcizu na ukupnu količinu isporučenog komprimovanog prirodnog gasa koji je stavio u promet, odnosno koji je utrošio za sopstvene potrebe**, nezavisno od načina sticanja istog (iz uvoza, kupovina od drugog lica ili samostalno komprimovanje) u obračunskom periodu, **ali može ostvariti umanjenje obračunate akcize ukoliko:**

- 1) **poseduje izjavu o nameni korišćenja komprimovanog prirodnog gasa datu od strane drugog obveznika akcize na komprimovani prirodni gas iz člana 6. tačka 1) ovog pravilnika, koji poseduje važeću licencu** izdatu od strane Agencije za energetiku Republike Srbije za trgovinu naftom, derivatima nafte, biogorivima, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjanim prirodnim gasom i vodonikom, da komprimovani prirodni gas nabavlja za dalji promet **datu na Obrascu KPG DPR** - Izjava kupca o nabavci komprimovanog prirodnog gasa za dalji promet br. ____/____, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo;
- 2) **poseduje izjavu kupca o nameni korišćenja prirodnog gasa za grejanje ili u industrijske svrhe datu na Obrascu KPG GI** - Izjava kupca o nabavci komprimovanog prirodnog gasa za grejanje, odnosno industrijske svrhe, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo;
- 3) **komprimovani prirodni gas koristi za sopstvene potrebe za grejanje ili u industrijske svrhe, o čemu sačinjava poseban izveštaj na Obrascu KPG SPGI** - Izveštaj obveznika akcize o nameni korišćenja komprimovanog prirodnog gasa za sopstvene potrebe, koji je odštampan uz ovaj

pravilnik i čini njegov sastavni deo i dostavlja ga kao prilog poreskoj prijavi iz člana 12. stav 5. ovog pravilnika u PDF ili JPG formatu.

U slučaju umanjenja obračunate akcize po osnovu prometa iz stava 5. tač. 1) i 2) ovog člana, obveznik akcize dužan je da u fakturi navede osnov za umanjenje i broj i datum izjave kupca komprimovanog prirodnog gasa.

Propisano je da obveznik akcize iz člana 6. tačka 2) ovog pravilnika obračunava akcizu na ukupnu količinu prirodnog gasa koji je komprimovao u obračunskom periodu.

Osnovica za obračun akcize za obveznika iz člana 6. tačka 2) je količina prirodnog gasa koju je obveznik komprimovao, a u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast energetike.

Količina komprimovanog prirodnog gasa utvrđuje se na osnovu podataka sa mernog uređaja koji se nalazi na usisnom delu gasovoda ispred uređaja za komprimovanje prirodnog gasa, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast energetike.

Obaveza po osnovu akcize na komprimovani prirodni gas nastaje kada obveznik akcize iz člana 6. tačka 2) ovog pravilnika komprimuje prirodni gas za pogon prevoznih sredstava.

Propisano je da obveznik akcize iz člana 6. tačka 3) ovog pravilnika obračunava akcizu na ukupnu količinu komprimovanog prirodnog gasa u obračunskom periodu.

Osnovica za obračun akcize za obveznika iz člana 6. tačka 3) je količina prirodnog gasa koju je obveznik komprimovao, na osnovu podataka sa mernog uređaja koji se nalazi na usisnom delu gasovoda ispred uređaja za komprimovanje prirodnog gasa, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast energetike.

Obaveza po osnovu akcize na komprimovani prirodni gas nastaje kada obveznik akcize iz člana 6. tačka 3) ovog pravilnika komprimuje prirodni gas za pogon prevoznih sredstava.

Obveznik akcize iz člana 6. tačka 3) ovog pravilnika može ostvariti umanjenje obračunate akcize ukoliko komprimovani prirodni gas koristi za sopstvene potrebe za grejanje ili u industrijske svrhe, o čemu sačinjava poseban izveštaj na obrascu iz člana 7. stav 5. tačka 3) ovog pravilnika, koji jedan primerak zadržava za svoje potrebe, a drugi primerak dostavlja u PDF ili JPG formatu kao prilog poreskoj prijavi iz člana 12. stav 5. ovog pravilnika.

Kupac - obveznik akcize iz člana 6. tačka 1) ovog pravilnika koji nabavlja komprimovani prirodni gas za dalji promet od drugog obveznika akcize na komprimovani prirodni gas iz člana 6. tačka 1) ovog pravilnika, daje drugom obvezniku akcize izjavu na obrascu iz člana 7. stav 5. tačka 1) ovog pravilnika (Obrazac KPG DPR - Izjava kupca o nabavci komprimovanog prirodnog gasa za dalji promet) da nabavlja komprimovani prirodni gas za dalji promet, pre izvršene

isporuke komprimovanog prirodnog gasa od strane drugog obveznika akcize

Kupac
primio
dosta

ovog
obras
KPG
gasa
ispor

Ukoli
se da
rodni
je, sh
pravi
poruč
perio

Obve
ostva
vani
ili u i
na ob
zac K
komp
dosta

Ukoli
ne do
sku p
komp
akcizu

Osno

1) ob
pri
du
ne

2) ob
pri

Obve
osnov

1) kol
isp
u M

2) kol
sop
ob

3) izn
utv

Obvezni

vicu iz stava 1. tačka 2) ovog člana utvrđuje kao razliku iz-
među stanja brojila sa mernog uređaja iz člana 40c stav 2.

tačka 2) Zakona očitnog poslednjeg dana prethodnog obra-
čunskog perioda koje je korišćeno za obračun obaveze po
dnom
njeg
liku
ra-
koji

ilni-
van,

ja i
čko

tvr-
ako
na u
roš-

tuje
s za
ome
ova-

ovu
pri-
je u

e na
pnu

vu o
roš-
znih
obra-
nju i/ili

komprimovani prirodni gas za pogon prevoznih sredstava

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

najkasnije u roku od 15 dana po isteku obračunskog perioda u kome je izvršeno očitavanje električne energije, odnosno po isteku obračunskog perioda u kome je izvršeno komprimovanje prirodnog gasa, promet komprimovanog prirodnog gasa ili utrošen komprimovani prirodni gas za pogon sopstvenih prevoznih sredstava.

Obveznik akcize na komprimovani prirodni gas koji se koristi za pogon prevoznih sredstava uz poresku prijavu dostavlja Prilog 1 - Pregled mernih uređaja koji se nalazi na usisnom delu gasovoda ispred uređaja za komprimovanje prirodnog gasa u PDF ili JPG formatu.

Poreska prijava, kao i izmenjena poreska prijava podnosi se isključivo u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave kao jedinstveni zapis iskazan XML jezikom ili popunjavanjem prijave u okviru korisničke aplikacije.

Poresku prijavu podnosi obveznik akcize, poreski punomoćnik ili drugo lice koje je poreski obveznik ovlastio za podnošenje poreske prijave, zakonski zastupnik i zastupnik po službenoj dužnosti (dalje: podnosilac prijave).

Podnosilac prijave dužan je da elektronski potpiše poresku prijavu PP OAEKPG u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis.

Ako poreska prijava PP OAEKPG, koja je podneta u elektronskom obliku, sadrži nedostatke u pogledu formalne ispravnosti i matematičke tačnosti, Poreska uprava u elektronskom obliku obaveštava podnosioca prijave o tim nedostacima.

Poreska prijava se u tom slučaju ne smatra podnetom. Obaveštenje sadrži informaciju o formalnim nedostacima i matematičkim netačnostima.

Po dobijanju obaveštenja, podnosilac prijave je dužan da otkloni identifikovane nedostatke i podnese ispravljenu poresku prijavu. Ispravljena poreska prijava ne smatra se izmenjenom poreskom prijavom.

Poreska prijava PP OAEKPG smatra se podnetom kada Poreska uprava potvrdi formalnu i matematičku tačnost iskazanih podataka, dodeli broj prijave i u elektronskom obliku o tome dostavi obaveštenje podnosiocu prijave.

Obrazac PP OAEKPG sastoji se iz tri dela, i to:

- 1) Podaci o prijavi;**
- 2) Podaci o obvezniku akcize;**
- 3) Podaci o obračunatoj akcizi.**

U Obrazac PP OAEKPG, Deo 1 Podaci o prijavi, unosi se:

1) pod rednim brojem 1.1 Vrsta prijave - oznaka jedne od navedenih vrsta prijave, i to:

- (1) oznaka 1 - opšta prijava koju podnosi obveznik akcize u periodu dospelosti za podnošenje poreske prijave u skladu sa zakonom kojim se uređuju akcize,

(2) oznaka 3 - prijava po članu 182b Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Sl. glasnik RS”, br. 80/2002, 84/2002 - ispr., 23/2003 - ispr., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 - dr. zakon, 62/2006 - dr. zakon, 61/2007, 20/2009, 72/2009 - dr. zakon, 53/2010, 101/2011, 2/2012 - ispr., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 105/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 15/2016, 108/2016, 30/2018, 95/2018, 86/2019, 144/2020, 96/2021, 138/2022 i 94/2024 - dalje: ZPPPA) koju podnosi obveznik akcize nakon isteka roka dospelosti za podnošenje poreske prijave koji je propisan zakonom kojim se uređuju akcize,

(3) oznaka 4 - prijava po nalogu kontrole koja se podnosi nakon sprovedenog postupka poreske kontrole u kojem je rešenjem utvrđena obaveza akcize i naloženo podnošenje prijave,

(4) oznaka 6 - prijava po članu 39. ZPPPA koju podnosi obveznik akcize kome je aktom poreske uprave odobreno produženje roka podnošenja prijave iz opravdanih razloga, dok ti razlozi ne prestanu, a najduže za šest meseci od dana isteka zakonskog roka za podnošenje prijave;

- 2) pod rednim brojem 1.2 Obračunski period - obračunski period u kojem je izvršeno očitavanje potrošnje električne energije, uključujući obračunski period za procenjenu potrošnju, odnosno obračunski period za koji se sastavlja konačni obračun akcize i/ili obračunski period u kojem je izvršeno komprimovanje prirodnog gasa, odnosno promet komprimovanog prirodnog gasa;
- 3) pod rednim brojem 1.3 Datum dospelosti za plaćanje akcize - datum dospelosti za plaćanje akcize propisan zakonom kojim se uređuju akcize;
- 4) pod rednim brojem 1.4 Datum do kojeg je obračunata kamata - datum do kojeg je obveznik akcize odnosno poreski inspektor obračunao kamatu na dugovani iznos akcize, a koji može biti naredni dan od dana dospelosti za plaćanje akcize do dana plaćanja akcize, ako je plaćanje izvršeno posle roka dospelosti za plaćanje, a pre podnošenja prijave, odnosno naredni dan od dana dospelosti za plaćanje akcize do dana podnošenja prijave, ako plaćanje akcize nije izvršeno do dana podnošenja prijave;
- 5) pod rednim brojem 1.5 Izmena prijave - jedne od oznaka vrsta izmene, i to:

- (1) oznaka 1 - izmenjena prijava po članu 40. ZPPPA,
- (2) oznaka 2 - izmenjena prijava po nalogu kontrole,
- (3) oznaka 9 - storniranje prijave;

- 6) pod rednim brojem 1.5a Jedinstveni identifikacioni broj prijave - jedinstveni identifikacioni broj prijave (JIBP) koja se menja, odnosno stornira;

7) pod rednim brojem 1.6 Broj rešenja poreske kontrole - broj rešenja poreske kontrole;

8) pod ka,

U De

1) po od

2) po po

3) po vez

4) po lje su

5) po vez usl

6) po zn

7) po tel

8) po jav pri

9) po stv

U De

1) po

2) po izv na na

3) po osr giju

ze - iznos koji predstavlja zbir iznosa osnovice za obračun

akcize utvrđene na osnovu isporučene električne energije

i konačnog iznosa osnovice za obračun akcize za mesec za koje je akciza utvrđena prema procenjenim, odnosno

trične

anja

i/ili

me-

vezi

nog

ga-

vlja

no-

asa,

čini

ene

e za

bru-

a ili

sop-

pla-

ize;

bru-

enje

uče-

enje

tuju

od-

u je

anja

sno

ano

- za

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

7) pozicija u redu označenom rečju „Ukupno” - ne popunjava podnosilac prijave, već se automatski obračunava i upisuje ukupan iznos sa red. br. 3.3 do 3.6.

Kod storniranja poreske prijave koje vrši Poreska uprava po zahtevu poreskog obveznika ili po službenoj dužnosti pod rednim br. 3.3 do 3.6 upisuju se iznosi 0,00.

U Obrazac PP OAELKPG iznosi se upisuju u dinarima bez decimala.

Obveznik akcize obavezan je da obračunatu akcizu plati u periodu za podnošenje poreske prijave, odnosno najkasnije u roku od 15 dana po isteku obračunskog perioda u kojem je izvršeno očitavanje potrošnje električne energije i/ili komprimovanje prirodnog gasa, promet komprimovanog prirodnog gasa ili obračunskog perioda u kome je utrošen komprimovani prirodni gas za pogon sopstvenih prevoznih sredstava.

Prema tome, ovim Pravilnikom bliže je uređen način i postupak oporezivanja akcizom komprimovanog prirodnog gasa koji se koristi za pogon prevoznih sredstava, čija primena prema Zakonu o akcizama počinje od 1. januara 2026. godine, kao i obračunavanje akcize na električnu energiju za krajnju potrošnju, s tim da je obračunavanje akcize na električnu energiju za krajnju potrošnju ostalo suštinski nepromenjeno. •

POREZ NA DODATU VREDNOST

NAKNADNO POVEĆANJE OSNOVICE I OBRAČUNATOG PDV

Osnovi za naknadno povećanje osnovice i PDV i pravila izdavanja dokumenta o povećanju

Tema ovog teksta jeste naknadno povećanje osnovice i obračunatog PDV kod oporezivog prometa dobara i usluga. U tekstu će biti reči o razlozima (odnosno osnovima) za povećanje osnovice i obračunatog PDV, uz napomenu da su osnovi za povećanje osnovice i PDV isti i u slučaju kada je poreski dužnik obveznik koji vrši promet i u slučaju kada je poreski dužnik primalac dobara i usluga. Pored toga, osvrnućemo se i na pravila izdavanja dokumenta o povećanju (tzv. knjižnog zaduženja). Podsećamo, o pravilima evidentiranja povećanja PDV u PDV evidencijama u SEF-u pisali smo u tekstovima:

- NAKNADNE IZMENE OSNOVICE I PDV ZA PROMET ZA KOJI PDV OBRAČUNAVA OBVEZNIK KOJI VRŠI PROMET I EVIDENTIRANJE TIH IZMENA U SISTEMU ELEKTRONSKIH FAKTURA • Ilustrativni primeri primene pravila o povećanju i smanjenju PDV po osnovu naknadnih izmena osnovice i evidentiranje povećanja i smanjenja PDV u Sistemu elektronskih faktura •,
- IZMENA OSNOVICE ZA INTERNI OBRAČUN PDV - primeri evidentiranja u evidencijama SEF i iskazivanja podataka u Obrascu POPDV i
- ELEKTRONSKO EVIDENTIRANJE PRETHODNOG POREZA U SISTEMU ELEKTRONSKIH FAKTURA ZA PORESKE PERIODE KOJI POČINJU OD 1. JANUARA 2025. GODINE: • Način evidentiranja sa ilustrativnim primerima iskazivanja podataka u pojedinim delovima evidencije •

svi objavljeni u štampanom izdanju Poresko-računovodstveni instruktor br. 350-351, od marta 2025. godine, a u elektronskoj bazi Paragraf Lex su u relaciji sa ovim tekstom.

Prema članu 21. stav 1. **Zakona o porezu na dodatu vrednost** („Sl. glasnik RS”, br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 13/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 72/2019, 8/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 138/2022 i 94/2024 - dalje: Zakon), ako se osnovica naknadno poveća za promet dobara i usluga, obveznik PDV koji je isporučio dobra i usluge, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ovim zakonom, dužan je da iznos PDV koji duguje po tom osnovu ispravi - poveća u skladu sa izmenom, kao i da izda dokument o povećanju.

Obaveza ispravke - povećanja PDV iz stava 1. ovog člana odnosi se i na poreske dužnike iz člana 10. stav 1. tačka 3) i st. 2. i 3. ovog zakona (član 21. stav 2. Zakona).

Takođe, prema članu 52. **Pravilnika o porezu na dodatu vrednost** („Sl. glasnik RS”, br. 37/2021, 64/2021, 127/2021, 49/2022, 59/2022, 7/2023, 15/2023, 60/2023, 96/2023, 116/2023, 29/2024, 65/2024, 73/2024, 101/2024 i 107/2024 - dalje: Pravilnik o PDV), ako se osnovica za oporezivi promet dobara ili usluga naknadno poveća, obveznik PDV koji je izvršio promet dobara ili usluga, odnosno drugi poreski dužnik u skladu sa Zakonom, dužan je da obračuna PDV na iznos za koji je povećana osnovica, kao i da izda dokument o povećanju.

Prema članu 21. stav 10. Zakona i članu 51. stav 2. Pravilnika o PDV, izmena osnovice vrši se u poreskom periodu u kojem je nastupila izmena.

Prema tome, u slučaju kada nakon izvršenog prometa dobara ili usluga koji je oporeziv PDV dođe do povećanja osnovice, obveznik koji je poreski dužnik za konkretan promet je dužan da poveća obračunati PDV u skladu sa tom izmenom, tj. da na iznos povećanja osnovice obračuna PDV. Povećanje osnovice i obračunatog PDV vrši se za poreski period u kojem je došlo do povećanja osnovice.

Do povećanja osnovice i obračunatog PDV za oporezivi promet dobara i usluga može doći po dva osnova:

- nastupanjem ugovorenog uslova (dakle, u skladu sa ugovorom) ili neke druge okolnosti koja dovodi do povećanja naknade i
- usled naknadnog zaračunavanja (prefakturisanja) zavišnih troškova prometa.

Osnov za povećanje osnovice i obračunatog PDV isti su nezavisno od toga da li je reč o prometu za koji je poreski dužnik obveznik koji vrši promet ili je poreski dužnik primalac dobara i usluga (npr. za promet koji vrši strano lice, za promet iz oblasti građevinarstva ili promet sekundarnih sirovina i dr.). S tim u vezi, sve što u nastavku teksta budemo pisali u vezi sa ova dva osnova povećanja osnovice važi podjednako za oba slučaja - i kada je poreski dužnik isporučilac i kada je poreski dužnik primalac dobara i usluga. Razlika je naravno u tome što po osnovu povećanja osnovice za promet za koji

je poreski dužnik obveznik koji vrši promet, PDV obračunava taj obveznik (i u dokumentu o povećanju iskazuje PDV), dok

za prom

PDV o

vrši p

Ukoli

reziva

drugo

knade

se PD

doba

trošak

ko je

va ko

PDV i

proči

uslug

je obj

instru

bazi P

uslov može biti ugovoren na način da od nastupanja tog bu-
dućeg uslova zavisi pravo na ugovoreni dodatni deo nakna-

knade

vrši

znik

pa-

eta,

do-

com

etni

čea-

ji je

slu-

avi-

skih

pro-

sno

dat-

kne

reni

no-

nog

u je

teka

nad

na-

tra-

do

ozila

ože

avo

go-

ova-

no-

me-

olazi

a od

si je

n, a

me-

u. U

ovu

etan

u sa

nog

obra-

Nap

čuna

se pr

o po

u skl

račun

izdaj

sao,

Izuze

data

tada

nira

osno

N

us

us

do

Prem

(dalje

knade

ili tre

prima

cije i

PDV,

U pra

u mom

da naknada ili deo naknade za taj promet zavisi od buduć

neizvesne okolnosti, nastupanja određenog uslova i dr. Taj

ljanja izveštaja o ostvarenom prometu od strane zakupca.

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 413-00-1857/2007-04 od 24.6.2008. godine**

*„Kada na osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora, pored fiksnog iznosa zakupnine, zakupac plaća zakupodavcu i dodatni iznos zakupnine utvrđen na bazi ostvarenog prometa zakupca u određenom mesecu, pri čemu se taj iznos utvrđuje posle nastanka obaveze za obračun PDV za poreski period u kojem je izvršen promet usluge, u konkretnom slučaju kalendarski mesec, radi se o izmeni osnovice za obračun PDV. To znači, da je obveznik PDV - **zakupodavac dužan da za izvršeni promet usluge davanja u zakup poslovnog prostora ispravi (poveća) iznos PDV koji duguje po tom osnovu u skladu sa izmenom osnovice.** Izmena osnovice i ispravka (povećanje) iznosa dugovanog PDV vrše se **u poreskom periodu u kojem je došlo do izmene, u konkretnom slučaju u mesecu u kojem obveznik PDV - zakupodavac poseduje podatke o dodatnom iznosu zakupnine.**”*

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 430-00-94/2020-04 od 9.7.2020. godine**

*„Ako na dan nastanka poreske obaveze za promet usluge davanja u zakup poslovnog prostora nije poznat iznos varijabilnog dela zakupnine (koji se određuje kao zbir iznosa utvrđenog kao procenat od neto prometa zakupca u određenom periodu i troškova zakupodavca koji se odnose na marketinške aktivnosti u vezi sa promovisanjem tržnog centra, održavanje, čišćenje, električnu energiju, vodu itd), **reč je o izmeni osnovice u smislu člana 21. Zakona,** po osnovu koje obveznik PDV - zakupodavac treba da izda obvezniku PDV - zakupcu dokument o povećanju osnovice (tzv. knjižno zaduženje)...”*

Tako npr. ako je ugovorom o zakupu predviđeno mesečno fakturisanje usluge zakupa, pri čemu je ugovorena fiksna naknada za uslugu zakupa i varijabilni deo naknade u procentu od ukupnog prometa koji zakupac ostvari u posmatranom periodu, za promet usluge zakupa zakupodavcu nastaje obaveza po osnovu PDV poslednjeg dana svakog kalendarskog meseca, za iznos fiksnog dela zakupnine. Obaveza obračunavanja PDV na varijabilni deo zakupnine koji zavisi od prometa koji je u tom mesecu ostvario zakupac, nastaje danom kada zakupac zakupodavcu dostavi izveštaj o visini ostvarenog prometa. To znači da zakupodavac npr. za poreski period oktobar izdaje račun sa datumom prometa 31.10. u kojem iskazuje osnovicu u visini fiksnog dela zakupnine i PDV obračunat na taj iznos naknade. Ako zakupac dostavi zakupodavcu izveštaj o prometu u oktobru mesecu npr. 12. novembra, smatra se da je 12. novembra došlo do povećanja osnovice i obračunatog PDV za uslugu zakupa za oktobar, pa zakupodavac treba da izda dokument o povećanju u kojem kao datum

nastanka poreske obaveze navodi 12. novembar, pri čemu taj dokument referencira na račun izdat za promet usluge zakupa za mesec oktobar.

**Naknadno povećanje osnovice u slučaju
kada je osnovica utvrđena procenom**

Pored navedenih slučajeva kada u momentu prometa nije poznat konačan iznos naknade za taj promet (jer nije poznato da li će obveznik naknadno steći pravo na dodatnu naknadu u skladu sa ugovorom ili nije poznat iznos varijabilnog dela naknade), ali je poznat neki iznos naknade, **postoje slučajevi kada u momentu nastanka poreske obaveze za obveznika njemu uopšte nije poznat iznos naknade**, pa samim tim ni osnovice za obračun PDV. U tom slučaju obveznik utvrđuje iznos osnovice procenom, a za poreski period kada iznos naknade postane poznat, primenjuje pravila o smanjenju ili povećanju osnovice. Ukoliko je **konačan iznos naknade veći od procenjenog, obveznik koji je poreski dužnik za predmetni promet, za poreski period u kojem je utvrdio iznos osnovice primenjuje pravila o povećanju osnovice**, pri čemu se smatra da je **do povećanja osnovice došlo danom kada je obvezniku postao poznat iznos naknade za predmetni promet.**

Naime, prema članu 46. stav 1. Pravilnika o PDV, ako za promet dobara ili usluga nije poznat iznos osnovice na dan nastanka poreske obaveze, u skladu sa Zakonom, poreski dužnik utvrđuje osnovicu procenom (npr. na osnovu podataka o istim ili sličnim prometima dobara ili uslugama izvršenih u prethodnom periodu, na osnovu elemenata iz ugovora i dr.).

Saglasno stavu 2. istog člana Pravilnika o PDV, ako se utvrđena osnovica iz stava 1. ovog člana razlikuje od osnovice na dan nastanka poreske obaveze, smatra se da je došlo do izmene osnovice u smislu člana 21. Zakona.

Izmena osnovice iz stava 2. ovog člana vrši se za poreski period u kojem je iznos osnovice postao poznat. (član 46. stav 3. Pravilnika o PDV).

Pored toga, prema članu 55. stav 1. tačka 5) Pravilnika o PDV, do izmene osnovice naročito dolazi zbog razlike između iznosa osnovice utvrđenog procenom i iznosa osnovice u smislu člana 46. ovog pravilnika.

Ova situacija je dosta česta kod obračuna PDV za promet usluga koje vrši strano lice, kada primalac usluge ima obavezu da obračuna PDV za promet koji mu je izvršilo strano lice (interni obračun PDV), a još uvek nije primio račun za taj promet. Međutim, predmetna situacija može u praksi da se desi i kod prometa za koji je poreski dužnik obveznik PDV koji vrši promet.

Primer 1:

Obveznik

kao ku

avgu

met

nakn

si izn

da se

od n

ne ro

i dru

U ov

vice

dine,

obav

račun

osno

robe

preth

pred

cenje

pred

pore

U po

prod

nim

du sa

iznos

Ako

cenje

i da

obra

preth

ovon

ljanja

Prim

Dom

godin

moto

uslug

kova

popr

prim

prihv

vozila

veo

za us

od o

do 10

vanje

dostavljen račun za svaki drugi

Kako se mestom prometa predmetne usluge (saglasno

X i kako

Re-

met

čun

ricu

a o

vio

za

ade

ča-

nik

pri-

DV

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

dela naknade na dan njegovog prometa, a koji nije uključen PDV (član 47. stav 2. Pravilnika o PDV).

Prema članu 47. stav 3. Pravilnika o PDV, ako za promet dobara ili usluga na dan nastanka poreske obaveze u skladu sa Zakonom nije poznata tržišna vrednost dobara ili usluga koji se dobijaju na ime naknade ili dela naknade, osnovica za obračunavanje PDV za promet dobara ili usluga utvrđuje se kao tržišna vrednost dobara ili usluga koje će, kao naknadu ili deo naknade, obveznik PDV ostvariti za svoj promet, u koju nije uključen PDV, na dan nastanka poreske obaveze za taj promet.

Ako se tržišna vrednost dobara ili usluga iz stava 3. ovog člana razlikuje od tržišne vrednosti dobara ili usluga na dan njihove isporuke, smatra se da je došlo do izmene osnovice u smislu člana 21. Zakona (član 47. stav 4. Pravilnika o PDV).

Primer:

Obveznik PDV nosiocu poljoprivrednog gazdinstva koji je obveznik PDV isporučuje semensku pšenicu u oktobru 2025. godine, a kao naknadu od nosioca poljoprivrednog gazdinstva ugovara isporuku 10 tona pšenice i 44.000 dinara (40.000 dinara bez PDV obračunatog po stopi od 10%). Tržišna vrednost pšenice u momentu isporuke semenske pšenice je 20.000 dinara po toni, bez PDV. Osnovicu za obračun PDV za promet semenske pšenice predstavlja zbir novčanog dela naknade i dela naknade koji je izražen u tržišnoj vrednosti pšenice koja će biti isporučena obvezniku PDV. Obveznik PDV za promet semenske pšenice izdaje e-fakturu u kojoj iskazuje osnovicu od 240.000 dinara ($20.000 \times 10 + 40.000 = 240.000$ dinara), kao i obračunati PDV po posebnoj stopi od 10% u iznosu od 24.000 dinara.

Nosilac poljoprivrednog gazdinstva 25. juna 2026. godine, na ime naknade isporučuje obvezniku PDV 10 tona pšenice, čija je vrednost (bez PDV nadoknade) u momentu prometa 21.000 dinara po toni. S obzirom da je tržišna vrednost pšenice na dan njene isporuke (26. juna 2026. godine) veća od njene vrednosti na dan isporuke semenske pšenice (oktobar 2025. godine), dolazi do povećanja osnovice za promet semenske pšenice. Obveznik PDV koji je izvršio promet semenske pšenice izdaje e-fakturu tip dokument o povećanju u kojem iskazuje iznos povećanja osnovice 10.000 dinara i povećanje PDV od 1.000 dinara, pri čemu je datum povećanja osnovice i PDV 25. jun 2026. godine, kada je obvezniku PDV izvršen promet pšenice i kada je mogao da utvrdi tržišnu vrednost pšenice na dan njene isporuke.

Naknadno povećanje osnovice za promet za koji obveznik izdaje račun na osnovu podataka koje mu dostavljaju druga lica u skladu sa zakonom

Kao što smo u uvodnom delu teksta istakli, ako obveznik u računu iskaže pogrešnu količinu dobara ili obim usluga, te samim tim iskaže veći ili manji iznos osnovice za obračun PDV, dužan je da stornira račun i izda novi (npr. ako je iskazao

veću količinu dobara od isporučene), odnosno da izda račun za promet dobara koja je isporučio, a nije ih fakturisano (u slučaju da je iskazao manju količinu dobara u računu od isporučene). Dakle, u ovim slučajevima se ne primenjuju pravila o izmeni (pa ni povećanju) poreske osnovice i ne izdaje se dokument o smanjenju ili povećanju naknade.

Međutim, u nekim specifičnim slučajevima obveznik PDV izdaje račun za promet dobara ili usluga na osnovu podataka o tom prometu kojima sâm raspolaže, ali i na osnovu podataka koje mu (u skladu sa zakonom) dostavlja neko drugo lice. U tom slučaju, ako to drugo lice dostavi netačne podatke na osnovu kojih obveznik izda račun, pa nakon toga mu dostavi ispravljene (ispravne) podatke o prometu, primenjuju se pravila o povećanju ili smanjenju osnovice. To znači da ako se ispostavi da je količina dobara ili obim usluga u ovom slučaju veći od fakturisanih, dolazi do povećanja osnovice i obračunatog PDV. Prema našem mišljenju, **do povećanja osnovice u ovom slučaju dolazi danom kada je drugo lice obvezniku dostavilo ispravne podatke o prometu.**

Naime, prema članu 187. Pravilnika o PDV, obveznik PDV koji izdaje račun za promet dobara, odnosno usluga na osnovu svojih podataka i na osnovu podataka koje mu u skladu sa zakonom dostavljaju druga lica, nema obavezu da u slučaju promene podataka dostavljenih od strane drugih lica izda novi račun, već postupa u skladu sa članom 182. ovog pravilnika.

Primer za predmetnu situaciju jeste **izdavanje računa za električnu energiju** kada očitavanje utroška električne energije vrši drugo lice (dakle, drugo lice dostavlja podatak o količini dobara obvezniku koji je izvršio promet), a obveznik PDV na osnovu tih podataka izdaje račun. Ukoliko se naknadno ustanovi da je fakturisana pogrešna količina električne energije usled promene podataka o očitanoj količini koje obvezniku dostavlja drugo lice, obveznik može da primeni pravila o naknadnoj izmeni osnovice, tj. da izda dokument o povećanju ili smanjenju osnovice. Ukoliko u ovom slučaju dođe do povećanja isporučene količine električne energije, tj. do povećanja osnovice za obračun PDV, mišljenja smo da **poreska obaveza po osnovu povećanja osnovice nastaje danom kada je obvezniku drugo lice dostavilo ispravljene podatke o potrošnji električne energije** (a ne kada je izvršen promet za koji je izdat račun na osnovu prvobitnih podataka).

Prefakturisanje zavisnih troškova prometa

U skladu sa odredbom člana 17. stav 3. tačka 1) Zakona, troškovi koje je obveznik PDV imao da bi izvršio promet dobara i/ili usluga, a koje zaračunava primaocu dobara i/ili usluga, uračunavaju se u osnovicu za obračunavanje PDV za predmetni promet.

Prema tome, svi sporedni troškovi koje isporučilac dobara ili pružalac usluga zaračunava primocu dobara odnosno usluga, smatraju se troškovima dobavljača, tj. troškovima Me-

Ako s
ta, ob
izvrše
i ugov

Ako s
di se o
ili usl
nje sp
ćanje
člana
u uvo
osnov
većar

S obz
za izv
metn
prom
obrač
no je
u uvo
visnih

Tako
stora
i sl.) k
PDV s
se ov
zakup
iznos
obrač
dela
sklad

S obz
svem
menu
opore
ji se p
narav
na izr
koja j
kada
npr. k
godin
janua
va za
se po st

povećanja opšte odnosno posebne stope PDV.

Ukazujemo, do povećanja osnovice i obračunatog PDV (a posledično i do izdavanja dokumenta o povećanju)

ova, tj.
Me-
zvr-
ova
u se
rše-
i na
nika
upa
kup-
aru
e za
e iz-
cava
kter
sno-
daje

žuje
me,
opi-
ana.
o da
ove
znik
tavi
a te
ma-
osa
PDV.
sne
ra-
ce u
po-
me-
dno
eta,

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

ove
čeg
bra
nje

šak i
otra-
da. Ova-

kav zaključak proizlazi pre svega iz odredbe člana 17. stav

1. Zakona prema kojoj osnovicu za obračun PDV čini iznos naknade koju obveznik PDV prima ili treba da primi za isporučena dobra ili pružene usluge od primaoca dobara ili usluga ili trećeg lica. U ovom slučaju **dokument o povećanju ne izdaje se licu od kojeg se naplaćuju (potražuju) ti troškovi, već licu kojem je izvršen promet i izdat račun za taj promet.**

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 430-00-127/2016-04 od 27.6.2016. godine:**

„Poreska osnovica na koju se obračunava PDV za oporezivi promet dobara i usluga je iznos naknade koju obveznik PDV prima ili treba da primi za isporučena dobra ili pružene usluge od primaoca dobara i usluga ili od trećeg lica, u koju nije uključen PDV. U poresku osnovicu, između ostalog, uračunavaju se i svi sporedni troškovi koje obveznik PDV zaračunava primaocu dobara i usluga. Shodno navedenom, kada obveznik PDV - podizvođač vrši promet dobara i usluga glavnom izvođaču na osnovu zaključenog ugovora o izvođenju radova, pri čemu obveznik PDV - podizvođač troškove kredita koji je uzeo od poslovne banke (kamata i dr) ne potražuje od glavnog izvođača, već od investitora sa kojim glavni izvođač ima zaključen ugovor o građenju, mišljenja smo da je reč o delu naknade (bez PDV), tj. o delu poreske osnovice, koji obveznik PDV - podizvođač ostvaruje od trećeg lica - investitora za promet koji obveznik PDV - podizvođač vrši izvođaču radova. S tim u vezi, ako se predmetni troškovi potražuju posle izdavanja računa za promet koji je obveznik PDV - podizvođač izvršio izvođaču, reč je o povećanju poreske osnovice u skladu sa članom 21. Zakona o porezu na dodatu vrednost...”

**Prefakturisanje zavisnih troškova
zakupa nepokretnosti**

Karakterističan primer naknadnog prefakturisanja zavisnih troškova prometa u praksi je **prefakturisanje zavisnih troškova zakupa nepokretnosti** (najčešće poslovnog i stambenog prostora, ali i zemljišta). Naime, ugovorom o zakupu se najčešće ugovara da zakupac snosi troškove koji nastaju u vezi sa korišćenjem zakupljene nepokretnosti (što je i logično jer ovi troškovi nastaju upotrebom nepokretnosti od strane zakupca), kao što su troškovi električne energije, vode, komunalnih i telekomunikacionih usluga, troškovi poreza na imovinu i sl. S obzirom da se plaćanje zakupnine uglavnom ugovara na mesečnom nivou, kao i da se u tom slučaju usluga zakupa smatra pruženom poslednjeg dana kalendarskog meseca (kada zakupodavac izdaje račun za usluge zakupa za tekući mesec), a da računi za troškove nastale upotrebom nepokretnosti zakupodavac dobija tek narednog meseca, zakupodavac iznos predmetnih troškova naknadno prefakturiše zakupcu.

Imajući u vidu da svi sporedni troškovi koje zakupodavac zaračunava zakupcu predstavljaju deo naknade za uslugu zakupa, naknadno prefakturisanje troškova smatra se izmenom

- povećanjem naknade za izvršeni promet usluge davanja u zakup nepokretnosti, a ako se radi o oporezivom prometu usluge (kao kod davanja u zakup poslovnog prostora) i povećanjem osnovice za obračunavanje PDV za predmetni promet.

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 430-00-503/2018-04 od 15.10.2018. godine:**

„Kada obveznik PDV - zakupodavac izvrši promet usluge davanja u zakup poslovnog prostora obvezniku PDV - zakupcu, dužan je da za taj promet obračuna PDV po poreskoj stopi od 20% i da obračunati PDV plati u skladu sa Zakonom o porezu na dodatu vrednost... Osnovicu za obračunavanje PDV čini ukupan iznos naknade koju obveznik PDV - zakupodavac prima ili treba da primi za promet ove usluge, uključujući i sve sporedne troškove koje zaračunava zakupcu (npr. troškovi električne energije, vode, telefonskih usluga i sl), u koju nije uključen PDV...”

Ako posle izvršenog prometa usluge davanja u zakup poslovnog prostora, obveznik PDV - zakupodavac naknadno zaračuna obvezniku PDV - zakupcu iznos sporednih troškova (troškovi električne energije, vode, telefonskih usluga i sl), reč je o **povećanju osnovice za promet usluge davanja u zakup poslovnog prostora**, što znači da je obveznik PDV - zakupodavac dužan da obračuna PDV na ukupan iznos troškova koji zaračunava obvezniku PDV - zakupcu, bez PDV, kao i da obračunati PDV plati u skladu sa Zakonom.”

U svim slučajevima kada je usluga zakupa oporeziva PDV, prefakturisanje zavisnih troškova zakupa podleže obračunavanju PDV, s obzirom da se radi o povećanju osnovice za obračun PDV za promet oporezivih usluga zakupa.

Imajući u vidu da se za oporezivi promet usluga davanja u zakup nepokretnosti PDV obračunava po opštoj stopi PDV, **ista stopa PDV se primenjuje i na iznos troškova koji se prefakturišu, bez obzira na to da li se prefakturiše trošak dobara i usluga čiji promet je oporeziv po opštoj ili posebnoj stopi PDV.**

Tako npr. promet prirodnog gasa, vode i toplotne energije, kao i usluga odnošenja smeća oporezuje se po posebnoj stopi PDV, ali kada zakupodavac prefakturiše navedene troškove zakupcu, na ukupan iznos tih troškova primenjuje se opšta stopa PDV od 20% jer nije reč o prometu tih dobara i usluga čiji troškovi se prefakturišu, već o povećanju naknade za uslugu zakupa nepokretnosti.

Imajući u vidu da obveznik PDV - zakupodavac vrši oporezivi promet usluge davanja u zakup poslovnog prostora, ima pravo da PDV obračunat po računima za električnu energiju, vodu, toplotnu energiju, prirodni gas, komunalne i telekomunikacione usluge i sl, odbije kao prethodni porez. To dalje znači da ako je ugovoreno da zakupodavac ima pravo na naknadu stvarnih troškove zakupa, u ovom slučaju od zakupca potražuje samo iznos navedenih troškova, bez PDV obračunatog po računima, na koji obračunava PDV po stopi od 20%.

Primer:

Obveznik PDV - zakupodavac
prosto
uslug
prem
ra (e
kupo
turis
Po o
pred
godin
- rač
od o
- tak
giju
- rač
(po
- rač
(po
- rač
din
- rač
od o
Po sv
ima p
ni po
Obve
trošk
kupo
koji s
dava
godin
dava
pan i
Po o
nju k
ce (z
PDV
na os
tumu
poslo
ferer
uslug
ćanju

Priliko
PDV, n
va. U
porez
energij

usluge i sl.) obveznik PDV - zakupodavac prefakturiše pun
iznos troškova sa PDV ili iznos troškova bez PDV

upa
dno
npr.
za-
eni-
i sl.
ne-
po-
nog
rava
ca.

po-
može
kon-
nice
ova-

a is-
ova
oba-
red-
met
bru-
tnih
do-
vodi
a ili

10-

ao-
v je
bra
v je
ve-
za-
da
a se
met

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Kada obveznik PDV - isporučilac dobara, koji je izvršio promet dobara oporeziv po opštoj stopi PDV od 18% i promet dobara oporeziv po posebnoj stopi PDV od 8%, zaduži primaoca dobara za troškove eskontovanja menice koju je primalac tih dobara izdao na iznos računa za primljena dobra sa određenim rokom dospeća od dana isporuke i koju je isporučilac dobara eskontovao kod poslovne banke, obveznik PDV - isporučilac dobara utvrđuje deo zaduženja koji se odnosi na osnovicu za promet po opštoj stopi PDV od 18% i deo zaduženja koji se odnosi na osnovicu za promet po posebnoj stopi PDV od 8%. Deo zaduženja koji se odnosi na osnovicu za promet po opštoj stopi PDV od 18%, odnosno deo zaduženja koji se odnosi na osnovicu za promet po posebnoj stopi PDV od 8%, izračunava se primenom procenta učešća naknade za promet po opštoj stopi PDV od 18%, bez PDV, odnosno primenom procenta učešća naknade za promet po posebnoj stopi PDV od 8%, bez PDV, u ukupnom iznosu naknade za promet po opštoj i promet po posebnoj stopi PDV, bez PDV. Na utvrđeni deo zaduženja PDV se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom."

Druga slična poslovna kombinacija koja se sreće u praksi je da isporučilac dobara uzme kredit od poslovne banke u visini naknade ili dela naknade za isporučena dobra, s tim da taj kredit otplaćuje primalac dobara. U tim slučajevima se ugovara i da isporučilac dobara naknadno prefakturiše primaocu iznos kamate obračunate po navedenom kreditu. U tom slučaju, kada obveznik PDV - isporučilac dobara koji je poreski dužnik za izvršeni promet, prefakturiše kupcu tih dobara iznos troškova koji ima na ime kamate (i drugih sporednih troškova) **po osnovu kredita** koji je uzeo kod poslovne banke, dužan je da na taj iznos obračuna PDV po propisanoj poreskoj stopi (stopi PDV po kojoj se oporezivao promet isporučenih dobara u momentu prometa) i da obračunati PDV plati u skladu sa Zakonom, s obzirom da se i u ovom slučaju radi o izmeni - povećanju osnovice za oporezivi promet dobara iz člana 21. stav 1. Zakona.

Primer:

Obveznik PDV je kupcu dobara isporučio dobra u vrednosti od 1.000.000,00 dinara sa PDV koji je obračunat po stopi od 20%. Po tom osnovu obveznik PDV je izdao e-fakturu u skladu sa propisima o elektronskom fakturisanju.

Ugovorom je predviđeno da kupac dobara iz svojih sredstava plaća deo naknade u iznosu od 300.000,00 dinara, kao i da obveznik PDV - isporučilac dobara kod poslovne banke, na ime plaćanja drugog dela naknade, uzme kratkoročni kredit u iznosu od 700.000,00 dinara, s tim da će troškove otplate kredita i iznosa pripadajuće kamate i drugih troškova snositi kupac dobara.

Prilikom potraživanja iznosa glavnice kredita od kupca dobara, obveznik PDV na iznos glavnice ne obračunava PDV, s obzirom da se radi o naplati dela naknade za isporučena dobra u „bruto” iznosu, tj. sa PDV. Međutim, **na iznos kamate i pripadajućih troškova** koji obveznik PDV potražuje od kupca dobara, obračunava se PDV po stopi od 20%, s obzirom da se u tom delu radi o povećanju osnovice za izvršeni promet dobara (radi se praktično o prefakturisanju zaračunatih troškova prometa). Za taj iznos obveznik PDV kupcu izdaje e-fakturu tip dokument o povećanju u kojoj iskazuje ukupan iznos troškova i PDV obračunat na taj iznos, a kupac ima pravo da obračunati PDV odbije kao prethodni porez pod opštim uslovima.

Takođe, kada obveznik PDV od kupca dobara ili primaoca usluga potražuje **iznos troškova koje je imao po osnovu prodaje nedospelog potraživanja iz ugovora o prodaji robe (faktoring)**, pri čemu je ugovoreno da će kupac snositi te troškove, radi se o zaračunatom trošku prometa koji se uračunava u osnovicu za obračun PDV za izvršeni promet po osnovu kojeg je nastalo potraživanje. Ovde je reč o sličnoj poslovnoj kombinaciji kao u prethodnim slučajevima, samo prodavac svoje nedospelo potraživanje inicijalno naplaćuje prodajom potraživanja faktoru, a prema ugovoru o prodaji dobara troškove faktoringa prefakturiše kupcu.

O povećanju osnovice i obračunatog PDV (odnosno naknade) radi se i u slučaju kada obveznik PDV kupcu dobara ili primaocu usluga zaračunava **troškove slanja opomene** zbog neblagovremenog plaćanja naknade za isporučena dobra ili pružene usluge. I u tom slučaju se radi o zaračunavanju sporednih troškova prometa, tj. povećanju osnovice za obračunavanje PDV, pa je obveznik PDV dužan da na iznos prefakturisanih troškova opomene obračuna PDV po stopi po kojoj je bio oporeziv promet dobara ili usluga.

Iz mišljenja Ministarstva finansija,

br. 413-00-981/2011-04 od 3.11.2011. godine:

„...troškovi slanja opomene zbog kašnjenja sa plaćanjem naknade, a koje obveznik PDV koji je izvršio oporezivi promet dobara ili usluga zaračunava primaocu tih dobara ili usluga, smatraju se sporednim troškovima iz člana 17. stav 2. tačka 2) Zakona, pa je obveznik PDV dužan da na iznos ovih troškova obračuna i plati PDV u skladu sa Zakonom, imajući u vidu da je, reč o izmeni poreske osnovice iz člana 21. stav 1. Zakona."

Prefakturisanje troškova vođenja postupka za naplatu potraživanja nastalog po osnovu prometa dobara ili usluga

Kada obveznik PDV koji je izvršio oporezivi promet dobara i usluga i kojem primalac dobara i usluga nije izvršio plaćanje za taj promet, pokrene postupak za naplatu potraživanja, troškovi

postupka (sudske takse i drugi sudski troškovi u postupku napla-
te potraživanja, troškovi advokatskih usluga i sl.) koje obveznik

Prefakturisanje troškova prevoza dobara
i osiguranja dobara u transportu i sl.

PDV zar

se tro

zi, ob

potra

uslug

izvrši

prom

troško

plati P

stopi

nasta

da izd

Među

stupk

već s

- tuži

člana

navaj

vezni

troško

U prv

nošer

izmiri

troško

tra za

slučaj

ka ob

nakna

po os

kove

ćanja

Iz mi
br. 4.

„...ka

ga tr

živar

uslug

ta...)

metr

za ob

vu ka

obve

napla

trošk

mišlj

trošk

se ne

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Primer 2:

Obveznik PDV iz Novog Sada isporučuje 50 tona pšenice kupcu iz Kruševca. Ugovorom sa kupcem dogovoreno je da obveznik PDV organizuje prevoz robe do skladišta kupca u Kruševcu i da troškove koje ima po tom osnovu prefakturiše kupcu.

Obveznik PDV je angažovao prevoznika koji mu je za prevoz pšenice izdao račun u kojem je iskazao osnovicu i PDV obračunat po stopi od 20%. Obveznik PDV ima pravo da PDV iskazan u računu prevoznika odbije kao prethodni porez.

Iznos troškova prevoza navedenih u računu prevoznika, bez PDV koji je odbio ili će odbiti kao prethodni porez, obveznik PDV prefakturiše kupcu iz Kruševca i na iznos troškova obračunava PDV po stopi od 10%, s obzirom da se predmetni troškovi smatraju delom naknade za isporučenu pšenicu čiji promet se oporezuje po stopi od 10%. Iznos povećane osnovice i PDV iskazuje u polju 3.5 Obrasca POPDV, u koloni za posebnu stopu.

Primer 3:

Obveznik PDV iz Novog Sada nabavlja robu u Novom Pazaru. Ugovorom je predviđeno da kupac sâm organizuje prevoz i snosi troškove prevoza do Novog Sada. Obveznik PDV angažuje domaćeg prevoznika koji mu za izvršene usluge prevoza izdaje račun sa obračunatim PDV.

Ugovorom o prevozu predviđeno je da prevoznik u svoje ime osigura robu u prevozu i da troškove osiguranja prefakturiše kupcu robe. U narednom poreskom periodu u odnosu na poreski period u kojem je izvršena usluga prevoza osiguravajuće društvo ispostavlja prevozniku fakturu za osiguranje robe na kojoj nije iskazan PDV, saglasno odredbi člana 25. stav 2. tačka 1) Zakona.

Obveznik PDV - prevoznik prefakturiše troškove osiguranja kupcu dobara (primaocu usluge prevoza) i na iznos predmetnih troškova obračunava PDV po stopi od 20%, s obzirom da je reč o zaračunatom trošku usluge prevoza dobara koja je oporeziva PDV.

Izdavanje i sadržina dokumenta o povećanju

Već smo više puta u prethodnom delu teksta naveli da se po osnovu povećanja osnovice za obračun PDV i obračunatog PDV izdaje **dokument o povećanju** (u praksi se najčešće susrećemo sa terminom „knjižno zaduženje”, mada ovaj termin nije zastupljen u relevantnim propisima).

Na samom početku ukazujemo da po osnovu povećanja osnovice i PDV, odnosno naknade (npr. po osnovu prefakturisanja troškova i sl.), **nije ispravno izdati dokument u formi računa koji se izdaje za promet** (npr. e-fakturu tip konačna

faktura ili račun izvan SEF-a sa elementima koje treba da sadrži račun). Naime, ako obveznik PDV po osnovu povećanja osnovice i obračunatog PDV izda račun (npr. e-fakturu tip konačna faktura ili dokument izvan SEF-a nazvan računom, koji ne sadrži sve elemente dokumenta o povećanju), primalac tog računa nema pravo da PDV iskazan u datom dokumentu odbije kao prethodni porez. Sa druge strane, dokument o povećanju obvezno se vezuje za jedan ili više računa izdatih za izvršeni promet, što znači da predstavlja neku vrstu aneksa ili dopune računa za promet, jednog ili više njih (o čemu će više reči biti u nastavku teksta, gde govorimo o sadržini dokumenta o povećanju i načinu iskazivanja pojedinih elemenata u ovom dokumentu).

S obzirom da se račun generalno izdaje kao e-faktura, kao „običan” račun izvan Sistema elektronskih faktura (dalje: SEF) ili kao fiskalni račun u skladu sa propisima o fiskalizaciji, na isti način se izdaje i dokument o povećanju u zavisnosti od toga kojem licu se izdaje:

- ako se dokument o povećanju izdaje korisniku SEF-a izdaje se kao e-faktura tip dokument o povećanju (u svim situacijama kada postoji obaveza izdavanja e-fakture) i treba da sadrži sve podatke u skladu sa propisima o elektronskom fakturisanju,
- ako se dokument o povećanju izdaje licu koje nije korisnik SEF-a (a nije reč o prometu na malo za koji postoji obaveza izdavanja fiskalnog računa), izdaje se izvan SEF-a i treba da sadrži podatke iz člana 182. Pravilnika o PDV i
- ako je reč o prometu na malo za koji postoji obaveza evidentiranja preko fiskalnog uređaja, izdaje se kao fiskalni račun u skladu sa propisima o fiskalizaciji.

Kada je reč o povećanju osnovice za promet na malo, ukazujemo da **propisima o fiskalizaciji nije uređeno posebno izdavanje fiskalnog računa po osnovu naknadnog povećanja osnovice i PDV** (odnosno naknade), ali je stav Ministarstva finansija da se i povećanje osnovice (odnosno naknade) evidentira preko fiskalnog uređaja i izdaje fiskalni račun (u onom slučaju kada je sam promet predmet evidentiranja preko fiskalnog uređaja). U ovom slučaju izdaje se **fiskalni račun Promet-Prodaja**. Međutim, predmetni fiskalni račun se ne razlikuje od fiskalnog računa za promet, što otežava iskazivanje podataka u Obrascu POPDV i evidentiranje obračunatog PDV u SEF (jer se promet i povećanje osnovice i PDV iskazuju u različitim poljima Obrasca POPDV, odnosno evidentiraju u različitim poljima Zbirne evidencije u SEF-u). S tim u vezi, obveznik PDV u polju za reklamu može naznačiti da je reč o povećanju naknade, odnosno osnovice i PDV za neki već izvršeni promet i eventualno navesti broj i datum fiskalnog računa izdatog za promet. Svakako je preporuka da obveznici o ovim fiskalnim računima vode posebnu evidenciju kako bi ispravno iskazali podatke u Obrascu POPDV i evidentirali PDV u evidencijama obračunatog PDV u SEF-u.

Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 011-00-00000/0000-00-0000-0000

„...u sk
davc
koji s
elekt
uslug
pnin
zaku
prek
znik
žuje

Doku
ce ko
pores
je po
pove
ne po

Podse
korisr
zan z
faktu
nosti
ovom
vezu

Sac
o P

Shod
se po
za taj
nakn
naroč

- nazi
- mes
- nazi
- izno
pore
PDV
- izd
- izno
opo
mer
- izno
uslu
ta k
skla
- datu
pove
većanju,

- napomenu da se za promet dobara i usluga primenjuje si-
stem naplate u skladu sa Zakonom, u slučaju kada se za taj

oba-
etka
šeni
i za
odu.
dao
43.

nju
24,
lnik
nt o
dnu
lek-

uko-
nika
jav-
tuje

liko
jav-
red-
tski

ku-

da-
ko-
uni,
od-
vre-

12.
nt o
adu
i će
eci-
anja
ra-
ju.
o je
liko

ument

o povećanju treba da sadrži i podatak o JIBKS izdavaoca,
odnosno primaoca, ako je izdavalac, odnosno primalac,

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

korisnik javnih sredstava, osim korisnika javnih sredstava koji pripada tipu osam korisnika javnih sredstava u skladu sa propisima kojima se uređuje budžetski sistem.

Druga razlika jeste što je Pravilnikom o EF propisano da dokument o povećanju bez izuzetka uvek treba da sadrži **podatak o datumu povećanja osnovice (odnosno naknade)**, dok prema članu 182. Pravilnika o PDV dokument o povećanju treba da sadrži podatak o datumu povećanja samo **ako se on razlikuje od datuma izdavanja dokumenta o povećanju**.

Međutim, prema tehničkom rešenju SEF-a, podatak o datumu povećanja iskazuje se u e-fakturi tip dokument o povećanju samo u slučaju kada obveznik prilikom kreiranja ove e-fakture odabere opciju „Datum povećanja - ugovor“, a ne i kada odabere opciju „Datum povećanja - zaračunavanje troškova“. Dakle, iako iz odredbe člana 14. Pravilnika o EF može da se zaključi da svaka e-faktura tip dokument o povećanju sadrži podatak o datumu povećanja osnovice (odnosno naknade), činjenica je da se i u ovom slučaju, kao i u slučaju izdavanja dokumenta o povećanju izvan SEF-a, podatak o datumu povećanja iskazuje kao poseban podatak samo kada se on razlikuje od datuma izdavanja dokumenta o povećanju. To znači da se ovaj podatak **obavezno iskazuje samo ako je do povećanja osnovice (odnosno naknade) došlo nastupanjem uslova u skladu sa ugovorom** (o čemu smo pisali u prvom odeljku ovog teksta).

Napominjemo, obaveza iskazivanja podatka o datumu povećanja osnovice, odnosno naknade, u dokumentu o povećanju, propisana je u članu 182. Pravilnika o PDV od 1. septembra 2024. godine, dok je u članu 14. Pravilnika o EF ovaj element propisan od 1. jula 2025. godine, ali se tehnički iskazivao već od 1. septembra 2024. godine.

Treća razlika jeste ta što e-faktura tip dokument o povećanju ne sadrži **datum fakture izdate za promet** (ili više tih fakture), već samo broj fakture. Međutim, prilikom kreiranja dokumenta o povećanju, kada se unese broj povezane e-fakture, kreira se link prema toj e-fakturi, a sama e-faktura svakako sadrži i datum izdavanja.

Iskazivanje podataka o broju i datumu računa za izvršeni promet u dokumentu o povećanju

Kada je u pitanju navođenje podatka o broju i datumu računa izdatog za promet, moguće je postupiti na dva načina. **Prvi način** je da se navede **broj i datum jedne ili više pojedinačnih fakture** koje su izdate za promet na koji se odnosi povećanje (može se navesti praktično neograničen broj fakture). Kada se dokument o povećanju izdaje kao e-faktura, moguće je referencirati taj dokument na e-fakturu izdatu za promet (odabirom opcije „Izvorna faktura“ i unošenjem broja fakture) ili na račun za promet izdat izvan SEF-a (označavanjem opcije „Dokument o povećanju se odnosi na fakture koje nisu registrovane na E-fakturi“, kada se nakon unosa broja fakture u polju „Izvorna faktura“, bira opcija „Dodaj izvornu fakturu“).

Druga opcija jeste da se umesto broja i datuma računa unese period u kojem su izdati računi na koje se odnosni dokument o povećanju, s tim što je ovu opciju moguće koristiti isključivo **ako se dokument o povećanju odnosi na sve fakture izdate istom licu u datom periodu**. Kada se dokument o povećanju izdaje kao e-faktura ova opcija se bira odabirom opcije „Fakture u periodu“, nakon čega se definiše „Period od“ i „Period do“.

Primer 1:

Obveznik PDV u januaru 2026. godine zaračunava određene operativne troškove u vezi sa prometom koji je kupcu vršen u toku 2025. godine. Kako se predmetni troškovi odnose na sve izvršene promete i sve fakture izdate tom licu u 2025. godini, obveznik može navesti u dokumentu o povećanju da je reč o prefakturisanju troškova prometa koji je izvršen u periodu 1.1.-31.12.2025. godine, a kao podatak o datumu i broju fakture za promet može odabrati fakture u periodu 1.1.-31.12.2025. godine.

Primer 2:

Obveznik PDV u januaru 2026. godine kupcu zaračunava troškove slanja opomene za plaćanje po računima u 2025. godini, pri čemu opomene nije slao za sve račune izdate tom kupcu u navedenom periodu, već samo za pojedine račune (za one račune koje kupac nije platio u roku). U ovom slučaju obveznik u dokumentu o povećanju može navesti da je reč o prefakturisanju troškova slanja opomene za plaćanje u toku 2025. godine, ali kao podatak o broju i datumu računa treba da navede samo one račune za koje je slao opomenu za plaćanje (ne može da primeni opciju „Fakture u periodu“ jer se povećanje ne odnosi na sve fakture izdate tom licu u 2025. godini).

Dokument o povećanju **moguće je vezati i za jedan ili više računa izdatih pre izvršenog prometa u skladu sa članom 16. tačka 2a) Zakona, odnosno članom 167. Pravilnika o PDV**, kada je poreska obaveza nastala izdavanjem računa. To su slučajevi kada nakon izdavanja tog računa (a time i nastanka PDV obaveze) dođe do povećanja naknade za predmetni promet (zaračunavanjem troškova prometa ili u skladu sa ugovorom).

Međutim, **dokument o povećanju nije moguće povezati sa avansnim računom, odnosno avansnom e-fakturom**. Naime, do povećanja osnovice i PDV može doći samo i isključivo nakon izvršenog prometa dobara i usluga, odnosno nakon izdavanja računa za promet iz člana 16. tačka 2a) Zakona (kada poreska obaveza nastaje izdavanjem računa), te samim tim ne postoji ni teorijski situacija u kojoj bi se dokument o povećanju vezivao za avansni račun. Ukoliko npr. nakon naplate avansa za neki promet obveznik naplati i troškove vezane za taj promet, ali pre izvršenog prometa, i po osnovu naplate tih troškova izdaje se avansni račun, a ne dokument o povećanju.

Primer:

Ugovorom
fakturi
voren
zaku
pretk

Obve
ne po
prost
pred
tala,
uslug

Dana
trošk
re ili
doku
izdaj
bodr
21. n
sni ra
Naim
de za
su na
smat
račun

Na is
trošk

5.1.2
ge za
datu
vice
račun
faktu

20. j
trošk
vu iz
za pr
jer je
za pr

Nav
u e

Priliko
vezni
jednu

- „PDV se obračunava” - u slučaju kada je reč o povećanju
osnove za operativni promet dobra i usluga za koji je pore-
dok-

a se
zna-
đen
pri-
a o
po-

nt o
bira
025.
anje
anja
znik
DV”,
aciti
esku
ciju
enje

jav-

pri-
po
anja
jem
smo
isa-

aje-
(de)
uge
čan
e si-
slu-
koji
emo
anja
do-
anja

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Primer 1:

Obveznik PDV - zakupodavac izdaje mesečno fakture za zakup poslovnog prostora, a naknadno prefakturiše zakupcu i troškove zakupa za svaki mesec (električna energija, voda, komunalne usluge i sl.). Fakturu za zakup za mesec septembar izdao je 2. oktobra (datum prometa 30. septembar). 8. oktobra zakupodavac izdaje dokument o povećanju kojim prefakturiše zavisne troškove zakupa za mesec septembar. Prilikom izdavanja e-fakture tip dokument o povećanju bira opciju „PDV se obračunava”, a zatim opciju „Datum izdavanja - zaračunavanje troškova”. Epilog je da je poreska obaveza za PDV iskazana u predmetnom dokumentu nastala za poreski period oktobar, danom izdavanja dokumenta o povećanju (iskazuje se u Obrascu POPDV za oktobar i kod zakupodavca i kod zakupca).

Napominjemo, na poslatoj e-fakturi tip dokument o povećanju u ovom slučaju biće ispisana napomena: *„Datum izdavanja - zaračunavanje troškova - Dan nastanka - povećanja PDV obaveze je datum izdavanja dokumenta o povećanju kojim se zaračunavaju troškovi, a na osnovu kojeg dolazi do povećanja osnovice za promet”.*

Primer 2:

Zakupodavac i zakupac su ugovorom o zakupu ugovorili zakupninu delom u fiksnom iznosu, a delom u zavisnosti od prometa koji zakupac ostvari u poslovnom prostoru. Varijabilni deo zakupnine utvrđuje se danom dostavljanja izveštaja o prometu od strane zakupca zakupodavcu. Fakturisanje usluge zakupa se vrši mesečno.

Zakupodavac je za mesec septembar 2025. godine izdao fakturu 2. oktobra, na fiksni iznos zakupnine, sa datumom prometa 30.9. Zakupac je zakupodavcu dostavio izveštaj o obimu prometa za mesec septembar 7. oktobra. Na taj dan zakupodavac utvrđuje iznos varijabilnog dela zakupnine i izdaje dokument o povećanju za taj deo naknade. Prilikom izdavanja e-fakture tip dokument o povećanju zakupodavac bira opciju „PDV se obračunava”, a zatim opciju „Datum povećanja - ugovor” i iz kalendara bira datum 7.10. Na ovaj način obveznik iskazuje podatke u delu „Nastanak PDV obaveze za izdavaoca”, bez obzira da li dokument o povećanju izdaje 7. oktobra ili nekog narednog dana. Epilog je da je poreska obaveza za PDV iskazan u predmetnom dokumentu nastala za poreski period oktobar (iskazuje se u Obrascu POPDV za oktobar i kod zakupodavca i kod zakupca).

Napominjemo, na poslatoj e-fakturi tip dokument o povećanju u ovom slučaju biće ispisana napomena: *„Datum povećanja - ugovor - Dan nastanka - povećanja PDV obaveze je datum kada je u skladu sa ugovorom došlo do povećanja osnovice za promet”.*

Na kraju ukazujemo, u slučaju izdavanja e-fakture tip dokument o povećanju za promet koji ne podleže oporezivanju ili je oslobođen PDV, uključujući i promet koji je oporeziv ali je za taj promet poreski dužnik primalac, nakon odabira opcije „Ne nastaje obaveza obračuna PDV”, takođe se bira jedna od dve ponuđene opcije („Datum izdavanja - zaračunavanje troškova” ili „Datum povećanja - ugovor”), pri čemu se odabir jedne od dve navedene opcije vrši na isti način kako smo to napred objasnili za slučaj kada se u dokumentu iskazuje PDV. U oba slučaja u dokumentu o povećanju biće ispisana sledeća napomena: *„Ne nastaje obaveza obračuna PDV - Za izdavaoca dokumenta o povećanju ne nastaje obaveza PDV (npr. reč je o dokumentu o povećanju za promet za koji izdavalac nije poreski dužnik, dokumentu o povećanju za promet za koji je propisano poresko oslobođenje i dr.)”.*

Olica Pješčić

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

61/20

din. iz

din. i

7/20

din. i

8/20

- dalje

dobro

Prom

teles

raspo

svi po

Uvoze

Repu

prime

uređe

dobro

opore

S tim

neko

uslug

reziva

ime r

tako

je tro

uslug

novča

za pro

Uprav

kojim

va ko

PDV p

koji tek

stoji obaveza obračunavanja PDV (kada troškovi nisu nastali

u vezi sa prometom dobara i usluga koji vrši obveznik PDV).

ski tretman tih potraživanja, kao i obaveza izdavanja računa,

odnosno e-fakture po ovom osnovu.

a od

koji

zna-

a, u

aži-

DV.

iva-

nog

a.

u (i

kovi

si se

iva-

ima

znik

, pa

zna-

e se

oba-

nom

snik

22,

24,

ik).

se

laze

, tj.

atra

šeni

vice i

vice

ji je

ara-

red-

pore-

Na iznos troškova koji ne predstavljaju naknadu ili deo naknade za izvršeni promet dobara ili usluga, ne obračunava se i ne plaća PDV, taj iznos se ne iskazuje u Obrascu POPDV i poreskoj prijavi PDV (Obrazac PP PDV), niti se po osnovu potraživanja predmetnih troškova izdaje račun iz člana 42. Zakona, osim kada po ovom osnovu postoji obaveza izdavanja e-fakture (o čemu detaljnije pišemo u nastavku).

Najčešći slučajevi refundacije troškova koji nisu u vezi sa izvršenim prometom jesu kod podele zajedničkih troškova (npr. u vezi sa zajedničkim korišćenjem poslovnog prostora), potraživanje kupca dobara ili primaoca usluga određenih troškova od dobavljača, potraživanja troškova izazvanih činjenjem ili propuštanjem lica od kojeg se troškovi potražuju (naknada štete) i sl.

Pre nego što se više osvrnemo na neke karakteristične slučajeve refundacije troškova koji se ne smatraju naknadom ili delom naknade za promet dobara i usluga, osvrnućemo se na (ne)postojanje obaveze izdavanja računa, odnosno e-fakture po ovom osnovu, odnosno na to kojim dokumentom se vrši potraživanje troškova u ovim slučajevima.

(Ne)obaveznost izdavanja računa, odnosno e-fakture po osnovu potraživanja troškova koji se ne smatraju naknadom ili delom naknade za promet dobara i usluga

Već iz odredaba člana 42. Zakona jasno je da po osnovu refundacije troškova ne postoji obaveza izdavanja računa, jer se odredbama člana 42. Zakona o PDV propisuje obaveza izdavanja računa po osnovu prometa dobara ili usluga i po osnovu naplate avansa za budući promet dobara i usluga (što znači da u ostalim slučajevima, iz ugla Zakona, obaveza izdavanja računa ne postoji).

Pored toga, odredbom člana 200. Pravilnika o PDV propisano je da kada obveznik PDV potražuje novčana sredstva koja ne predstavljaju naknadu za promet dobara i usluga, ne izdaje račun iz člana 42. Zakona po tom osnovu, osim u slučaju kada postoji obaveza izdavanja elektronske fakture.

Dakle, zaključak je da **prema propisima o PDV po osnovu refundacije troškova ne postoji obaveza izdavanja računa**. Međutim, to što ne postoji obaveza, ne znači da je zabranjeno izdati račun i u ovom slučaju. Ukoliko obveznik PDV izdaje račun kao zahtev za refundaciju troškova, u tom računu treba da navede napomenu da PDV nije obračunat u skladu sa članom 3. Zakona o PDV.

Pored toga što ne propisuju obavezu izdavanja računa na ime zahteva za refundaciju troškova, propisi o PDV ne propisuju ni koji dokument treba izdati u ovom slučaju, što je i logično

jer refundacija troškova nije predmet oporezivanja PDV pa samim tim ni predmet uređivanja ovim propisima. S tim u vezi, obveznik može izdati bilo koji dokument iz kojeg se može identifikovati lice prema kojem se upućuje zahtev, visina i osnov zahteva za refundaciju. Naziv tog dokumenta nije relevantan, ali kako bi ukazao na predmet zahteva, preporučujemo da taj dokument bude naslovljen upravo **„zahtev za refundaciju troškova”** ili npr. **„obračun troškova”, „zahtev za naknadu štete”** i sl. Dakle, bilo kako da je nazvan dokument kojim obveznik potražuje refundaciju troškova, **bitno je da se iz tog dokumenta može saznati lice prema kojem se ističe zahtev, visina i osnov zahteva**. Osnov zahteva je neki obligacioni odnos sa licem od kojeg obveznik potražuje troškove, što zavisi od okolnosti svakog konkretnog slučaja.

Kada je u pitanju obaveza izdavanja e-fakture po osnovu zahteva za refundaciju troškova, situacija je nešto drugačija u odnosu na propise o PDV. Naime, **Zakonom o elektronskom fakturisanju („Sl. glasnik RS”, br. 44/2021, 129/2021, 138/2022, 92/2023 i 94/2024** - dalje: ZEF) je propisana obaveza izdavanja e-fakture po osnovu transakcija (pri čemu se transakcijom smatra transakcija koja se odnosi na isporuku dobara, odnosno pružanje usluga, uključujući i avansno plaćanje), ali i po osnovu **zahteva za isplatu ka subjektu javnog sektora na osnovu kojih dolazi do prenosa novčanih sredstava podnosiocu zahteva, u skladu sa propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi**.

Naime, prema članu 3. stav 1. ZEF-a, obavezu izdavanja elektronske fakture imaju:

- 1) subjekti privatnog sektora po osnovu međusobnih transakcija;
- 2) **subjekt privatnog sektora po osnovu transakcije sa subjektom javnog sektora, uključujući i sve zahteve za isplatu ka subjektu javnog sektora na osnovu kojih dolazi do prenosa novčanih sredstava podnosiocu zahteva, u skladu sa propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi;**
- 3) subjekt javnog sektora po osnovu transakcije sa subjektom privatnog sektora;
- 4) **subjekti javnog sektora po osnovu međusobnih transakcija, uključujući i sve zahteve za isplatu na osnovu kojih dolazi do prenosa novčanih sredstava podnosiocu zahteva, u skladu sa propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi;**
- 5) poreski punomoćnik stranog lica u Republici Srbiji, u smislu propisa kojima se uređuje porez na dodatu vrednost, po osnovu transakcija sa subjektima privatnog i javnog sektora uključujući i sve zahteve za isplatu ka subjektu javnog sektora na osnovu kojih dolazi do prenosa novčanih sredstava podnosiocu zahteva, u skladu sa propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi.

Dakle, pored obaveze izdavanja e-fakture subjektu privatnog sektora i subjektu javnog sektora po osnovu prometa dobara ili usluga ili naplate avansa (transakcija), obaveza izdavanja e-fakture postoji i po osnovu zahteva za isplatu ka subjektu javnog sektora na osnovu kojih dolazi do prenosa novčanih

sredstava podnosiocu zahteva, u skladu sa propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi. Kako se refundacija troškova potražuje od poreske službe, a ne od lica koja su troškove nastojala izdati, zahtev za refundaciju troškova izdaje se na osnovu izdane SFF-a (bilo zato što se troškovi potražuju od lica koje je izdala SFF-a, bilo zato što se troškovi potražuju od lica koje je izdala SFF-a).

Prem
stema
tu jav
predr
izdava
(Nije
3NP-d
ra tip
tzv. k
Kada
drugo
je sub
e-fak
izdati
PDV-P

Prem
koji o

- subj
- subj
e-fa

U oba
OE i š

Iz m
1052

„...ka
izvrš
PDV)
lice b
je ko
va na
spor
trošk
nakn
o po
vezi,
sku f
nave
trans
(„Nij
pore
toj e
red t
trans
„Zahtev

isplati dugovanja i troškova zaključenim dana _____.”

Napominjemo, kada se zahtev za refundaciju troškova izdaje izvan SFF-a (bilo zato što se troškovi potražuju od lica koje je izdala SFF-a, bilo zato što se troškovi potražuju od lica koje je izdala SFF-a).

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

va

ori-
tva,
ekta
evi-
eđu
uko-
nika
vrši
nog
e po
r sa
uko-
nika
sto-
na-
kstu
novi
anja
roju
i sa

ezi-
net-
vezi

cije
po-
do-
ose
š da
ko-
o na
red-
nje-
i da
alih
bru-

Ostali korisnici od kojih obveznik na čije ime glase računi potražuje pripadajući deo troškova, **nemaju pravo na odbitak prethodnog poreza, s obzirom da ne poseduju račun koji je izdat na njihovo ime** (ne ispunjavaju uslov iz člana 28. stav 2. tačka 1) Zakona).

Naime, opšti uslovi za odbitak prethodnog poreza propisani su odredbama člana 28. Zakona. Prvi opšti uslov za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza, u smislu člana 28. stav 1. Zakona, jeste da obveznik PDV nabavljena dobra (npr. električnu energiju koja se smatra dobrom u smislu Zakona) ili usluge (npr. telekomunikacione ili komunalne usluge) koristi ili će koristiti za promet dobara i usluga sa pravom na odbitak prethodnog poreza, tj. za oporezivi promet, promet za koji je propisano poresko oslobođenje sa pravom na odbitak prethodnog poreza, kao i promet koji je izvršen u inostranstvu, ako bi obveznik PDV imao pravo na odbitak prethodnog poreza da je taj promet izvršen u Republici Srbiji.

Drugi opšti uslov za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza, u smislu člana 28. stav 2. tačka 1) Zakona, jeste da obveznik PDV poseduje račun izdat od strane drugog obveznika PDV - prethodnog učesnika u prometu, u kojem je iskazan obračunati PDV u skladu sa ovim zakonom.

Dakle, za odbitak dela prethodnog poreza pripadajućeg delu troškova koji obveznik PDV prefakturiše drugim korisnicima poslovnog prostora, ne ispunjavaju uslove ni obveznik PDV na kojeg glase računi (ne ispunjava prvi uslov) ni obveznici PDV od kojih se zahteva refundacija troškova (ne ispunjavaju drugi uslov).

Po ovom pitanju je i Ministarstvo finansija zauzelo stav u više svojih mišljenja, a izvode iz nekih od njih navodimo u nastavku:

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 413-00-00265/2016-04 od 20.2.2017. godine:**

„...kada su više pravnih i fizičkih lica vlasnici idealnih delova poslovne zgrade, a računi za električnu energiju glase na jedno pravno lice - obveznika PDV, pri čemu svi vlasnici idealnih delova poslovne zgrade snose trošak za električnu energiju, na novčani iznos koji pravno lice - obveznik PDV (na koje glase računi) potražuje po ovom osnovu od ostalih vlasnika idealnih delova poslovne zgrade, **ne obračunava se PDV, s obzirom na to da nije reč o naknadi za promet koji je predmet oporezivanja PDV.** U ovom slučaju, za tzv. prefakturisanje predmetnih troškova ne izdaje se račun iz člana 42. Zakona.

U vezi sa navedenim ukazujemo, pravno lice - obveznik PDV na koje glase računi za električnu energiju ima pravo da PDV koji je obračunat i iskazan u računu prethodnog učesnika u prometu - obveznika PDV odbije kao prethodni porez, **u delu koji se odnosi na tog obveznika PDV**, uz ispunjenje ostalih uslova propisanih Zakonom, pri čemu za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza nije od značaja da li račune za električnu energiju plaća pravno lice - obveznik PDV na koje glase računi ili drugo lice. Obveznici PDV na koje ne glase računi za električnu energiju nemaju pravo na odbitak prethodnog poreza.”

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 011-00-00730/2016-04 od 14.3.2018. godine:**

„... na novčani iznos koji, na osnovu ugovora zaključenog između vlasnika poslovnih objekata - kompanije „A” i zakupaca tih objekata - kompanija „B” i „C”, zakupac poslovnog objekta - kompanija „B” potražuje od zakupca drugog poslovnog objekta - kompanije „C” po osnovu troškova za električnu energiju koju je utrošio zakupac drugog poslovnog objekta - kompanija „C”, pri čemu računi za promet električne energije glase na zakupca koji potražuje predmetne troškove - kompaniju „B”, **ne postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV, s obzirom da nije reč o naknadi za promet koji je predmet oporezivanja PDV.** U ovom slučaju, za tzv. prefakturisanje predmetnih troškova ne izdaje se račun u smislu člana 42. Zakona.

Obveznik PDV - kompanija „B” na koju glase računi za promet električne energije ima pravo da PDV koji je obračunat i iskazan u računu prethodnog učesnika u prometu - obveznika PDV koji je isporučio električnu energiju za krajnju potrošnju, odbije kao prethodni porez, **u delu koji se odnosi na električnu energiju tog obveznika PDV**, uz ispunjenje ostalih uslova propisanih Zakonom.

Obveznik PDV - kompanija „C” nema pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa koji ne glase na tog obveznika PDV.”

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 430-01-00303/2013-04 od 7.11.2013. godine:**

„1. Kada računi za utrošenu električnu energiju, vodu, komunalne usluge i dr. glase na obveznika PDV - privredno društvo koje je izgradilo objekat na koji se ti računi odnose, a predmetni objekat koristi drugi obveznik PDV kao vanknjižni vlasnik objekta (objekat je izgrađen bez građevinske dozvole), **na novčani iznos koji obveznik PDV na kojeg glase navedeni računi potražuje od obveznika PDV - vanknjižnog vlasnika na ime refundacije predmetnih troškova ne postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV**, s obzirom da taj novčani iznos ne predstavlja naknadu za promet koji je predmet oporezivanja PDV. Po osnovu potraživanja novčanog iznosa na ime refundacije troškova, obveznik PDV na kojeg glase računi za utrošenu električnu energiju, vodu, komunalne usluge i dr. ne izdaje račun iz člana 42. Zakona....

2. Obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza obračunatog od strane prethodnog učesnika u prometu, ako ispunjava sve uslove iz člana 28. Zakona - ako poseduje propisanu dokumentaciju i ako nabavljena dobra koristi ili će koristiti za promet sa pravom na odbitak prethodnog poreza, tj. za promet koji je oporeziv PDV, promet za koji u skladu sa članom 24. Zakona postoji oslobođenje od plaćanja PDV ili promet koji je izvršen u inostranstvu, ako bi za taj promet postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza da je izvršen u Republici.

Međutim, kada računi za utrošenu električnu energiju, vodu, komunalne usluge, usluge javne uprave, usluge društva, usluge korisnika, usluge komunalne objekta, hodnik, prethodno, je, važno, znanje, i u da bi prethodno, pose...

Način
jedno

Primjer

Dva
tom
obav
sa ko
mu n
kojer
van r
rati o
risnik
pore

Po os
storu
slede

- rač
od o
- rač
(po
- rač
(po
- rač
PDV
- rač
od o

S obz
pore
na nj
jući o

Imaj
vezni
po rač
slučaju to je
obračunatog PDV po svakom računu).

Obveznik A potražuje 40% troškova od obveznika B. Imajući
na deo
bve-
ru-
,00
om
ra-
mo
ekt
re-
o, a
eža
uru
nju

nik
uči
eni
ozi-
dat
ne

de-
dru-
o je
vari
etne

ra-
za
za
kog
dva
na-
šta
ene
ba-
adi
U
ko-

va

ničkog
troškova

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

i kod raspodele zajedničkih troškova u drugim slučajevima.

Primer za to su recimo refundacija **zajedničkih troškova osiguranja ili troškova reklame**.

Naime, u praksi se javljaju slučajevi kada polisa osiguranja glasi na jedno lice (npr. privredno društvo), a korisnici osiguranja su više lica (zajedničko osiguranje). U tom slučaju se troškovi osiguranja dele između nosioca polise i ostalih korisnika osiguranja, u zavisnosti od vrednosti osigurane imovine. Po osnovu potraživanja pripadajućih troškova osiguranja od strane nosioca polise osiguranja od ostalih korisnika osiguranja, ne nastaje obaveza obračunavanja PDV, s obzirom da se radi o raspodeli zajedničkih troškova, a ne o naknadi ili delu naknade za izvršeni promet dobara ili usluga. Napominjemo, promet usluga osiguranja oslobođen je PDV, tako da privredno društvo na koje glasi polisa osiguranja nema uopšte prethodni porez po računu osiguravajućeg društva (PDV nije ni obračunat).

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 413-00-87/2015-04 od 26.6.2015. godine:**

„Kada obveznik PDV - ugovarač osiguranja, na osnovu zaključenog ugovora o osiguranju sa osiguravajućim društvom (čiji je predmet osiguranje imovine - useva i plodova osiguranika - poljoprivrednog proizvođača), potražuje od osiguranika - poljoprivrednog proizvođača novčana sredstva u iznosu premije osiguranja plaćene osiguravajućem društvu u ime osiguranika - poljoprivrednog proizvođača (navedenog u polisi osiguranja), pri čemu je reč o poljoprivrednom proizvođaču sa kojim obveznik PDV - ugovarač osiguranja ima zaključen ugovor o kooperativnoj proizvodnji, **to potraživanje novčanih sredstava nije predmet oporezivanja PDV**. Naime, predmetna novčana sredstva ne smatraju se naknadom za promet dobara, odnosno usluga koji obveznik PDV - ugovarač osiguranja vrši osiguraniku - poljoprivrednom proizvođaču, što znači da se po ovom osnovu ne izdaje ni račun iz člana 42. Zakona o porezu na dodatu vrednost...”

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 413-00-1263/2007-04 od 18.2.2008. godine:**

„...kada polisa osiguranja glasi na matično privredno društvo, a korisnici osiguranja su još dva zavisna privredna društva čija je imovina osigurana istom polisom osiguranja, pri čemu ova privredna društva zajedno sa matičnim privrednim društvom dele troškove premije osiguranja srazmerno vrednosti osigurane imovine svakog od ovih privrednih društava, na novčani iznos (deo troškova osiguranja) koji matično privredno društvo potražuje od zavisnih privrednih društava, ne postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV, s obzirom na to da se ne radi o naknadi za promet koji je predmet oporezivanja PDV.”

Pored raspodele troškova osiguranja, na isti način se tretira i **potraživanje zajedničkih troškova reklame** nekog proizvoda, u slučaju kada račun za pružene usluge reklame glasi na jedno lice, dok se troškovi reklame dele među svim korisnicima reklame, tj. licima koja distribuiraju taj proizvod (dilerima).

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 413-00-1539/2008-04 od 15.1.2009. godine:**

„...kada se usluga reklamiranja u dnevnom listu pruža obvezniku PDV - generalnom uvozniku i njegovim komitentima - dilerima, pri čemu račun pružaoca usluge reklamiranja glasi na generalnog uvoznika, novčana sredstva koja obveznik PDV - generalni uvoznik potražuje od dilera na ime pokrića dela troškova reklamiranja koji se odnosi na dilere nisu predmet oporezivanja PDV, s obzirom na to da se ne radi o naknadi za promet dobara, odnosno usluga, koji obveznik PDV - generalni uvoznik vrši dilerima. U ovom slučaju, za potraživanje pripadajućeg dela predmetnih troškova obveznik PDV - generalni uvoznik ne izdaje račun niti drugi dokument koji služi kao račun iz člana 42. Zakona.”

I u slučaju raspodele troškova reklame obveznik PDV na kojeg glasi račun za izvršenu uslugu, nema pravo da PDV iskazan na tom računu odbije u celosti, već samo iznos PDV koji je u srazmeri sa delom troškova koji taj obveznik snosi. Deo troškova koji snose ostali korisnici reklame, primalac računa potražuje sa pripadajućim PDV (dakle ne obračunava PDV na te troškove, već potražuje deo troškova po računu u kojima je sadržan pripadajući deo PDV obračunat od strane pružaoca usluge reklame).

Napominjemo, ovo se ne može smatrati generalnim stavom uvek kada se dele troškovi reklame, jer postoje slučajevi u kojima se faktički ne radi o podeli zajedničkih troškova već o ustupanju prava na reklamu (npr. prikazivanje određene reklame na određenoj teritoriji i sl.), što se smatra uslugom. Takođe, ako se obveznik PDV (obveznik A) obavezao prema drugom obvezniku (obveznik B) da će izvršiti reklamiranje i njegovih proizvoda ili usluga, pri čemu će naknadu za to utvrditi kao deo troškova po računu trećeg lica koje pruža usluge reklamiranja (objavljuje oglas ili vrši reklamiranje na drugi način), mišljenja smo da se radi o usluzi koju obveznik A pruža obvezniku B, što znači da ta usluga jeste predmet oporezivanja PDV ako se smatra izvršenom u Republici Srbiji. Stoga **u svakom konkretnom slučaju, na osnovu svih okolnosti i prava i obaveza utvrđenih ugovorom, obveznik PDV treba da utvrdi da li se radi o podeli zajedničkih troškova reklame ili o prometu usluga reklamiranja**.

Raspodela zajedničkih troškova gradilišta

Koliko je u svakom konkretnom slučaju bitno analizirati okolnosti pojedinačnog slučaja i utvrditi da li se radi o refundaciji troškova ili o pružanju usluga, najbolje se vidi na primeru raspodele tzv. **zajedničkih troškova gradilišta** između investitora i izvođača radova, odnosno podizvođača. Naime, kod izgradnje građevinskog objekta nastaju određeni troškovi na gradilištu za koje računi glase na investitora kao imaoca

građevinske dozvole, kao što su računi za električnu energiju ili vodu. Pored toga, u praksi je česta situacija da investitor an- gažuje r- da ob- predn- je da- va, od- posta- izvođ- ziv PD- i zauz- energ- či da- obave- čun iz- vi u d- odno- ima p- račun- met s- propi- Sa dr- đenja- pores- dova-

od toga da li je investitor ugovorom preuzeo obavezu da- obavez- nike- , pa- ima- čla- veza- ma- anja- sliva- gra- red- eno- ško- eđu- ema- olja- č ra- bru. vrše- sno- i in- met-

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Iz mi

„U sk-
pretf-
na d-
odbi-
na o-
na o-
prom-

Prem-
od d-
čemu-
obve-
ručio-
odbi-

Potra-
se re-

Potra-
potra-
odno-
tor u-
kao i-
dela-
obav-
potra-

Pored toga napominjemo, činjenica da će obveznik PDV – investitor i obveznik PDV – izvođač izvesti kompenzaciju (prebija-
nje) svojih potraživanja nema uticaj na utvrđivanje osnovice za obračunavanje PDV za navedene promete.”

Potraživanje troškova nastalih po drugim osnovima

Kako smo već istakli, potraživanje novčanih sredstava po nekom drugom osnovu, a ne po osnovu prometa dobara i usluga, nije predmet oporezivanja PDV. U praksi se, pored već navedenih slučajeva raspodele zajedničkih troškova, javljaju i drugi slučajevi u kojima obveznici PDV potražuju troškove koji mogu nastati po različitim osnovima.

Jedna od karakterističnih situacija u kojoj troškovi ne predstavljaju naknadu ili deo naknade za promet dobara i usluga, jeste **kada primalac usluga, odnosno kupac dobara potražuje neke troškove od pružaoca usluga, odnosno dobavljača**. To je npr. često slučaj u međunarodnoj trgovini, tj. kod izvoza ili uvoza dobara. Tako npr. kada obveznik organizuje prevoz dobara (angažuje prevoznika) koja nabavlja u inostranstvu, pri čemu prema ugovoru sa dobavljačem iz inostranstva iznos troškova prevoza refundira od inodobavljača, iznos predmetnih troškova ne predstavlja naknadu ili deo naknade za promet dobara ili usluga, s obzirom da obveznik ne vrši inodobavljaču nikakav promet (već obrnuto). Isti je slučaj i kada bi obveznik PDV potraživao iznos nekih drugih troškova od inodobavljača.

U nastavku citiramo i nekoliko stavova Ministarstva finansija na ovu temu, uz napomenu da bi predmetna potraživanja imala isti tretman i kada bi ih bi obveznik PDV istakao prema domaćim dobavljačima (dakle razlog zašto se u ovim slučajevima potraživanje troškova ne smatra predmetom oporezivanja nije u tome što su potraživanja istaknuta prema inodobavljačima, već što nije reč o naknadi ili delu naknade za promet dobara i usluga).

Iz mišljenja Ministarstva finansija, br. 413-00-549/2010-04 od 22.2.2010. godine

„...novčana sredstva koja obveznik PDV -... potražuje od poslovnog partnera iz inostranstva na ime pokrića troškova usluge prevoza nisu predmet oporezivanja PDV, s obzirom da predmetna novčana sredstva ne predstavljaju naknadu za promet dobara ili usluga za koji postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV. U ovom slučaju, za novčano potraživanje tih troškova obveznik PDV ne izdaje račun niti drugi dokument koji služi kao račun iz člana 42. Zakona.”

Iz mišljenja Ministarstva finansija, br. 413-00-02540/2009-04 od 10.12.2009. godine:

„...novčana sredstva koja obveznik PDV potražuje od inodobavljača na ime pokrića troškova carine i špediterskih usluga nisu predmet oporezivanja PDV, s obzirom da se ne radi o naknadi za promet dobara, odnosno usluga, koji vrši obveznik PDV. U ovom slučaju, za novčano potraživanje predmetnih troškova obveznik PDV ne izdaje račun niti drugi dokument koji služi kao račun iz člana 42. Zakona.”

Iz mišljenja Ministarstva finansija, br. 413-00-529/2011-04 od 21.6.2011. godine:

„...u slučaju kada obveznik PDV potražuje od inopartnera novčana sredstva na ime pokrića troškova (npr. troškovi za dobijanje atesta i dozvola za stavljanje lekova u promet, troškova kotizacija i dr), ne postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV, s obzirom da se ne radi o naknadi za promet dobara, odnosno usluga, koji vrši ovaj obveznik PDV. Za predmetna novčana potraživanja obveznik PDV ne izdaje račun niti drugi dokument koji služi kao račun u smislu člana 42. Zakona.”

U tekstu „Naknadno povećanje osnovice i obračunatog PDV • Osnovi za naknadno povećanje osnovice i PDV i pravila izdavanja dokumenta o povećanju •”, koji je objavljen u ovom broju časopisa, a u elektronskoj bazi Paragraf Lex je u relaciji sa ovim tekstom, pisali smo o tome da **prefakturisanje troškova kredita** (kamata i drugi troškovi) koji obveznik PDV vrši kupcu dobara, predstavljaju deo naknade za izvršeni promet dobara (kada se radi o kreditu kojim se plaća naknada za isporučena dobra). Međutim, u obrnutoj situaciji, **kada obveznik PDV - kupac dobara potražuje troškove kredita od dobavljača, iznos tih troškova ne predstavlja naknadu ili deo naknade za izvršeni promet dobara ili usluga**, s obzirom da kupac ne vrši nikakav promet dobavljaču. Ova situacija se javlja u slučaju kada npr. kupac ugovori sa dobavljačem nabavku dobara, a za finansiranje naknade uzima kredit od poslovne banke, pri čemu je dogovoreno da će troškove kredita snositi dobavljač.

Iz mišljenja Ministarstva finansija, br. 413-00-00848/2010-04 od 24.3.2010. godine:

„...novčana sredstva koja obveznik PDV potražuje od dobavljača na ime pokrića troškova obrade kredita, kamate i efekata valutne klauzule, nisu predmet oporezivanja PDV, s obzirom da predmetna novčana sredstva ne predstavljaju naknadu za promet dobara ili usluga za koji postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV. U ovom slučaju, za novčano potraživanje tih troškova obveznik PDV ne izdaje račun niti drugi dokument koji služi kao račun iz člana 42. Zakona.”

Potraživanje troškova vođenja sudskog postupka kada se ne radi o postupku za naplatu potraživanja nastalog po osnovu izvršenog prometa, nije predmet oporezivanja PDV. Tako npr. kada obveznik PDV izvrši plaćanje avansa za buduću isporuku dobara, a obveznik PDV primalac dobara ne izvrši isporuku dobara u ugovorenom roku i ne izvrši povratak avansa, potraživanje troškova sudskog postupka (npr. takse za podnošenje tužbe, advokatske usluge i sl.) po tužbi davaoca avansa za povratak avansa, nije oporezivo PDV, s obzirom da ne predstavlja trošak koji se zaračunava kao sporedan trošak prometa (davalac avansa nije izvršio niti će izvršiti promet dobara i usluga po navedenom ugovoru, već ima svojstvo kupca dobara).

U praksi se javljaju slučajevi da poslovna banka dug po kreditu **naplati od imena** umesto od glavnog dužnika (u slučaju kada glavni dužnik umreži). O kreditu naplaćuje se glavni obaveznik. Kada strana strana **slene** tnerir nastaje licima traživ imaju doba prevod partn troške

Iz mi
br. 4.

„...na
jih p
plaća
slene
metr
da p
za p
obra
potra
drug
red t
pore

Po
na

Jedno
privre
krivic
ili zba
potra
Zakon
39/85
„Sl. li
ukolil
tražuj
3. Zakon

Članom 155. ZOO data je široka definicija štete. Prema na-
vedenoj odredbi, šteta je umanjeno na čije imovine (obična
kao i
(ne-

na-
DV,
zgu-
n ili
nije
ba-
ešto
zmu
pro-
ova-
čaju
ure-
eč o
sao,
ade

ude
nadi
kaz

024

avo
tro-
za
nja-
nja
adu
om

21-

(...
nja
vac
na-
tio
na-
do
nja
on-
ovu
ne

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

nost volja
obveznika i lica koje je odgovorno za naknadu štete, tj. ako je

pravo na naknadu i visina štete usaglašena vansudskim poravnanjem, potrebna je dodatna doza opreza, pa je preporuka da obveznik, radi izbegavanja eventualnih nesporazuma sa poreskim organima, obezbedi sve relevantne dokaze koje idu u prilog tome da je reč o naknadi štete.

Jedan od primera potraživanja naknade štete je **potraživanje naknade štete nastale na robi u prevozu** (npr. usled požara). Na predmetno potraživanje ne obračunava se PDV, a kao dokazi da je u pitanju potraživanje na ime naknade štete služi celokupna dokumentacija nastala u konkretnom slučaju (npr. zapisnik o požaru ili saobraćajnoj nesreći, ugovor o prevozu, fakturna vrednost robe koja je prevožena i dr.).

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 413-00-00242/2017-04 od 26.3.2018. godine:**

„Novčana sredstva, koja obveznik PDV - primalac usluge prevoza dobara povezane sa izvozom potražuje od obveznika PDV koji se obavezao da će izvršiti prevoz dobara, u iznosu vrednosti dobara uništenih u požaru kamiona kojim se vršio prevoz tih dobara, a koji se dogodio u inostranstvu, ne smatraju se naknadom za promet dobara, odnosno usluga, već se smatraju naknadom štete. U dokumentu koji obveznik PDV izdaje na ime potraživanja naknade štete ne iskazuje se PDV.”

Takođe, predmetom oporezivanja ne smatra se ni **naknada štete zbog neispunjenja ugovora, ili zbog raskida ugovora.**

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 413-00-112/2011-04 od 11.4.2011. godine:**

„...na iznos novčanih sredstava koja obveznik PDV - kooperant prima od pravnog lica na ime naknade štete koja je nastala tako što pravno lice nije ispunilo obavezu preuzetu ugovorom koji je zaključilo sa kooperantom, PDV se ne obračunava i ne plaća, s obzirom da ta novčana sredstva ne predstavljaju naknadu za izvršeni promet dobara ili usluga.

Međutim, ako iz celokupnog činjeničnog stanja koje je od uticaja na postojanje poreske obaveze proizilazi da navedena novčana sredstva u suštini predstavljaju naknadu za oporezivi promet dobara ili usluga koji vrši obveznik PDV - kooperant, u tom slučaju za izvršeni promet dobara, odnosno usluga postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV u skladu sa Zakonom. Činjenično stanje od uticaja na postojanje i visinu poreskih obaveza u svakom konkretnom slučaju utvrđuje nadležni poreski organ u skladu sa načelima predviđenim propisima kojima se uređuju poreski postupak i poreska administracija.”

**Iz mišljenja Ministarstva finansija,
br. 413-00-179/2011-04 od 8.3.2011. godine:**

„Prema tome, na iznos novčanih sredstava koja obveznik PDV primi od privrednog društva na ime naknade štete zbog jednostranog raskida ugovora, PDV se ne obračunava i ne plaća, s obzirom da ta novčana sredstva ne predstavljaju naknadu za izvršeni promet dobara i usluga.

Međutim, ako iz celokupnog činjeničnog stanja koje je od uticaja na postojanje poreske obaveze proizilazi da novčana sredstva koja se isplaćuju na ime naknade štete u suštini predstavljaju naknadu za oporezivi promet dobara ili usluga koji vrši obveznik PDV kojem se ta sredstva isplaćuju, u tom slučaju za izvršeni promet dobara, odnosno usluga postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV u skladu sa Zakonom. Činjenično stanje od uticaja na postojanje i visinu poreskih obaveza u svakom konkretnom slučaju utvrđuje nadležni poreski organ u skladu sa načelima predviđenim propisima kojima se uređuju poreski postupak i poreska administracija.”

Kao i u slučaju zahteva za refundaciju troškova, ni **po osnovu potraživanja naknade štete ne izdaje se račun (faktura), osim kada postoji obaveza izdavanje e-fakture kao zahteva za isplatu subjektu javnog sektora.** Ako se naknada štete potražuje od subjekta privatnog sektora, obveznik može izdati e-fakturu kako smo objasnili u prvom odeljku ovog teksta, ali se plaćanje (i knjiženje) može vršiti i na osnovu sudske presude, sudskog ili vansudskog poravnanja i dr. Ukazujemo da se vansudskim poravnanjem smatra npr. i razmena dopisa među ugovornim stranama gde oštećeni šalje npr. štetniku zahtev za naknadu štete (prouzrokovanih troškova, izgubljene dobiti, stvarne štete i dr.), a štetnik svojim dopisom priznaje to potraživanje oštećenog.

Potraživanje iznosa koje obveznik naplaćuje u ime i za račun drugog lica i iznosa plaćenih u ime i za račun primaoca dobara ili usluga

Pored navedenih slučajeva potraživanja troškova koji se ne smatraju naknadom ili delom naknade za promet dobara i usluga, gde obveznik koji potražuje predmetne troškove ne vrši promet dobara ili usluga licu od kojih te troškove potražuje, postoje i slučajevi kada obveznik PDV vrši promet dobara ili usluga, a pored naknade za taj promet potražuje i neke iznose koji se ne uračunavaju u osnovicu za obračun PDV.

Naime, prema članu 17. stav 4. tač. 2) i 3) Zakona o PDV, osnovica ne sadrži:

- iznose koje obveznik **naplaćuje u ime i za račun drugog**, ako te iznose prenosi licu u čije ime i za čiji račun je izvršio naplatu i ako su ti iznosi posebno evidentirani;
- iznose koje obveznik potražuje za **izdatke koje je platio u ime i za račun primaoca dobara ili usluga**, ako su ti iznosi posebno evidentirani.

Dakle, iznos koji obveznik PDV naplaćuje u ime i za račun drugog lica ne uračunavaju se u osnovicu za obračun PDV za promenu. Taj iznos iznosi iznos koji je obveznik naplatio u ime i za račun drugog lica. Iz ovog iznosa obveznik naplaćuje i za račun drugog lica. Iz ovog iznosa obveznik naplaćuje i za račun drugog lica.

Iz mi
br. 4.

„...“
za ra
ma i
orga
njena

Iz mi
br. 0.

„U os
ga ne
met
pren
taj iz
tim u
kome
obve
novč
dona
Fonda

Porez
stva f
je rec
gih iz
kod u
nja ko
uslug
posre

Kada je reč o potraživanju iznosa koje obveznik **platio u ime i za račun primaoca dobra ili usluga**, tu takođe postoji veliki

udskih
okat
aksi
ime

este
po-
ba-
vku,
u za
17.
turu
sno-

nci-
čuje
io u

znik
ra-
oca
vim
unu
zuju

ove-
ban
sno
la u
osi-
•

šćić

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

PDV TRETMAN USLUGE ODOBRAVANJA NOVČANIH POZAJMICA

Izdavanje računa i iskazivanje podataka u Obrascu POPDV; obaveza utvrđivanja srazmernog poreskog odbitka

Ugovor o zajmu predstavlja nominovani pravni posao koji je regulisan odredbama čl. 557. do 566. **Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ”, br. 29/78, 39/85, 45/89 - odluka USJ i 57/89, „Sl. list SRJ”, br. 31/93, „Sl. list SCG”, br. 1/2003 - Ustavna povelja i „Sl. glasnik RS”, br. 18/2020 - dalje: ZOO).**

S tim u vezi, u skladu sa članom 557. ZOO, ugovorom o zajmu obavezuje se zajmodavac da preda u svojinu zajmoprimcu određenu količinu novca ili kojih drugih zamenljivih stvari, a zajmoprimac se obavezuje da mu vrati posle izvesnog vremena istu količinu novca, odnosno istu količinu stvari iste vrste i istog kvaliteta.

Dakle, predmet ugovora o zajmu može biti novac (novčani zajam) ili bilo koja druga zamenljiva stvar (robni zajam). Predmet ovog komentara jeste PDV tretman odobravanja novčanog zajma.

Kreditnim poslovima bave se banke, u okviru svoje delatnosti, u skladu sa Zakonom o bankama i ZOO. Ostali privredni subjekti nemaju pravo da se bave kreditnim poslovima, ali svakako imaju pravo da povremeno, nezavisno od svoje osnovne delatnosti, odobravaju zajmove (sa kamatom ili beskamatne zajmove).

Iz ugla propisa o PDV, na novčane pozajmice se ne obračunava PDV, međutim ove transakcije potencijalno mogu imati i određene suštinske efekte na PDV, u smislu da po tom osnovu može postojati obaveza utvrđivanja srazmernog poreskog odbitka, u skladu sa propisima o PDV. Takođe, u praksi se često postavljaju pitanja vezano za iskazivanje podataka u Obrascu POPDV po osnovu odobrenih, odnosno primljenih zajmova.

U skladu sa navedenim, u nastavku pišemo o:

- PDV tretmanu zajmova sa kamatom, kao i beskamatnih zajmova;
- izdavanju računa i iskazivanju podataka u Obrascu POPDV, po osnovu odobrenih i primljenih zajmova;
- obavezi utvrđivanja srazmernog poreskog odbitka po osnovu odobrenih zajmova (utvrđivanju kriterijuma povremenosti prometa kao osnovu za oslobađanje od obaveze utvrđivanja srazmernog poreskog odbitka).

PDV tretman zajmova sa kamatom

Iz ugla **Zakona o porezu na dodatu vrednost („Sl. glasnik RS”, br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 13/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 72/2019, 8/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 138/2022 i 94/2024 - dalje: Zakon)** odobravanje zajma sa kamatom ima karakter usluge, u smislu člana 5. st. 1. i 2. tog zakona.

Imajući u vidu da se zajam odobrava na određeni period, tj. sa određenim rokom vraćanja, pretežni stav je da ova usluga **spada u vremenski trajne usluge**, što znači da se smatraju pruženim prestankom pravnog osnova pružanja usluge (prestankom ugovora o zajmu). Međutim, ako je ugovoren periodičan obračun i otplata kamate, u tom slučaju postoje delimično pružene usluge (o čemu više pišemo u delu koji se odnosi na iskazivanje podataka u Obrascu POPDV), što znači da se usluga smatra delimično pruženom istekom svakog pojedinačnog perioda za koji se vrši obračun i otplata kamate.

Dakle, odobravanje zajma sa kamatom smatra se uslugom, što znači da je predmet oporezivanja PDV. Međutim, **ova usluga je oslobođena PDV bez prava na odbitak prethodnog poreza, saglasno članu 25. stav 1. tačka 3) Zakona.**

Naime, u skladu sa tim članom Zakona, PDV se ne plaća u prometu novca i kapitala, i to kod kreditnih poslova, uključujući posredovanje, kao i **novčanih pozajmica**.

Kao i kada je reč o ostalim poreskim oslobođenjima iz člana 25. Zakona, za ostvarivanje prava na poresko oslobođenje po osnovu usluge odobravanja novčanih pozajmica, **nije potrebno ispuniti bilo kakve dodatne uslove, niti posedovati propisanu dokumentaciju.**

Upravo zbog činjenice da je ova usluga oslobođena PDV **bez prava na odbitak prethodnog poreza**, može se pojaviti obaveza utvrđivanja srazmernog poreskog odbitka, u skladu sa članom 30. Zakona (o čemu detaljno pišemo u posebnom odeljku).

PDV tretman beskamatnih
zajm

Izdavanje faktura i iskazivanje

U pra
zajam
matn
podse
prop
va pr
za lič
odno
svrhe

Doda
porez
64/20
60/20
101/2
smisl
uslug
pravi

1) za
lica
2) u r

Pruž
pruža
odno
met t

Prem
odob
pove
da) t
ne po
oslob
člana
vezni
(kada
sno s
u tom

Iako s
zlika p
odob
nakn
datak
divan
se be
ka, u
prop

znik
pro-
ona
ret-
a iz-
n se
fak-
nog
ija.

ko-
žan
fak-
vlja
atra
uge
pre-
na.
etno
uga
nim

ka-
riod
a da
mo-
i se
za-
nom
ktu-
nate
ne
esko

dre-
u, u
za-
adu
42.
nski
e od
što
linu

com
vora
godinu

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

dana. S druge strane, ako je ugovor o zajmu zaključen na

period koji je duži od godinu dana, u tom slučaju **postoji obaveza da se izdaje periodična e-faktura najmanje za period od jedne godine.**

Ako je primalac zajma pravno lice ili preduzetnik koji nije korisnik SEF, u tom slučaju obveznik PDV (zajmodavac) nema obavezu da izdaje račun, u skladu sa citiranim članom 164. stav 1. tačka 1) Zakona. Dakle, u ovom slučaju, umesto računa zajmodavac može da izdaje zajmoprimcu dokument o obračunu kamate i sl.

Kada je reč o iskazivanju podataka u Obrascu POPDV, obveznik iskazuje podatke o kamati **na polju 2.1. Obrasca POPDV** koji se podnosi za poreski period u kojem je usluga pružena, u skladu sa prethodnim objašnjenjima.

Primer 1.

Pravno lice A (mesečni obveznik PDV) odobrilo je zajam pravnom licu B (mesečnom obvezniku PDV). Zajam je odobren u iznosu od 1.000.000 dinara, sa godišnjom kamatom od 6%, što znači da ukupna kamata iznosi 60.000 dinara. Ugovor je zaključen sa periodom otplate od godinu dana, s tim što je ugovoreno vraćanje glavnice sa kamatom na mesečnom nivou, tako da mesečna kamata iznosi 5.000 dinara.

Imajući u vidu navedeno, pravno lice A izdaje e-fakturu mesečno, u kojoj navodi iznos naknade od 5.000 dinara, uz korišćenje poreske kategorije E. Takođe, u Obrascu POPDV za svaki mesec, pravno lice A iskazuje iznos od 5.000 dinara na polju 2.1. Obrasca POPDV. S druge strane, pravno lice B iskazuje za svaki mesec iznos od 5.000 dinara na polju 8v.2 Obrasca POPDV.

Primer 2.

Pravno lice C (mesečni obveznik PDV) odobrilo je zajam pravnom licu D (mesečnom obvezniku PDV). Zajam je odobren u iznosu od 2.000.000 dinara, sa godišnjom kamatom od 5%, što znači da ukupna kamata iznosi 100.000 dinara. Ugovor je zaključen za period od 1. juna 2025. godine do 31. maja 2026. godine, s tim što je predviđeno da zajmoprimac celokupan zajam (zajedno sa kamatom) vrati 31. maja 2026. godine.

Imajući u vidu navedene činjenice, usluga se smatra pruženom po prestanku ugovora o zajmu, tj. 31. maja 2026. godine. Budući da je ugovor zaključen na period od godinu dana, ne postoji obaveza izdavanja periodičnih računa.

S tim u vezi, pravno lice C izdaje e-fakturu 1. juna 2026. godine, na kojoj kao datum prometa usluge navodi 31. maj 2026. godine. Na e-fakturi iskazuje ukupan iznos naknade od 100.000 dinara, uz korišćenje poreske kategorije E. U Obrascu POPDV za maj, pravno lice C iskazuje 100.000 dinara na polju 2.1. Takođe, pravno lice D iskazuje 100.000 dinara na polju 8v.2 Obrasca POPDV za maj.

Kada je reč o beskatnim zajmovima, ako obveznik PDV beskatni zajam odobrava **u svoje poslovne svrhe (u skladu sa gore navedenim objašnjenjima), u tom slučaju se podaci ne iskazuju u Obrascu POPDV**, budući da ne postoji predmet oporezivanja PDV.

S druge strane, ako se beskatni zajam odobrava u neposlovne svrhe (u skladu sa gore navedenim objašnjenjima), smatra se da obveznik pruža uslugu bez naknade. S tim u vezi, u ovom slučaju ne postoji obaveza izdavanja fakture, u skladu sa članom 164. stav 1. tačka 3) Pravilnika. Ipak, **u ovim slučajevima postoji obaveza iskazivanja podataka na polju 2.6. Obrasca POPDV**. Postavlja se, međutim, pitanje koji iznos obveznik treba da iskaže, budući da je reč o beskatnom zajmu. U skladu sa pravilom iz člana 18. stav 2. Zakona, u ovom slučaju bi trebalo iskazati iznos koji odgovara ceni koštanja te ili slične usluge, što bi u konkretnom slučaju mogao da bude pretpostavljeni iznos kamate. Međutim, u skladu sa *Korisničkim uputstvom za iskazivanje podataka u pregledu obračuna PDV - Obrascu POPDV*, **obveznik pretpostavljeni iznos kamate može da utvrdi i primenom visine kamate za koju se smatra da je „van dohvata ruke“** (primer 45 u Korisničkom uputstvu).

Kada je reč o beskatnim pozajmicama, u praksi se postavlja još i pitanje u kojem poreskom periodu zajmodavac treba da iskazuje pretpostavljeni iznos kamate u Obrascu POPDV. S tim u vezi, mišljenja smo da ukoliko nije predviđeno vraćanje zajma periodično, u tom slučaju se pretpostavljena kamata iskazuje na polju 2.6. Obrasca POPDV koji se podnosi za poreski period u kojem je prestao ugovorni odnos, pod uslovom da je zajam zaključen za period do godinu dana, odnosno najmanje jednom godišnje ako je zajam zaključen na period duži od godinu dana. S druge strane, ako se zajam vraća periodično, mišljenja smo da se i u tom slučaju može smatrati da je reč o delimičnim uslugama, pa bi obaveza iskazivanja pretpostavljenog iznosa kamate postojala za svaki period za koji se vraća zajam (na primer, ako je ugovoreno da se glavnica otplaćuje na mesečnom nivou, u tom slučaju bi pretpostavljena kamata trebala da se iskazuje za svaki mesec otplate).

(Ne)postojanje obaveze primene pravila o srazmernom poreskom odbitku - utvrđivanje kriterijuma povremenosti

U slučaju kada se obveznik PDV bavi delatnošću u okviru koje ima pravo na odbitak prethodnog poreza, a povremeno odobrava novčane pozajmice, postavlja se pitanje da li je taj obveznik dužan da po tom osnovu primenjuje pravila o podeli prethodnog poreza prema ekonomskoj pripadnosti,

odnosno da utvrđuje srazmerni poreski odbitak, budući da je usluga odobravanja novčanog zaima oslobođena od PDV bez prava odbitka.

S tim

2. Zak

prima

dobar

porez

na od

hodn

pravo

Ako z

luge

na na

delat

ji prav

uslug

može

ra uč

hodn

koji n

Dakle

ekon

kona

se ina

porez

ima p

bavlje

delat

utvrđ

da je

što su

sl.), k

obve

Podse

mern

mern

pores

na na

reza z

29. st

Proce

utvrđ

pravo

PDV i

PDV,

skog

Međutim, obaveza utvrđivanja srazmernog poreskog odbitka neće postojati ukoliko je ispunjen kriterijum novremeno-

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

1 Napomena: Prethodno izdavanje časopisa „Poresko-računovodstveni instruktor“ br. 322, kao i u elektronskoj pravnoj bazi Paragraf Lex.

danom zaključenja ugovora (**ovo pravilo važi samo za potrebe utvrđivanja kriterijuma povremenosti**). S druge strane, kada je reč o ugovorima o zajmu koji je zaključen na period duži od 24 meseca, svaki delimičan promet usluge računa se za potrebe utvrđivanja kriterijuma povremenosti.

Utvrđivanje kriterijuma povremenosti kod ugovora o zajmu koji se zaključuju na period do 24 meseca

Imajući u vidu navedena objašnjenja, kod ugovora o zajmu koji se zaključuju na period do 24 meseca, kriterijum povremenosti postoji ako je obveznik odobrio najviše dva takva ugovora u kalendarskoj godini (naravno, pod pretpostavkom da u tom periodu nije pružio neku drugu uslugu iz člana 25. stav 1. Zakona).

Primer 1.

Mesečni obveznik PDV je odobrio zajam pravnom licu B. Ugovor o zajmu je zaključen 5. februara 2025. godine, na period od 12 meseci, s tim što se kamata obračunava i plaća na mesečnom nivou.

Isti obveznik PDV je odobrio zajam i pravnom licu C. Ugovor o zajmu je zaključen 10. juna, na period od 24 meseca, s tim što se kamata obračunava i plaća na kvartalnom nivou.

U 2025. godini predmetni obveznik PDV nije zaključio više nijedan ugovor o zajmu, niti je pružio neku drugu uslugu koja je oslobođena po članu 25. stav 1. Zakona.

Dakle, iz ugla primene pravila o vremenu prometa usluge, kod prvog ugovora, smatra se da je usluga zajma pružena svakog meseca u toku trajanja ugovornog odnosa, dok se kod drugog ugovora smatra da je usluga pružena svakog kvartala u toku trajanja ugovornog odnosa.

Navedeno znači da obveznik PDV iznos mesečne kamate iz prvog ugovora iskazuje u Obrascu POPDV koji podnosi za svaki poreski period tokom otplate zajma (i izdaje e-fakturu pravnom licu B za svaki obračunski period, tj. za svaki mesec). Takođe, obveznik PDV iskazuje iznos kamate u obrascu POPDV koji podnosi za poslednji mesec u kvartalu za koji se obračunava kamata po osnovu ugovora sa pravnim licem C (i po tom osnovu izdaje e-fakturu pravnom licu C).

Međutim, za potrebe primene pravila o srazmernom poreskom odbitku, smatra se da je obveznik PDV izvršio samo dva prometa usluge odobravanja novčanog zajma, koje su pružene danom zaključenja ugovora o zajmu. Naime, u konkretnom slučaju je ispunjen i uslov iz člana 143. stav 9. Pravilnika, tj. oba ugovora su zaključena na period koji nije duži od 24 meseca.

Prema tome, u ovom slučaju obveznik PDV nema obavezu da utvrđuje srazmerni poreski odbitak u 2025. godini. Takođe, predmetni obveznik PDV nema obavezu utvrđivanja srazmernog poreskog odbitka ni po osnovu kamata koje se obračunavaju u 2026. godini (na osnovu navedena dva ugovora zaključena u 2025. godini), ukoliko i u 2026. godini ispunjava kriterijum povremenosti.

Ako obveznik PDV zaključi treći ugovor o zajmu u toku kalendarske godine, u tom slučaju je dužan da u **poreskom periodu u kojem je zaključio treći ugovor utvrdi srazmerni poreski odbitak**. Dakle, obveznik PDV u ovom slučaju, ne podnosi izmenjene poreske prijave, s tim što u formulu (u imenilac) za utvrđivanje procenta srazmernog poreskog odbitka **uračunava i kamate koje su obračunate po osnovu prva dva ugovora o zajmu**, što je u skladu sa članom 143. stav 2. Pravilnika, prema kome se procenat srazmernog poreskog odbitka utvrđuje stavljanjem u odnos iznosa koji se odnosi na promet dobara i usluga sa pravom na odbitak prethodnog poreza i iznosa koji se odnosi na ukupan promet dobara i usluga sa i bez prava na odbitak prethodnog poreza, **izvršenog od 1. januara tekuće godine do isteka poreskog perioda za koji se podnosi poreska prijava**.

Primer 2.

Obveznik je zaključio prvi ugovor o zajmu u januaru 2025. godine, na period od 24 meseca, sa mesečnim obračunom i otplatom kamate.

Drugi ugovor o zajmu obveznik zaključuje u aprilu 2025. godine, na period od 12 meseci, sa mesečnim obračunom i otplate kamate. Dakle, ni u aprilu nema obavezu da utvrđuje srazmerni poreski odbitak.

U decembru 2025. godine obveznik zaključuje još jedan ugovor o zajmu na period od 20 meseci, sa mesečnim obračunom i otplate kamate.

Prema tome, u ovom primeru smatra se da je obveznik zaključenjem trećeg ugovora o zajmu, izvršio ukupno tri usluge iz člana 25. stav 1. Zakona, što znači da je dužan da za poreski period decembar 2025. godine utvrdi srazmerni poreski odbitak. Naravno, prilikom utvrđivanja procenta srazmernog poreskog odbitka u imenilac formule uračunava i kamate koje su obračunate po osnovu prva dva ugovora o zajmu, saglasno članu 143. stav 2. Pravilnika.

Međutim, smatramo da u 2026. godini, obveznik nema obavezu da utvrđuje srazmerni poreski odbitak po osnovu kamata koje dospevaju u januaru (na osnovu predmetna tri ugovora), osim ako u 2026. godini izvrši tri ili više prometa iz člana 25. stav 1. Zakona, u kojem slučaju bi se te kamate uračunale u ukupan promet za potrebe utvrđivanja srazmernog poreskog odbitka.

Primer 3.

Obveznik je zaključio prvi ugovor o zajmu u januaru 2025. godine, na period od 24 meseca, sa mesečnim obračunom i otplatom kamate.

Drugi ugovor o zajmu obveznik zaključuje u aprilu 2025. godine, na period od 12 meseci, sa mesečnim obračunom i otplate kamate. Dakle, ni u aprilu nema obavezu da utvrđuje srazmerni poreski odbitak.

U januaru 2026. godine obveznik zaključuje još jedan ugovor o zajmu. U skladu s člankom 143. Zakona o porezima na dodatu vrednost, obveznik je dužan plaćati porez na dodatu vrednost na period od 24 meseca od datuma zaključenja ugovora. U ovom slučaju, obveznik je dužan plaćati porez na dodatu vrednost na period od 24 meseca od datuma zaključenja ugovora. U ovom slučaju, obveznik je dužan plaćati porez na dodatu vrednost na period od 24 meseca od datuma zaključenja ugovora.

Dakle, ni u ovom slučaju se ne može primeniti član 143.

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Utv
koc
na

U slu
24 me
tretir
utvrđ
tuacij
čun k

Prim

Obve
zniku
pet g
šest

U ov
pose
vanju
ugov
dući
smat
perio

S tim
vanja
kaler
ispur
ni bi
(dan
ugov
met

Prim

Mese
obvez
meseci,
seca (kvartalni obračun). Ugovor je zaključen 1. jula 2025. godine.

na period
pru-
raz-
raz-
lar-
em-
mar-
kog
una
nog
re-
em-
te
tak

de-
nog
tnih
ta-
bo-

vila
kao
ta.

po-
me-
eč o
ovor

24
da-
anja
za-
ine.

klju-
anje
a, u

n (u
12
raču-

Dakle, počev od januara meseca, obveznik PDV u Obrascu POPDV iskazuje iznos pretpostavljene mesečne kamate na polju 2.6, za svaki poreski period u toku otplate zajma. Međutim, u januaru mesecu ne postoji obaveza utvrđivanja srazmernog poreskog odbitka, budući da je reč o zajmu koji je zaključen na period do 24 meseca, što znači da se, za potrebe primene pravila o srazmernom poreskom odbitku, smatra da je izvršena samo jedna usluga, i to danom zaključenja ugovora o zajmu.

U aprilu 2025. godine obveznik PDV odobrava još jedan beskametni zajam (u neposlovne svrhe), na period od 24 meseca. Ugovorom je predviđeno da zajmoprimac otplaćuje zajam mesečno. Dakle, počev od aprila obveznik u Obrascu POPDV iskazuje iznos pretpostavljene kamate na polju 2.6, za svaki poreski period u toku otplate zajma. Međutim, obveznik i dalje ispunjava kriterijum povremenosti i ne utvrđuje srazmerni poreski odbitak.

U novembru 2025. godine obveznik odobrava i treći beskametni zajam (u neposlovne svrhe), na period od 20 meseci. Ugovorom je predviđeno da zajmoprimac otplaćuje zajam na mesečnom nivou. Dakle, obveznik je prestao da ispunjava kriterijum povremenosti u novembru, što znači da je dužan da za period novembar i decembar 2025. godine utvrđuje srazmerni poreski odbitak.

Za potrebe utvrđivanja procenta srazmernog poreskog odbitka, obveznik u ukupan promet (u imeniocu formule) uključuje i pretpostavljene kamate koje je iskazivao po osnovu prva dva ugovora.

S druge strane, za poreske periode u 2026. godini ne utvrđuje srazmerni poreski odbitak za pretpostavljene kamate koje iskazuje u Obrascu POPDV, na osnovu otplate zajmova iz 2025. godine, sve dok eventualno u 2026. godini prestane da ispunjava kriterijum povremenosti prometa.

Primer 2.

Mesečni obveznik PDV je u martu 2025. godine odobrio beskametni zajam u neposlovne svrhe. Zajam je zaključen na period od 36 meseci, sa mesečnom otplatom.

S tim u vezi, u ovom slučaju postoji delimičan promet koji nastaje u svakom mesecu tokom perioda otplate s obzirom na to da je ugovor zaključen na period koji je duži od 24 meseca. Dakle, u Obrascu POPDV za svaki mesec tokom perioda otplate, obveznik iskazuje iznos pretpostavljene mesečne kamate na polju 2.6.

Za poreski period mart i poreski period april obveznik ne utvrđuje srazmerni poreski odbitak, budući da je za te poreske periode ispunjen kriterijum povremenosti (pretpostavka je da osim predmetnog beskametnog zajma, obveznik nije vršio promet iz člana 25. stav 1. Zakona).

Međutim, počev od poreskog perioda maj 2025. godine obveznik ne ispunjava kriterijum povremenosti, budući da se smatra da je u tom poreskom periodu izvršio treći promet po osnovu odobravanja beskametnog zajma. To znači da je počev od tog poreskog perioda do poslednjeg poreskog perioda u 2025. godini, obveznik dužan da utvrđuje srazmerni poreski odbitak.

U 2026. godini, obveznik neće imati obavezu da utvrđuje srazmerni poreski odbitak za poreski period januar i februar (ispunjen kriterijum povremenosti), ali će imati obavezu da utvrđuje srazmerni poreski odbitak počev od marta meseca itd.

Granični procenat srazmernog poreskog odbitka

Prema odredbi člana 30. stav 9. Zakona, izuzetno, ako utvrđeni procenat srazmernog poreskog odbitka iz stava 4. ovog člana iznosi najmanje 98%, obveznik nije dužan da vrši podelu prethodnog poreza u skladu sa ovim zakonom.

Prema tome, kada obveznik PDV utvrdi da mu je procenat srazmernog poreskog odbitka najmanje 98%, **ima pravo da odbije celokupan prethodni porez za koji utvrđuje srazmerni poreski odbitak.**

Ovo pravilo se često može primeniti kod obveznika koji obavljaju delatnost sa pravom na odbitak prethodnog poreza, a samo povremeno odobravaju zajmove. Naime, i u slučaju kada nije ispunjen kriterijum povremenosti (te je po tom osnovu obveznik dužan da utvrđuje srazmerni poreski odbitak), lako može da se desi da je procenat srazmernog poreskog odbitka 98% ili više, imajući u vidu da je vrednost prometa po osnovu odobrenih zajmova u ovim situacijama, uglavnom niska u odnosu na vrednost prometa koji obveznik vrši u okviru svoje delatnosti, pa će samim tim procenat poreskog odbitka biti visok, što može da dovede do toga da obveznik može da prizna celokupan iznos prethodnog poreza.

Aleksandar Milanović

POVRAĆAJ I PREKNJIŽAVANJE VIŠE PLAĆENOG POREZA

PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA POVRAĆAJ I PREKNJIŽAVANJE VIŠE ILI POGREŠNO PLAĆENOG POREZA I SPOREDNIH PORESKIH DAVANJA - način podnošenja Obrasca ZPP elektronskim putem

Prema odredbama člana 10. *Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Sl. glasnik RS”, br. 80/2002, 84/2002 - ispr., 23/2003 - ispr., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 - dr. zakon, 62/2006 - dr. zakon, 63/2006 - ispr. dr. zakona, 61/2007, 20/2009, 72/2009 - dr. zakon, 53/2010, 101/2011, 2/2012 - ispr., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 105/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 15/2016, 108/2016, 30/2018, 95/2018, 86/2019, 144/2020, 96/2021, 138/2022 i 94/2024 - dalje: ZPPPA)*, kojim se reguliše sadržina poreskopavnog odnosa, fizičko, odnosno pravno lice, između ostalog, ima pravo na povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza, odnosno sporednih poreskih davanja (dalje: preplate), kao i da koristi preplatu za namirenje dospelih obaveza po drugom osnovu, putem preknjižavanja.

Ako se poreski obveznik opredeli za povraćaj preplate, odnosno za namirenje dospelih obaveza po drugom osnovu putem preknjižavanja poreza, Poreska uprava ima obavezu da po zahtevu donese rešenje bez odlaganja, a **najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahteva**, ako poreskim zakonom nije drukčije uređeno.

Poreski obveznik može podneti zahtev za povraćaj, odnosno preknjižavanje preplate:

- u **elektronskom obliku** preko portala Poreske uprave (na Obrascu ZPP), ili
- u **pismenom obliku** - neposredno ili putem pošte.

Ukoliko se poreski obveznik odluči da podnese zahtev za povraćaj ili preknjižavanje više ili pogrešno plaćenog poreza u pismenom (papirnom) obliku treba imati u vidu da obrazac ovog zahteva nije posebno propisan, tj. da se **zahtev podnosi u slobodnoj formi**. Iako sadržina zahteva nije propisana savetujemo da sadrži: podatke o nazivu i sedištu

organizacione jedinice Poreske uprave kojoj se zahtev podnosi, osnovne podatke o poreskom obvezniku; vrstu javnog prihoda za koju je pogrešno ili u većem iznosu izvršena uplata kao i broj uplatnog računa za tu vrstu javnog prihoda; iznos preplate; broj poslovnog ili ličnog računa na koji treba izvršiti povraćaj, odnosno račun javnog prihoda na koji treba izvršiti preknjižavanje; potpis podnosioca zahteva, odnosno ovlašćenog lica.

Rešenje o povraćaju i preknjižavanju se i u ovom slučaju dostavlja obvezniku u elektronskom obliku u **poresko sanduče**.

Nadležnost organizacione jedinice Poreske uprave se u ovom slučaju određuje u zavisnosti od vrste javnih prihoda za koju se traži povraćaj ili preknjižavanje.

Pored toga, počev od 1.1.2021. godine, saglasno dopuni člana 10. stav 6. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Sl. glasnik RS”, br. 144/2020), omogućeno je i podnošenje zahteva za povraćaj i preknjižavanje više ili pogrešno plaćenog poreza u elektronskoj formi preko portala Poreske uprave.

U vezi sa podnošenjem ovog zahteva elektronskim putem, Poreska uprava je na svojoj internet stranici objavila **Korišničko uputstvo ZPP - Zahtev za preknjižavanje i povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza**, čiji ćemo detaljan prikaz dati u okviru ovog teksta.

Zahtev za povraćaj ili preknjižavanje preplate na Obrascu ZPP koji se podnosi elektronski preko portala ePorezi, može se podneti **samo za javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava**. Dakle, ukoliko se radi o povraćaju preplate sa uplatnog računa jedinice lokalne samouprave (npr. sa računa poreza na imovinu), ovakav zahtev nije moguće podneti preko Obrasca ZPP, već se zahtev podnosi nadležnom poreskom organu jedinice lokalne samouprave.

Obrascu ZPP se pristupa prijavom na portal ePorezi.

Начин
обављања

еПорези

ava

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Obrazac ZPP nudi **pet vrsta zahteva**:

- 0 - povraćaj;
- 1 - preknjižavanje;
- 11 - povraćaj PDV;
- 12 - preknjižavanje PDV;
- 13 - povraćaj van PU.

Način podnošenja zahteva za povraćaj preplate na Obrascu ZPP (tip zahteva 0)

Povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja, u operativnom smislu, predstavlja prenos sredstava sa uplatnog računa na kome poreski obveznik ima preplatu na poslovni ili lični račun poreskog obveznika.

Da bi Poreska uprava po podnetom zahtevu za povraćaj donela rešenje kojim se povraćaj odobrava potrebno je da na uplatnom računu sa koga se traži povraćaj **postoji preplata**, ali i da na ostalim računima javnih prihoda za koje analitiku vodi Poreska uprava, **nema duga**.

Ukoliko na ostalim računima javnih prihoda poreski obveznik - podnosilac zahteva ima duga, Poreska uprava će doneti rešenje kojim se zahtev za povraćaj odbija kao neosnovan.

U situaciji u kojoj poreski obveznik na jednom uplatnom računu ima preplatu, a na nekom od drugih uplatnih računa javnih prihoda ima dug, moguće je podneti zahtev za preknjižavanje.

Prilikom podnošenja zahteva na Obrascu ZPP sa **vrstom zahteva tip 0 - povraćaj**, obveznik obavezno popunjava sledeća polja:

Polje 4. Napomena podnosioca - u okviru ovog polja obveznik obavezno navodi razlog podnošenja zahteva za povraćaj. Takođe, savetujemo da se u okviru ovog polja podnese i zahtev za kamatu na iznos više plaćenog poreza.

Naime, poreski obveznik ima pravo na kamatu na iznos više plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja, saglasno članu 75. stav 8. ZPPPA, kojim je propisano da se na iznos više plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja kamata obračunava po isteku roka od 30 dana od dana prijema zahteva za povraćaj.

Dakle, iako je Poreska uprava u obavezi da rešenje o povraćaju više plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja donese u roku od 15 dana od podnetog zahteva, poreski obveznik ima pravo na kamatu tek po isteku roka od 30 dana od dana podnošenja Obrasca ZPP.

Ako je osnov za povraćaj poništeno ili izmenjeno rešenje ili drugi akt o zaduženju, kamata se obračunava od dana uplate poreza u skladu sa stavom 9. člana 75. ZPPPA.

Polje 5. Prilozi - u okviru ovog polja podnosilac zahteva prilaže dokumenta kojim dokazuje osnovanost podnetog zahteva (uobičajeno je da se podnese original naloga za uplatu, izvod banke, izvod iz pojedinačne prijave po osnovu koje je nastala preplata i sl.).

The screenshot shows the 'ePorezi' web application interface. On the left is a sidebar with navigation links: 'Избор prijave', 'Упит стања', 'Уверeња', 'Пренос овлашћења', 'Пореско саопштење', 'Калкулатор пореског стања и дотрпности', and 'Профил обавезника'. The main area is titled 'ЗПП' and 'Поглед пријаве'. It contains several sections:

- Статус:** У припреми, **ИД број пријаве:** 0, **Датум креирања:** 05. 01. 2021. 15:11, **Број прилога:** 0
- 1. Подаци о пореском обавезнику:**

ЛИБ:	105448634
ЈМБГ:	
Тип захтева:	0
Број заведеног захтева:	0
Датум пријема захтева:	2021-01-05
Укупан износ:	0
- 4. Напомена подносиоца:** A large empty text area for the taxpayer's note.
- Табела грешки:**

Ниво грешке	Текст грешке	Редни број ставке
Фатална грешка	Поља ставке за повраћај и прекњижавање су обавезна	ЗПП
- 5. Прилози:** A section for attaching documents, with a '+ ' button to add more.
- Ставке:** A table for line items:

6.1 Рахун јавних прихода	6.2 ГИВЗ на терет	6.3 Шифра општине на терет	6.4 Рахун у корист	6.5 Износ
--------------------------	-------------------	----------------------------	--------------------	-----------

Dalje unosi podatke u odeljku „Stavke” klikom na znak plus („+”) i na taj način otvara formu da unos obaveznih podataka koji se odnose na poslove/tekuće račune i druge podatke potrebne za sâm povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza i spored

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Primer:

Poslodavac je zadužen za obavezu plaćanja poreza i doprinosa po odbitku putem prijave PPP-PD dva puta za isti mesec, jer je greškom podneo dva puta poresku prijavu i po obe prijave izvršio plaćanje. Po podnetom Zahtevu za ispravku grešaka na Obrascu ZIG izvršeno je storniranje duplo podnete poreske prijave PPP-PD, zbog čega je nastala preplata na računu objedinjene naplate.

Imajući u vidu da nema evidentiran dug po drugom osnovu (na drugom računu javnih prihoda koje naplaćuje Poreska uprava), obveznik podnosi zahtev za povraćaj preplate evidentirane na računu objedinjene naplate (4848), putem Obrasca ZPP sa oznakom tipa zahteva 0 - povraćaj.

U navedenom slučaju obavezne podatke u zahtevu popunjava na sledeći način:

- polje 4. **Napomena podnosioca** - navodi kao razlog podnošenja zahteva za povraćaj da su dva puta plaćeni porezi i doprinosi za isti mesec, po osnovu dva puta podnete poreske prijave za isti osnov plaćanja na Obrascu PPP-PD. Pored toga, iskazuje i zahtev za nastalu kamatu na iznos preplate;
- polje 5. **Prilozi** - prilaže izvod iz pojedinačne poreske prijave koja je greškom podneta, dokaz o podnetom ZIG obrascu, dokaz o izvršenoj uplati po BOP sa prijave koja je greškom duplo podneta;
- polje 3.1 **Račun na teret** - unosi račun javnih prihoda na kojem je evidentirana preplata broj 840-4848-37;
- polje 3.2 **PNBZ na teret** - unosi BOP (249100000000317900) po kojem je izvršena dupla uplata;
- polje 3.3 **Šifra opštine na teret** - izbor opštine sedišta pravnog lica bira se iz padajuće liste (npr. Oznaka 013 ako se sedište poslodavca nalazi na opštini Novi Beograd);
- polje 3.4 **Račun u korist** - poslodavac unosi broj svog poslovnog računa xxx-xxxxxxxx-xx.

Preknjižavanje više ili pogrešno plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja

Preknjižavanje više ili pogrešno plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja je specifičan vid povraćaja sredstava, odnosno radi se o povraćaju više ili pogrešno uplaćenih sredstava sa jednog uplatnog računa, uz istovremenu uplatu na drugi uplatni račun.

Po prijemu zahteva za preknjižavanje Poreska uprava ceni osnovanost podnetog zahteva, odnosno proverava u poreskom računovodstvu da li preplata javnih prihoda postoji, da li su izvršena sva potrebna knjiženja u poreskom računovodstvu i da li postoji potreba za dodatnim proverama u postupku poreske kontrole. Ukoliko se na osnovu činjeničnog stanja utvrdi da postoji dug koji se namiruje iz osnovane preplate i da je zahtev za preknjižavanje osnovan, donosi se rešenje kojim se preknjižavanje odobrava i isto se dostavlja poreskom obvezniku i Upravi za trezor.

Dakle, da bi zahtev za preknjižavanje bio osnovan, potrebno je ispuniti dva osnovna uslova:

- 1) **da je na jednom računu evidentirana osnovana preplata tj. više plaćeni porez, i**
- 2) **da na drugom računu postoji dug, odnosno dospele poreske obaveze koje nisu plaćene.**

Imajući u vidu sve napred navedeno, načelno, preknjižavanje salda preplate sa računa na račun, može se vršiti samo ako na dan podnošenja zahteva, na tom drugom računu postoji dug, odnosno dospele a neplaćene poreske obaveze.

Međutim, ukoliko postoji saldo preplate na jednom pozivu na broj (BOP-u), na kom su izmirene sve dospele obaveze, **moгуće je izvršiti prenos salda preplate na BOP po kom se plaćaju buduće obaveze, a u okviru istog računa javnih prihoda, bez obzira na činjenicu što u trenutku podnošenja zahteva, odnosno odlučivanja o zahtevu na tom BOP-u ne postoje evidentirane dospele a neizmirene obaveze, odnosno, što na tom BOP-u ne postoji dug.**

U tom slučaju se radi o pravu poreskog obveznika da za više plaćen porez koji postoji na računu javnih prihoda ne traži povraćaj već da ga koristi kao poreski kredit za namirenje nedospelih poreskih obaveza koje se uplaćuju na taj uplatni račun. Činjenica da u okviru istog računa javnih prihoda postoji više poziva na broj (BOP), kojima se identifikuje godina na koju se odnose utvrđene i plaćene obaveze, ne suspenduje to pravo poreskog obveznika.

U operativnom smislu, pitanje povraćaja i preknjižavanja više ili pogrešno plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja uređeno je i Zakonom o budžetskom sistemu i Pravilnikom o uslovima i načinu vođenja računa za uplatu javnih prihoda i raspored sredstava sa tih računa. Detaljna objašnjenja na ovu temu dali smo u stručnom komentaru PRAVO PORESKIH OBVEZNIKA NA POVRAĆAJ I PREKNJIŽAVANJE VIŠE PLAĆENOG POREZA I SPOREDNIH PORESKIH DAVANJA je objavljen u elektronskoj pravnoj bazi Paragraf Lex.

U zavisnosti od situacije, preknjižavanje više ili pogrešno uplaćenih sredstava je moguće izvršiti na sledeći način:

- preknji
- za
- p

ene

Šta s

Kada
tem
iznos
se na

U po
koja
storr
potre
niran
zahte

Na o
nije o
neos

pu-
n u
uje

eze
bak
nje,
cor-
ban

ako
hira

Nač

Zahte

Postu
postu
ILI PO

om
VIŠE

Prikaz

- polj
koje
- polj
spo
- polj
slučaj
- polje 3.4

a na
nosi
da u

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

- **polje 3.5 PNBO / BOP u korist** - unosi se kompletan poziv na broj uključujući kontrolni broj i šifru opštine, pri čemu se sve unosi spojeno, odnosno BOP na kome postoji dug;
- **polje 3.6 Šifra opštine u korist** - popunjava se izborom iz padajuće liste opština na koju će biti izvršeno preknjižavanje, s tim da u slučaju kada je u pitanju račun objedinjene naplate neophodno je uneti šifru 601;
- **polje 3.7 Iznos** - unosi se iznos preplate koji se preknjižava.

U cilju storniranja neosnovano obračunate kamate, obveznik u **polju 4. Napomena podnosioca** unosi „stornirati kamatu nakon preknjižavanja”.

Primer:

Prilikom uplate poreza po dobitku na račun objedinjene naplate (4848), poslodavac je greškom uplatio veći iznos poreza, tako da je na ovom računu javnih prihoda evidentirana preplata na BOP-u 2491...317900. S obzirom da obveznik nema dugovanja po drugom osnovu, podneo je poresku prijavu na Obrascu PPP-PD za naredno plaćanje i po ovom osnovu evidentiran je dug na BOP-u 4091...314700. Namera je da izmirenje duga po ovom BOP-u bude izvršeno preknjižavanjem. Dakle, obveznik će nastalu preplatu preknjižiti u okviru istog računa javnih prihoda (4848), i to sa BOP-a na kome postoji preplata na drugi BOP na kome će se pojaviti dug istekom datuma dospeća plaćanja obaveze.

Obveznik podnosi elektronski zahtev za preknjižavanje na Obrascu ZPP sa oznakom tip zahteva 1 - preknjižavanje, u koji unosi sledeće podatke:

- polje 4. **Napomena podnosioca** - navodi kao razlog podnošenja zahteva za preknjižavanje da je greškom izvršena veća uplata po BOP-u 2491...317900 i da se traži preknjižavanje na drugi BOP 4091...314700. Pored toga, iskazuje i zahtev za storniranje neosnovano obračunate kamate;
- polje 5. **Prilozi** - prilaže izvod iz pojedinačne poreske prijave po čijem BOP-u je greškom uplaćen veći iznos poreza kao i izvod iz pojedinačne poreske prijave na čijem BOP-u postoji zaduženje, dokaz o izvršenoj uplati u većem iznosu po BOP 4091...314700;
- polje 3.1 **Račun na teret** - unosi račun javnih prihoda na kojem je evidentirana preplata broj 840-4848-37;
- polje 3.2 **PNBZ na teret** - unosi BOP 249100000000317900;
- polje 3.3 **Šifra opštine na teret** - unosi šifru 601;
- polje 3.4 **Račun u korist** - unosi se broj računa javnih prihoda na koji se prenosi iznos preplate (840-4848-37),
- polje 3.5 **PNBZ / BOP u korist** - unosi se BOP 409100000000314700;
- polje 3.6 **Šifra opštine u korist** - unosi šifru 601.

Povraćaj ostalih javnih prihoda putem Obrasca ZPP (tip zahteva 13)

U praksi se dešava da obveznik prilikom uplate takse ili drugog javnog prihoda, pogreši račun i da uplata koja je inače trebala biti evidentirana na računu javnih prihoda koje naplaćuje drugi nadležni organ, bude evidentirana na računu javnih prihoda koje naplaćuje Poreska uprava. Tako je moguće da obveznik prilikom plaćanja npr. administrativne takse za izdavanje lične karte koju naplaćuje MUP, greškom uplatu izvrši na račun 840-742221843-57 na koji se uplaćuju takse za izdavanje poreskog uverenja od strane Poreske uprave.

U ovakvim situacijama, obveznik ima pravo da podnese zahtev za povraćaj pogrešno uplaćenih novčanih sredstava putem elektronskog Obrasca ZPP sa **tipom zahteva 13 - povraćaj ostalih javnih prihoda**.

Postupak podnošenja obrasca ZPP i u ovom slučaju je isti kako je prethodno objašnjeno, osim u delu III POVRAĆAJ OSTALIH JAVNIH PRIHODA, u kojem postoji i **dodatno polje 3.9 - Datum uplate**.

Prilikom podnošenja zahteva i u ovom slučaju je neophodno popuniti polje 5. Prilozi, pri čemu je Korisničkim uputstvom precizirano da su **uz tip zahteva 13 obavezni sledeći prilozi**:

- skenirani dokaz o uplati (PDF ili JPEG format);
- skenirana original potvrda nadležnog organa po čijem nalogu je izvršeno plaćanje da sredstva nisu, odnosno neće biti iskorišćena po svojoj nameni (PDF ili JPEG format).

Rok zastarelosti po zahtevu za povraćaj, odnosno preknjižavanje

U skladu
dospela
je zas

Zastarelost
poreza
obvezni
žavani

Zastarelost
reza i
poreza
davanja

Odredbe
za ob

Prem
spore
ovim

Nakon
done
zbog

irenje
ada

anja
eski
knji-

po-
ćaj,
skih

osa
PA.

za i
ako

osti
nja,
•

ević

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

PRAVO OBVEZNIKA NA POVRAĆAJ RAZLIKE PDV ILI NA PORESKI KREDIT

Postupanje obveznika u slučaju kada povraćaj razlike PDV nije izvršen u roku iz člana 52. stav 4. Zakona o PDV, kao i način podnošenja zahteva za povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita

Saglasno odredbama člana 52. st. 1. i 2. *Zakona o porezu na dodatu vrednost („Sl. glasnik RS”, br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 13/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 72/2019, 8/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 138/2022 i 94/2024* - dalje: Zakon o PDV), ako je iznos prethodnog poreza u poreskom periodu veći od iznosa poreske obaveze, obveznik PDV ima pravo na povraćaj razlike ili da tu razliku koristi kao poreski kredit.

U stavu 3. ovog člana je propisano da poreski obveznik može da traži **povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita podnošenjem zahteva, najranije istekom roka za podnošenje poreske prijave za tekući poreski period.**

Postupak ostvarivanja prava na povraćaj PDV i poreskog kredita dodatno je uređen *Pravilnikom o porezu na dodatu vrednost („Sl. glasnik RS”, br. 37/2021, 64/2021, 127/2021, 49/2022, 59/2022, 7/2023, 15/2023, 60/2023, 96/2023, 116/2023, 29/2024, 65/2024, 73/2024, 101/2024 i 107/2024* - dalje: Pravilnik), kao i odredbama *Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Sl. glasnik RS”, br. 80/2002, 84/2002 - ispr., 23/2003 - ispr., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 - dr. zakon, 62/2006 - dr. zakon, 63/2006 - ispr. dr. zakona, 61/2007, 20/2009, 72/2009 - dr. zakon, 53/2010, 101/2011, 2/2012 - ispr., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 105/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 15/2016, 108/2016, 30/2018, 95/2018, 86/2019, 144/2020, 96/2021, 138/2022 i 94/2024* - dalje: ZPPPA).

U ovom tekstu ćemo se baviti pravom obveznika na povraćaj razlike PDV ili na poreski kredit, postupanjem u slučaju kada povraćaj razlike PDV nije izvršen u roku iz člana 52. stav 4. Zakona o PDV, kao i načinom podnošenja zahteva za povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita.

Opređenje obveznika PDV za povraćaj razlike PDV/poreski kredit u poreskoj prijavi za PDV

Pravo na povraćaj razlike PDV

U slučaju kada je iznos prethodnog poreza veći od iznosa poreske obaveze, obveznik PDV ima pravo na povraćaj razlike PDV. Povraćaj PDV vrši se na račun u banci koji je obveznik PDV naveo u evidencionalnoj prijavi.

Opređenje za povraćaj razlike se vrši u samoj poreskoj prijavi PDV (Obrazac PP PDV) i to **upisivanjem rednog broja 1 na rednom broju 11. Obrasca PP PDV.**

Kada se u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost vrši povraćaj poreza, poreskom obvezniku se vrši **povraćaj umanjen za iznos dugovanog poreza dospelog po drugom osnovu** (član 70. stav 8. ZPPPA). Navedeno praktično znači da ukoliko obveznik PDV koji se opredelio za povraćaj PDV duguje porez po bilo kojem drugom osnovu, **ima pravo na povraćaj iznosa PDV koji je umanjen za iznos poreza koji duguje po drugom osnovu.**

Pravo na poreski kredit po osnovu PDV, kao i povraćaj ili preknjižavanje poreskog kredita

U slučaju kada je iznos prethodnog poreza veći od iznosa poreske obaveze, a obveznik PDV se ne opredeli za povraćaj razlike PDV, ta razlika se priznaje kao **poreski kredit.**

Ukoliko se obveznik PDV opredeli za poreski kredit, na rednom broju 11. Obrasca PP PDV upisuje oznaku 0.

Prema odredbi člana 269. stav 2. Pravilnika o PDV, ako se obveznik **ne opredeli za povraćaj PDV**, koristi taj iznos za izmirivanje svoje poreske obaveze za poreski period. Navedeno znači da se poreski kredit po osnovu PDV **može koristiti za izmirenje poreske obaveze po osnovu PDV za bilo koji poreski period**, tj. za izmirenje obaveze po osnovu PDV za

naredne poreske periode, ali i za poreske obaveze iz nekog od prethodnih poreskih perioda (uturđeno izmirenjem PDV prijavom).

Poreski kredit iskazan u poreskoj prijavi PDV može se koristiti i za izmirenje drugih poreskih obaveza (osim PDV)

Prim

Obve
dine
pore
pore
pore
sku o
prijav
tj. 15
Da li
koris
U skl
vo da
risti
2025
čuna
prijav

Ako o
stava
može
pores
pores
pores
pores
skorij
Naim
nje p
perio
obvez
pores

Prim

Obve
godis
najra
nog p
U slu
pore
jun),
obav
noše
preo
zahte
Zahte
ranije
kvarta

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

najkasnije u roku od 45 dana, odnosno u roku od 15 dana za

obveznike pretežne izvoznike, **od dana podnošenja zahteva za povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita**. Imajući u vidu da obveznik predmetni zahtev može da podnese najranije istekom roka za podnošenje poreske prijave za tekući poreski period u kojem ima poreski kredit, navedeno je **daleko nepovoljnije za obveznike**.

Saglasno odredbi člana 75. stav 10. ZPPPA, ako se obvezniku poreza na dodatu vrednost, u roku propisanom zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost, ne izvrši povraćaj tog poreza, kamata se obračunava od narednog dana od dana isteka tog roka. U skladu sa navedenim, **ako Poreska uprava ne izvrši povraćaj razlike PDV/neiskorišćenog iznosa poreskog kredita u propisanim rokovima, obveznik ima pravo na kamatu od dana koji sledi danu isteka roka za povraćaj**.

Način podnošenja zahteva za povraćaj razlike PDV u skladu sa odredbama ZPPPA u slučaju kada povraćaj PDV nije izvršen u roku iz člana 52. Zakona o PDV

Saglasno odredbi člana 270. stav 1. Pravilnika o PDV, ako se ne izvrši povraćaj PDV u roku propisanom odredbom člana 52. stav 4. Zakona o PDV, obveznik PDV ima pravo da podnese **zahtev za povraćaj PDV nadležnom poreskom organu u skladu sa zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija**. Po predmetnom zahtevu nadležni poreski organ postupa na način propisan zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija. Dodatno napominjemo da je odredbom člana 268. stav 2. Pravilnika o PDV izričito propisano da se opredeljenje za povraćaj razlike PDV u poreskoj prijavi PP PDV ne smatra zahtevom za povraćaj poreza u smislu ZPPPA.

U članu 10. stav 2. tačka 1) ZPPPA propisano je da poreski obveznik (fizičko, pravno lice, kao i fond) ima pravo na povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza, odnosno sporednih poreskih davanja, kao i na povraćaj poreza kada je to drugim poreskim zakonom predviđeno. U stavu 3. istog člana ZPPPA, propisano je da u slučaju kada poreski obveznik podnese zahtev za povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza, odnosno sporednih poreskih davanja, **Poreska uprava ima obavezu da po zahtevu obveznika donese rešenje bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahteva, ako poreskim zakonom nije drukčije uređeno**.

Zahtev iz stava 3. ovog člana se može podneti u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave ili u pismenom obliku - neposredno ili putem pošte (stav 6. ovog člana). S

tim u vezi, na sajtu Poreske uprave je objavljeno **Korisničko uputstvo ZPP (zahtev za preknjižavanje i povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza)**.

Dakle, kako bi se zaštitila prava obveznika PDV, u slučaju kada se poreskom obvezniku ne izvrši povraćaj PDV u rokovima koji su propisani u članu 52. stav 4. Zakona o PDV, obveznik ima pravo, saglasno članu 270. stav 1. Pravilnika o PDV, da podnese zahtev za povraćaj u skladu sa članom 10. stav 2. tačka 1) ZPPPA. U ovom slučaju Poreska uprava ima obavezu da rešenje donese bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahteva za povraćaj.

Kada se zahtev za povraćaj PDV podnosi u skladu sa odredbama člana 10. ZPPPA, obvezniku PDV je ostavljena mogućnost da samostalno opredeli da li će predmetni zahtev dostaviti u pismenom obliku - neposredno, putem pošte ili elektronskim putem u skladu sa Korisničkim uputstvom ZPP.

Ukoliko obveznik opredeli da predmetni zahtev dostavi u pismenom obliku, taj zahtev podnosi u slobodnoj formi - neposredno ili putem pošte. Imajući u vidu da forma i sadržina ovog zahteva nisu propisani, obveznik može da navede, na primer, da je reč o zahtevu za povraćaj razlike PDV saglasno odredbi člana 270. Pravilnika o PDV i odredbama člana 10. st. 2. i 3. ZPPPA, iz razloga što povraćaj razlike PDV nije izvršen u roku propisanom članom 52. stav 4. Zakona o PDV, kao i druge relevantne podatke (podaci o podnosiocu zahteva - naziv, PIB/MB, adresa obveznika; datum podnošenja poreske prijave PP PDV u kojoj se obveznik PDV opredelio za povraćaj razlike PDV; iznos za koji je opredeljen povraćaj PDV; tekući račun na koji se zahteva povraćaj razlike PDV). Obveznik PDV u predmetnom zahtevu ističe i zahtev za obračun i isplatu kamate za neblagovremeno izvršen povraćaj PDV (saglasno odredbi člana 75. stav 8. ZPPPA, o čemu će biti više reči u nastavku teksta).

Ukoliko obveznik opredeli da predmetni zahtev dostavi u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, u delu „Izbor prijave” opredeljuje ZPP (zahtev za preknjižavanje i povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza). Zatim bira opciju „Tekstualni unos” u gornjem desnom uglu.

U delu I Podaci o poreskom obvezniku automatski se popunjavaju podaci o poreskom obvezniku (naziv, adresa, PIB, MB), dok obveznik popunjava **obavezno polje 1.7 Elektronska pošta**, i u delu II Podaci o zahtevu **obavezno polje 2.1 Vrsta zahteva** (u ovom slučaju **11 - Povraćaj PDV**). Nakon toga bira opciju „Sačuvaj”. Nakon popunjavanja podataka u delu I i u delu II, potrebno je uneti podatke **u odeljku „Stavke” klikom na znak plus („+“)**.

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Dodatno napominjemo da ukoliko se obvezniku PDV koji se u poreskoj prijavi PP PDV opredelio za povraćaj razlike PDV ne izvrši povraćaj razlike PDV u roku iz člana 52. stav 4. Zakona o PDV, taj obveznik PDV ima pravo i da ne opredeli da podnese zahtev za povraćaj PDV u skladu sa odredbama ZPPPA, već da sačeka povraćaj PDV od strane Poreske uprave. Naime, postupanje u skladu sa odredbama člana 270. stav 1. Pravilnika o PDV je pravo, ne i obaveza obveznika PDV. Obveznik bi u tom slučaju trebao da insistira da se izvrši povraćaj PDV u skladu sa opredeljenjem u podnetoj poreskoj prijavi, ili da se donese rešenje kojim se zahtev za povraćaj PDV odbacuje/odbija. Dodatno, u tom slučaju obveznik ima pravo da podnese zahtev za isplatu kamate za neblagovremeno izvršen povraćaj PDV saglasno odredbama člana 75. stav 10. ZPPPA (u skladu sa kojom stiće pravo na **kamatu od dana koji sledi danu koji je u Zakonu o PDV propisan kao rok za povraćaj**). Preporuka je da se taj zahtev podnese nakon izvršenog povraćaja PDV jer će u tom trenutku biti poznat iznos neblagovremenog povraćaja PDV kao i broj dana kašnjenja. Na primer, ukoliko je rok za povraćaj PDV saglasno odredbama Zakona o PDV bio, npr. 30. septembar 2025. godine, a povraćaj nije izvršen do tog datuma, kamata se obračunava počev od 1. oktobra 2025. godine do datuma kada je izvršen povraćaj PDV.

Da se obveznik PDV u predmetnom slučaju opredeli da zahtev za povraćaj podnese u skladu sa odredbama člana 10. ZPPPA, ima pravo na kamatu u skladu sa odredbom člana 75. stav 8. ZPPPA, koja se obračunava po isteku roka od 30 dana od dana prijema zahteva za povraćaj i koja je nepovoljnija za poreskog obveznika. Naime, osim što se predmetna kamata obračunava za kraći vremenski period, ukoliko nadležni poreski organ povraćaj PDV izvrši u roku do 30 dana od dana prijema zahteva za povraćaj, obveznik gubi pravo na kamatu po ovom osnovu. Po podnošenju zahteva u skladu sa članom 10. stav 2. ZPPPA smatra se da je obveznik odustao od zahteva za povraćaj PDV za koji se opredelio u poreskoj prijavi PP PDV, i gubi pravo na obračun i isplatu kamate u skladu sa članom 75. stav 10. ZPPPA.

Način podnošenja zahteva za povraćaj poreskog kredita

Kao što smo prethodno naveli, saglasno odredbi člana 269. stav 4. Pravilnika o PDV, zahtev za povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita, obveznik može da podnese nadležnom poreskom organu, najranije istekom roka za podnošenje poreske prijave za tekući poreski period u kojem ima neiskorišćeni iznos poreskog kredita.

Ukoliko se predmetni zahtev dostavlja u pismenom obliku, Zakonom o PDV, ni podzakonskim aktima, nije propisana forma podnošenja predmetnog zahteva, već se ovaj zahtev dostavlja u slobodnoj formi (neposredno ili putem pošte). Preporuka je da obveznik u predmetnom zahtevu navede da je reč o Zahtevu za povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita u skladu sa odredbama člana 52. stav 3. Zakona o PDV, te da iskaže podatke o podnosiocu zahteva, navede dan podnošenja poreske prijave PP PDV u kojoj se opredelio za poreski kredit, iznos poreskog kredita, kao i tekući račun na koji se vrši povraćaj.

Ukoliko se predmetni zahtev dostavlja u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, taj zahtev se podnosi u okviru prijave ZPP (zahtev za preknjižavanje i povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza), gde se kao vrsta zahteva u polju 2.1 bira opcija 11. Predmetni zahtev se popunjava na identičan način kao i u primeru za povraćaj razlike PDV, s tim što se polje 3.7 iznos poreskog kredita popunjava, dok polje 3.9 ostaje nepopunjeno.

Ukoliko se u ovom slučaju **podnosi zahtev za preknjiženje**, u polju 2.1 Vrsta zahteva se bira opcija 12 i taj zahtev se popunjava na identičan način kao i u primeru za neuračaći razlike PDV-a, tim što se u polju 2.7 iznos poreskog kredita popunjava, dok se u polju 2.8 iznos poreskog kredita popunjava.

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Da li ste već upoznali Kancelarka?

program za elektronsko kancelarijsko poslovanje

Kadrovik

Kadrovska evidencija, evidencija radnog vremena, odsustva, karneti i usklađenost sa propisima.

modul **1**

e-Fakture

Jedinstveno rešenje za jednostavno kreiranje, slanje i primanje e-Faktura

modul **2**

e-Delovodnik

Program za vođenje delovodnih i ostalih knjiga dokumenata kao i arhivske knjige prema Zakonu o arhivskoj građi

modul **3**

Principal

Poslovni rokovnik u kojem lako organizujete sve svoje predmete i obaveze

modul **4**

e-Poštar
e-Procedure
e-Magacin

ostali moduli

Ušteda vremena

Definisana kolaboracija

Backup i sigurnost

Obuka

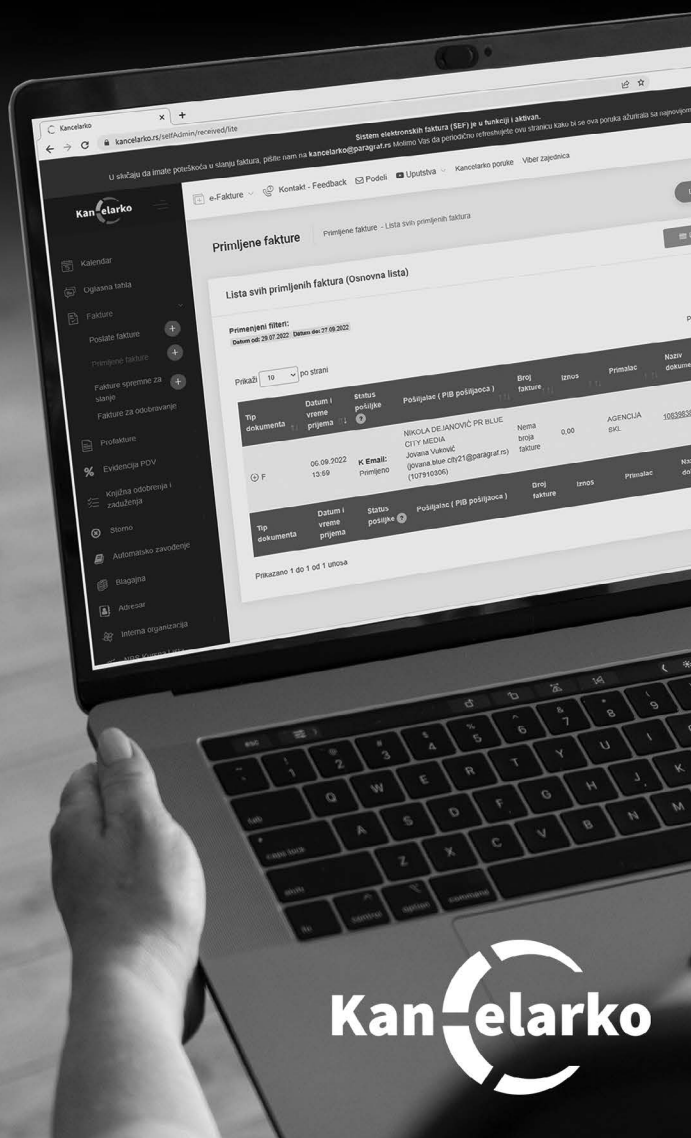
Podrška

Zakažite besplatnu prezentaciju

paragraf.rs/kancelarko

063/379-151

063/379-192

Kan-elarko

ZARADE I OSTALI PRIHODI FIZIČKIH LICA

BONUS I NAGRADA KAO DEO MESEČNE ZARADE ZAPOSLENOG

Poreski tretman primanja koja zaposleni ostvaruje po osnovu doprinosa poslovnom uspehu poslodavca u vidu nagrade i bonusa

Dosadašnja poslovna praksa je pokazala da pojedini poslodavci u svom sistemu poslovanja imaju posebne načine vrednovanja i nagrađivanja zalaganja zaposlenih, pa shodno tome zaposleni kod tih poslodavaca imaju privilegiju da pored redovne mesečne zarade za svoj rad ostvare i dodatno primanje u vidu bonusa, odnosno nagrade za zalaganje i doprinos uspešnosti firme. Poslodavci su prepoznali da je to dobar način motivacije zaposlenih i da nagrađivanje predstavlja efikasan način individualne, odnosno kolektivne stimulacije zaposlenih. Ovakav vid stimulacije zaposlenih poznaju i odredbe **Zakona o radu („Sl. glasnik RS”, br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje).**

Članom 105. stav 1. Zakona o radu propisano je da odgovarajuću zaradu zaposlenog čini, pored zarade za obavljeni rad i vreme provedeno na radu i **zarada po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnom uspehu poslodavca (nagrade, bonusi i sl.)** kao i druga primanja zaposlenog po osnovu radnog odnosa, u skladu sa opštim aktom i ugovorom o radu.

U skladu sa navedenom odredbom Zakona o radu, primanje zaposlenog po osnovu nagrade i bonusa predstavlja deo zarade onog zaposlenog koji je doprineo poslovnom uspehu poslodavca, što znači da se **ovim sistemom nagrađuju, pre svega, ostvareni rezultati (a ne količina uloženog rada).**

Bonus nije deo osnovne zarade koja se isplaćuje za redovan rad, već predstavlja „varijabilni” deo zarade. To je nagrada za natprosečan učinak, doprinos zaposlenog uspešnosti u poslovanju i radu poslodavca.

Ipak, odredbama **Zakona o radu nije detaljnije uređeno pravo zaposlenog na ovaj deo zarade.** U tom smislu, Zakon o radu ne precizira šta se smatra poslovnim uspehom poslodavca i na koji način se utvrđuje doprinos zaposlenog poslovnom uspehu poslodavca, već **upućuje na to da se ova pitanja bliže urede opštim aktom** (Pravilnik o radu ili kolektivni ugovor) **ili ugovorom o radu**, i to kako mogućnost za isplatu, tako i merila i kriterijume za određivanje ovog dela zarade. Propisana pravila i kriterijumi za isplatu bonusa treba da budu dostupni svim zaposlenima, kako bi se izbegla

potencijalna diskriminacija zaposlenih u ostvarivanju prava na bonus.

U skladu sa propisanim kriterijumima i pravilima za ostvarivanje bonusa, bonus se može isplatiti zaposlenima, bez obzira na to da li rade puno ili nepuno radno vreme, ili imaju ugovor o radu na određeno ili neodređeno vreme.

U svakom slučaju, kako bi se postigla svrha isplate nagrada i bonusa (a to je pre svega - motivacija zaposlenih), **potrebno je da merila i kriterijumi za isplatu nagrada i bonusa budu jasno postavljeni.** Pri tom, ova merila se mogu odnositi **pojedinačno** na zaposlene (individualna merila) ili mogu biti postavljena **kolektivno**, kada se meri doprinos određenog organizacionog dela poslovnom uspehu poslodavca a čemu poslodavci uglavnom pribegavaju kada žele da jačaju „timski duh”.

Jedna od najčešćih nedoumica u vezi sa ovim delom zarade zaposlenog odnosi se na utvrđivanje visine, odnosno postavlja se pitanje - **da li je visina ovog dela zarade zaposlenog ograničena?** S obzirom na to da odredbe Zakona o radu ne sadrže bilo kakvo ograničenje koje se odnosi na visinu ovog primanja zaposlenog (kako najniži tako ni najviši iznos), to znači i da je visinu ovog dela zarade (odnosno način utvrđivanja visine) potrebno bliže urediti opštim aktom odnosno ugovorom o radu.

Sa druge strane, zaposlenima treba da bude jasno i u kojim periodima se utvrđuje doprinos zaposlenih poslovnom uspehu poslodavca, pa tako, na primer, opštim aktom odnosno ugovorom o radu može biti predviđeno da se doprinos zaposlenih poslovnom uspehu utvrđuje **mesečno, kvartalno, polugodišnje ili godišnje**, mada nema smetnji da se isti utvrđuje i u nekom drugom periodu u toku godine. Ipak, kraj godine obično predstavlja vreme kada poslodavci utvrđuju u kojem obimu su ostvareni „kompanijski ciljevi” odnosno poslovni rezultati za tu poslovnu godinu i kada istovremeno utvrđuju, na osnovu kriterijuma koji su predviđeni opštim aktom odnosno ugovorom o radu, u kojem obimu su zaposleni ili grupe zaposlenih doprineli ostvarivanju tog rezultata. Ukoliko poslodavac utvrdi da su zaposleni ili grupa zaposlenih u toku kalendarske godine ostvarili izuzetne

rezultate rada i time posebno doprineli poslovnom uspehu, može doneti odluku o isplati godišnje nagrade ili bonusa za doprinu.

praksi

Kada
ukoliko
predv
tramo
obzira
za do
tu. Sa
ili god
lenda
od po
iznos
ma i r

S obz
ruje l
ima o
ili na
zarad
Pri to
posle
i nakr
koji s
na za
90/20
1. tač
bonu
zano
listi) z

U skla
ca ili u
jih kri
nagra
isplat
treba
sec) z
ni deo

Na o
Zakor
utvrđ
danp
preth
grada
nog z
opšta
de za
akton

đeno da
deo zarade za oktobar 2025. godine, a koja će biti isplaćena
u propisanom roku do kraja novembra 2025. godine. Isto

tako, nema smetnji ni da opštim aktom poslodavca odnosno
ugovorom o radu bude utuđeno da zaposleni ostvaruju bo-
mesec
2026.

oda-
ade,
ario
com
ana
86.

deo
štva
sni-
tva-
ak-

ona
ovu
de i
e na
us-

una
002,
spr.,
uka
od-
013
014,
zn.,
kla-
zn.,
020
din.
021,
din.
23 -
din.
24 -
(2025)

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

- doprinosi za obavezno socijalno osiguranje (na teret zaposlenog i na teret poslodavca) u skladu sa odredbama **Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. glasnik RS”, br. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012 - usklađeni din. izn., 8/2013 - usklađeni din. izn., 47/2013, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 57/2014, 68/2014 - dr. zakon, 5/2015 - usklađeni din. izn., 112/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 7/2018 - usklađeni din. izn., 95/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 86/2019, 5/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 6/2021 - usklađeni din. izn., 44/2021, 118/2021, 10/2022 - usklađeni din. izn., 138/2022, 6/2023 - usklađeni din. izn., 92/2023, 6/2024 - usklađeni din. izn., 94/2024 i 8/2025 - usklađeni din. izn.).**

Mišljenja smo da nema smetnji da **bonus ili nagradu može da ostvari i zaposleni za koga poslodavac koristi određene poreske olakšice**. Poslodavac prilikom isplate bonusa (ili nagrade ili trinaeste plate), u zavisnosti od vrste i tipa olakšice koju koristi za konkretnog zaposlenog ima pravo da koristi i propisano oslobođenje u plaćanju poreza i doprinosa ili povraćaj plaćenih poreza i doprinosa, jer je činjenica da se i bonus smatra delom ostvarene zarade za određeni obračunski period. U vezi prava na olakšicu, Ministarstvo finansija se izjasnilo u mišljenju čiji deo navodimo u nastavku:

Iz mišljenja Ministarstva finansija, br. 011-00-628/2020-04 od 20.1.2021. godine:

„...Imajući u vidu navedeno, poslodavac koji zaposli novo lice saglasno odredbama člana 21v Zakona i člana 45. Zakona o doprinosima, ostvaruje pravo na povraćaj dela plaćenih poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje **po osnovu zarade (koja se sastoji od zarade za obavljeni rad i vreme provedeno na radu, zarade po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnom uspehu poslodavca - nagrade, bonusi i sl. i drugih primanja po osnovu radnog odnosa, u skladu sa opštim aktom i ugovorom o radu) tog novoza- poslenog lica** isplaćene zaključno sa 31. decembrom 2021. godine. **Navedenim zakonskim odredbama koje se odnose na olakšice za zapošljavanje novih lica, ne uređuje se vi- sina zarade već se to uređuje propisima iz oblasti radno- pravnih odnosa (zakonom kojim se uređuje rad, opštim aktom kod poslodavca, ugovorom o radu).**”

U praksi se često postavlja pitanje, da li će biti drugačiji **poreski tretman ukoliko ovo primanje poslodavac isplaćuje zaposlenom nakon prestanka radnog odnosa zaposlenog?** Kada je reč o poreskom tretmanu ovog primanja koje zaposleni ostvaruje po prestanku radnog odnosa, ukazujemo da je članom 13. stav 5. Zakona o porezu na dohodak građana propisano da se zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju i primanja u vezi sa radom kod poslodavca koja po osno- vu prava iz radnog odnosa lica ostvari po prestanku rad- nog odnosa. To znači da, i u slučaju da se nagrada ili bonus

zaposlenom isplaćuje po prestanku radnog odnosa, na ova primanja se obračunava porez na zarade kao i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

■ Poreska prijava PPP-PD za isplatu bonusa

Kao što smo već pomenuli, u praksi se isplata godišnjih na- grada i bonusa vrlo često naziva „trinaestom platom”. Me- đutim, kako godina ima dvanaest kalendarskih meseci, to prema našim propisima znači da ima i dvanaest obračunskih perioda, pa je „trinaestu platu” moguće isplatiti zaposlenom samo uključivanjem u zaradu koja se zaposlenom isplaćuje, na primer, po odluci poslodavca u istom mesecu, ili za mesec koji prethodi mesecu isplate. To znači da se na ukupan iznos zarade ostvarene za obavljeni rad i vreme provedeno na ra- du za obračunski period (mesec) dodaju nagrade odnosno bonusi ili „trinaesta plata” i na tako utvrđen ukupan iznos ostvarene bruto zarade se obračunavaju i plaćaju porez na zarade, kao i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje (na teret zaposlenog i na teret poslodavca), prema opštim pravi- lima koja se primenjuju za obračun zarada.

Ukoliko je poslodavac obračunao (ukalkulisao) bonus za isplatu sa zaradom za određeni mesec, ali iz određenog raz- loga **nije u mogućnosti da isplati bonus zajedno sa zara- dom istog dana**, već se isplata bonusa vrši parcijalno, u de- lovima, tako obračunat (ukalkulisan) bonus čini trošak zara- de za obračunski mesec. Poreska obaveza za isplatu svakog pojedinačnog iznosa zarade i bonusa nastaje pri isplati neto iznosa, pa će u skladu sa datumom planirane isplate (koji je naveden u polju 1.4 poreske prijave) **za svaki planirani poje- dinačni deo biti podneta posebna poreska prijava PPP-PD** i u skladu sa tim do navedenog datuma biće plaćeni porez i doprinosi, ali i isplaćen neto iznos bonusa zaposlenom.

Ukoliko je **poslodavac podneo poresku prijavu za ukupan iznos zarade i bonusa**, ali je zbog otežanih uslova poslova- nja **u mogućnosti da isplati samo deo neto zarade (ili deo bonusa)** do datuma navedenog u polju 1.4 datum plaćanja, smatramo da bi u tom slučaju trebalo **izmeniti prvobitno podnetu poresku prijavu**, i navesti novi, preračunat iznos bruto zarade i pripadajućih poreza i doprinosa, u odnosu na iznos koji je moguće isplatiti zaposlenima do navedenog da- tuma u poreskoj prijavi u polju 1.4 datum plaćanja.

Obaveza plaćanja poreza i doprinosa po osnovu zarade (pa i bonusa) nastaje u trenutku isplate, jer se ova obaveza utvr- đuje po odbitku, u skladu sa članom 99. stav 1. tačka 1) Za- kona o porezu na dohodak građana. U tom smislu, članom 101. istog zakona propisano je da porez po odbitku iz člana 99. ovog zakona, za svakog obveznika i za svaki pojedinačno isplaćeni prihod, isplatilac obračunava, obustavlja i uplaću- je na propisani jedinstveni uplatni račun u momentu isplate prihoda, u skladu sa propisima koji važe na dan isplate pri- hoda, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Takođe, prema članu 3. stav 1. **Pravilnika o poreskoj prijavi za porez na dohodak građana** (Sl. glasnik RS, br. 74/2012

godišnjim porezom na dohodak građana za tu godinu (podnoženjem poreske prijave za godišnji porez na dohodak gra-

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

118/20

20/20

pojed

priho

i pre

guran

tako,

prijav

porez

ka. Al

obrač

se za

daci s

i pore

iskazu

U skla

sa isp

su utv

Rok z

već se

Odluk

Ukazu

vi za

i plat

datur

ako n

bi se

deo n

davac

pores

priho

i neć

podat

dopri

da bu

kalen

davac

(jer o

Poseb

bonu

doho

prem

ve PP

deo n

su pla

se pr

pores

porezi

PPP-PO), a samim tim i tako ostvareni oporezivi prihodi

(pre svega isplaćen neto iznos) biće predmet oporezivanja

slu-

o sa

alne

e za

ko-

sa
lu

po-

om

ra-

eto

to-

no-

na

rio

uje

no-

aču-

ove-

em-

) će

pnu

ino-

nos

za-

om

osa

osa

nosi

osa

com

alno

ne-

vo x

go-

inosa

Red. br.	Opis	Zaposleni AA	Zaposleni BB
1	2	3	4
1.	Zarada za oktobar - neto iznos	100.000,00	200.000,00
2.	Deo zarade po osnovu doprinosa poslovnom uspehu poslodavca (bonusi, nagrade) = neto iznos (2 x red. br. 1)	200.000,00	400.000,00
3.	Ukupan iznos neto zarade (zarada za oktobar uvećana za bonuse, nagradu; = red. br. 1 + red. br. 2)	300.000,00	600.000,00
4.	Najviša osnovica za plaćanje doprinosa na dan isplate:	656.425,00 Granični neto iznos isplate: 462.996,23	
5.	Bruto iznos zarade za oktobar: Kolona 3: (red. br. 3 - 2.842,30) / 0,701 Kolona 4: ((red. br. 3 - 2.842,30) + red. br. 9)) / 0,90	423.905,42	808.651,42
6.	Osnovica za plaćanje poreza (red. br. 4 - 28.423 dinara)	395.482,42	780.228,42
7.	Porez na zarade (red. br. 7 x 10%)	39.548,24	78.022,84
8.	Osnovica na koju se plaća doprinos (red. br. 5 < 656.425 < red. br. 5; osnovica je uvek manji iznos)	423.905,42	656.425,00
9.	Doprinosi na teret zaposlenog - zbirna stopa (red. br. 8 x 19,9%)	84.357,18	130.628,58
9.1.	Doprinos za PIO (red. br. 8 x 14%)	59.346,76	91.899,50
9.2.	Doprinos za zdravstvo (red. br. 8 x 5,15%)	21.831,13	33.805,89
9.3.	Doprinos za nezaposlenost (red. br. 6 x 0,75%)	3.179,29	4.923,19
10.	Neto za isplatu (red. br. 4 - red. br. 8 - red. br. 9)	300.000,00	600.000,00
11.	Doprinos na teret poslodavca - zbirna stopa (red. br. 8 x 15,15%)	64.221,67	99.448,39
11.1.	Doprinos za PIO (red. br. 8 x 10%)	42.390,54	65.642,50
11.2.	Doprinos za zdravstvo (red. br. 8 x 5,15%)	21.831,13	33.805,89
12.	Ukupan trošak poslodavca (red. br. 5 + red. br. 11)	488.127,09	908.099,80

Popunjavanje PPP PD:

Poreska prijava PPP-PD za oktobar 2025. godine		Zaposleni AA	Zaposleni BB
1.2	Obračunski period	10 2025 K	
3.6	Šifra vrste prihoda	1 01 101 000	1 01 101 00 0
3.7	Broj dana	31	31
3.8	Broj sati	184	184
3.8a	Fond sati	184	184
3.9	Bruto prihod	423.905,42	808.651,42
3.10	Osnovica za porez	395.482,42	780.228,42
3.11	Porez (10%)	39.548,24	78.022,84
3.12	Osnovica doprinosa	423.905,42	656.425,00
3.13	Doprinos za PIO (24%)	101.737,30	157.542,00
3.14	Doprinos za zdravstvo (10,30%)	43.662,26	67.611,78
3.15	Doprinos za nezaposlenost (0,75%)	3.179,29	4.923,19
3.16	Dodatni doprinos za PIO	0,00	0,00

Primer 2: Poslodavac isplaćuje bonus nakon isplate konačne zarade

Nakon isplate konačne zarade za oktobar mesec 2025. godine u bruto iznosu od 250.000 dinara, poslodavac je doneo odluku da zaposlenom koji je posebno doprineo poslovnom uspehu poslodavca za isti mesec isplati i deo zarade po osnovu doprinosa poslovnom uspehu poslodavca (bonus nagrada), u visini neto 300.000 dinara.

U navedenom primeru, poslodavac će prvo isplatiti zaradu za određeni mesec, a nakon toga kao deo primanja za isti mesec isplatiti bonus. Ove dve isplate u ukupnom iznosu čine trošak zarade za isti obračunski mesec.

Poslodavac koji zbog trenutne nelikvidnosti nema mogućnost da isplati bonus u celosti, u poreskoj prijavi PPP-PD iskazuje podatke o zaradi (na primer deo zarade, ili zarada i deo bonusa) koji poslodavac ima mogućnost da isplati zaposlenom do

datuma koji navede u polje 1.4 „Datum plaćanja” poreske prijave. Sve naknadne isplate, koje nisu obuhvaćene prvobitno podnetom prijavom, prikazuju se kao poseban dopis zarade za taj mesec i na taj iznos se pri isplati obračunava pripadajući porez na dohodak. Porez na dohodak se obračunava po stopi od 19,9% na iznos koji se isplaćuje u jednom mesecu. Porez na dohodak se obračunava kumulativno.

Obrazložiti

Red. br.		
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
6.1.		
6.2.		
6.3.		
7.		
8.		
8.1.		
8.2.		
9.		

U ovom slučaju isti mesec doprinosi osnovu. Navedite:

- osnovu umnogostepene zarade za mesec
- osnovu koju naš

Preračunajte. Gde je potrebno, obrazložite.

Obrazložiti

Red. br.		
1.		
2.		
3.		
4.		
4.1.		
4.2.		
4.3.		
5.	Bruto bonus obračunat po formuli $B = (\text{red. br. 1} + \text{red. br. 4.3} \times 19,9\%) / 0,90$	423.198,42

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Red. br.	OPIS	Iznos
1	2	3
6.	Osnovica za porez (red. br. 5)	423.198,42
7.	Porez na zarade (red. br. 6 x 10%)	42.319,84
8.	Doprinosi na teret zaposlenog (red. br. 4.3 x 19,9%)	80.878,58
8.1.	Doprinos za PIO (red. br. 4.3 x 14%)	56.899,50
8.2.	Doprinos za zdravstvo (red. br. 4.3 x 5,15%)	20.930,89
8.3.	Doprinos za nezaposlenost (red. br. 4.3 x 0,75%)	3.048,19
9.	Neto bonus za isplatu (red. br. 5 - red. br. 7 - red. br. 8)	300.000,00
10.	Doprinosi na teret poslodavca (red. br. 5 x 15,15%)	61.573,39
10.1.	Doprinos za PIO (red. br. 5 x 10%)	40.642,50
10.2.	Doprinos za zdravstvo (red. br. 5 x 5,15%)	20.930,89
11.	Ukupan trošak poslodavca za isplatu bonusa (red. br. 5 + red. br. 10)	484.771,81

Popunjavanje PPP PD za isplatu bonusa:

Poreska prijava PPP-PD za oktobar 2025. godine		
1.2	Obračunski period	10 2025
3.6	Šifra vrste prihoda	1 01 101 00 0
3.7	Broj dana	
3.8	Broj sati	
3.8a	Fond sati	
3.9	Bruto prihod	423.198,42
3.10	Osnovica za porez	423.198,42
3.11	Porez (10%)	42.319,84
3.12	Osnovica doprinosa	406.425,00
3.13	Doprinos za PIO (24%)	97.542,00
3.14	Doprinos za zdravstvo (10,30%)	41.861,78
3.15	Doprinos za nezaposlenost (0,75%)	3.048,19
3.16	Dodatni doprinos za PIO	0,00

Napomene prilikom popunjavanja PPP PD prilikom isplate bonusa:

Polje 1.2 - obračunski period, navodi se isti obračunski period kao u prethodnoj prijavi, ali se **ne navodi oznaka K** jer je pretpostavka da je za ovu oznaku poslodavac uneo kod obeležavanja obračunskog perioda prilikom podnošenja PPP-PD za isplatu zarade;

Polje 3.7 - Broja dana, **polje 3.8** - Broj sati i **polje 3.8a** - Fond sati **se ne popunjavaju**;

MFP 1. - ukupan neoporezivi iznos iskorišćen u prethodnim prijavama pod istom šifrom (za zaradu) za isti obračunski period, odnosno iznos od 28.423 dinara;

MFP 2. - ukupan iznos osnovice na koju su obračunati doprinosi u prethodnim prijavama pod istom šifrom (za zaradu) za isti obračunski period, odnosno iznos od 250.000,00 dinara;

MFP 4. - upisuje se ukupan prethodno prijavljeni iznos zarade (pod istom šifrom vrste prihoda) u prethodnim prijavama za isti obračunski period i za istog primaoca prihoda, odnosno iznos od 250.000,00 dinara;

MFP 9. - kod zarade: oznaka 1 ako isplatilac prihoda umanjuje osnovicu za doprinose zaposlenom kojem za isti obračunski period isplaćuje zaradu i/ili naknadu zarade čiji je zbir veći od najviše mesečne osnovice doprinosa tako da njihov zbir izjednači sa najvišom mesečnom osnovicom doprinosa;

MFP 11. - ukupan neoporezivi iznos iskorišćen u prethodnim prijavama za zaradu, odnosno naknadu zarade pod bilo kojom šifrom vrste prihoda za istog primaoca prihoda i isti obračunski period, odnosno iznos od 28.423 dinara;

MFP 12. - ukupan iznos osnovice na koju su obračunati doprinosi u prethodnim prijavama za zaradu i naknadu zarade pod bilo kojom šifrom vrste prihoda za istog primaoca prihoda i isti obračunski period, odnosno iznos od 250.000,00 dinara.

Primer 3: Poslodavac zaposlenom istovremeno sa isplatom naknade zarade na teret drugih isplatioca isplaćuje i bonus

Zaposleni... kada se
isplać...
Poslo... e u
okto... iju-
ma p... 000
dina...

U situ... adu
sa op... osa
zapos...

Obr

Red. br.		
1.		,00
2.		,00
3.		,70
4.		
5.		,00
6.		,00
6.1.		,00
6.2.		,50
6.3.		,50
7.		,30
8.		,50
8.1.		,00
8.2.		,50
9.		,50
U skla...		sle-
nog p...		ehu
poslo...		
Popu		
Pore		
3.6		000
3.7		
3.8		
3.8a		
3.9		,00
3.10		,00
3.11		,00
3.12		,00
3.13		,00
3.14		,00
3.15		,00
3.16	Do	0,00
3.17	MFP.10	1 1

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Napomene prilikom popunjavanja PPP PD:

U ovom primeru, obzirom da je bolovanje na teret RFZO-a ceo mesec, u poreskoj prijavi kod naknade zarade osnovica za porez se umanjuje za iznos mesečnog neoporezivog iznosa.

Kod isplate bonusa se podaci u **poljima 3.7** - broj dana, **3.8** - broj sati ne upisuju, a u **polje 3.8a** - mesečni fond sati se upisuje oznaka - 1. Kod ove isplate se ne koristi neoporezivi iznos, pa je bruto prihod jednak osnovici za porez.

Dodatne napomene:

U slučaju istovremene isplate naknade zarade za bolovanje preko 30 dana i isplate bonusa koji je ispod iznosa najniže mesečne osnovice doprinosa (koja u 2025. godini iznosi 45.950 dinara), isplatilac prihoda nije u obavezi da za bonus (OVP 101) doprinese plaća na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa.

Zahtev za refundaciju sredstava koja su isplaćena po osnovu naknade zarade za bolovanje preko 30 dana, poslodavac će moći da podnese RFZO samo za sredstva koja su isplaćena na ime naknade zarade a ne i na ime iznosa bonusa.

Uključivanje bonusa u osnovicu za obračun naknade zarade u narednom periodu

Pod pretpostavkom da će u narednom periodu zaposleni ostvarivati po nekom osnovu i **naknadu zarade na teret sredstava poslodavca**, npr. za vreme Novogodišnjih i Božićnih praznika, godišnjeg odmora, državnog praznika koji je neradni dan, pa i u slučaju privremene sprečenosti za rad zbog bolesti, ukazujemo da se **prilikom utvrđivanja osnova za naknadu zarade** u navedenim slučajevima - prosečne zarade u prethodnih 12 meseci, **uzimaju u obzir sva primanja koja imaju karakter zarade u smislu odredbi Zakona o radu**. Kako se, u skladu sa članom 105. Zakona o radu, zarada zaposlenog sastoji od:

- zarade za obavljani rad i vreme provedeno na radu,
- zarade po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnim uspehu poslodavca (nagrade, bonusi i sl.) i
- drugih primanja po osnovu radnog odnosa, u skladu sa opštim aktom i ugovorom o radu,

to znači da će se i primanje zaposlenog po osnovu nagrada i bonusa, kao deo zarade po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnim uspehu poslodavca, uzeti u obzir prilikom utvrđivanja osnova za obračun naknade zarade.

Obračunat i isplaćen bonus biće uključen i u obračun naknade zarade koja se isplaćuje na teret drugih isplatilaca. Tako na primer, kada je u pitanju bolovanje koje se isplaćuje

u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju, ili naknada zarade za porodiljsko odsustvo, koja se isplaćuje u skladu sa odredbama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom, u osnovicu za obračun naknade biće uključena mesečna osnovica na koju su plaćeni doprinosi za svaki mesec koji ulazi u prosek, pa samim tim i doprinosi na ostvareni bonus kao deo ostvarene zarade, i to **najviše do visine maksimalne osnovice za obračun doprinosa**.

Bonus kao deo prihoda koji ulazi u osnovicu za obračun godišnjeg poreza na dohodak građana

Godišnji porez na dohodak građana plaćaju fizička lica koja su u **kalendarskoj godini ostvarila dohodak** veći od trostrukog iznosa prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini za koju se utvrđuje porez, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike, u skladu sa članom 87. stav 1. Zakona o porezu na dohodak građana.

Predmet oporezivanja godišnjim porezom na dohodak građana je godišnji zbir oporezivih prihoda iz člana 87. stav 2. Zakona o porezu na dohodak građana, u koje ulazi između ostalog i zarada koja je isplaćena zaposlenom.

Prema tome, ako je u toku kalendarske godine zaposlenom obračunat i isplaćen bonus, tako ostvareno primanje predstavlja prihod koji je oporeziv godišnjim porezom na dohodak građana za kalendarsku godinu **u kojoj je isplaćen**. Ako bonus, zajedno sa ostalim oporezivim prihodima koje je lice ostvarilo po drugim osnovima u godini za koju se plaća godišnji porez na dohodak građana, prelazi propisani neoporezivi iznos, fizičko lice kao primalac prihoda biće obveznik da na ukupno ostvaren prihod, u koji ulazi i prihod od ostvarene zarade (i bonusa), plati godišnji porez na dohodak građana, u skladu sa odredbama čl. 87. do 89. Zakona o porezu na dohodak građana.

Podsećamo, **obaveza plaćanja poreza i doprinosa po osnovu zarade (pa i bonusa) nastaje u trenutku isplate neto iznosa**, jer se obaveza plaćanja poreza i doprinosa na zarade utvrđuje po odbitku, u skladu sa članom 99. stav 1. tačka 1) Zakona o porezu na dohodak građana. U tom smislu, članom 101. istog zakona propisano je da porez po odbitku iz člana 99. ovog zakona, za svakog obveznika i za svaki pojedinačno isplaćeni prihod, isplatilac obračunava, obustavlja i uplaćuje na propisani jedinstveni uplatni račun u momentu isplate prihoda, u skladu sa propisima koji važe na dan isplate prihoda, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

netlačno iskazao podatke o zaradi u podnetoj PPP-PD prijavlji, ier je prikazao kao da je zaposlenom isplatio ssa neto bonus, nom. P-PO o u po- a na nije da). mo- pro- dini go- alim po- eto sta- od- ada liku esku tnu pri- ude rno

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

Primer odluke o isplati zarade po osnovu doprinosa zaposlenih poslovnom uspehu poslodavca (bonusi i nagrade)

Svaka isplata bonusa mora biti propisno dokumentovana odgovarajućim internim aktom (odluka ili rešenje) i prikazana na obračunskoj listi koju je prema odredbama Zakona o radu poslodavac obavezan da dostavi zaposlenima.

Primer odluke:

Na osnovu člana 192. i člana 105. stav 1. Zakona o radu („Sl. glasnik RS”, br. _____) i člana _____ (navesti član i naziv akta poslodavca kojim je utvrđena mogućnost za isplatu bonusa i nagrada - Kolektivnog ugovora ili Pravilnika o radu, ili ugovora o radu kojim je utvrđena mogućnost isplate bonusa i nagrada, za poslodavce koji nemaju opšti akt) kod poslodavca _____ (naziv poslodavca), direktor (ili drugi organ utvrđen zakonom ili opštim aktom poslodavca ili drugo lice na osnovu ovlašćenja broj _____ od _____ godine) donosi

ODLUKU

Zaposlenima u _____ (naziv poslodavca) isplatiće se zarada po osnovu doprinosa zaposlenih poslovnom uspehu poslodavca (bonusi i nagrade) za _____ godinu (ako poslodavac proceni da je poslovnom uspehu poslodavca doprineo samo jedan broj zaposlenih, u odluci navesti imena tih zaposlenih).

Zarada iz tačke 1. ove odluke isplatiće se svakom zaposlenom u visini zarade ostvarene za mesec oktobar 2025. godine (alternativa: u visini prosečne zarade svakog zaposlenog ostvarene u periodu januar - oktobar 2025. godine; ili u nekom drugom fiksnom iznosu ili procentualnom iznosu od zarade zaposlenog za koji je poslodavac procenio da postoje obezbeđena sredstva za isplatu).

Isplata zarade iz tač. 1. i 2. ove odluke izvršiće se u _____ godine zajedno sa isplatom ostvarene zarade za mesec _____ godine.

Sredstva za isplatu zarade po ovoj odluci obezbeđena su na tekućem računu društva br. _____ kod _____ banke.

Broj _____

U _____ dana _____ godine.

ZA POSLODAVCA

Ljiljana Todorović

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

D
R
Z

Ner
rad
rad

Z

koji s
Zakon
je Da
2. ovo

U 202
skom
člana
Repu

N
dr
pr
ra

Povoc
znuje
gi org
obavl
zapos

Nera
Dana
koji

Među
oblici
ni su
osnov
odnos
praznu

delatnosti, odnosno usluga nastale štetne posledice za gra-
đane i državu.

nog osuštva, vojne veze i odazivanja na poziv državnog
organa.

ova-
osti,
rad,
i se

ora-
, ne
slu-
vom

U
a iz
pre-
Me-
ona
009,
7 i
po-
vca,
anja

čne
om
na
plaće-

Zakonom o radu je propisano da **zaposleni ostvaruje naknadu zarade za vreme odsustvovanja sa rada na dan praznika koji je neradni dan**, što se odnosi i na državni praznik Dan primirja u Prvom svetskom ratu koji se praznuje neradno za sve zaposlene u Republici Srbiji 11. novembra.

U okviru ovog teksta biće razmotreno da li pravo na naknadu zarade na isti način ostvaruju zaposleni koji odsustvuju sa rada na dan državnog praznika koji je neradni dan u zavisnosti od činjenice da li je reč o **zaposlenima koji obavljaju rad u prostorijama poslodavca odnosno van prostorija poslodavca (rad na daljinu i rad kod kuće)** ili se radi o **zaposlenima koji su na plaćenom odsustvu** i ostvaruju naknadu zarade za vreme prekida rada, odnosno smanjenja obima rada do kojeg je došlo bez krivice zaposlenog - član 116. Zakona o radu. Obzirom da pravo zaposlenih na naknadu zarade po osnovu odsustva sa rada na dan praznika zavisi i od toga kako je kod poslodavca raspoređeno nedeljno radno vreme, da li praznik pada na dan nedelnog odmora zaposlenog ili na dan kada bi on radio da nije praznik što će, takođe, biti tema ovog komentara.

Dakle, u nastavku ćemo ukazati da li **pravo na naknadu zarade** na isti način ostvaruju **zaposleni koji odsustvuju sa rada na dan državnog praznika - Dan primirja u Prvom svetskom ratu (11. novembra)** koji je neradni dan za sve zaposlene u Republici Srbiji u zavisnosti od:

- načina na koji je kod poslodavca raspoređeno nedeljno radno vreme;
- da li je reč o zaposlenima koji rade u **prostorijama poslodavca ili van prostorija poslodavca - rad na daljinu ili rad kod kuće**;
- ili se radi o zaposlenima, kod čijih poslodavaca je došlo do **prekida rada ili smanjenja obima posla bez krivice zaposlenog, koji ostvaruju naknadu zarade** u skladu sa članom 116. Zakona o radu.

Pravo zaposlenog na naknadu zarade koji odsustvuje sa rada na dan državnog praznika - Dan primirja u Prvom svetskom ratu u zavisnosti od rasporeda radnog vremena kod poslodavca

Odsustvovanje sa rada u dane praznika je odsustvo uz naknadu zarade, na šta upućuju odredbe člana 114. Zakona o radu. Međutim, **pravo na naknadu zarade zaposleni ostvaruje samo ako praznik padne u dane koji su prema rasporedu radnog vremena njegovi radni dani**.

Zaposleni ima pravo da odsustvuje na dan praznika za koji je zakonom propisano da se ne radi i da za to vreme ostvari pravo na naknadu zarade i to samo za onoliko dana koliko je Zakonom propisano da se taj praznik praznuje. S obzirom da je Zakonom propisano da se državni praznik Dan primirja u Prvom svetskom ratu praznuje jedan dan i pravo na naknadu zarade za odsustvo na praznik, zaposleni može da ostvari samo za jedan dan.

Dalje, napominjemo da odsustvovanje zaposlenog na dan državnog praznika Dan primirja u Prvom svetskom ratu, koji se praznuje 11. novembra, i pravo na naknadu zarade, zavisi od toga kako je kod poslodavca raspoređeno nedeljno radno vreme.

- Naime, najčešća situacija u praksi je da se kod poslodavaca **nedeljno radno vreme raspoređeno na pet radnih dana od ponedeljka do petka ili na šest radnih dana od ponedeljka do subote**. U konkretnom slučaju, ove godine kada državni praznik 11. novembar pada u utorak, na pravo zaposlenih koji odsustvuju na dan praznika nije od uticaja činjenica da li je kod poslodavca nedeljno radno vreme raspoređeno na pet ili na šest radnih dana u nedelji, s obzirom da je **u oba slučaja za zaposlene ponedeljak redovni radni dan. U tom slučaju svi zaposleni koji odsustvuju na dan praznika imaju pravo na naknadu zarade za taj dan** koji mu je prema rasporedu radnog vremena kod poslodavca njegov radni dan u koji bi radio da nije državni praznik Dan primirja u Prvom svetskom ratu.
- Međutim, u situaciji kada je kod poslodavca **nedeljno radno vreme raspoređeno na drugačiji način** tako da dani nedelnog odmora zaposlenom ne padaju u subotu i nedelju već u neke druge dane u toku nedelje, npr. u utorak, kada je istovremeno ove godine i državni praznik - Dan primirja u Prvom svetskom ratu, za koji je zakonom utvrđeno da se ne radi, **zaposleni ima pravo da odsustvuje sa rada zbog državnog praznika koji je pao u njegov dan nedelnog odmora, a koji prema rasporedu radnog vremena jeste utorak**. Međutim, **pošto je to i njegov dan nedelnog odmora** za koji nema zaradu zbog odsustvovanja sa rada, **nema ni pravo na naknadu zarade zbog odsustvovanja na dan praznika**, s obzirom da je zakonom propisano da zaposleni ima pravo na naknadu zarade ako odsustvuje u dane u koje bi radio i ostvario zaradu, znači samo za dane u koje zbog odsustva gubi zaradu. Napominjemo da, u ovom slučaju kada zaposlenom padne državni praznik u njegov dan nedelnog odmora koji po kalendaru nije nedelja, već prema posebnom rasporedu radnog vremena dan nedelnog odmora zaposlenog jeste utorak, ne primenjuje se zakonska odredba da se dan praznika pomera ako padne u nedelju, jer praktično praznik nije pao u nedelju već u ponedeljak, kada je po posebnom rasporedu radnog vremena pao i dan nedelnog odmora zaposlenog.
- Takođe, **nedeljno radno vreme kod poslodavca može, zbog potrebe i organizacije procesa rada, da se raspoređi i na način da zaposlenom dan nedelnog odmora ne pada u nedelju** već u neki drugi dan tokom nedelje, što je moguće da padne **na dan kada nije praznik** - npr. četvrtak, za njega je utorak, kada u 2025. godini pada dan državnog praznika - 11. novembar, redovan radni dan i ovaj zaposleni, kao i svi ostali zaposleni, **ima pravo da odsustvuje na dan praznika koji je po zakonu neradan dan i da mu se isplati naknada zarade zbog odsustva na dan praznika**.

Pomenuto mišljene je dato za slučaj kada je zaposleni na plaćenom odsustvu i ostvaruje naknadu zarade iz člana 116. Zakona o radu, a u tom periodu su i Vaskršnji praznici koji su neradni dani za koje zaposleni ima pravo na isplatu naknade zarade u skladu sa članom 114. Zakona o radu. Dalje, Zakonom o radu je propisano da zaposleni ostvaruje naknadu zarade za vreme odsustvovanja sa rada na dan praznika koji je neradni dan i to nezavisno od činjenice da li je reč o državnom prazniku ili verskom prazniku koji se praznuju neradno za sve zaposlene u Republici Srbiji. Na osnovu prethodnog proizilazi da se citirano mišljenje na isti način može primeniti kako na verski praznik, tako i na državni praznik (konkretno, Dan primirja u Prvom svetskom ratu).

Utvrđivanje visine naknade zarade za odsustvovanje sa rada na dan državnog praznika - Dan primirja u Prvom svetskom ratu

Kao što smo već rekli, članom 114. stav 1. Zakona o radu utvrđeno je pravo zaposlenog na naknadu zarade u visini prosečne zarade u prethodnih 12 meseci, u skladu sa opštim aktom i ugovorom o radu za vreme odsustvovanja sa rada na dan praznika koji je po zakonu neradan dan.

Prema našem mišljenju, **naknada zarade za vreme odsustvovanja sa rada na dan praznika koji je neradni dan može biti manja od minimalne zarade**, jer saglasno članu 114. stav 1. Zakona o radu nije propisan uslov da ista ne može biti ispod minimalne zarade već samo da je u visini prosečne zarade u prethodnih 12 meseci, u skladu sa opštim aktom i ugovorom o radu.

Utvrđivanje osnova za naknadu zarade - prosečne zarade zaposlenog u prethodnih 12 meseci

Prilikom utvrđivanja prosečne zarade u prethodnih 12 meseci, pre svega treba utvrditi šta se smatra zaradom u smislu

Zakona o radu. Članom 105. Zakona o radu, utvrđeno je da se zarada zaposlenog sastoji od:

- zarade za obavljeni rad i vreme provedeno na radu,
- zarade po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnom uspehu poslodavca (nagrade, bonusi i sl.) i
- drugih primanja po osnovu radnog odnosa, u skladu sa opštim aktom i ugovorom o radu.

Prema Zakonu o radu, pod pojmom zarada se podrazumeva zarada zaposlenog koja u sebi sadrži i porez i doprinose koji se plaćaju iz zarade.

Prema stavu 3. istog člana Zakona o radu, **zaradom se smatraju sva primanja iz radnog odnosa, osim primanja iz člana 14, člana 42. stav 3. tač. 4) i 5), člana 118. tač. 1-4), člana 119, člana 120. tačka 1) i člana 158. ovog zakona.**

Na osnovu iznetog proizilazi da **u zaradu na osnovu koje se obračunava prosek za prethodnih 12 meseci ulaze sva primanja koja, saglasno članu 105. stav 3. Zakona čine zaradu**, a to su:

- **isplaćena zarada** za efektivne sate rada u prethodnih dvanaest meseci, deo zarade po osnovu radnog učinka - stimulacija i destimulacija;
- **uvećanje zarada** isplaćenih u prethodnih dvanaest meseci po osnovu rada na dan praznika koji je neradni, noćnog rada, prekovremenog rada, „minulog rada“, rada u smenama i drugih uvećanja propisanih opštim aktom poslodavca; kao i
- **druga primanja koja imaju karakter zarade**, a koja su u prethodnih dvanaest meseci isplaćena (topli obrok, regres, terenski dodatak i druga davanja zaposlenima koja imaju karakter zarade).

U nastavku vam citiramo u celosti mišljenje **Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, br. 011-00-00046/2020-02 od 24.2.2020. godine** koje je zauzelo svoj stav u vezi utvrđivanja osnovice za obračun naknade zarade za vreme odsustvovanja sa rada zaposlenog u smislu čl. 114-116. Zakona o radu.

Iz mišljenja Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, br. 011-00-00046/2020-02 od 24.2.2020. godine:

„Članom 105
US, 11
za ob
grad

Pod člano		a iz
--------------	--	------

<i>U os kona zapo</i>		Za- ena
--------------------------------------	--	--------------------

- ispl
 laci
 - uve
 pre
 - dru
 doc

nu-
na,
ski

Zako
mese
dan,

12
dni

Shoa
ne sp
nasti
je sp

Protektirajte se

ne-
n je
ako
o.

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

S obz **vrem** **ulaze**

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

Utvrđivanje osnova za naknadu zarade - prosečne zarade zaposlenog koji u prethodnih 12 meseci, koja prethode mesecu za koji se obračunava naknada, nema efektivne sate rada

Moguće su situacije u kojima zaposleni u prethodnih 12 meseci, koji prethode mesecu za koji se obračunava naknada, nema efektivne sate rada, a samim tim ni ostvarenu zaradu, pa se obračun naknade zarade ne može vršiti primenom prethodno navedenih zakonskih odredbi iz razloga što zaposleni u prethodnih 12 meseci nije radio, niti je primao zaradu. Tada **osnov za obračun naknade zarade** za vreme njegovog odsustvovanja sa rada u dane praznika koji su Zakonom proglašeni za neradne dane čini **osnovna zarada iz ugovora o radu uvećana za „minuli rad”**. To se može desiti:

- u slučaju da **zaposleni ostvaruje pravo na naknadu zarade u mesecu u kojem je zasnovao radni odnos kod poslodavca** ili
- **kada zaposleni u prethodnih 12 meseci nema efektivne sate rada iz razloga što je odsustvovao sa rada** zbog bolovanja, porodijskog odsustva, odsustva sa rada radi nege i posebne nege deteta i u drugim slučajevima plaćenog odsustva, **kada je primao naknadu zarade a ne zaradu**.

Utvrđivanje osnova za naknadu zarade - prosečne zarade zaposlenog kome u prethodnih 12 meseci nije isplaćivana zarada

Za razliku od prethodno navedenih slučajeva može se pojaviti potpuno različita situacija koja je samo naizgled slična prethodno opisanom, a u stvari se od njih značajno razlikuje. Ovo se odnosi na situaciju kada je zaposleni u **prethodnih 12 meseci radio - ima efektivne sate, što znači da je ostvario zaradu ali mu poslodavac nije istu isplatio** iz razloga „privremene” nelikvidnosti. U ovom slučaju, **u osnov za naknadu zarade ulazi i zarada koju je poslodavac obračunao a nije isplatio** (članom 121. stav 2. Zakona o radu propisano je da je poslodavac dužan da zaposlenom dostavi obračun i za mesec za koji nije izvršio isplatu zarade, odnosno naknade zarade).

Primer utvrđivanja naknade zarade zaposlenom koji odsustvuje sa rada na dan državnog praznika koji je neradni dan

U tabeli br. 1 je dat obračun naknade zarade zaposlenom za odsustvovanje sa rada u dane državnog praznika - Dan primirja u Prvom svetskom ratu koja se obračunava uz novembarsku zaradu, pod pretpostavkom da je njegovo radno vreme raspodeljeno na petodnevnu radnu nedelju, kada mu pripada naknada zarade za dan praznika - 11. novembar, koji ove godine pada u utorak. Obračun se daje za novembar kada se zaposlenom, pored zarade, isplaćuje i naknada zarade za dan praznika. Ovaj zaposleni je u prethodnih 12 meseci, koji ulaze u osnov za utvrđivanje visine naknade, bio na radu i ostvario prosečnu mesečnu zaradu u iznosu od 100.000 dinara bruto, a prosečan mesečni fond časova rada u prethodnih 12 meseci je 174. Mesečna zarada zaposlenog iznosi 120.000 dinara bruto.

Tabela br. 1. Obračun zarade i naknade zarade za mesec novembar 2025. godine

R. br.	OPIS	IZNOS
1.	Prosečna mesečna zarada zaposlenog ostvarena u prethodnih 12 meseci za efektivne časove provedene na radu bruto	100.000,00
2.	Prosečan mesečni fond časova rada za vreme provedeno na radu u prethodnih 12 meseci	174
3.	Mogući fond časova rada u mesecu novembru	160
4.	Časovi provedeni na radu u novembru	152
5.	Časovi odsustva na dan državnog praznika - 11. novembar (1 dan x 8 časova)	8
6.	Naknada zarade po efektivnom času rada iz člana 114. Zakona o radu kao dvanaestomesečni prosek zarade po radnom efektivnom času - bruto (r. br. 1. / r. br. 2)	574,71
7.	Mesečna zarada zaposlenog - bruto	120.000,00
8.	Zarada po radnom času za mesec novembar - bruto (r. br. 7. / r. br. 3)	750,00
9.	Zarada za novembar za vreme provedeno na radu - bruto (r. br. 8 x r. br. 4)	114.000,00
10.	Naknada zarade za dan praznika - bruto (r. br. 5. x r. br. 6)	4.597,68
11.	UKUPNO ZARADA I NAKNADA ZARADE ZA NOVEMBAR - BRUTO (r. br. 9. + r. br. 10)	118.597,68

Primer utvrđivanja naknade zarade zaposlenom koji je na plaćenom odsustvu uz naknadu zarade iz člana 116. Zakona o radu, a u tom periodu isplaćujući praznik koji je naredni dan

Kako j
ja u P
kona
zapos
na isp
Ako z
kida r
kalen
zarad
U nas
je na
bora
primi
todne
Obrač
zarad
2025.
150.0
Tabel

mir-
Za-
vice
ravo
o.
pre-
na u
čne
.
koji
nja,
Dan
pe-
ak).
ada
bar
od

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

R. br.
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.

,00
,74
,60
,52
8
,07
,00
,50
,00
,56
,56

* Obz
sečne
- brut
prose

me-
nara
nog

Skenirajte QR kod

Pravo zaposlenog koji radi na dan državnog praznika - Dan primirja u Prvom svetskom ratu

Saglasno članu 108. stav 1. Zakona o radu, **zaposleni ima pravo na uvećanu zaradu u visini utvrđenoj opštim aktom i ugovorom o radu**, i to:

- **za rad na dan praznika koji je neradni dan - najmanje 110% od osnovice;**
- **za rad noću, ako takav rad nije vrednovan pri utvrđivanju osnovne zarade - najmanje 26% od osnovice;**
- **za prekovremeni rad - najmanje 26% od osnovice;**
- **po osnovu vremena provedenog na radu za svaku punu godinu rada ostvarenu u radnom odnosu kod poslodavca (dalje: minuli rad) - najmanje 0,4% od osnovice.**

Ako su se **istovremeno stekli uslovi po više osnova** za uvećanu zaradu, **procenat uvećane zarade ne može biti niži od zbira procenata po svakom od osnova uvećanja.**

Takođe, opštim aktom i ugovorom o radu **moгу da se utvrde i drugi slučajevi u kojima zaposleni ima pravo na uvećanu zaradu**, kao što je uvećanje zarade po osnovu rada u sme-nama.

Osnovicu za obračun uvećane zarade čini osnovna zarada utvrđena u skladu sa zakonom, opštim aktom i ugovorom o radu.

U nastavku ćemo se osvrnuti na strukturu zarade, da bismo pojasnili šta čini osnovnu zaradu koja predstavlja osnovicu za obračun uvećane zarade.

Zarada se sastoji od zarade za obavljeni rad i vreme provedeno na radu, zarade po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnom uspehu poslodavca (nagrade, bonusi i sl.) i drugih primanja po osnovu radnog odnosa, u skladu sa opštim aktom i ugovorom o radu. Dalje, **zarada za obavljeni rad i vreme provedeno na radu sastoji se od osnovne zarade**, dela zarade za radni učinak i uvećane zarade.

Osnovna zarada, kao deo zarade za obavljeni rad i vreme provedeno na radu, **određuje se na osnovu uslova, utvrđenih pravilnikom, potrebnih za rad na poslovima za koje je zaposleni zaključio ugovor o radu i vremena provedenog na radu.** Pojednostavljeno rečeno, osnovna zarada se može utvrditi na dva načina: (1) na osnovu koeficijenta utvrđenog za radno mesto i cene rada utvrđene za koeficijent jedan ili (2) na osnovu cene rada utvrđene po radnom času i vremena provedenog na radu, zavisno od toga kako je poslodavac svojim opštim aktom uredio utvrđivanje osnovne zarade, odnosno cene rada.

Na osnovu izloženog evidentno je da **u osnovnu zaradu, koja služi kao osnov za obračun uvećane zarade, ne ulaze** primanja po osnovu radnog učinka, uvećana zarada (po osnovu

minulog, prekovremenog, noćnog rada i druga uvećanja u skladu sa opštim aktom odnosno ugovorom o radu), bonusi, nagrade, „topli obrok“, regres.

Iako zaposlenom mogu, pored osnovne zarade, da se isplaćuju i druga primanja kao što su bonusi, nagrade, topli obrok, regres ili druga primanja koja čine zaradu, **napominjemo da se uvećana zarada za rad na dan praznika kao i uvećanja po drugom osnovu ako se steknu uslovi, računa uvek samo na osnovnu zaradu, a ne i na druga primanja koja čine zaradu.**

U okviru ovog teksta razmotrićemo da li pravo na uvećanu zaradu po osnovu rada na dan državnog praznika, koji je neradni dan za sve zaposlene u Republici Srbiji, na isti način ostvaruju zaposleni koji obavljaju rad van prostorija poslodavca (rad na daljinu i rad kod kuće), kao i zaposleni koji rade u prostorijama poslodavca. Takođe, obzirom da pravo zaposlenih na uvećanu zaradu za rad na dan praznika zavisi od toga kako je kod poslodavca raspoređeno nedeljno radno vreme, isto će biti predmet ovog komentara.

Dakle, u nastavku ćemo ukazati da li **pravo na uvećanu zaradu** na isti način ostvaruju **zaposleni koji rade u dan državnog praznika - Dan primirja u Prvom svetskom ratu (11. novembra) koji je neradni dan** za sve zaposlene u Republici Srbiji, u zavisnosti od:

- **načina na koji je kod poslodavca raspoređeno nedeljno radno vreme** - zavisno od toga da li je to **njegov redovni radni dan** u koji bi on i radio da nije bilo državnog praznika 11. novembra ili je to **dan njegovog nedeljnog odmora**, kao i da li je u pitanju **petodnevna ili šestodnevna radna nedelja**; kao i
- da li je reč o zaposlenima koji rade **u prostorijama poslodavca ili van prostorija poslodavca - rad na daljinu ili rad kod kuće.**

Pravo zaposlenih na uvećanu zaradu za rad na dan državnog praznika - Dan primirja u Prvom svetskom ratu

Pravo na uvećanu zaradu zaposlenog po osnovu rada na dan praznika zavisi od toga kako je kod poslodavca raspoređeno nedeljno radno vreme.

- Najčešće prisutna situacija u praksi je da se kod poslodavca **raspored nedeljnog radnog vremena vrši na pet radnih dana kada se radi od ponedeljka do petka ili na šest radnih dana kada zaposleni radi od ponedeljka do subote.** U konkretnom slučaju, ove godine kada državni praznik 11. novembar pada u utorak, na prava zaposlenih koji rade na dan praznika nije od uticaja činjenica da li je kod poslodavca nedeljno radno vreme raspoređeno na pet ili na šest radnih dana u nedelji, s obzirom da u oba slučaja za zaposlene je ponedeljak redovni radni dan. U tom slučaju **svi zaposleni koji zbog potrebe procesa rada kod poslodavca**

rade na dan praznika imaju pravo na uvećanu zaradu za rad na dan praznika

- Među
zbo
na
mo
lje,

Naim
no dr
utor
Prvor
poslo
istovr
osnov
no ra
i to:

- (1) ak
radni
mora
drugi
zapos
osnov
zarad
zarad
meni
26% o
- (2) al
šest r
deljne
zapos
u visi
uveća
osnov
ćanu
obave
obezb
nepre

Obzir
raspo
zapos
u nek
držav
koji ra
za rad
u rad
šest r

Imajući u vidu da se Dan primirja u Prvom svetskom ratu

nonede-
ti na
vre-
eno
da
ov-

zni-
zni-
ili u
ima

o ra-
rad,
liko
ak-

čla-
ova
uće,
vati
, na
sva
ve u
na
ora-
mirja
e u

bar
nog
pre-
meni
ono
ka-
ečni
oru-
slo-
la.
sno-
aku
za-
eme

obavljeni

rad i vreme provedeno na radu, za sve efektivne sate rada,

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

to znači da istu ostvaruje i za vreme prekovremenog rada. Ovo dalje podrazumeva da se uvećanje po osnovu minolog rada obračunava na osnovnu zaradu koju je zaposleni ostvario za redovan rad kao i osnovnu zaradu koju je ostvario za prekovremeni rad, ali ne i na uvećanje koje je ostvario po osnovu prekovremenog rada, noćnog i rada na dan državnog praznika.

Ovom zaposlenom za rad na dan praznika pripada uvećana zarada:

- za 12 časova rada na praznik uvećana zarada za 110%;
- za četiri časa prekovremenog rada i uvećana zarada za prekovremeni rad od 26%;
- za osam časova rada u noćnoj smeni uvećana zarada za rad noću od 26%.

Tabela br. 3. Obračun zarade (i uvećane zarade) za mesec novembar 2025. godine

R. br.	OPIS	IZNOS
1.	Osnovna zarada bruto za mesec novembar	100.000,00
2.	Mogući fond časova rada u mesecu novembar (20 radnih dan x 8h)	160
3.	Časovi prekovremenog rada	4
4.	Ukupno časovi provedeni na radu (r. br. 2 + r. br. 3)	164
5.	Osnovna zarada po radnom času (r. br. 1 / r. br. 2)	625,00
6.	Osnovna zarada bruto za časove provedene na radu - za redovan rad 160h + prekovremeni rad 4h (r. br. 4 x r. br. 5)	102.500,00
ČASOVI ZA UVEĆANU ZARADU - OD UKUPNO PROVEDENIH NA RADU:		
7.	Za uvećanje po osnovu rada na dan državnog praznika - 11. novembar (8h redovan rad + 4h prekovremeni rad)	12
8.	Za uvećanje po osnovu prekovremenog rada (4h)	4
9.	Za uvećanje po osnovu noćnog rada (8h)	8
UVEĆANA ZARADA		
10.	Uvećana zarada za rad na dan državnog praznika - 11. novembar (r. br. 7 x r. br. 5) x 110%	7.500,00
11.	Uvećana zarada za prekovremeni rad (r. br. 8 x r. br. 5) x 26%	650,00
12.	Uvećana zarada za rad noću (r. br. 9 x r. br. 5) x 26%	1.300,00
13.	Minuli rad (r. br. 6 x 0,4%) x 10 godina rada	4.100,00
14.	UKUPNO ZARADA BRUTO ZA MESEC NOVEMBAR (r. br. 6 + r. br. 10 + r. br. 11 + r. br. 12 + r. br. 13)	116.050,00

Potrebno je napomenuti da zaposleni u mesecu novembru, pored osnovne zarade, ima pravo i na isplatu drugih primanja kao što su bonusi, nagrade, topli obrok, regres ili druga primanja koja, prema Zakonu o radu čine zaradu. Međutim, **uvećana zarada za rad na dan praznika kao i uvećanja po drugom osnovu ako se steknu uslovi, računa se uvek samo na osnovnu zaradu, a ne i na druga primanja koja čine zaradu.**

Suzana Kostić

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

PI
PO

Prim
PPP

C
- auto
nost
utvrd

1.
Prem
ugov
gradu
Naim
poslo
jubila
aktor
posle
isplat
svojin
pravo
da to
nog r
ugov
grade
beđe
davac
za isp

1.1.
zap
Opšti
- visir
- uslo
- vreme
- druga merila i kriterijumi koji su uslov za ostvarivanje ovog
prava.

e se
nog
ca -
ubi-
ogla
rava
po
avca
go-
na),
eski

ade
om
sa-
će
iko
vr-
ju-

dak
002
009,
12 -
013
013,
akon,

5/2015 - usklađeni din. izn., 112/2015, 5/2016 - usklađe-
ni din. izn., 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 7/2018

- usklađeni din. izn., 95/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 86/2019, 5/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 156/2020 - usklađeni din. izn., 6/2021 - usklađeni din. izn., 44/2021, 118/2021, 132/2021 - usklađeni din. izn., 10/2022 - usklađeni din. izn., 138/2022, 144/2022 - usklađeni din. izn., 6/2023 - usklađeni din. izn., 92/2023, 116/2023 - usklađeni din. izn., 6/2024 - usklađeni din. izn., 94/2024, 101/2024 - usklađeni din. izn., 8/2025 - usklađeni din. izn. i 19/2025 - dalje: ZPDG), propisano je da se **ne plaća porez na zarade na primanja zaposlenog od poslodavca po osnovu jubilarne nagrade zaposlenima**, u skladu sa zakonom koji uređuje rad - do 28.152 dinara godišnje.

Prilikom isplate jubilarne nagrade zaposlenom preko neoporezivog iznosa poslodavac plaća porez na zarade po stopi od 10% u skladu sa članom 16. ZPDG.

Primanja zaposlenih po osnovu jubilarne nagrade ne predstavljaju zaradu, saglasno odredbama člana 105. stav 3. Zakona kojim je propisano da se pod zaradom smatraju sva primanja iz radnog odnosa, osim primanja iz člana 14, člana 42. stav 3. tač. 4) i 5), člana 118. tač. 1)-4), člana 119, člana 120. tačka 1) i člana 158. ovog zakona. U tom smislu, s obzirom da primanje zaposlenog po osnovu jubilarne nagrade nema karakter zarade, to znači i da je ovo primanje izuzeto iz osnovice za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa članom 13. stav 1. **Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. glasnik RS”, br. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012 - usklađeni din. izn., 8/2013 - usklađeni din. izn., 47/2013, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 57/2014, 68/2014 - dr. zakon, 5/2015 - usklađeni din. izn., 112/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 7/2018 - usklađeni din. izn., 95/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 86/2019, 5/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 6/2021 - usklađeni din. izn., 44/2021, 118/2021, 10/2022 - usklađeni din. izn., 138/2022, 6/2023 - usklađeni din. izn., 92/2023, 6/2024 - usklađeni din. izn., 94/2024 i 8/2025 - usklađeni din. izn.)**

Primanja zaposlenih po osnovu jubilarne nagrade ne predstavljaju zaradu, saglasno odredbama člana 105. stav 3. Zakona, što dalje znači da je **ovo primanje izuzeto iz osnovice za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje**.

Radi obračuna poreza, vrednost preko neoporezivog iznosa preračunava se na bruto iznos po formuli:

• **Bruto = Neto / 0,90**

Pravilnikom o poreskoj prijavi za porez po odbitku („Sl. glasnik RS”, br. 74/2013, 118/2013, 66/2014, 71/2014 - ispr., 14/2016, 21/2017, 20/2018, 104/2018, 96/2019 i 132/2021) navedena je posebna oznaka vrste prihoda (dalje: OVP) 110 u situaciji kada se isplaćuje zaposlenom jubilarna nagrada u iznosu preko propisanog neoporezivog iznosa u skladu sa članom 18. stav 1. tačka 7) ZPDG.

Dakle, prilikom isplate jubilarne nagrade zaposlenom preko neoporezivog iznosa poslodavac na iznos razlike po osnovu jubilarne nagrade (utvrđen kao bruto prihod, bruto = neto/0,90) ima obavezu da obračuna i plati samo porez na zarade po stopi od 10%, a u poreskoj prijavi na obrascu PPP-PD se ovo primanje zaposlenog iskazuje sa OVP 110 (primanja po osnovu jubilarne nagrade).

Treba imati u vidu da je neoporezivi iznos jubilarne nagrade, sada u iznosu od 28.152 dinara, propisan na godišnjem nivou po jednom zaposlenom, što znači u slučaju da poslodavac u istoj kalendarskoj godini isplaćuje jednom zaposlenom dve jubilarne nagrade, povodom jubilarnih godina firme i povodom jubilarnih godina rada kod poslodavca, nema pravo da prilikom isplate po svakoj jubilarnoj nagradi koristi propisani neoporezivi iznos od po 28.152 dinara. U pomenutom slučaju - kada je za obe jubilarne nagrade zbirno isplaćeni iznos veći od propisanog godišnjeg neoporezivog iznosa do 28.152 dinara, potrebno je od zbira obe jubilarne nagrade oduzeti jednom propisani neoporezivi iznos, pa se na bruto iznos preko neoporezivog iznosa plaća porez na zarade. Takođe, ukoliko je poslodavac isplatio zaposlenom prvu jubilarnu nagradu u visini neoporezivog iznosa, druga jubilarna nagrada isplaćena tom istom zaposlenom u istoj godini se oporezuje u celom iznosu bez obzira da li je isplaćeni iznos veći ili manji od neoporezivog.

2.1. Primer obračuna poreza na zarade prilikom isplate jubilarne nagrade zaposlenom preko neoporezivog iznosa i popunjavanje PPP-PD

Poslodavac je zaposlenom, povodom 30 godina rada kod poslodavca, isplatio jubilarnu nagradu u visini tri prosečne zarade ostvarene kod poslodavca, što u konkretnom slučaju iznosi 240.000,00 dinara.

Pošto je isplaćen veći iznos od neoporezivog, na iznos preko neoporezivog poslodavac je dužan da obračuna i plati porez na zarade.

Obračun poreza je sledeći:

R. br		
1		0,00
2		0,00
3		0,00
4		,67
5		,67
6		,67

Popu

1		
3		00
3		
3		
3.		
3		,67
3.		,67
3.		,67
3.		,00
3.		,00
3.		,00
3.		,00
3.		,00

Knjiž

R. br.		e
1		
1)		,00
		,67
za ok		
2)		
		,67
za is		

3.

Napo
poslo
sloda
jubila
koji, i
nu op
1. tač

Članom
novčanom

po-
ma-

vča-
ršaj
na-
red-

vča-
pre-
troš-
na ovog

zakona (čl. 118-120).

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Za prekršaj ako ne isplati jubilarnu nagradu zaposlenom propisanu opštim aktom, odnosno ugovorom o radu može se kazniti, i to:

- poslodavac sa svojstvom pravnog lica - novčanom kaznom od 400.000 do 1.000.000 dinara, a odgovorno lice u pravnom licu, odnosno zastupnik pravnog lica - novčanom kaznom od 20.000 do 40.000 dinara;
- poslodavac preduzetnik - novčanom kaznom od 100.000 do 300.000 dinara.

ugovorom o radu), zastavevaju u roku od tri godine od dana nastanka obaveze. Kada je u pitanju jubilarna nagrada, navedeni rok zastarelosti počinje da teče od dana kada je poslodavac bio obavezan da je isplati zaposlenom u skladu sa opštim aktom, odnosno ugovorom o radu.

Sva novčana potraživanja iz radnog odnosa (pa i primanja zaposlenog po osnovu jubilarne nagrade ako je kao pravo propisana opštim aktom, odnosno ugovorom o radu) zastavevaju u roku od tri godine od dana nastanka obaveze.

Suzana Kostić

4. Zastarelost novčanog potraživanja

Članom 196. Zakona uređeno je da sva novčana potraživanja iz radnog odnosa, kao što su zarada, naknada zarade i druga primanja (među koja se ubraja i jubilarna nagrada pod uslovom da je pravo na istu propisano opštim aktom, odnosno

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

- šta
- ko j
- nač
- činj
- kaz
- zati
- uslo

Prema c
slu ovog zakona, smatraju se prihodi koje, od stranog nalo-
godavca, ostvari fizičko lice po osnovu obavljanja poslova
ca porez, oslobođeni su od plaćanja poreza na prihode iz
ovog člana (član 84v stav 6. ZPDG).

Zakonom i izmenama i dopunama ZPDG, propisana je i stopa poreza na prihode pomoraca, način utvrđivanja poreza i rok za podnošenje poreske prijave.

Članom 6. Zakona o izmenama i dopunama ZPDG, izmenjen je član 86. stav 2. ZPDG, dodavanjem tačke 2), te je propisano da **stopa poreza na prihode pomoraca iznosi 10%**.

Članom 7. Zakona o izmenama i dopunama ZPDG, izmenjen je član 87. stav 2. ZPDG, dodavanjem, posle tačke 6a), tačke 6b), koja glasi:

„6b) oporezivog prihoda pomoraca na koji se plaća porez iz člana 84v ovog zakona”.

Podsetimo, članom 87. ZPDG propisano je koji oblici (vrste) dohotka fizičkih lica ulaze u dohodak za oporezivanje godišnjim porezom na dohodak građana, iz čega proizilazi da je prihod pomoraca još jedna vrsta dohotka fizičkih lica koja ulazi u dohodak za oporezivanje godišnjim porezom na dohodak građana i to počev od utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak građana za 2025. godinu.

Članom 7. Zakona o izmenama i dopunama ZPDG, izmenjen je član 95. ZPDG, dodavanjem, posle stava 7, novog stava 8, koji glasi:

„Izuzetno od stava 6. ovog člana, poreska prijava za prihode iz člana 84v ovog zakona, podnosi se najkasnije do 31. marta tekuće godine za prihode ostvarene u prethodnoj godini, a za obveznike koji se nalaze na plovidbi u periodu od 1. januara do 31. marta tekuće godine u roku od 15 dana od dana prvog iskrcavanja u toj godini”.

Dakle, **poreska prijava za utvrđivanje poreza na prihod pomoraca podnosi se najkasnije do 31. marta tekuće godine za prihode ostvarene u prethodnoj godini**, a za obveznike koji se nalaze na plovidbi u periodu od 1. januara do 31. marta tekuće godine **u roku od 15 dana od dana prvog iskrcavanja u toj godini**.

Članom 10. Zakona o izmenama i dopunama ZPDG, izmenjen je član 100a ZPDG, dodavanjem novih st. 9. i 10, koji glase:

„Porez na prihode iz člana 84v ovog zakona utvrđuje se i plaća na oporezivi prihod iz člana 84v stav 5. ovog zakona, za kalendarsku godinu.

Izuzetno od stava 9. ovog člana, obveznik iz člana 84v stav 6. ovog zakona nema obavezu plaćanja poreza na prihode iz člana 84v ovog zakona”.

Podsetimo, članom 100a ZPDG propisuje se na koje se prihode fizičkih lica porez plaća samooporezivanjem, iz čega proizilazi da se porez na prihode pomoraca takođe utvrđuje i plaća samooporezivanjem - obavezu podnošenja poreske prijave imaju fizička lica koja su ostvarila prihode kao pomorci.

Obveznik poreza na prihod pomoraca ima pravo da obračunati porez umanjati za iznos poreza koji je na taj prihod plaćen u drugoj državi, a najviše do visine iznosa poreza obračunatog u skladu sa domaćim propisima, saglasno članu 12. ZPDG (poreski kredit).

Prema članu 114. stav 1. ZPDG, porezi koje u skladu sa ovim zakonom obveznik utvrđuje samooporezivanjem plaćaju se najkasnije do isteka roka za podnošenje poreske prijave.

Dakle, **porez na prihod pomoraca plaća se najkasnije do isteka roka za podnošenje poreske prijave**, a imajući u vidu da, kao što smo napred istakli, spada u poreze koji se utvrđuju samooporezivanjem.

Poreska prijava podnosi se poreskom organu na čijoj teritoriji obveznik ima prebivalište, odnosno boravište, saglasno članu 98. stav 1. tačka 3) ZPDG.

Poreska prijava **može se podneti elektronskim putem elektronskih servisa Poreske uprave ili u papirnom obliku, neposredno ili putem pošte**, shodno članu 38. stav 7. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

Oporezivi prihod pomoraca, kao što iz napred citiranih odredbi ZPDG proizilazi, utvrđuje se kao zbir prihoda na dnevnom nivou, prema broju dana provedenih na brodovima i drugim plovilima koji viju zastavu strane države, u toj kalendarskoj godini.

U član 84v stav 4. ZPDG, propisano je da se visina prihoda pomoraca utvrđuje na dnevnom nivou, prema vrsti poslova, podzakonskim aktom koji donosi ministar nadležan za poslove saobraćaja, u skladu sa propisima kojim se uređuje pomorska plovidba.

Međutim, **podzakonski akt kojim se utvrđuje dnevna naknada pomoraca** i ostalog osoblja na brodovima koji viju zastave stranih država, **još uvek nije donet**, a o njegovom donošenju i objavljivanju pretplatnici će biti blagovremeno obavešteni.

Napomena:

Ministarstvo finansija objavilo je Nacrt Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana, kojim je, između ostalog, predviđena izmena člana 95. stav 8. ZPDG, kojim je propisan rok za podnošenje poreske prijave za utvrđivanje poreza na prihod pomoraca.

Prema Nacrtu Zakona o izmenama i dopunama ZPDG, član 95. stav 8. će, ako budu usvojene izmene, glasniti:

„Izuzetno od stava 6. ovog člana, poreska prijava za prihode iz člana 84v ovog zakona, podnosi se najkasnije u roku od 30 dana od isteka trećeg kvartala tekuće godine za prihode ostvarene u prethodnoj godini.”

Pomenutim Nacrtom predviđa se i izmena u članu 98. ZPDG, tako što se vrši preciziranje da se poreska prijava za kapitalne dobitke i ostale prihode za koje se porez ne plaća po odbitku (a u koje spada i porez na prihod pomoraca), podnosi elektronski preko portala Poreske uprave ili u pismenom obliku - neposredno ili putem pošte organizacionoj jedinici Poreske uprave nadležnoj za teritoriju na kojoj ima prebivalište, odnosno boravište.

Da li će i kada biti donet Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana, kao i da li će sadržati izmene koje predviđa objavljeni Nacrt, još uvek nam nije poznato, ali će o tome pretplatnici, svakako, biti blagovremeno obavešteni.

Obaveze po osnovu plaćanja

don
so

Kada
za lica
za izv
za rač
stav j
27.1.1
Prem
ma p

Iz mi
bora
od 2
...."D
stvu
sno
koja
držav
inost
pore
nika
nju.
no za
sluča
(dipl

Kao š
si se
vom s
Repu
brod
(pom
penzi

Među
u sist
osigu
lidska
- odl
- dr.
101/2
142/2
62/20

Nešto
osigu

Naim
nom os

guranicima
Srbije zaposleni u inostranstvu kod stranog poslodavca koji

nemaju zdravstveno osiguranje stranog nosioca zdravstve
nog osiguranja ili koji nisu obavezno osigurani prema propi-

osigu
oro-
e.

ura-
tva-
put
ave.
leni
ubli-
e po
i su
e.

a za
024
pio
odi-
zno
005,
din.
014
15 -
izn.,
din.
020
izn.,
022,
din.
, ta-

e za
ona,
aju-
gim
po-
anja
u po
po-
nos
na".

prav-
tva-

osno
seč-
odi-
hod

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Dakle, osnovica doprinosa za obavezno zdravstveno osigura-
nje po osnovu prihoda pomoraca je oporezivi prihod ostvaren

u kalendarskoj godini, a ako je taj prihod niži od najniže osnovice doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za tu kalendarsku godinu, ili je primalac prihoda oslobođen plaćanja poreza, osnovicu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje čini najniža osnovica doprinosa za tu kalendarsku godinu, odnosno zbir najnižih mesečnih osnovica u toj kalendarskoj godini.

Poreska prijava o obračunatom porezu samooporezivanjem i doprinosu za zdravstveno osiguranje na prihode pomoraca - Obrazac PP OPO-P

Prema članu 54. *Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Sl. glasnik RS”, br. 80/2002, 84/2002 - ispr., 23/2003 - ispr., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 - dr. zakon, 62/2006 - dr. zakon, 63/2006 - ispr. dr. zakona, 61/2007, 20/2009, 72/2009 - dr. zakon, 53/2010, 101/2011, 2/2012 - ispr., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 105/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 15/2016, 108/2016, 30/2018, 95/2018, 86/2019, 144/2020, 96/2021, 138/2022 i 94/2024* - dalje: ZPPPA) propisano je da obavezu utvrđivanja poreza ima i sâm poreski obveznik - samooporezivanjem.

Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o poreskoj prijavi o obračunatom porezu samooporezivanjem i pripadajućim doprinosima na zaradu, odnosno drugu vrstu prihoda od strane fizičkog lica kao poreskog obveznika („Sl. glasnik RS”, br. 87/2025 - dalje: *Pravilnik o izmenama i dopunama*), propisan je, između ostalog, obrazac poreske prijave koji se podnosi radi utvrđivanja poreza i doprinosa za zdravstveno osiguranje na prihod pomoraca - **Obrazac PP OPO-P** - Poreska prijava o obračunatom porezu samooporezivanjem i doprinosu za zdravstveno osiguranje na prihode pomoraca (dalje: Obrazac PP OPO-P), koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo. Obrazac je prikazan na samom kraju ovog teksta.

Prema članu 4. Pravilnika o izmenama i dopunama a članu 6b *Pravilnika o poreskoj prijavi o obračunatom porezu samooporezivanjem i pripadajućim doprinosima na zaradu, odnosno drugu vrstu prihoda od strane fizičkog lica kao poreskog obveznika („Sl. glasnik RS”, br. 15/2016, 20/2018, 27/2019, 67/2022, 21/2023 i 87/2025)*, Obrazac PP OPO-P sastoji se iz pet delova, i to:

- 1) podaci o poreskoj prijavi;
- 2) podaci o poreskom obvezniku;
- 3) podaci o vrsti posla, osiguranju, broju dana plovidbe, priходу i poreskom kreditu;
- 4) podaci o oporezivanju prihodu;
- 5) prilozi.

Podaci o poreskoj prijavi

U Obrazac PP OPO-P, **deo 1. - Podaci o poreskoj prijavi**, podaci se unose na sledeći način:

- 1) pod rednim brojem **1.1 Vrsta prijave** - oznaka jedne od navedenih vrsta prijava:

- (1) opšta prijava (oznaka 1) - kada poreski obveznik podnosi poresku prijavu u zakonskom roku, dakle pre ili na datum dospelosti poreske obaveze propisan Zakonom,
- (2) prijava po članu 182b ZPPPA (oznaka 3) - kada poreski obveznik podnosi poresku prijavu nakon isteka datuma dospelosti poreske obaveze,
- (3) prijava po nalogu kontrole (oznaka 4) - kada Poreska uprava u postupku poreske kontrole nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i podnošenje poreske prijave,
- (4) prijava po odluci suda (oznaka 5) - kada poreski obveznik podnosi poresku prijavu na osnovu pravosnažne sudske odluke,
- (5) prijava po članu 39. ZPPPA (oznaka 6) - kada je poreskom obvezniku produžen rok za podnošenje poreske prijave iz opravdanih razloga (bolest, odsustvovanje iz zemlje, nesrećni slučaj, elementarna nepogoda većih razmera i sl.);

- 2) pod rednim brojem **1.2 Obračunski period** - godina u kojoj je poreski obveznik obavljao poslove na brodovima i drugim plovilima koji viju zastavu strane države;
- 3) pod rednim brojem **1.3 Datum dospelosti poreske obaveze** - datum dospelosti poreske obaveze propisan Zakonom;
- 4) pod rednim brojem **1.3a Datum do kojeg je obračunata kamata** kod podnošenja:

- (1) opšte prijave - ne upisuje se,
- (2) prijave po članu 182b ZPPPA - upisuje se datum do kojeg je poreski obveznik obračunao kamatu,
- (3) prijave po odluci suda - upisuje se datum do kojeg je poreski obveznik obračunao kamatu, ako ima osnova za obračun kamate,
- (4) izmenjene prijave po članu 40. ZPPPA - upisuje se datum do kojeg je poreski obveznik obračunao kamatu, ako ima osnova za obračun kamate,
- (5) prijave po članu 39. ZPPPA - upisuje se datum do kojeg je poreski obveznik obračunao kamatu, ako ima osnova za obračun kamate,
- (6) prijave po nalogu kontrole - upisuje se datum do kojeg je obračunata kamata u postupku poreske kontrole,
- (7) izmenjene prijave po nalogu kontrole - upisuje se datum do kojeg je obračunata kamata u postupku poreske kontrole;

- 5) pod rednim brojem **1.4 Izmena prijave** - oznaka jedne od navedenih izmena:

- (1) izmena poreske prijave na osnovu člana 40. ZPPPA (oznaka 1),
- (2) izmena poreske prijave po nalogu kontrole (oznaka 2),

(3) storno poreske prijave (oznaka 9);

Podaci o vrsti posla

6) pod red
iden

7) po

(1) br

pr

ve

(2) br

de

8) po

ka

(1) re

(o

(2) re

(o

(3) na

Pod

U Ob

podat

1) po

res

bro

za

u P

ne

2) po

res

3) po

sto

4) po

šif

ka,

ili

mo

na

5) po

ve

ske

6) po

for

7) po

sa p

8) po

PIB

pra

po

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

U red „Ukupno” unosi se u odgovarajuću kolonu zbir iznosa u kolonama pod red. br. 3.4, 3.6, 3.7 i 3.8.

Podaci o oporezivom prihodu

U Obrazac PP OPO-P, **deo 4. Podaci o oporezivom prihodu**, podaci se unose na sledeći način:

- 1) pod rednim brojem **4.1 R.b. - redni broj 1**;
- 2) pod rednim brojem **4.2 Šifra vrste prihoda** - šifra vrste prihoda koja predstavlja kombinaciju oznake obveznika kao primaoca prihoda i vrste prihoda iz Kataloga vrste prihoda;
- 3) šifra vrste prihoda iz tačke 2) ovog stava sastoji se iz devet cifara - 1 PP OVP 00 0, koje označavaju:

- (1) 1 - prva verzija Kataloga vrste prihoda,
- (2) PP - vrsta primaoca prihoda, koja se određuje izborom oznake osnova osiguranja primaoca prihoda - lice koje ostvaruje prihod kao pomorac radeći kao član posade ili obavljajući druge poslove kao pomoćno osoblje na brodovima i drugim plovilima koji viju zastavu strane države, ostvaren u kalendarskoj godini, na koji se porez plaća samooporezivanjem (oznaka 15),
- (3) OVP 00 0 - opis vrste prihoda (708 00 0 ili 709 00 0 iz Kataloga vrste prihoda);
- 4) pod rednim brojem **4.3 Osnovica za porez** - ukupan bruto prihod - ukupan bruto prihod iz kolone 3.6;
- 5) pod rednim brojem **4.4 Obračunati porez** - iznos obračunatog poreza u skladu sa Zakonom;
- 6) pod rednim brojem **4.5 Ukupan iznos poreskog kredita koji se priznaje** - ukupan iznos poreskog kredita iz kolone 3.8;
- 7) pod rednim brojem **4.6 Porez za uplatu** - iznos poreza za plaćanje utvrđen kao razlika između obračunatog poreza pod rednim brojem 4.4 i ukupnog iznosa poreskog kredita pod rednim brojem 4.5;
- 8) pod rednim brojem **4.7 Osnovica doprinosa za zdravstveno osiguranje** - iznos osnovice doprinosa za zdravstveno osiguranje utvrđen u skladu sa Zakonom o doprinosima;
- 9) pod rednim brojem **4.8 Doprinos za zdravstveno osiguranje** - iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje obračunat u skladu sa Zakonom o doprinosima;
- 10) u polje „**Kamata**” za red. br. **4.6 i 4.8** - upisuje se ukupan iznos obračunate kamate, ako ima zakonskog osnova za obračun kamate.

Prilozi

U Obrazac PP OPO-P, **deo 5. Prilozi** - unose se nazivi priloga koji se dostavljaju uz obrazac poreske prijave.

Napomena:

Kod storniranja poreske prijave koje vrši Poreska uprava po zahtevu poreskog obveznika ili po službenoj dužnosti, pod rednim brojem 4.2 Šifra vrste prihoda upisuje se 1 00 000 00 1, a pod red. br. 4.3 do 4.8 upisuju se iznosi 0,00.

U Obrazac PP OPO-P iznosi se upisuju u dinarima sa dve decimale, dok je prag tolerancije za zaokruživanje koji se primenjuje pri proveru obračuna 0,5 dinara po iznosu svake obračunate obaveze.

Oznake vrste prihoda za PP OPO-P

Za potrebe podnošenja poreske prijave PP OPO-P članom 5. Pravilnika o izmenama i dopunama propisane su dve nove oznake vrste prihoda (OVP) i to:

OVP 708 00 0 - Prihod koji ostvaruje pomorac radeći kao član posade ili obavljajući druge poslove kao pomoćno osoblje na brodovima i drugim plovilima koji viju zastavu strane države, ostvaren u kalendarskoj godini, na koji se porez plaća samooporezivanjem, saglasno članu 84v Zakona i na koji se plaća doprinos za zdravstveno osiguranje - koristi se kada primalac prihoda **plaća doprinos za zdravstveno osiguranje** dok se

OVP 709 00 0 - Prihod koji ostvaruje pomorac radeći kao član posade ili obavljajući druge poslove kao pomoćno osoblje na brodovima i drugim plovilima koji viju zastavu strane države, ostvaren u kalendarskoj godini, na koji se porez plaća samooporezivanjem, saglasno članu 84v Zakona, kada primalac prihoda **ne plaća doprinos za zdravstveno osiguranje** - koristi se kada primalac prihoda **ne plaća doprinos za zdravstveno osiguranje**.

VAŽNO: Porez na prihod pomoraca po prvi put se obračunava i plaća za kalendarsku 2025. godinu, podnošenjem poreske prijave na Obrascu PP OPO-P, najkasnije do 31. marta 2026. godine, odnosno, za obveznike koji se nalaze na plovidbi u periodu od 1. januara do 31. marta 2026. godine, u roku od 15 dana od dana prvog iskrcavanja u toj godini, pod uslovom da do kraja 2025. godine ne dođe do izmena ovih odredbi ZPDG, o čemu će pretplatnici biti blagovremeno obavešteni.

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Isprobajte **BESPLATNO**

Kalkulator sudskih taksi

Deo paketa kalkulatora koji čine:

Kalkulator zarada

Kamatni kalkulator

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

Više informacija na:

paragraf.rs

RAČUNOVODSTVO

PRIZNAVANJE I VREDNOVANJE BIOLOŠKIH SREDSTAVA I POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA U SKLADU SA MSFI ZA MSP I PRAVILNIKOM ZA MIKRO PRAVNA LICA

Priznavanje i vrednovanje bioloških sredstava i poljoprivrednih proizvoda:

- kod privrednih subjekata koji primenjuju **Međunarodni standard finansijskog izveštavanja (IFRS) za male i srednje entitete („Sl. glasnik RS”, br. 83/2018** - dalje: MSFI za MSP), **vrši se u skladu sa Odeljkom 34** - Specijalizovane aktivnosti, ovog standarda.
- kod privrednih subjekata koji primenjuju **Pravilnik o načinu priznavanja, vrednovanja, prezentacije i obelodanjivanja pozicija u pojedinačnim finansijskim izveštajima mikro i drugih pravnih lica („Sl. glasnik RS”, br. 89/2020** - dalje: Pravilnik za mikro pravna lica), **vrši se u skladu sa odredbama čl. 21, 26. i 27. ovog pravilnika.**

Priznavanje i vrednovanje bioloških sredstava i poljoprivrednih proizvoda u skladu sa MSFI za MSP

Privredni subjekti koji primenjuju MSFI za MSP **priznavanje i vrednovanje bioloških sredstava i poljoprivrednih proizvoda**, kao što je u prethodnom delu teksta već navedeno **vrše u skladu sa Odeljkom 34** - Specijalizovane aktivnosti, ovog standarda.

Odeljak 34 sadrži iste principe priznavanja i vrednovanja kao i **Međunarodni računovodstveni standard - MRS 41 Poljoprivreda („Sl. glasnik RS”, br. 123/2020** - dalje: MRS 41), s tim što je pisan jednostavnijim jezikom i sadrži manje smernica za primenu. Više o MRS 41 u tekstu *Stručni komentar - Poresko-računovodstveni instruktor: PRAKTIČNA PRIMENA MEĐUNARODNOG RAČUNOVODSTVENOG STANDARDA - MRS 41 Poljoprivreda*: • *Analiza primera iz privredne prakse* •, koji je objavljen u elektronskoj pravnoj bazi Paragraf Lex.

Privredni subjekt koji obavlja poljoprivrednu delatnost i koristi MSFI za MSP, uređuje svoju računovodstvenu politiku za svaku grupu bioloških sredstava na sledeći način:

- subjekt treba da koristi **model fer vrednosti** iz paragrafa 34.4-34.7 **za biološka sredstva čija se fer vrednost može utvrditi bez prekomernih napora i troškova**;

- subjekt treba da koristi **model nabavne vrednosti/cene koštanja** iz paragrafa 34.8-34.10 **za sva ostala biološka sredstva**.

Poljoprivredna delatnost definiše se kao upravljanje subjekta biološkom transformacijom i sakupljanjem bioloških sredstava za prodaju, ili transformaciju u poljoprivredne proizvode ili za stvaranje dodatnih bioloških sredstava. Ovo upravljanje odvaja poljoprivrednu delatnost od ostalih. Na primer, ubiranje iz izvora kojima se ne upravlja (rečni ribolov ili krčenje šuma) nisu poljoprivredne aktivnosti.

Model fer vrednosti mora se koristiti za odmeravanje bioloških sredstva čija se fer vrednost može utvrditi bez prekomernih napora i troškova. U suprotnom, koristi se model nabavne vrednosti, odnosno cene koštanja. Primena troškovnog modela je mnogo šira nego kod punih MRS/MSFI. Troškovni model kod punih MRS/MSFI primenjuje se onda kada nije moguće pouzdano odmeriti fer vrednost, dok je kod MSFI za MSP dovoljno da se fer vrednost ne može lako utvrditi bez nepotrebnog troška i truda.

„Prekomerni trošak ili napor” nije definisan u MSFI za MSP, jer zavisi od specifičnih okolnosti u malim i srednjim privrednim subjektima i od profesionalnog prosuđivanja rukovodstva u proceni troškova i koristi. Da li je iznos troškova ili napora preteran (neopravdan) zavisi od toga koliko dostupnost informacija utiče na ekonomske odluke korisnika finansijskih izveštaja. Potrebno je proceniti da li su troškovi prekomerni (npr. ako su naknade procenitelja previsoke) ili je preterano angažovanje zaposlenih u odnosu na prednosti koje će korisnici finansijskih izveštaja dobiti od informacije.

Smernice za merenje fer vrednosti bioloških sredstava i poljoprivrednih proizvoda date su u paragrafu 34.6 MSFI za MSP. U zavisnosti od vrste biološkog sredstva, može postojati aktivno tržište na kojem su cene lako dostupne. U takvim slučajevima, teže je utvrditi cenu koštanja zbog obimne alokacije troškova, nego odrediti fer vrednost. Na primer, teže je odrediti cenu koštanja jednog mesečnog teleta, nego njegovu fer vrednost na aktivnom tržištu.

Skrećemo pažnju da se paragrafom 4.2 u Odeljku 4 - Izveštaji o finansijskoj poziciji MSFI za MSP zahteva da se posebno obelodanjuju biološka sredstva po nabavnoj vrednosti/ceni koštanja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i

umanjenje vrednosti, a posebno biološka sredstva prenet

je zbog opredeljivanja koji će se odeljak MSFI za MSP prime

Biološki
odred
onda

Biološki
a polj
biološki
Klasif
ili pro

Ovce
Drve
Dom
Svinj
Pam
Šeće
Biljka
Biljka
Vino
Vočk
Uljne
Kauč

U skl
na u
duzet
Kontr
iskazu
ka sre
su sle

03
03
03
03
03
03
03

Na pose
ru odgovarajućeg trošćenog računa grupe 05, iskazuje se
ispravka vrednosti po osnovu obračunate amortizacije i

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Troškovi prodaje su inkrementalni (dodatni) troškovi u vezi sa samom transakcijom prodaje. Na primer, oni uključuju provizije brokerima i dilerima, i naknade koje se plaćaju regulatornim agencijama ili robnim berzama. Oni ne uključuju troškove prevoza proizvoda na tržište, eventualne poreske dažbine i troškove finansiranja.

Poljoprivredni proizvodi ubrani od bioloških sredstava privrednog subjekta odmeravaju se po fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje u momentu ubiranja. Ovakvo odmeravanje predstavlja nabavnu vrednost/cenu koštanja na taj datum od kada se primenjuje Odeljak 13 Zalihe ili neki drugi primenljivi odeljak MSFI za MSP.

Iz napred navedenog proizilazi da se **poljoprivredni proizvodi** ubrani od biološkog sredstva privrednog subjekta u trenutku ubiranja priznaju po fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje, dok se nakon ubiranja vrednuju kao sve ostale zalihe, odnosno po nabavnoj vrednosti/ceni koštanja ili neto prodajnoj vrednosti, u zavisnosti od toga koja je od ove dve vrednosti niža.

U vezi naknadnog odmeravanja zaliha poljoprivrednih proizvoda treba imati u vidu i odredbe MSFI za MSP Odeljak 13 Zalihe (paragraf 13.3), koje propisuju da se ovaj Odeljak ne primenjuje na odmeravanje zaliha koje drže proizvođači poljoprivrednih proizvoda nakon ubiranja, u meri u kojoj se oni odmeravaju po fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje kroz dobitak ili gubitak.

Dakle, privredni subjekti - **poljoprivredni proizvođači** koji primenjuju MSFI za MSP **zalihe poljoprivrednih proizvoda koje drže naknadno odmeravaju po nižoj od sledeće dve vrednosti - nabavnoj vrednosti/ceni koštanja ili neto prodajnoj vrednosti, a mogu da se opredele** da kod odmeravanja ovih zaliha ne primenjuju Odeljak 13 Zalihe, već **da ove zalihe naknadno odmeravaju po fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje kroz dobitak ili gubitak.**

Prema paragrafu 34.6 MSFI za MSP, 34.6 **pri određivanju fer vrednosti, privredni subjekt uzima u obzir sledeće:**

(a) Ako postoji aktivno tržište bioloških sredstava ili poljoprivrednih proizvoda imajući u vidu njihovu trenutnu lokaciju i stanje, cena koja se kotira na tom tržištu je odgovarajuća osnova za određivanje fer vrednosti tog sredstva. Ako privredni subjekt ima pristup različitim aktivnim tržištima, subjekt koristi najrelevantnije tržište. Na primer, ako subjekt ima pristup na dva aktivna tržišta, koristi cene sa onog tržišta koje planira da koristi.

(b) Ako ne postoji aktivno tržište, privredni subjekt pri određivanju fer vrednosti koristi jednu ili, kada je to moguće, više sledećih alternativa:

(i) cenu poslednje tržišne transakcije, pod uslovom da nije bilo značajne promene ekonomskih okolnosti između datuma te transakcije i kraja izveštajnog perioda;

(ii) tržišne cene za slična sredstva koje se koriguju kako bi se odrazile razlike; i

(iii) sektorske repere, kao što je vrednost voćnjaka izražena po gajbi, bušelu (merici, vagonu) ili hektaru prinosa i vrednost stada izražena po kilogramu mesa.

(c) U nekim slučajevima, izvori informacija navedeni pod (a) ili (b) mogu navoditi na različite zaključke o fer vrednosti biološkog sredstva ili poljoprivrednog proizvoda. Privredni subjekt razmatra uzroke postojanja ovih razlika, kako bi došao do najpouzdanije procene fer vrednosti u relativno uskom rasponu razumnih procena.

(d) U nekim okolnostima, fer vrednost se može utvrditi bez prekomernih napora i troškova čak i kada tržišno utvrđene cene ili vrednosti nisu dostupne za biološko sredstvo u njegovom trenutnom stanju. U takvim okolnostima, privredni subjekt treba da razmotri da li sadašnja vrednost očekivanih neto tokova gotovine od datog sredstva, diskontovana po tekućoj tržišnoj utvrđenoj stopi odražava pouzdano odmerenu fer vrednost.

Odmeravanje fer vrednosti biološkog sredstva ili poljoprivrednog proizvoda može se olakšati grupisanjem bioloških sredstava ili poljoprivrednih proizvoda prema značajnim karakteristikama koje se koriste na tržištu, kao osnova za određivanje cene (prema starosti ili kvalitetu).

Kada se odmeri fer vrednost biološkog sredstva na nekom aktivnom tržištu, od nje se oduzimaju očekivani troškovi otuđenja biološkog sredstva (tj. troškovi prodaje), s obzirom na to da se fer vrednost sredstva zasniva na njegovoj sadašnjoj lokaciji i stanju. Shodno tome, fer vrednost sredstva predstavlja cenu na tržištu umanjenu za troškove prevoza i druge troškove neophodne da se sredstvo iznese na tržište. Na primer, fer vrednost svinja koje su smeštene na farmi odmerava se po tržišnoj ceni svinja na relevantnom tržištu umanjenoj za troškove prevoza i druge troškove neophodne da se svinje dovezu do tog tržišta. Ovi troškovi se ne uključuju u troškove prodaje, već se kao troškovi prodaje računaju troškovi provizija brokerima i dilerima, naknade za robne berze i slično.

Način priznavanja i odmeravanja biološkog sredstva po modelu fer vrednosti prikazaćemo na primeru evidentiranja podizanja višegodišnjeg zasada i ubranog poljoprivrednog proizvoda koji se skladišti i dalje prodaje u nepromenjenom stanju:

Primer 1:

Pravno li
u peto

1) Za

- z

- o

2) Pri

3) Am

4) Tro

5) Na

no

6) U g

kilo

da

7) Ne

8) U s

koj

a)

b)

9) Pre

Knjiž

počinje

red-

ara/

de i

osti

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

R.
br.

1

1)

u skl

1a)

u skl

2)

za na

3)

amo

3a)

uklju

4)

trošk

4a)

troškov

e

000

000

000

000

000

000

000

000

R. br.	Konto		OPIS	Iznos	
	duguje	potražuje		duguje	potražuje
1	2	3	4	5	6
5)	031		Plodonosni višegodišnji zasadi	1.500.000	
	580		Rashodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava	100.000	
		037	Biološka sredstva u pripremi		1.600.000
<i>stavljanje višegodišnjeg zasada u eksploataciju</i>					
6)	132		Roba u prometu na veliko	500.000	
		621	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe		500.000
<i>za ubranu borovnicu (1.000 kg x 500 din.)</i>					
7)	204		Kupci u zemlji	165.000	
		614	Prihod od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu		165.000
<i>za prodatu borovnicu (300 kg x 550 din.)</i>					
	500		Nabavka robe	150.000	
		132	Roba u prometu na veliko		150.000
<i>za razduženje zaliha za prodatu borovnicu</i>					
8a)	584		Rashodi od usklađivanja vrednosti zaliha	70.000	
		132	Roba u prometu na veliko		70.000
<i>za vrednosno usklađivanje 700 kg zaliha borovnice na datum bilansa</i>					
8b)	132		Roba u prometu na veliko	70.000	
		684	Prihodi od usklađivanja vrednosti zaliha		70.000
<i>za vrednosno usklađivanje 700 kg zaliha borovnice na datum bilansa</i>					
9)	204		Kupci u zemlji	511.000	
		614	Prihod od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu		511.000
<i>za prodatu borovnicu (700 kg x 730 din.)</i>					
	500		Nabavka robe	420.000	
		132	Roba u prometu na veliko		420.000
<i>za razduženje zaliha za prodatu borovnicu</i>					

Obelodanjivanje prema modelu fer vrednosti

Paragrafom 34.7 MSFI za MSP propisano je da **entitet vrši sledeća obelodanjivanja u vezi sa biološkim sredstvima merenim po fer vrednosti:**

- opis svake grupe bioloških sredstava,
- metode i značajne pretpostavke primenjene pri odmeravanju fer vrednosti svake grupe poljoprivrednih proizvoda u momentu ubiranja i svake grupe bioloških sredstava,
- usklađivanje promena knjigovodstvene vrednosti bioloških sredstava između kraja i početka tekućeg perioda. Usklađivanje uključuje:
 - dobitak ili gubitak nastao usled promene fer vrednosti umanjene za troškove prodaje;
 - povećanja po osnovu nabavke;
 - smanjenja usled ubiranja;
 - povećanja koja su nastala kao rezultat poslovnih kombinacija;
 - neto kursne razlike nastale kao rezultat prevođenja finansijskih izveštaja u različitu valutu za prezentaciju, i prevođenja inostranog poslovanja u valutu za prezentaciju izveštajnog subjekta;
 - ostale promene.

Ovo usklađivanje ne mora da se prezentuje za prethodne periode.

Odmeravanje u skladu sa modelom nabavne vrednosti/cene koštanja

• Odmer

Parag
napo
ciju i

Šta u
za MS
rezult
odred

Shod
biolo

Način
prime

Prim

U sluč
privre

-
-

Knjiž

R. br.
1
1)
stavl
2)
za go

• Od

U skl
odme
nabav
za MS

Dakle
nja, p
Nako
Odelj
cenor

Iz nap
ubiran
odnosn
nosti niža.

rnih
riza-

MSFI
e za
vidu

anja

om

ova

ne i
sad

7%)
enje

e

000

,33

ekta

vlja

MSFI

šta-
aje.

u sa
om

tku
lihe,

e vred-

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

U vezi naknadnog odmeravanja zaliha poljoprivrednih proizvoda, kao što je u prethodnom delu teksta već navedeno, **treba imati u vidu i odredbe MSFI za MSP Odeljak 13 Zalihe** (paragraf 13.3), **koje propisuju da se ovaj Odeljak ne primenjuje na odmeravanje zaliha koje drže proizvođači poljoprivrednih proizvoda nakon ubiranja, u meri u kojoj se oni odmeravaju po fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje kroz dobitak ili gubitak.**

Dakle, privredni subjekti - **poljoprivredni proizvođači** koji primenjuju MSFI za MSP **zalihe poljoprivrednih proizvoda koje drže naknadno odmeravaju po nižoj od sledeće dve vrednosti - nabavnoj vrednosti/ceni koštanja ili neto prodajnoj vrednosti, a mogu da se opredele** da kod odmeravanja ovih zaliha ne primenjuju Odeljak 13 Zalihe, već **da ove zalihe naknadno odmeravaju po fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje kroz dobitak ili gubitak.**

Obelodanjivanje prema modelu nabavne vrednosti/cene koštanja

Prema paragrafu, 34.10 MSFI za MSP, privredni subjekt vrši sledeća obelodanjivanja u vezi bioloških sredstava merenih po metodu nabavne vrednosti/cene koštanja:

- (a) opis svake grupe bioloških sredstava.
- (b) objašnjenje razloga iz kojih se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti.
- (c) korišćenu metodu amortizacije.
- (d) korišćeni vek trajanja ili stope amortizacije.
- (e) bruto knjigovodstvenu vrednost i akumuliranu amortizaciju (sabranu sa akumuliranim gubicima od umanjenja vrednosti) na početku i na kraju perioda.

Podsećamo da je Odeljkom 4 - Izveštaj o finansijskoj poziciji MSFI za MSP, propisano da se odvojeno obelodanjuju biološka sredstva po nabavnoj vrednosti/ceni koštanja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrednosti, a odvojeno biološka sredstva preneti po fer vrednosti kroz Bilans uspeha.

Obevređenje bioloških sredstava

Na obevređenje bioloških sredstava primenjuju se odredbe Odeljka 27 - Umanjenje vrednosti imovine MSFI za MSP.

Naime, prema paragrafu 27.1 MSFI za MSP, **gubitak zbog umanjenja vrednosti nastaje kada knjigovodstvena vrednost sredstva prevazilazi nadoknadivi iznos. Ovaj odeljak treba da se primenjuje za računovodstveno obuhvatanje umanjenja vrednosti svih delova imovine osim sledećih**, za koja drugi odeljci ovog standarda ustanovljavaju zahteve u pogledu umanjenja vrednosti:

- (a) odloženih poreskih sredstava (videti Odeljak 29 Porez na dobitak);
- (b) sredstava koja nastaju po osnovu primanja zaposlenih (videti Odeljak 28 Primanja zaposlenih);

- (c) finansijskih sredstava pod delokrugom Odeljka 11 Osnovni finansijski instrumenti ili Odeljka 12 Pitanja koja se odnose na ostale finansijske instrumente;
- (d) investicionih nekretnina koje se odmeravaju po fer vrednosti (videti Odeljak 16 Investicione nekretnine); i
- (e) bioloških sredstava koja se odnose na poljoprivredne aktivnosti koje se odmeravaju po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje** (videti Odeljak 34).

Dakle, **testiranje na obevređenje, odnosno umanjenje vrednosti se vrši samo za ona biološka sredstva koja se vrednuju po modelu nabavne vrednosti/cene koštanja.** Dok se biološka sredstva koja se vrednuju po modelu fer vrednosti ne testiraju na obevređenje, odnosno umanjenje vrednosti.

Prema paragrafu 27.5 MSFI za MSP, ako, i samo ako, je nadoknadivi iznos sredstva manji od njegove knjigovodstvene vrednosti, entitet treba da smanji knjigovodstvenu vrednost na nadoknadivi iznos. To smanjenje predstavlja gubitak zbog umanjenja vrednosti. U paragrafima 27.11-27.20 se daju uputstva za odmeravanje nadoknadivog iznosa.

Privredni subjekt treba odmah da prizna gubitak zbog umanjenja vrednosti u dobitak ili gubitak. U skladu sa odredbama člana 7. Pravilnika o Kontnom okviru, gubitak po osnovu obevređenja bioloških sredstava knjiži se **na teret računa 580 - Rashodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava.**

Paragrafom 27.7 MSFI za MSP je propisano da privredni subjekt treba da oceni na kraju svakog izveštajnog perioda da li postoje bilo kakve naznake da je vrednost nekog sredstva umanjena. Ako postoje takve naznake, subjekt treba da proceni nadoknadivi iznos za takvo sredstvo. Ako ne postoje naznake umanjenja vrednosti, nije neophodno procenjivati nadoknadivi iznos.

Međutim, ukoliko nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinačnog sredstva, privredni subjekt treba da proceni nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Ovo može biti slučaj zato što odmeravanje nadoknadivog iznosa zahteva predviđanje tokova gotovine, a ponekad pojedinačna sredstva ne generišu tokove gotovine samostalno. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

U skladu sa paragrafom 27.9 MSFI za MSP, **kada se procenjuje ima li naznaka da je došlo do umanjenja vrednosti nekog sredstva, privredni subjekt treba da uzme u obzir, najmanje, sledeće naznake:**

• Eksterne izvore informacija

- (a) značajan pad tržišne vrednosti sredstva u toku perioda, mnogo veći nego što bi se to očekivalo kao rezultat protoka vremena ili uobičajene upotrebe;

(b) značajne promene sa negativnim dejstvom na privredni subjekt koje su nastale u toku perioda, ili će nastati u bli-

sko-

ili

žiš-

(c) po-

pr-

ma-

nje-

i z-

tro-

(d) kn-

bj-

u o-

sa-

• Inte-

(e) po-

će-

(f) na-

pr-

kv-

ili o-

se-

pre-

ili o-

pr-

oč-

(g) po-

ja-

ili

sk-

Takođ-

sreds-

prove-

ili rez-

odelj-

konk-

umar-

ovaj pravilnik, za razliku od subjekata koji primenjuju MSFI
za MSP, nemaju mogućnost da se računovodstvenim poli-

na koje

oj za

lica,

e ne

:

živa

odi;

e ne

ra-

dva-

loš-

ran-

ina,

ih i

od

red-

a u

red-

kao

me,

bio-

veri-

la u

ava-

ma-

ada

rditi

oav-

anu

Ka-

red-

ano

nor-

ma-

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Pravil-

nja i vr-

izvoda kao i

privredni subjekti - poljoprivredni proizvođači koji primenjuju

Zalihe poljoprivrednih proizvoda proizvedenih kao rezultat sopstvenih bioloških sredstava poslovnog subjekta, mere se po fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje u momentu ubiranja, odnosno sakupljanja. Ovako utvrđena vrednost predstavlja nabavnu vrednost na taj datum, od kada se ove zalihe vrednuju kao ostale materijalne zalihe u skladu sa članom 26. Pravilnika za mikro pravna lica, po nabavnoj ceni, odnosno ceni koštanja ili po neto tržišnoj vrednosti u zavisnosti koja je vrednost niža.

Način odmeravanja zaliha poljoprivrednih proizvoda kod poljoprivrednih proizvođača koji primenjuju Pravilnik za mikro pravna lica prikazujemo kroz naredni primer:

Primer:

1) U godini pune rodnosti sopstvenog zasada aronije, ubrano je 1000 kg ploda, čija tržišna vrednost utvrđena u trenutku ubiranja iznosi 500 dinara/kilogramu. Aronija se skladišti u hladnjaču radi dalje dodatne obrade.

2) Na datum bilansa neto tržišna vrednost aronije iznosi:

a) 400 dinara/kilogramu;

b) 600 dinara/kilogramu.

Knjiženje:

R. br.	Konto		OPIS	Iznos	
	duguje	potražuje		duguje	potražuje
1	2	3	4	5	6
1)	101		Materijal	500.000	
		621	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe		500.000
<i>prijem poljoprivrednog proizvoda kao repromaterijala za dalju doradu</i>					
2a)	580		Rashodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava	100.000	
		1019	Ispravka vrednosti materijala		100.000
<i>za svođenje vrednosti zaliha na neto tržišnu vrednost na datum bilansa</i>					
2b)			NE VRŠI SE KNJIŽENJE		

Napomena u vezi promene 2): vrednosno usklađivanje zaliha se vrši samo u slučaju a) kada je neto tržišna vrednost zaliha niža od njihove nabavne vrednosti, jer se zalihe poljoprivrednih proizvoda u skladu sa članom 26. Pravilnika za mikro pravna lica, na datum bilansa odmeravaju po nabavnoj ceni, odnosno ceni koštanja ili po neto tržišnoj vrednosti u zavisnosti koja je vrednost niža.

Vesna Ljubičić

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

R
D

Upo

U

glasn

- Dob

bavlja

i osta

njuju

gorije

- P

t

- P

s tim

čajan

se na

vredn

je tek

toku

dvana

obave

Pravn

sijska

glasn

ma de

finan

U skl

prime

nje o

a)

b)

Izbor

lja o

MSFI

na raču

treba da se računovodstveno obunvata i koje informacije

treba da se obelodane o toj promeni.

srednji kurs NBS, a ne kurs koji koristi carinski organ i koji je naveden u JCI.

lice
mo
ana

nja,
po-
vnih

oba-
e se
a je
liva
ože

atič-
veze
tija-
vaju
nsij-
duži
oba-
seci

kra-
zve-

pro-
cije,
rili-
na u
anoj
i na
eta
sa-
jiže-
anični

Shodno navedenom, a u skladu sa paragrafom 4.4 **Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje („Sl. glasnik RS”, br. 123/2020)**, propisano je sledeće:

- Imovina je resurs koji je kontrolisan od strane pravnog lica kao rezultat prošlih događaja i od koga se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi za pravno lice.
- Obaveza je sadašnja obaveza pravnog lica zasnovana na prošlim događajima, za čije se izmirenje očekuje da će rezultirati odlivom resursa iz pravnog lica koji sadrže ekonomske koristi.
- Kapital je rezidualno učešće u imovini pravnog lica nakon oduzimanja svih njegovih obaveza.

Prilikom ocenjivanja da li stavka ispunjava definiciju imovine, obaveze ili kapitala, potrebno je obratiti pažnju na njenu osnovnu suštinu i ekonomsku realnost, a ne samo na njen pravni oblik (paragraf 4.6 Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje), tako da se obaveze prema dobavljačima u inostranstvu prilikom njihovog početnog priznavanja, a to je nabavka materijala, robe i osnovnih sredstava iskazuju u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan kada su rizici i koristi odnosno kada je kontrola nad dobrima preneti sa prodavca na kupca, što je potvrđeno i mišljenjima Ministarstva finansija koja navodimo u nastavku teksta:

Iz mišljenja Ministarstva finansija, br. 000083705 2024 10520 016 000 011 004 od 18.1.2024. godine:

„...mišljenja smo da bi u konkretnom slučaju, trebalo pre svega sagledati ekonomsku suštinu transakcije, u smislu određivanja datuma kada rizici i koristi u vezi sa robom prelaze sa prodavca na kupca (paritet), i shodno tome izvršiti odgovarajuće evidentiranje u poslovnim knjigama saglasno odredbama Pravilnika.

.....
...mišljenja smo da je, nezavisno od datuma carinjenja, kupac u obavezi da u svojim poslovnim knjigama evidentira svu robu nad kojom je već preuzeo kontrolu (što najčešće odgovara paritetu).”

Iz mišljenja Ministarstva finansija, br. 401-00-01572/2015-16 od 10.8.2015. godine:

„... mišljenja smo da, prilikom utvrđivanja nabavne vrednosti robe iz uvoza, treba, pre svega, imati u vidu činjenicu da se saglasno članu 41. stav 2. Zakona o deviznom poslovanju za potrebe knjigovodstva i statistike primenjuje zvanični srednji kurs dinara, odnosno da se prilikom sastavljanja kalkulacije nabavne vrednosti robe iz uvoza primenjuje zvanični srednji kurs dinara (na način utvrđen propisom Narodne banke Srbije)...”

S obzirom na to da se monetarne stavke u stranoj valuti na datum bilansa stanja iskazuju po zaključnom kursu obaveze prema dobavljačima u inostranstvu koje postoje na datum bilansa, iskazuju se po srednjem zvaničnom kursu na kraju obračunskog perioda. Tom prilikom obračunavaju se i knjiže

kursne razlike koje mogu biti pozitivne (u slučaju pada deviznog kursa) ili negativne (u slučaju rasta deviznog kursa).

Imajući u vidu da obaveze prema dobavljačima u inostranstvu predstavljaju monetarne stavke, na kraju svakog izveštajnog perioda, tj. na datum bilansa, potrebno je izvršiti kursiranje svih nedospelih obaveza prema dobavljačima u stranoj valuti po srednjem kursu NBS na datum bilansa, a obračunatu kursnu razliku evidentirati na teret Bilansa uspeha kao pozitivne i negativne kursne razlike.

Dakle, sve negativne kursne razlike nastale po osnovu odnosa sa dobavljačima u inostranstvu priznaju se kao finansijski rashod na teret računa 563 - Negativne kursne razlike (prema trećim licima). Takođe, sve pozitivne kursne razlike, po osnovu poslovanja sa dobavljačima u inostranstvu, priznaju se kao finansijski prihod u korist računa 663 - Pozitivne kursne razlike (prema trećim licima). Skrećemo pažnju da nije moguće pozitivne kursne razlike razgraničiti preko AVR i PVR u bilansu stanja.

Shodno navedenom, na datum svakog izveštavanja, pravna lica koja imaju obaveze prema dobavljačima u inostranstvu treba da:

- izvrše usaglašenja obaveza prema dobavljačima na dan izveštavanja,
- evidentiraju rashode kamata koji se odnose na tekuću godinu ukoliko kasne sa plaćanjem,
- preračunaju obavezu prema srednjem kursu valute na datum bilansa.

Shodno odredbama **Zakona o porezu na dodatu vrednost („Sl. glasnik RS”, br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014 i 5/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 13/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 72/2019, 8/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 138/2022 i i 19/2025** - dalje: Zakon o PDV), prilikom uvoza dobara iz inostranstva poreski obveznik ima pravo da plaćeni PDV obračunat od strane carinskog organa odbije kao prethodni porez. Plaćeni PDV obračunat od strane carinskog organa prilikom uvoza dobara ne uključuje se u nabavnu cenu uvezenih dobara, već se iskazuje na teret računa 274 – Porez na dodatu vrednost plaćen pri uvozu dobara po opštoj stopi, odnosno na teret računa 275 – Porez na dodatu vrednost plaćen pri uvozu dobara po posebnoj stopi.

Kada se radi o uslugama pruženim od strane dobavljača iz inostranstva, skrećemo pažnju da, ako strano lice nije registrovano i nema stalnu poslovnu jedinicu u Republici Srbiji i nije odredilo poreskog punomoćnika, a pruža uslugu za koju je prema članu 12. Zakona o PDV mesto prometa Republika Srbija, domaće pravno lice koje je primalac usluge je dužan, u svojstvu poreskog dužnika, da obračuna PDV na primljenu

uslugu stranog lica. PDV obračunat na uslugu stranog lica
primalac usluga može da odhiti kao prethodni porez ako je
poreski
i usluga

Ukoliko
kao p
su dir
sredn
račun
Doba

račun 276 – Porez na dodatu vrednost obračunat na usluge
inostranih lica a potražuje račun 470. Obavezno za porez na
(osim

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Ra
pr

- 1) Pra
no
dir
dir
- 2) Pra
dir
- 3) U s

R.
br.
1
1)

za uv
1a)

za pl
2)

za pl
3)

za aktiviranje opreme

red-
000
000
000

000
000
000
000

000
000
190.000

Računovodstveno evidentiranje obaveze prema inodobavljaču za uvoz materijala

- 1) Trgovinsko pravno lice je uvezlo materijal iz Nemačke u vrednosti od 50.000 EUR. Na dan ugovorenog pariteta prenosa kontrole, odnosno prenosa rizika i koristi nad materijalom, 1 EUR = 117,00 RSD. Troškovi prevoza po računu dobavljača u zemlji iznose 150.000 dinara. Troškovi osiguranja materijala prilikom uvoza iznose 50.000 dinara. Usluga špeditera iznosi 40.000 dinara. Carina i druge uvozne dažbine iznose 700.000 dinara. PDV obračunat prilikom uvoza po obračunu carinskog organa iznosi 1.300.000 dinara. PDV obračunat od strane carinskog organa, carina i druge uvozne dažbine su plaćene sa poslovnog računa pravnog lica. Plaćeno je 50% iznosa fakture dobavljača (25.000 EUR). Srednji kurs na dan plaćanja tekuće godine bio je 1 EUR = 117,50 RSD.
- 2) Na kraju obračunskog perioda pravno lice sastavlja finansijske izveštaje i vrši preračunavanje preostale obaveze u dinarsku protivvrednost po zvaničnom srednjem kursu na taj dan. Zaključni kurs na kraju obračunskog perioda je 1 EUR = 117,80 RSD. Početkom sledeće godine plaćeno je prenosom sa deviznog računa preostalih 50% obaveze prema dobavljaču, kada je kurs bio 1 EUR = 118,00 RSD.

R. br.	Opis	Iznos
1.	Vrednost uvezenog materijala po računu inodobavljača u evrima	50.000
2.	Zvanični srednji kurs NBS (ugovoreni paritet)	117
3.	Vrednost uvezenog materijala u dinarima (r. br. 1 x r. br. 2)	5.850.000
4.	Prevoz materijala pri uvozu	150.000
5.	Polisa osiguranja	50.000
6.	Usluga špeditera	40.000
7.	Carina i druge uvozne dažbine	700.000
8.	PDV po obračunu carinskog organa	1.300.000
9.	Nabavna vrednost materijala (r. br. 3 + r. br. 4 + r. br. 5 + r. br. 6 + r. br. 7)	6.790.000

Knjiženje:

R. br.	Konto		OPIS	Iznos	
	duguje	potražuje		duguje	potražuje
1	2	3	4	5	6
1)	100		Obračun nabavne vrednosti zaliha materijala, rezervnih delova, alata i inventara	6.790.000	
	274		Porez na dodatu vrednost plaćen pri uvozu dobara po opštoj stopi	1.300.000	
		436	Dobavljači u inostranstvu		5.850.000
		435	Dobavljači u zemlji		240.000
		482	Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova		2.000.000
za nabavku materijala					
1a)	482		Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	2.000.000	
		241	Tekući (poslovni) računi		2.000.000
za plaćanje PDV obračunatog od strane carinskog organa, carine i drugih uvoznih dažbina					
1b)	101		Materijal	6.790.000	
		100	Obračun nabavne vrednosti zaliha materijala, rezervnih delova, alata i inventara		6.790.000
za obračun nabavne vrednosti materijala					
1c)	436		Dobavljači u inostranstvu	2.925.000	
	563		Negativne kursne razlike (prema trećim licima)	12.500	
		244	Devizni račun		2.937.500
za plaćanje dela obaveze inodobavljaču i obračunatu kursnu razliku nastalu prilikom plaćanja					

R. br.	Konto	OPIS	Iznos
1			
2)			
	za ku		000
	2a)		
			000
	za pl		
	U kor		
	Prom		aču
	i izno		
	Prom		anja
	finan		
	Prom		ema
	doban		0))

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

R. br.	Konto	OPIS	Iznos
1			
1)			
			000
			000
			000
			000
	za uv		
	1a)		000
			000
	za pla		

Računovodstveno evidentiranje obaveze prema inodobavljaču za izvršenu uslugu

1) Pravno lice je primilo račun inodobavljača iz Slovenije na ime izvršenih usluga reklame i propagande u iznosu od 1.025 evra. Kurs na dan prometa usluga je 1 EUR = 117,10 dinara. Datum izdavanja računa je 20.8.2024. godine, a datum prometa usluge 16.8.2024. godine.

Pravno lice je na osnovu računa inodobavljača sastavilo interni obračun PDV:

R. br.	Opis	Iznos
1.	Usluge reklame i propagande od 16.8.2024. (1.025 x 117,10)	120.000
2.	PDV po stopi od 20%	24.000
3.	Ukupno (r. br. 1 + r. br. 2)	144.000

R. br.	Konto		OPIS	Iznos	
	duguje	potražuje		duguje	potražuje
1	2	3	4	5	6
1)	535		Troškovi reklame i propagande	120.000	
		436	Dobavljači u inostranstvu		120.000
<i>po računu inodobavljača za usluge</i>					
1a)	276		Porez na dodatu vrednost obračunat na usluge inostranih lica	24.000	
		470	Obaveze za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama po opštoj stopi (osim primljenih avansa)		24.000
<i>za obračunati PDV na usluge stranog lica</i>					

2) Pravno lice je angažovalo revizorsku kuću iz Beča da izvrši reviziju finansijskih izveštaja za 2023. godinu. Revizorska kuća je izvršila uslugu i ispostavila fakturu čija je dinarska protivvrednost po srednjem kursu na dan izvršenja usluge 1.000.000 dinara. Ove usluge stranog lica podležu PDV, shodno čemu je na osnovu dobijenog računa pravno lice sastavilo interni obračun PDV po kojem PDV iznosi 200.000 dinara.

Pravno lice je na osnovu računa inodobavljača sastavilo interni obračun PDV:

R. br.	Opis	Iznos
1.	Usluga	1.000.000
2.	PDV po stopi od 20%	200.000
3.	Ukupno (r. br. 1 + r. br. 2)	1.200.000

R. br.	Konto		OPIS	Iznos	
	duguje	potražuje		duguje	potražuje
1	2	3	4	5	6
2)	550		Troškovi neproizvodnih usluga	1.000.000	
		436	Dobavljači u inostranstvu		1.000.000
<i>po računu inodobavljača za usluge</i>					
2a)	276		Porez na dodatu vrednost obračunat na usluge inostranih lica	200.000	
		470	Obaveze za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama po opštoj stopi (osim primljenih avansa)		200.000
<i>za obračunati PDV na usluge stranog lica</i>					

Biljana Mihajlović

CENTRALNA EVIDENCIJA STVARNIH VLASNIKA

VODIČ ZA EVIDENTIRANJE STVARNOG VLASNIKA REGISTROVANOG SUBJEKTA U CENTRALNU EVIDENCIJU

Ministarstvo privrede je objavilo ovaj vodič kojim se ukazuje na način i postupak ispunjavanja obaveze Registrovanih subjekata da se do 29. novembra 2025. godine usklade sa odredbama novog Zakona

Novi Zakon o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika („Sl. glasnik RS”, br. 19/2025, 51/2025 i 60/2025 - ispr.) počeo je da se primenjuje 1. oktobra 2025. godine, a postojeći Registrovani subjekti u obavezi su da se u roku od 60 dana od dana početka primene, odnosno do 29. novembra 2025. godine usklade sa odredbama novog Zakona. S tim u vezi, Agencija za privredne registre je stavila na raspolaganje novu, unapređenu verziju Portala za vođenje Centralne evidencije stvarnih vlasnika.

Podsećamo da Agencija za privredne registre Centralnu evidenciju stvarnih vlasnika vodi u elektronskoj formi i da ovlašćena lica evidentiranje podataka o stvarnom vlasniku vrše uz upotrebu kvalifikovanog elektronskog potpisa koji je izdat od strane kvalifikovanog pružaoca usluga od poverenja u Republici Srbiji, dakle od domaćeg sertifikacionog tela (npr. sertifikaciono telo Pošte, sertifikaciono telo Privredne komore Srbije, HALCOM, sertifikaciono telo Ministarstva unutrašnjih poslova i dr.).

Na koga se zakon primenjuje?

Odredbama člana 2. stav 1. Zakona propisano je da se ovaj zakon primenjuje na sledeća pravna lica i druge subjekte registrovane u Republici Srbiji u skladu sa zakonom (dalje: Registrovani subjekti):

- 1) privredna društva, osim javnih akcionarskih društava;
- 2) zadruge;
- 3) ogranke stranih privrednih društava;
- 4) poslovna i druga udruženja, osim privrednih komora i predstavništava stranih privrednih komora, političkih stranaka, sindikata, sportskih organizacija i udruženja, crkva i verskih zajednica;
- 5) fondacije i zadužbine;
- 6) ustanove;
- 7) predstavništva stranih privrednih društava, udruženja, fondacija i zadužbina.

Stavom 2. istog člana Zakona propisano je i da se ovaj zakon primenjuje i na:

- 1) trustove kojima se upravlja iz Republike Srbije ili kojima se uprava ne nalazi u Republici Srbiji ako poverenik u ime trasta stupa u poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos, odnosno obavlja transakcije ili gotovinske transakcije sa pravnim ili fizičkim licima na teritoriji Republike Srbije;
- 2) pravne odnose slične trustu kojima se upravlja iz Republike Srbije ili kojima se uprava ne nalazi u Republici Srbiji ako lice koje je uporedivo sa poverenikom stupa u poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos, odnosno obavlja transakcije ili gotovinske transakcije sa pravnim ili fizičkim licima na teritoriji Republike Srbije.

Upravljanje trustom ili pravnim odnosom sličnim trustu iz Republike Srbije postoji ukoliko poverenik trasta ili lice koje je uporedivo sa poverenikom u pravnom odnosu sličnom trustu ima registrovano sedište, odnosno prebivalište u Republici Srbiji.

Ko vrši evidentiranje u centralnu evidenciju stvarnih vlasnika?

Evidentiranje podataka o stvarnom vlasniku i učitavanje dokumenata na osnovu kojih je stvarni vlasnik određen u Centralnu evidenciju vrši ovlašćeno lice, i to:

- osnivač u postupku osnivanja Registrovanog subjekta elektronskim putem;
- lice koje je ovlašćeno za zastupanje u Registrovanom subjektu u svim drugim slučajevima;
- poverenik trasta, odnosno u slučaju pravnog odnosa sličnog trustu lice koje je uporedivo sa poverenikom.

Ovlašćena lica evidentiranje podataka o stvarnom vlasniku i učitavanje dokumenata vrše elektronskim putem uz upotrebu kvalifikovanog sertifikata za elektronski potpis.

Sva ova ovlašćena lica smatraju se i odgovornim licima u smislu ovog zakona.

Kada se stvarni vlasnik

tako da se u punoj meri ostvare ciljevi uspostavljanja tra-

ne
ne

trast/
a na

Zakon
stvarn
Zakon

kuciji
uge

- za R
tono
član
član
- za R
subj
Srbij
- za R
tanj
evid
upra
- za R
prin
- u oc
nicu
stru
- u oc
poka
u vla
- u oc
ured
stru
- u oc
da s
Regi

ičko
nog
dre-
astu
vlja-

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Inoj
snik

25%
nog
ko-

đu-

bez-
tiče
nog
nju;
snik
krug
koje
sno

Prijavite se ➔

Št
oc
nj

o za-
krug
sno-
ne.

Trast
trusto
verav
(trust
nazna

ako
, 4),
cava
pro-
rad-
ome
nog
nje,
anja

- imo
svoj
kori
skla
- se ug
poveriti
ga da obezbedi da se imovinom trasta raspolaže i upravlja

Skenirajte QR kod

Kako do stvarnog vlasnika?

Odredbama člana 5. stav 2. Zakona propisano je da se u Centralnu evidenciju, kao stvarni vlasnik, **evidentira svako fizičko lice** koje ispunjava uslove iz člana 3. stav 1. tačka 7) ovog zakona i fizičko lice iz člana 3. stav 2. ovog zakona, uz napomenu da uslovi propisani članom 3. stav 1. tačka 7) Zakona o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika nisu kumulativni u odnosu na jedno fizičko lice, što znači da jedno fizičko lice ne mora ispunjavati sve ove uslove da bi bilo evidentirano kao stvarni vlasnik Registrovanog subjekta.

Dakle, pri utvrđivanju stvarnog vlasnika Registrovanog subjekta, **potrebno je prvo proći kroz sve kriterijume**, te ukoliko postoji fizičko lice koje neposredno ili posredno ima najmanje 25% ili više udela, akcija, prava glasa ili drugih prava, a postoji i fizičko lice koje po drugom navedenom osnovu (preovlađujući uticaj, posredno obezbeđivanje sredstava, trast u vlasničkoj strukturi) ispunjava uslove da bude evidentirano kao stvarni vlasnik, kao stvarnog vlasnika trebalo bi evidentirati **svako od tih fizičkih lica**.

Ukoliko se pak nakon sagledavanja svih kriterijuma utvrdi da ne postoji fizičko lice koje neposredno ili posredno ima najmanje 25% ili više udela, akcija, prava glasa ili drugih prava, niti postoji fizičko lice koje po drugom navedenom osnovu (preovlađujući uticaj, posredno obezbeđivanje sredstava, trast u vlasničkoj strukturi) ispunjava uslove da bude evidentirano kao stvarni vlasnik ili kada su u postupku određivanja stvarnog vlasnika preduzete sve razumne radnje i mere kako bi se odredio stvarni vlasnik, a uprkos tome stvarni vlasnik nije određen iz razloga što nisu dostupni svi podaci, odnosno potpuna dokumentacija za određivanje fizičkog lica koje bi ispunjavalo uslove da bude evidentirano kao stvarni vlasnik, onda se, u skladu sa odredbom člana 3. stav 2. Zakona, kao stvarni vlasnik Registrovanog subjekta evidentira fizičko lice koje je registrovano za zastupanje, odnosno koje je registrovano kao član organa upravljanja tog subjekta.

Međutim, kada su Registrovani subjekti zadužbine i fondacije, a u skladu sa odredbama člana 3. stav 1. tačka 7) podtačka (5) Zakona, kao stvarni vlasnik evidentira se fizičko lice koje je osnivač, korisnik fondacije, odnosno zadužbine ako je određen, a ako korisnik nije određen krug lica u čijem interesu je fondacija, odnosno zadužbina osnovana, kao i članovi organa fondacije, odnosno zadužbine. Takođe, ukoliko je osnivač zadužbine ili fondacije pravno lice, upisuje se stvarni vlasnik tog pravnog lica.

Preovlađujući uticaj

Preovlađujući uticaj na vođenje poslova i donošenje odluka privrednog društva u smislu člana 3. stav 1. tačka 7) podtačka (2) Zakona podrazumeva preovlađujući uticaj fizičkog lica (ima apsolutna prava odlučivanja ili apsolutno pravo „veta“)

u donošenju odluka o finansijskoj i poslovnoj politici Registrovanog subjekta, kao što su:

- usvajanje ili izmena poslovnog plana privrednog društva;
- promena delatnosti, pravne forme i načina poslovanja privrednog društva;
- dodatno zaduživanje putem zajmova i kredita;
- donošenje odluka o dividendama ili drugim raspodelama dobiti.

Izraz „apsolutna prava odlučivanja ili apsolutno pravo „veta““ znači da fizičko lice ima sposobnost da samostalno donese odluku ili stavi „veto“ na istu bez zajedničkog delovanja sa drugim licima.

Smatra se da fizičko lice ima preovlađujući uticaj i ako:

- ima pravo na imenovanje većine direktora ili članova nadzornog odbora privrednog društva;
- je značajno uključen u upravljanje i vođenje poslovne politike društva (npr. fizičko lice koje nije član odbora direktora, ali redovno usmerava i utiče na donošenje odluka odbora direktora ili kada član društva koji ima većinsko učešće u osnovnom kapitalu pri korišćenju glasačkih prava uvek ili gotovo uvek uvažava preporuke tog fizičkog lica).

Takođe, preovlađujući uticaj na vođenje poslova i donošenje odluka Registrovanog subjekta uključuje i zajedničko delovanje koje postoji kada dva ili više fizičkih lica, na osnovu međusobnog izričitog ili prećutnog sporazuma, koriste glasačka prava u Registrovanom subjektu ili preduzimaju druge radnje u cilju vršenja zajedničkog uticaja na upravljanje ili poslovanje tog Registrovanog subjekta.

Ukazujemo da sama funkcija generalnog/izvršnog direktora, odnosno članova i predsednika nadzornog, odnosno upravnog odbora ne znači da lice vrši preovlađujući uticaj.

Osim toga, neće se smatrati da imaju preovlađujući uticaj fizička lica - advokati, računovođe, konsultanti za ulaganja, poreze, finansije i slično, koji pružaju profesionalne savete i usluge u skladu sa pravilima struke.

U Centralnu evidenciju stvarnih vlasnika može se evidentirati više fizičkih lica po osnovu preovlađujućeg uticaja.

Posredno obezbeđivanje sredstava registrovanom subjektu

Određivanje fizičkog lica - stvarnog vlasnika u smislu člana 3. stav 1. tačka 7) podtačka (3) Zakona, podrazumeva da se identifikuje fizičko lice, koja nije vidljivo u vlasničkoj strukturi Registrovanog subjekta, a koje po osnovu određenog pravnog posla, odnosno pravnog odnosa (npr. fiducijarni pravni posao) posredno obezbeđuje sredstva Registrovanom subjektu i po tom osnovu bitno utiče na donošenje odluka organa upravljanja tog subjekta prilikom odlučivanja o finansiranju i poslovanju.

Napomene za pojedine slu

čuva odgovarajuće, tačne i ažurne podatke i dokumenta na osnovu kojih je stvarni vlasnik evidentiran

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Imaju društvo određena ostala vlasni može razlog vanog

Dalje sticio sa pr koje r cionir novat onars se od odno i za is

Takoć ta po više u 3. sta vestic nje ti

Kada udruž u odr identi nog v no ili glasa naved đivan da bu odre ra fizi je reg tačnij stavni zaduž

Do je

U sklad gistrovanog redivo sa poverenikom u pravnom odnosu sličnom trastu

sti u zavisnosti od vrste dokumenta. Takva dokumenta se skeniraju i učitavaju u Centralnu evidenciju u PDF formatu.

U slučaju kada se stranac evidentira kao stvarni vlasnik u Centralnu evidenciju stvarnih vlasnika učitava se *kopiji važećeg pasoša ili važeće strane lične karte koja ne mora biti overena ni prevedena*.

Dakle, dokumentacija koja se učitava u Centralnu evidenciju stvarnih vlasnika, učitava se u PDF formatu, što praktično znači da nije u formi elektronskog dokumenta u smislu Zakona o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju.

Izbor odgovarajućih oznaka i podoznaka za evidentiranje stvarnih vlasnika

Ministar privrede doneo je *Pravilnik o sadržini Centralne evidencije radi sprovođenja evidentiranja stvarnih vlasnika* („Sl. glasnik RS”, br. 83/2025) kojim su, između ostalog, propisane oznake i podoznake osnova za sticanje svojstva stvarnog vlasnika koje će ovlašćena lica (osnivač u postupku osnivanja Registrovanog subjekta elektronskim putem, lice koje je ovlašćeno za zastupanje u Registrovanom subjektu u svim drugim slučajevima, poverenik trasta, odnosno u slučaju pravnog odnosa sličnog trastu lice koje je uporedivo sa poverenikom) koristiti pri evidentiranju, čime se omogućava jednostavan unos podataka u elektronsku bazu Centralne evidencije stvarnih vlasnika.

Ukoliko je stvarni vlasnik određen po osnovu vlasništva udela/akcija ili prava glasa, potrebno je najpre odabrati oznaku OSV 1, a onda u zavisnosti od toga da li se stvarni vlasnik evidentira po osnovu vlasništva nad akcijama/udelima ili po osnovu prava glasa napraviti izbor između sledeće dve podoznake:

- OSV 1A (za vlasništvo nad akcijama/udelima)
- OSV 1B (za prava glasa).

Ako je izabrana podoznaka OSV 1A, potrebno je u zavisnosti od toga da li je reč o neposrednom ili posrednom vlasništvu napraviti izbor između sledeće dve ponuđene opcije, i to:

- OSV 1A/N - za neposredno vlasništvo nad akcijama/udelima
- OSV 1A/P - za posredno vlasništvo nad akcijama/udelima.

Ako je izabrana podoznaka OSV 1B, potrebno je u zavisnosti od toga da li je reč o neposrednom ili posrednom imaocu prava glasa napraviti izbor između sledeće dve ponuđene opcije, i to:

- OSV 1B/N - za neposrednog imaoca prava glasa
- OSV 1B/P - za posrednog imaoca prava glasa.

Nakon izbora ovih podoznaka neophodno je i uneti podatke o procentu udela/akcija/prava glasa na osnovu kojih evidentirani stvarni vlasnik učestvuje u upravljanju Registrovanim subjektom.

Evidentiranje stvarnog vlasnika Registrovanog subjekta po osnovu preovlađujućeg uticaja (neposrednog ili posrednog) određenog fizičkog lica na vođenje poslova i donošenje odluka tog Registrovanog subjekta vrši se izborom oznake OSV 2.

Ukoliko se kao stvarni vlasnik Registrovanog subjekta evidentira fizičko lice, koje Registrovanom subjektu posredno obezbedi ili obezbeđuje sredstva i po tom osnovu bitno utiče na donošenje odluka organa upravljanja Registrovanog subjekta prilikom odlučivanja o finansiranju i poslovanju, potrebno je odabrati oznaku OSV 3.

Kada se u vlasničkoj strukturi Registrovanog subjekta nađe trast, odnosno pravni odnos sličan trastu sa 25% ili više udela/akcija/prava glasa, potrebno je prilikom evidentiranja stvarnog vlasnika izabrati i oznaku OSV 4. Klikom na oznaku OSV 4, otvaraju se sledeće podoznake:

- (1) OSV 4/1 - za fizičko lice koje je osnivač;
- (2) OSV 4/2 - za fizičko lice koje je poverenik;
- (3) OSV 4/3 - za fizičko lice koje je zaštitnik;
- (4) OSV 4/4 - za fizičko lice koje je korisnik, a ako korisnik nije određen krug lica u čijem je interesu pravni odnos ustanovljen;
- (5) OSV 4/5 - za fizičko lice koje ima dominantan položaj u upravljanju.

Izbor podoznaka OSV 4/1, OSV 4/2 i OSV 4/4 je obavezan, dok se podoznake OSV 4/3 i OSV 4/5 biraju samo ukoliko je zaštitnik trasta/pravnog odnosa sličnog trastu određen, odnosno ukoliko postoji fizičko lice koje ima dominantan položaj u upravljanju trastom, odnosno u pravnom odnosu sličnom trastu.

Takođe, potrebno je evidentirati i podatke o procentu udela ili akcija, odnosno o procentu prava glasa na osnovu kojih trast, odnosno pravni odnos sličan trastu učestvuje u upravljanju Registrovanim subjektom, podatke o pravnom obliku trasta, odnosno pravnog odnosa sličnog trastu (fiducie, određene vrste trasta, fideicomisio, anstalt i sl.), poslovnom imenu, odnosno nazivu trasta, odnosno pravnog odnosa sličnog trastu, adresi sedišta, identifikacionom broju (matični, registarski, poreski i sl.) i državi porekla, ako ne postoji sedište.

Kada je Registrovani subjekt zadužbina ili fondacija potrebno je najpre izabrati oznaku OSV 5, a onda u zavisnosti od funkcije koju lice u fondaciji/zadužbini ima izvršiti izbor i odgovarajuće podoznake za to lice, i to:

- (1) OSV 5/1 - za fizičko lice koje je osnivač fondacije, odnosno zadužbine;
- (2) OSV 5/2 - za fizičko lice koje je korisnik fondacije, odnosno zadužbine, a ako korisnik nije određen krug lica u čijem interesu je fondacija, odnosno zadužbina osnovana;
- (3) OSV 5/3 - za fizičko lice koje je član organa fondacije odnosno zadužbine.

Izbor svih navedenih podoznaka (OSV 5/1, OSV 5/2 i OSV 5/3) je obavezan

Šta sve lice ovlašćeno

Ukoliko
regist
sno k
trebn

- OSV
ve z
- OSV
bi se
nije
nos
koje
1, O

Kada
se up
publi
lice u
trastu
nos, c
sa pr
pove
prav
snika

1) TR
no
2) TR
ce
tra
3) TR
no
4) TR
no
kru
slič
5) TR
ljan

Izbor
3 i TR
nosa
lice k
nosno

U Cen
obliku
odred
imen
trastu
starsk
i vrsti p

odnosno transakcije.

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

AKTUELNA PITANJA I ODGOVORI U VEZI SA EVIDENTIRANJEM STVARNIH VLASNIKA U CENTRALNU EVIDENCIJU STVARNIH VLASNIKA

Pitanja i odgovori koje je objavila Agencija za privredne registre u oktobru 2025. godine

Pitanje:

- Ko potpisuje zahteve za evidentiranje ili izmenu podataka o stvarnom vlasniku?

Odgovor:

Za potpisivanje zahteva za evidentiranje ili izmenu podataka o stvarnom vlasniku, mogu se koristiti isključivo kvalifikovani elektronski sertifikati izdati od strane sertifikacionog tela sa teritorije Republike Srbije.

U slučaju da je zastupnik koji potpisuje zahtev za evidentiranje domaće lica, njegov elektronski sertifikat mora sadržati JMBG, kao jedinstveni identifikator.

U slučaju da je zastupnik koji potpisuje zahtev za evidentiranje strano lice, njegov elektronski sertifikat mora sadržati Evidencioni broj stranca, kao jedinstveni identifikator za strance. Istovremeno, Evidencioni broj stranca mora biti registrovan u APR-u kao podatak o zastupniku.

Ukoliko sertifikat zastupnika ne sadrži evidencijski broj stranca, obavezno je da ima broj pasoša/strane lične karte i naziv države u kojoj je pasoš/strana lična karta izdata. Broj pasoša ili strane lične karte mora biti na istovetan način unet u sertifikat i Registar privrednih subjekata ili drugi statusni registar (u pogledu identifikacione oznake zastupnika - razmak, slovo i sl.).

Pitanje:

- Da li po novom Zakonu o centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika iz 2025. godine, svi privredni subjekti imaju obavezu učitavanja dokumenata i verifikacije evidentiranih podataka? Da li postoji neki rok?

Odgovor:

Obaveza učitavanja dokumentacije na osnovu koje je utvrđen stvarni vlasnik i verifikacija evidentiranih podataka važi za sve, dakle i za one subjekte koji su već evidentirali stvarnog vlasnika.

Zakon se primenjuje od 1.10.2025. godine, a učitavanje će se vršiti preko istog Portala preko kog ste vršili i evidentiranje.

Rok je 60 dana od dana početka primene zakona, dakle do 30. novembra 2025. godine. Isti preduslovi važe za učitavanje dokumenata kao i za evidentiranje podataka: morate da imate nalog na sistemu, a registrovani ovlašćeni zastupnik mora posedovati kvalifikovani elektronski sertifikat.

Pitanje:

- Da li je prilikom evidentiranja stvarnog vlasnika potrebno učitati dokumentaciju na osnovu koje je stvarni vlasnik određen?

Odgovor:

Obavezno je učitavanje dokumenata na osnovu kojih je stvarni vlasnik određen, kao i kopija pasoša ili strane lične karte, ukoliko se stranac evidentira kao stvarni vlasnik.

Pitanje:

- Ko ima, a ko nema obavezu evidentiranja stvarnih vlasnika u Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika?

Odgovor:

Obavezu evidentiranja podataka o stvarnim vlasnicima IMAJU:

- sva privredna društva,
- društva u likvidaciji,
- zadruge,
- ogranci stranih privrednih društava,
- poslovna udruženja,
- udruženja i savezi udruženja,
- fondacije i zadužbine,
- ustanove,
- strana predstavništva privrednih društava, udruženja, zadužbina i fondacija.

Ovu obavezu NEMAJU:

- preduzetnici,
- javna akcionarska društva
- privredne jedinice u privredi
- privredne jedinice u privredi
- registrovani posrednici u posredovanju
- krajišni posrednici
- snaga
- privredne jedinice u privredi
- moć
- politika
- sindikat
- sporazumi
- sporazumi
- crkva

Pitar

- Da
- tra

Odgov

Zakon
njuje

Pitar

- Da
- cije
- vla

Odgov

Jedar
hteva
piše
zastu
vanje

Pitar

- Uk
- ser
- ne

Odgov

U Cer
strova
vanin
ciono
lične
ment

Pitar

- Da
- stvar

Odgovor:

Ne postoji mogućnost da se stvarni vlasnik evidentira u Centralnu evidenciju stvarnih vlasnika preko posrednika.

ih vla-
Na
ove
tra-
niku
da
, ali

e u

zev
cije
štvu
atke
oda-
ima
ak o
po-
do
eriti
je-
eba
avio
S-u,

ne
po-
ek-

ima
lek-
po-
nog
uka-
nciji
e je
mo-
om
anja

trasta,
odnosno pravnog lica snog trasta može podneti tužbu
protiv poverenika trasta, odnosno lica koje je uporedivo sa

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

poverenikom u pravnom odnosu sličnom trastu nadležnom sudu prema mestu sedišta Agencije radi utvrđivanja da to lice nije stvarni vlasnik.

Sud, po pravosnažnosti presude kojom je utvrđeno da tužilac nije stvarni vlasnik registrovanog subjekta, dostavlja presudu Agenciji radi brisanja tog lica iz Centralne evidencije. Postupak po ovoj tužbi je hitan.

Registrovani subjekt, odnosno ovlašćeno lice je dužno da evidentira novog stvarnog vlasnika u Centralnu evidenciju, najkasnije u roku od 30 dana od dana brisanja lica za koje je pravosnažnom presudom utvrđeno da nije stvarni vlasnik i istovremeno sa evidentiranjem učitava dokumente na osnovu kojih je novi stvarni vlasnik određen.

Pitanje:

- **Da li je moguće iz opravdanih razloga izdejstvovati produženje roka za evidentiranje stvarnog vlasnika?**

Odgovor:

Rok za evidentiranje stvarnog vlasnika zakonom je utvrđen kao neproduživ, odnosno Agencija za privredne registre nema diskreciono ovlašćenje produženje ovog roka. Neizvršavanje obaveze evidentiranja u zakonom propisanom roku za Agenciju za privredne registre znači obavezu da podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, ali navedeno ne znači da će biti utvrđeno postojanje prekršaja u prekršajnom postupku. Drugim rečima, moguće da će sud uzeti u obzir izvinjavajuće razloge, ali to se ne može prejudicirati.

Pitanje:

- **Da li zahtev za evidentiranje stvarnih vlasnika može da se preda lično u prostorijama APR-a?**

Odgovor:

Centralna evidencija stvarnih vlasnika vodi se isključivo elektronskim putem, preko internet stranice Agencije, a korisnik mora da poseduje:

- kvalifikovani elektronski sertifikat (elektronski potpis) izdat od sertifikacionog tela u Republici Srbiji,
- instaliran čitač elektronskih kartica i instaliranu NEXU aplikaciju za elektronsko potpisivanje (kreiranu od strane Agencije, koja se koristi za sve elektronske usluge koje pruža Agencija),
- nalog na sistemu za centralizovano prijavljivanje korisnika Agencije za privredne registre (nalog u navedenom sistemu se koristi za pristupanje svim elektronskim uslugama Agencije).

Potpisivanje kvalifikovanim elektronskim potpisom ovlašćenog lica u elektronskom obliku putem interneta objašnjeno je u tehničkom uputstvu za potpisivanje dokumenata i zahteva kvalifikovanim elektronskim sertifikatom.

NAPOMENA:

Pitanja u vezi sa postupkom evidentiranja možete slati na elektronsku adresu stvarnovlasnistvo@apr.gov.rs.

U slučaju da imate problem sa pristupom aplikaciji za centralizovano prijavljivanje korisnika ili sa elektronskim potpisom, možete kontaktirati tehničku podršku na sd@apr.gov.rs ili pozivom na broj 011 418 2000.

AKTUELNA PITANJA I ODGOVORI U VEZI SA PRIMENOM PORESKIH I DRUGIH PROPISA

Porez na dodatu vrednost i elektronsko fakturisanje

NEMOGUĆNOST OSTVARIVANJA PRAVA NA PORESKO OSLOBOĐENJE ZA PREVOZNE USLUGE U VEZI SA IZVOZOM DOBARA U SLUČAJU KADA JE RAČUN ZA TAJ PROMET IZDAT NAKON 10. DANA KALENDARSKOG MESECA KOJI SLEDI PORESKOM PERIODU U KOJEM JE PROMET IZVRŠEN

- Obveznik PDV pruža uslugu prevoza u vezi sa izvozom dobara domaćem pravnom licu. Ugovorom je predviđeno da prevoznik prevezenu robu istovari na odredištu. Istovar je izvršen 25.9.2024. godine, ali je prevoznik propustio da po tom osnovu izda e-fakturu primaocu usluge. Primalac usluge mu se u oktobru 2025. godine obraća sa zahtevom da mu po tom osnovu izda e-fakturu. Na koji način obveznik PDV otklanja uočeni propust?

Odgovor:

Prema odredbi člana 24. stav 1. tačka 8) Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 13/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 72/2019, 8/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 138/2022 i 94/2024 - dalje: Zakon o PDV), PDV se ne plaća na prevozne i ostale usluge koje su u vezi sa izvozom, tranzitom ili privremenim uvozom dobara, osim usluga koje su oslobođene od PDV bez prava na poreski odbitak u skladu sa ovim zakonom.

Poresko oslobođenje iz člana 24. stav 1. tačka 8) Zakona, za prevozne usluge koje su u vezi sa izvozom dobara, obveznik PDV može da ostvari ako poseduje:

- 1) dokument o izvršenoj usluzi prevoza (CMR, CIM, manifest i dr.);
- 2) račun ili drugi dokument koji služi kao račun, izdat u skladu sa Zakonom.

Uslugom prevoza koja je u vezi sa izvozom dobara iz člana 24. stav 1. tačka 8) Zakona, a koja se pruža poreskom obvezniku u smislu člana 12. Zakona o PDV, smatra se **usluga prevoza dobara od mesta prvog utovara u Republici Srbiji do krajnjeg odredišta van Republike Srbije** (član 99. stav 5. tačka 1) Pravilnika o porezu na dodatu vrednost ("Sl. glasnik RS", br. 37/2021, 64/2021, 127/2021, 49/2022, 59/2022, 7/2023, 15/2023, 60/2023, 96/2023, 116/2023, 29/2024, 65/2024, 73/2024, 101/2024 i 107/2024 - dalje: Pravilnik o PDV)).

U skladu sa odredbom člana 101a stav 1. Pravilnika o PDV, uslov za ostvarivanje poreskog oslobođenja, koji se odnosi na izdavanje računa u skladu sa ovim pravilnikom, smatra se ispunjenim za poreski period u kojem je promet izvršen ako je račun izdat zaključno sa 10. danom kalendarskog meseca koji sledi poreskom periodu u kojem je promet izvršen.

Naime, **počev od 1. septembra 2024. godine**, da bi se uslov koji se odnosi na izdavanje računa za promet, smatrao ispunjenim i da bi se ostvarilo poresko oslobođenje, **neophodno je da obveznik izda račun zaključno sa 10. danom meseca koji sledi poreskom periodu u kojem je promet izvršen** (čak i ako je 10. dan neradni dan). Obveznik PDV koji ne izda račun u propisanom roku, ima obavezu da za predmetni promet obračuna PDV, tj. naknadno nije moguće ostvariti poresko oslobođenje za taj promet.

U skladu sa prethodno navedenim, ukoliko je ugovoreno da prevoznik prevezenu robu istovari na krajnjem odredištu, usluga se smatra pruženom završetkom istovara - i taj datum se smatra datumom prometa.

Kako obveznik PDV do 10.10.2024. godine nije izdao e-fakturu za pruženu uslugu prevoza u vezi sa izvozom dobara drugom obvezniku PDV, dužan je da po tom osnovu izda e-fakturu sa obračunatim PDV (tj. predmetni promet ostaje trajno oporeziv). Kao datum prometa unosi datum kada je promet zaista i izvršen, tj. 25.9.2024. godine. Dodatno, ima obavezu da za poreski period

Doda
za pre
što ni
ukolik

PR
PR
SL
DA

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

NEPOSTOJANJE PRAVA NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA PO OSNOVU PRIMLJENOG FISKALNOG RAČUNA ZA NABAVKU POSLOVNOG PROSTORA

- Da li obveznik PDV ima pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu primljenog fiskalnog računa sa iskazanim PDV, koji mu je izdat od strane obveznika PDV - investitora, za izvršeni promet poslovnog prostora koji se nalazi u okviru novoizgrađenog objekta?

Odgovor:

U skladu sa odredbama člana 3. st. 1. i 2. Zakona o fiskalizaciji ("Sl. glasnik RS", br. 153/2020, 96/2021 i 138/2022) predmet fiskalizacije je promet dobra i usluga na malo (dalje: promet na malo) i primljeni avans za promet na malo. Prometom na malo iz stava 1. ovog člana smatra se svaki izvršen promet dobara i pružanje usluga fizičkim licima, kao i svaki promet dobara i usluga u maloprodajnim objektima, nezavisno od toga da li je korisnik fizičko lice, pravno lice ili preduzetnik, uključujući i promet izvršen putem samonaplatnih uređaja - automata.

Prometom na malo iz stava 1. ovog člana ne smatra se promet izvršen izvan maloprodajnog objekta ako je korisnik isporučeni dobara i pruženih usluga, odnosno dobara i usluga koje će biti isporučene ili pružene u slučaju primljenih avansa, pravno lice, odnosno obveznik poreza na prihode od samostalne delatnosti u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana, u skladu sa stavom 3. istog člana.

Maloprodajnim objektom iz stava 2. ovog člana smatra se svaki poslovni prostor i poslovna prostorija koji se primarno koriste za promet dobara i pružanje usluga fizičkim licima, kao i sedište obveznika fiskalizacije koji vrši promet na malo preko interneta putem daljinske trgovine, u skladu sa stavom 4. istog člana.

Poslovni prostor i poslovne prostorije su zatvoreni ili otvoreni prostor, svaki samonaplatni uređaj - automat, ali i svako pokretno mesto (vozilo, plovni objekat i sl.) koje služi za obavljanje delatnosti (uključujući i deo ili više delova jednog poslovnog prostora i/ili poslovnih prostorija), kao i prostor koji obveznik fiskalizacije, radi obavljanja delatnosti, koristi samo povremeno ili privremeno (član 2. stav 1. tačka 9. Zakona o fiskalizaciji).

Imajući u vidu navedeno, kada je reč o prometu objekata, odnosno ekonomski deljivih celina u okviru objekta, može se zaključiti da se ovaj **promet ne vrši u maloprodajnom objektu**, što dalje znači da obaveza izdavanja fiskalnog računa postoji samo kada se promet objekata, odnosno promet npr. stanova ili garažnih mesta vrši fizičkim licima.

Sa druge strane, u skladu sa članom 3. stav 2. tačka 1) Zakona o elektronskom fakturisanju ("Sl. glasnik RS", br. 44/2021, 129/2021, 138/2022, 92/2023 i 94/2024) propisano je da izuzetno od stava 1. ovog člana, **obaveza izdavanja elektronske fakture ne postoji za promet na malo** i primljeni avans za promet na malo u skladu sa zakonom koji uređuje fiskalizaciju.

Dakle, kada se **promet objekata**, odnosno ekonomski deljivih celina u okviru objekta (stanova, lokala, garaža i dr.) **vrši drugim pravnim licima ili preduzetnicima, nije u pitanju promet na malo** koji se evidentira preko fiskalnog uređaja, već je **predmet elektronskog fakturisanja**. Navedeno znači da ukoliko korisnik SEF vrši navedeni promet drugom korisniku SEF obavezno izdaje elektronsku fakturu.

Ispravno postupanje u pogledu izdavanja odgovarajuće vrste računa u ovom slučaju posebno dobija na značaju počev od 1. januara 2025. godine, od kada je u primeni odredba člana 28. stav 4. Zakona o PDV kojom je propisano da ako je za promet dobara ili usluga propisana obaveza izdavanja elektronske fakture u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu tog prometa može da se ostvari isključivo na osnovu prihvaćene elektronske fakture.

Navedeno znači da u slučaju ako za promet koji je izuzet od fiskalizacije, a koji je predmet elektronskog fakturisanja, obveznik PDV **izda fiskalni račun umesto elektronske fakture** drugom obvezniku PDV - korisniku SEF, **primalac računa nema pravo na odbitak prethodnog poreza** po ovom osnovu.

Podsećamo da se u situaciji kada je greškom izdat fiskalni račun umesto elektronske fakture, primenjuju pravila o storniranju računa u skladu sa članom 44. Zakona o PDV, odnosno da obveznik PDV vrši **ponišćavanje fiskalnog računa** i izdaje elektronsku fakturu u skladu sa propisima o elektronskom fakturisanju (za primljeni avans, odnosno izvršeni promet). Ovakvo postupanje je obavezno iz ugla izdavaoca računa imajući u vidu kaznene odredbe iz člana 18. Zakona o elektronskom fakturisanju, koje se odnose na povredu obaveze izdavanja elektronske fakture u slučaju kada ova obaveza postoji.

Ana Đorđević

NASTANAK PDV OBAVEZE (OBAVEZE INTERNOG OBRAČUNA
PDV)
IZD
PR

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

1. Mišljenja smatraju se prihvaćenima, osim ako se u protivnom ne odredi drugačije. Ukoliko se ne odredi drugačije, prihvaćaju se i ovoj odredbi, nakon posljednjih izmena Pravilnika o PDV kojima rok za sačinjavanje internog računa produžen sa osam na 10 dana, očigledno greškom donosioca ostao nepromenjen rok od osam dana.

obveznika kao poreskog dužnika (obaveza internog obračuna PDV i sačinjavanja internog računa) nastaje **danom izdavanja računa za predmetnu uslugu, odnosno danom prijema računa ako je račun primljen u različitom poreskom periodu u odnosu na poreski period kada je izdat**. S tim u vezi, s obzirom da je u konkretnom slučaju strano lice izdalo račun za predmetnu uslugu pre izvršenog prometa, kao i da se radi o usluzi iz člana 5. stav 3. tačka 1) Zakona (usluzi davanja na korišćenje softvera), **poreska obaveza za primaoca usluge u konkretnom slučaju nastala je u poreskom periodu jul (kada je račun izdat), ako je u tom poreskom period primljen račun stranog lica. Ako je račun stranog lica primljen u nekom narednom poreskom periodu (npr. u avgustu) poreska obaveza nastala je u tom poreskom periodu.**

To dalje znači da ako obveznik PDV - primalac usluge nije interno obračunao PDV za promet ove usluge za poreski period kada mu je nastala poreska obaveza (za poreski period jul, odnosno za poreski period kada je primio račun), dužan je da za taj poreski period podnese **izmenjenu poresku prijavu PDV** i iskaže dugovani PDV po ovom osnovu. Kako u ovom slučaju obveznik PDV nije sačinio interni račun u roku (do 10. dana kalendarskog meseca koji sledi poreskom periodu u kojem je nastala poreska obaveza), **obveznik PDV nema pravo da u izmenjenoj poreskoj prijavi PDV iskaže obračunati PDV kao prethodni porez, što znači da ima obavezu da plati obračunati PDV sa pripadajućom kamatom.** Obračunati PDV obveznik PDV može da iskaže kao **prethodni porez za poreski period u kojem je sačinio interni račun.**

Naime, prema članu 28. stav 12. tačka 1) Zakona, obveznik PDV koji je obračunao PDV za promet koji mu je izvršilo strano lice (kao poreski dužnik iz člana 10. stav 1. tačka 3) Zakona o PDV), tako obračunati PDV može da odbije kao prethodni porez pod uslovom da je sačinio interni račun i obračunao PDV u skladu sa ovim zakonom i da primljena dobra i usluge koristi za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana.

Prema članu 196. stav 7. Pravilnika o PDV, ako je interni račun iz stava 1. ovog člana sačinjen posle 10. dana kalendarskog meseca po isteku poreskog perioda iz stava 2. ovog člana, pravo na odbitak prethodnog poreza propisano Zakonom može se ostvariti za poreski period u kojem je interni račun sačinjen, u skladu sa Zakonom.

O pravu na odbitak interno obračunatog PDV pisali smo detaljno u tekstu "Obaveza sačinjavanja internog računa i ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza po osnovu prometa za koji je poreski dužnik primalac dobara ili usluga", koji je objavljen u štampanom izdanju Poresko-računovodstveni instruktor broj 348-349 od februara 2025. godine, a u elektronskoj bazi Paragraf Lex je u relaciji sa ovim tekstom.

Na kraju ukazujemo, obračunati PDV obveznik PDV evidentira u Pojedinačnoj evidenciji PDV u Sistemu elektronskih faktura, za poreski period u kojem je nastala poreska obaveza, dok u Evidenciji prethodnog poreza iznos PDV koji može da odbije kao prethodni porez iskazuje za poreski period u kojem je sačinio interni račun.

Olica Pješčić

NEMOGUĆNOST PRIMENE PORESKOG OSLOBOĐENJA ZA PROJEKTOVANJE I LICITACIJE

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

➔ O

S obz
nabav
osnov

Naim
doda
ni dir
7/201
- uskl
je ob
se un

Takođ

Naim
hodn
povez
na oc

Iz nav
ja (za
doba

- da s
- da j
hod
- da s
na o

Odre
porez
som i
slobo

Prem

- ako
- ako st

noj
le,
ne-
se
de-

e ne
stoji

u na
de-
016,
020
koji
koja
o.

ret-
dno
avo
ne.
uča-
met

ret-

avo
e.

nog
no-
kom

mo:

istvo.

Ovo su praktično slučajevi kada korisnik slobodne zone vrši poslove oplemenjivanja, prerade ili dorade dobara po ugovoru sa stranim licem, gde strano lice za potrebe sprovođenja predmetnih poslova nabavlja dobra koja će biti ugrađena u dobra namenjena otpremanju u inostranstvo (nakon oplemenjivanja, prerade ili dorade).

Imajući u vidu navedeno, **oba prometa u konkretnom slučaju bi bila oporeziva PDV** - i promet opreme koji firma A vrši firmi B (za koji PDV obračunava firma A) i promet koji firma B vrši firmi C (s tim što bi za taj promet poreski dužnik bila firma C, s obzirom da je firma B strano lice koje nije obveznik PDV u Republici Srbiji). Kako firma B nije obveznik PDV u Republici Srbiji, PDV obračunat na promet od strane firme A firmi B praktično bi predstavljao trošak ove transakcije (jer firma B nema pravo na odbitak obračunatog PDV niti pravo na refakciju tog PDV jer vrši promet u Republici Srbiji). Rešenje bi bilo da se firma B (strano lice) evidentira u sistem PDV u Republici Srbiji, kada bi se na oba prometa, uz ispunjenje propisanih uslova, moglo primeniti poresko oslobođenje iz člana 24. stav 1. tačka 5) Zakona o PDV).

Napominjemo, način i postupak ostvarivanja predmetnih poreskih oslobođenja uređeni su Pravilnikom o porezu na dodatu vrednost ("Sl. glasnik RS", br. 37/2021, 64/2021, 127/2021, 49/2022, 59/2022, 7/2023, 15/2023, 60/2023, 96/2023, 116/2023, 29/2024, 65/2024, 73/2024, 101/2024 i 107/2024). O primeni predmetnih poreskih oslobođenja detaljno smo pisali u tekstu "Poreska oslobođenja za promet dobara koja se unose u slobodnu zonu i dobara i usluga u slobodnoj zoni", koji je objavljen u štampanom izdanju Poresko-računovodstveni instruktor, broj 308-309 od juna 2023. godine, a u elektronskoj bazi Paragraf Lex je u relaciji sa ovim tekstom. •

Olica Pješčić

ODREĐIVANJE DATUMA PROMETA USLUGE REKLAMIRANJA PROIZVODA U LIFLETU

- Da li je datum prometa za uslugu objave fotografije proizvoda u lifletu dan kada je objavljen liflet (postao dostupan krajnjim potrošačima u maloprodajnim objektima trgovca) ili je datum prometa poslednji dan perioda trajanja akcijske prodaje proizvoda čija je fotografija objavljena u lifletu?
S tim u vezi, da li je od značaja za određivanje datuma prometa okolnost da trgovac osim objave fotografije u lifletu preuzima i obavezu podele lifleta krajnjim potrošačima u svojim maloprodajnim objektima (čini ih dostupnim krajnjim potrošačima na kasama) za vreme trajanja akcijske prodaje?

☞ Odgovor:

Datum prometa usluge određuje se u svakom konkretnom slučaju, na osnovu prirode same usluge, tj. na osnovu prava i obaveza koje ugovorne strane imaju, saglasno njihovom obligacionom odnosu. S tim u vezi, **kada se usluga sastoji samo u tome da pružalac objavi slike proizvoda primaoca usluge u lifletu, ta usluga se smatra pruženom kada je liflet odštampan i kada je postao dostupan kupcima, nezavisno od trajanja same akcije.** Dakle, u ovom slučaju, pružalac se ne obavezuje da u određenom periodu reklamira proizvode primaoca usluge, već samo da uključi njegove proizvode u lifletu. U ovim okolnostima, na PDV tretman nema uticaja period na koji se liflet odnosi, budući da je pružalac usluge svoju ugovornu obavezu izvršio danom objavljivanja predmetnog lifleta.

S druge strane, **ako se pružalac obavezao i da u određenom periodu deli liflete krajnjim potrošačima u svojim maloprodajnim objektima, tokom trajanja akcije, takva okolnost može da ima uticaja na promenu prirode usluge, tj. da se takva usluga smatra vremenski ograničenom uslugom i da se smatra pruženom kada istekne period u kojem se pružalac obavezao da će deliti liflete krajnjim kupcima.**

Naime, saglasno članu 15. stav 1. Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 13/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 72/2019, 8/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 138/2022 i 94/2024), usluga se smatra pruženom danom kada je:

- 1) završeno pojedinačno pružanje usluge;
- 2) prestao pravni osnov pružanja usluge - u slučaju pružanja vremenski ograničenih ili neograničenih usluga.

Prema tome, za određivanje datuma prometa usluge od uticaja je priroda usluge koja se pruža, tj. predmet obligacije pružaoca usluge, **što se utvrđuje u svakom konkretnom slučaju, na osnovu ugovora i ostale relevantne dokumentacije.** •

Aleksandar Milanović

ODREĐIVANJE MESTA PROMETA USLUGA STRUČNOG NAD OB DR

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

0

Pre s
("Sl. g
- dr. z
izn., 1
153/2
pruža

Naim
skim

1) sva
2) pra
3) str
potro

Prem
uslug
meta
obve

Prem
uslug
poslo
ima p

Dakle
smatr
taj pr

Među
6. tač
uklju

Šta se
br. 37
73/20

kretnostima.

had
like
na.

se
ege
ret-
re-
ge.

nost
014
din.
zn.,
a se

pre-

a na

o se
pro-
kom

meta
Inoj
uga

e se
vo i

stav
ma,

RS",
2024,
repo-
vezane

Saglasno članu 31. stav 2. Pravilnika o PDV, smatra se da su usluge neposredno povezane sa nepokretnostima u sledećim slučajevima:

- 1) ako se pružaju pomoću nepokretnosti u smislu da je nepokretnost ključna i nužna za pružanje usluge;
- 2) ako se pružaju na nepokretnosti ili su usmerene ka nepokretnosti, a za cilj imaju promenu koja se odnosi na nepokretnost (pravnu ili fizičku).

Prema članu 32. stav 1. tačka 4) Pravilnika o PDV, **uslugama iz člana 31. ovog pravilnika smatra se i nadzor nad izvođenjem građevinskih radova.**

Prema tome, kako se usluge nadzora nad izvođenjem građevinskih radova (konkretno na rekonstrukciji javnih objekata) smatraju uslugama neposredno povezanim sa nepokretnostima, **mesto prometa ovih usluga određuje se prema mestu gde se nepokretnost nalazi.** S tim u vezi, a imajući u vidu da se u konkretnom slučaju radi o nadzoru nad izvođenjem građevinskih radova na objektima koji se nalaze u Republici Srbiji, mestom prometa ovih usluga smatra se Republika Srbija. To dalje znači da je obveznik PDV dužan da za promet ovih usluga obračuna PDV u skladu sa Zakonom o PDV, bez obzira što usluge pruža stranom licu (licu sa sedištem u inostranstvu), osim ako za predmetni promet može ostvariti neko od poreskih oslobođenja propisanih Zakonom o PDV (npr. poresko oslobođenje iz člana 24. stav 1. tačka 16a) Zakona o PDV i sl).

Napominjemo, odredbama člana 12. stav 6. tačka 7) podtačka (3) Zakona o PDV (kojom je propisano da se mestom prometa usluga inženjera smatra mesto sedišta, prebivališta ili boravišta primaoca usluge) propisan je izuzetak od opšteg pravila za određivanje mesta prometa usluga koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik, pa se ova odredba stoga ne može primeniti na konkretan slučaj. Pored toga, čak i da se usluga nadzora nad izvođenjem građevinskih radova pruža licu koje nije poreski obveznik, primenila bi se odredba člana 12. stav 6. tačka 1) Zakona o PDV, jer se ovaj izuzetak od opšteg pravila za utvrđivanje mesta prometa usluga primenjuje za usluge povezane sa nepokretnostima bez obzira da li se pružaju poreskom obvezniku ili licu koje nije poreski obveznik. Dakle, **odredba člana 12. stav 6. tačka 7) podtačka (3) Zakona o PDV se odnosi na usluge inženjera koje nisu povezane sa nepokretnostima, a koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik u smislu člana 12. stav 2. Zakona o PDV.**

Olica Pješčić

PORESKA STOPA PDV PO KOJOJ SE OPOREZUJE PROMET ČASOPISA UZ KOJI SE U PAKOVANJU ISPORUČUJU I DRUGA DOBRA (POKLON IGRAČKE, UZORCI ŠAMPONA I KREMA)

- U slučaju kada obveznik PDV uz časopis u pakovanju isporučuje i poklon igračke ili uzorke šampona ili krema za lice, po ceni časopisa, po kojoj stopi PDV se taj promet oporezuje?

☞ Odgovor:

Saglasno odredbi člana 23. stav 2. tačka 9) Zakona o PDV ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 13/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 72/2019, 8/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 138/2022 i 94/2024 - dalje: Zakon), po posebnoj stopi PDV od 10% oporezuje se promet monografskih i serijskih publikacija.

Odredbom člana 68. stav 2. Pravilnika o PDV ("Sl. glasnik RS", br. 37/2021, 64/2021, 127/2021, 49/2022, 59/2022, 7/2023, 15/2023, 60/2023, 96/2023, 116/2023, 29/2024, 65/2024, 73/2024, 101/2024 i 107/2024) propisano je da se serijskim publikacijama, u smislu člana 23. stav 2. tačka 9) Zakona, smatraju **časopisi**, bilteni, godišnjaci, zbornici radova i slična građa, koje se **objavljaju sukcesivno, u određenim vremenskim intervalima, na štampanom ili elektronskom mediju, sa numeričkim i hronološkim oznakama čije izdavanje može da traje neograničeno, a koje imaju CIP zapis** (Cataloguing In Publication), **uključujući međunarodni knjižni broj ISSN** (International Standard Serial Number) kao njegov sastavni deo i koji je odštampan na svakom broju publikacije.

Kada su ispunjeni navedeni uslovi, promet časopisa (kao serijske publikacije) se oporezuje po stopi od 10%. Takođe, promet časopisa koji u pakovanju ima naklon, izošlu ili uzorku kozmetičkih proizvoda (šampona, kreme za lice i sl.) po ceni časopisa izvođa izvođa ili sp

Među jedin (časopis)

Iz mi

"U sk

CIP z

kao r

sklad

Međ

noj c

PDV

nije t

ma

er)

a u

ve-

nje

oju

nov

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Zarade i prihodi od samostalne delatnosti

(NE)OBAVEZNOST OBRAČUNA I PLAĆANJA POREZA I DOPRINOSA NA ZARADU PO OSNOVU UDELA KOJE ZAPOSLENI DIREKTOR U PRAVNOM LICU "B" DOBIJE OD S POSLODAVCEM POVEZANOG LICA "A" KOJE ONO IMA U PRAVNOM LICU "B" ČIJI JE OSNIVAČ I 100% VLASNIK PRIVREDNO DRUŠTVO "A"

- U slučaju kada fizičko lice - direktor koji je zasnovao radni odnos sa poslodavcem "B", ostvari primanje od s poslodavcem povezanog lica "A", tako što od tog povezanog lica bez naknade stekne sopstvene akcije koje ono ima u pravnim licima koja se smatraju povezanim s njim, u konkretnom slučaju stekne 20% uдела u privrednom društvu "B" koje je poslodavac direktoru - zaposlenom i čiji je osnivač i 100% vlasnik privredno društvo "A", da li se takvo primanje fizičkog lica - direktora koji je zaposlen kod poslodavca smatra zaradom na koju je potrebno obračunati i platiti porez na zarade i doprinose za obavezno socijalno osiguranje?

Odgovor:

Članom 13. stav 1. Zakona o porezu na dohodak građana ("Sl. glasnik RS", br. 24/2001, 80/2002, 80/2002 - dr. zakon, 135/2004, 62/2006, 65/2006 - ispr., 31/2009, 44/2009, 18/2010, 50/2011, 91/2011 - odluka US, 7/2012 - usklađeni din. izn., 93/2012, 114/2012 - odluka US, 8/2013 - usklađeni din. izn., 47/2013, 48/2013 - ispr., 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 57/2014, 68/2014 - dr. zakon, 5/2015 - usklađeni din. izn., 112/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 7/2018 - usklađeni din. izn., 95/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 86/2019, 5/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 156/2020 - usklađeni din. izn., 6/2021 - usklađeni din. izn., 44/2021, 118/2021, 132/2021 - usklađeni din. izn., 10/2022 - usklađeni din. izn., 138/2022, 144/2022 - usklađeni din. izn., 6/2023 - usklađeni din. izn., 92/2023, 116/2023 - usklađeni din. izn., 6/2024 - usklađeni din. izn., 94/2024, 101/2024 - usklađeni din. izn., 8/2025 - usklađeni din. izn. i 19/2025 - dalje: ZPDG) propisano je da se pod zaradom u smislu ovog zakona, smatra zarada koja se ostvaruje po osnovu radnog odnosa, definisana zakonom kojim se uređuju radni odnosi i druga primanja zaposlenog.

Zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju se i primanja koja zaposleni u vezi sa radom kod domaćeg poslodavca ostvari od lica, koje se u smislu zakona koji uređuje porez na dobit pravnih lica, smatra povezanim licem s poslodavcem (dalje: povezano lice).

Zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju se i primanja u obliku bonova, hartija od vrednosti, osim akcija stečenih u postupku svojinske transformacije, novčanih potvrda, robe, kao i primanja ostvarena činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda obveznika novčanom nadoknadom ili neposrednim plaćanjem.

Saglasno članu 18. stav 1. tačka 11) i stavu 2. istog člana ZPDG, ne plaća se porez na zarade na primanja zaposlenog od poslodavca po osnovu sopstvenih akcija, opcija na sopstvene akcije ili sopstvenih uдела poslodavca ili akcija, opcija na akcije ili uдела sa poslodavcem povezanog lica (dalje: sopstvene akcije) koje zaposleni stekne bez naknade ili po povlašćenoj ceni od poslodavca, kao i od s poslodavcem povezanog lica.

Poresko oslobođenje od plaćanja poreza na zarade, u skladu sa članom 18. stav 1. tačka 11) i stavom 2. istog člana ZPDG, može se primeniti isključivo na primanja zaposlenog po osnovu tzv. sopstvenih akcija koje bez naknade ili po povlašćenoj ceni zaposleni stekne od poslodavca kao i od s poslodavcem povezanog lica. Pri tom se pod sopstvenim akcijama, u smislu ZPDG, smatraju sopstvene akcije, opcije na sopstvene akcije ili sopstveni uđeli poslodavca, odnosno akcije, opcija na akcije ili uđeli s poslodavcem povezanog lica.

Izuzetno od prethodnog, **primanje zaposlenog po osnovu sopstvenih akcija koje zaposleni bez naknade ili po povlašćenoj ceni stekne od poslodavca kao i od poslodavca nevezanog lica, inak se smatraju zaradom i to u sledećim situacijama:**

1) ukol
akcija
otuđo

2) ukol
opore

3) ukol
nad s
sa zal
uređu
poslo
na po

Na na
zarad
smisl
vu so
propi
poslo

1) da
aktor
sloda
sa zap

2) da
sopst

3) da
od sti

Ispun
šću, o
kao i
zako
je re
tržišt
utvro

Nave
raspo
ment
ostav

4) da

Ispun
govo
kada
samo
krivič
stver

Navede

enim
entu

e se

anja
adu
koji
lica
om

z na
com
no-
mje
i od

stim
po-
zum

juju

line

no-
ma
sa
đu-
nog
rno

rava
oku-
uz

od-
ciji
nilo
od
op-

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

5) da zaposlenom nije prestao radni odnos kod poslodavca (osim u slučaju prestanka radnog odnosa nezavisno od volje zaposlenog i volje poslodavca u skladu sa zakonom koji uređuje rad, odnosno u slučaju da dođe do prestanka radnog odnosa usled sticanja prava na starosnu penziju u skladu sa zakonom koji uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje odnosno ukoliko dođe do prestanka radnog odnosa radi zasnivanja radnog odnosa kod povezanog lica poslodavca) pre isteka dve godine od dana sticanja prava raspolaganja na sopstvenim akcijama.

Ispunjenost ovog uslova potvrđuje se ugovorom o radu zaposlenog i odgovarajućim dokumentom Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja saglasno zakonu koji uređuje tu oblast, odnosno od druge nadležne organizacije, na osnovu kog se može utvrditi da je zaposleni bio osiguranik zaposleni u periodu od dve godine od dana sticanja prava raspolaganja na sopstvenim akcijama ili potvrdom poslodavca da je zaposleni neprekidno bio u radnom odnosu u periodu od dve godine od dana sticanja prava raspolaganja na sopstvenim akcijama.

Ipak, u slučaju da pre isteka roka od dve godine od dana sticanja prava raspolaganja na sopstvenim akcijama nastupi neki od razloga za prestanak radnog odnosa nezavisno od volje zaposlenog i volje poslodavca u skladu sa zakonom koji uređuje rad ili dođe do prestanka radnog odnosa usled sticanja prava na starosnu penziju u skladu sa zakonom koji uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje odnosno do prestanka radnog odnosa radi zasnivanja radnog odnosa kod povezanog lica poslodavca, ispunjenost uslova za poresko oslobođenje potvrđuje se odgovarajućom dokumentacijom kojom se može sa sigurnošću utvrditi osnov prestanka radnog odnosa (akt o prestanku radnog odnosa nezavisno od volje zaposlenog i volje poslodavca, rešenje o penziji, dokumentacija medicine rada o utvrđenom stepenu invalidnosti, ugovor o radu s poslodavcem povezanim licem i sl.).

Navedena dokumentacija pribavlja se sa stanjem na poslednji dan isteka druge godine od dana sticanja prava raspolaganja na sopstvenim akcijama, s tim da izuzetno Poreska uprava u postupku kontrole može zahtevati dostavljanje dokumentacije i pre isteka roka od dve godine od dana kada je zaposleni stekao pravo raspolaganja na sopstvenim akcijama, uz ostavljanje razumnog roka za pribavljanje, odnosno dostavljanje dokumentacije.

Povodom postavljenog pitanja u nastavku u celosti navodimo mišljenje Ministarstva finansija, br. 011-00-863/2021-04 od 18.11.2021. godine.

Iz mišljenja Ministarstva finansija, br. 011-00-863/2021-04 od 18.11.2021. godine:

"Odredbom člana 13. stav 1. Zakona o porezu na dohodak građana ("Sl. glasnik RS", br. 24/2001, 80/2002, 80/2002 - dr. zakon, 135/2004, 62/2006, 65/2006 - ispr., 31/2009, 44/2009, 18/2010, 50/2011, 91/2011 - odluka US, 7/2012 - usklađeni din. izn., 93/2012, 114/2012 - odluka US, 8/2013 - usklađeni din. izn., 47/2013, 48/2013 - ispr., 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 57/2014, 68/2014 - dr. zakon, 5/2015 - usklađeni din. izn., 112/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 7/2018 - usklađeni din. izn., 95/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 86/2019, 5/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 156/2020 - usklađeni din. izn., 6/2021 - usklađeni din. izn. i 44/2021 - dalje: Zakon) propisano je da se pod zaradom u smislu ovog zakona, smatra zarada koja se ostvaruje po osnovu radnog odnosa, definisana zakonom kojim se uređuju radni odnosi i druga primanja zaposlenog.

Odredbom člana 13. stav 4. Zakona propisano je da se pod zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju i primanja koja zaposleni u vezi sa radom kod domaćeg poslodavca ostvari od lica, koje se u smislu zakona koji uređuje porez na dobit pravnih lica, smatra povezanim licem s poslodavcem (dalje: povezano lice).

Zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju se i primanja u obliku bonova, hartija od vrednosti, osim akcija stečenih u postupku svojinske transformacije, novčanih potvrda, robe, kao i primanja ostvarena činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda obveznika novčanom nadoknadom ili neposrednim plaćanjem (član 14. stav 1. Zakona).

Ne plaća se porez na zarade na primanja zaposlenog od poslodavca po osnovu sopstvenih akcija, opcija na sopstvene akcije ili sopstvenih udela poslodavca ili akcija, opcija na akcije ili udela sa poslodavcem povezanog lica (dalje: sopstvene akcije) koje zaposleni stekne bez naknade ili po povlašćenoj ceni od poslodavca (član 18. stav 1. tačka 11) Zakona).

Ne plaća se porez na zarade na primanja iz člana 18. stav 1. tačka 11) Zakona, koja zaposleni ostvari od s poslodavcem povezanog lica (član 18. stav 2. Zakona).

Izuzetno od stava 1. tačka 11) i stava 2. člana 18. Zakona:

1) ukoliko
akcija
otuđ

2) uk
opor

3) uk
nad
sa za
uređ
posla
na po

Prav
bez r
pore
posla
knad
tačka

Odre
nakn
uslov

1) os
đeni
doku
pose

2) da
ju so

3) da
ne oc

4) da

5) da
istek

Imaj
sluča
lica (o
ono
društ
sluča
koji j

U slu
prim

Naim
ZPDG
koje l
se po
davca,
oslobode

socijalno osiguranje. Pravni osnov za izuzimanje iz osnovice za obračun doprinosa sadržan je u članu 13. stav 5. Zakona

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012 - usklađeni din. izn., 8/2013 - usklađeni din. izn., 47/2013, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 57/2014, 68/2014 - dr. zakon, 5/2015 - usklađeni din. izn., 112/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 7/2018 - usklađeni din. izn., 95/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 86/2019, 5/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 6/2021 - usklađeni din. izn., 44/2021, 118/2021, 10/2022 - usklađeni din. izn., 138/2022, 6/2023 - usklađeni din. izn., 92/2023, 6/2024 - usklađeni din. izn., 94/2024 i 8/2025 - usklađeni din. izn. - dalje: ZDOS) kojim je propisano da izuzetno od stava 1. ovog člana, u osnovicu doprinosa za zaposlene i za poslodavce ne uračunavaju se primanja koja zaposleni ostvari od poslodavca, na koja se ne plaća porez na zarade saglasno zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Dakle, kada se na određena primanja zaposlenog **ne plaća porez na zarade**, odnosno kada se može primeniti oslobođenje od plaćanja poreza na zarade u skladu sa ZPDG, **ta primanja treba izuzeti i iz osnovice za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.**

Dakle, u slučaju kada fizičko lice - direktor koji je osnovao radni odnos sa poslodavcem (u konkretnom slučaju, zaposlen u privrednim društvu "B"), ostvari primanje od s poslodavcem (privrednim društvom "B") povezanog lica (privrednog društva "A"), tako što od tog povezanog lica bez naknade stekne sopstvene akcije koje ono ima u pravnim licima koja se smatraju povezanim s njim (u konkretnom slučaju, povezano lice sa njim je privredno društvo "B" koje je poslodavac direktoru - zaposlenom i čiji je osnivač i 100% vlasnik privredno društvo "A"), u konkretnom slučaju **stekne 20% udela u privrednom društvu "B" koje je njegov poslodavac, na takvo primanje fizičkog lica - direktora koji je zaposlen kod poslodavca ne plaća se porez na zarade** saglasno članu 18. stav 1. tačka 11) i stava 2. ZPDG kao i odredbama Pravilnika, **kao ni doprinosi za obavezno socijalno osiguranje** shodno članu 13. stav 1. ZDOS.

Napomena: U slučaju da **nisu ispunjeni navedeni uslovi za poresko oslobođenje**, navedeno primanje ima **poreski tretman zarade** saglasno čl. 13. i 14. ZPDG. Ovo dalje znači da ovakva primanja ne bi bila izuzeta ni iz osnovice za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

Suzana Kostić

UVEĆANJE NA IME MINULOG RADA ZA ZAPOSLENOG KOJI JE IMAO PREKID RADA KOD POSLODAVCA

- Zaposleni je više puta, sa prekidima, imao zasnovan radni odnos po ugovoru o radu kod istog poslodavca. Da li se kod obračuna minulog rada uzimaju u obzir samo navršene godine rada od poslednjeg zaposlenja ili se uzimaju sve godine rada od momenta prvog zasnivanja radnog odnosa, tj. ukupan staž ostvaren kod tog poslodavca?

Odgovor:

Prema članu 108. stav 1. tačka 4) **Zakona o radu** ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje), zaposleni ima pravo na uvećanu zaradu u visini utvrđenoj opštim aktom i ugovorom o radu po osnovu vremena provedenog na radu za svaku punu godinu rada u radnom odnosu kod poslodavca (dalje: minuli rad) i to najmanje 0.4% od osnovice. Osnovicu za obračun uvećane zarade čini osnovna zarada utvrđena u skladu sa zakonom, opštim aktom i ugovorom o radu.

Pri obračunu minulog rada računa se i vreme provedeno u radnom odnosu kod poslodavca prethodnika iz člana 147. ovog zakona, kao i kod povezanih lica sa poslodavcem u skladu sa zakonom.

Zakonom o radu nije propisano da se minuli rad obračunava za neprekidno trajanje radnog odnosa kod poslodavca, te shodno tome smatramo da zaposlenom pripada uvećanje zarade i po osnovu prethodnog vremena provedenog u radnom odnosu kod tog istog poslodavca. Obzirom da je reč o radnom odnosu ostvarenom kod istog poslodavca sa prekidima, periodi rada se sabiraju u cilju utvrđivanja ukupnog radnog vremena i punih (navršenih) godina ostvarenog radnog staža kod tog poslodavca, te se tako utvrđene godine rada (u zbiru) uzimaju za obračun uvećanja zarade po osnovu minulog rada.

Primer:

Zaposleni
godini
kod k

Ovaj
mese
jednu

Pravo
jednu
uveća

u 2024.
davca

šest
a za

enu
u, a
•

ović

PR
JE
OP

o

Odre
kon, 2
izn., 9
izn., 5
din. iz
153/2
10/20
- uskl
19/20
nared
eviden
decem

U skla
no op

Pred
zahte
žim u
("Sl. g

Naim
1. ovc

1) koj

2) koj
tivnos

3) u čiju de

de
va-
ne?

za-
din.
din.
teni
zn.,
zn.,
023
n. i
e za
je iz
31.

šal-

nja,
bli-
osti

cava

ak-

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

4) čiji je ukupan promet u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, odnosno čiji je planirani promet kada počinje obavljanje delatnosti - veći od 6.000.000 dinara;

5) koji je evidentiran kao obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost.

Izuzetno od navedenog, preduzetniku koji trgovinsku ili ugostiteljsku delatnost obavlja u kiosku, prikolici ili sličnom montažnom ili pokretnom objektu može se, na njegov zahtev, odobriti da porez plaća na paušalno utvrđen prihod.

Pravo na paušalno oporezivanje može da ostvari preduzetnik koji vrši proizvodnju i prodaju isključivo sopstvenih proizvoda u okviru obavljanja delatnosti.

U slučaju da Poreska uprava odobri zahtev za paušalno oporezivanje, preduzetniku koji ispunjava uslove za prelazak sa vođenja knjiga na paušalno oporezivanje, rešenje o paušalnom oporezivanju (koje će važiti od 1. januara 2026. godine), biće dostavljeno elektronskim putem u poresko sanduče na portalu ePorezi.

S obzirom da je preduzetnik opredeljen za isplatu lične zarade u 2025. godini, ukoliko mu se odobri zahtev za paušalno oporezivanje, ne podnosi Obrazac OLZ u kome bi označio da od 1.1.2026. godine ne isplaćuje ličnu zaradu jer je preduzetnik paušalac.

U Obrascu OLZ, na rednom broju **1.1. Podaci o zahtevu**, iz padajućeg menija bira se između:

- "novoosnovani obveznik", ovu opciju bira preduzetnik koji je tek otpočeo sa obavljanjem delatnosti, a ne spada u obveznike koji se registruju u APR (s obzirom da novoosnovani obveznici koji se registruju u APR, opredeljenje za ličnu zaradu iskazuju prilikom osnivanja, čekiranjem odgovarajuće opcije u obrascu JRPS), ili

- "stari obveznik", ovu opciju bira preduzetnik koji nije novoosnovani i koji u trenutku podnošenja obrasca vodi poslovne knjige i doprinose plaća na oporezivu dobit.

Na rednom broju **1.2. Status lične zarade**, iz padajućeg menija se bira između:

- "isplaćuje ličnu zaradu", ovu opciju bira preduzetnik koji se od 1. januara naredne godine opredeljuje za isplatu lične zarade, ili

- "ima oporezivu dobit", ovu opciju bira obveznik koji se opredeljuje da od 1. januara naredne godine prestane sa isplatom lične zarade.

S obzirom na navedeno, može se zaključiti da Obrazac OLZ podnosi preduzetnik koji vodi poslovne knjige kada se opredeljuje za isplatu lične zarade ili ako želi da prestane sa isplatom lične zarade i da doprinose plaća na oporezivu dobit. Imajući u vidu da se preduzetnik paušalac ne može opredeliti za isplatu lične zarade u skladu sa članom 33a stav 1. Zakona, ukoliko preduzetnik koji vodi poslovne knjige prelazi na paušalno oporezivanje, podrazumeva se da od kada postane paušalac ne može da isplaćuje ličnu zaradu.

Preduzetnik koji porez na prihod od samostalne delatnosti plaća na stvarni prihod prilikom promene načina oporezivanja iz samooporezivanja u paušalno oporezivanje ne podnosi poresku prijavu PPDG-1R sa oznakom 17 - prelazak iz oporezivanja na stvarni prihod u paušalno oporezivanje.

Ako se preduzetniku odobri paušalno oporezivanje dužan je da podnese poresku prijavu PPDG-1S sa oznakom 17 - prelazak iz oporezivanja na stvarni prihod u paušalno oporezivanje. Rok za podnošenje prijave PPDG-1S je najkasnije do 15.4. godine koja sledi godini za koju se utvrđuje poreska obaveza.

Međutim, kako bi se izbeglo da preduzetnik bude zadužen za akontacije poreza na prihod od samostalne delatnosti od 1.1.2026. godine, preporuka je da podnese poresku prijavu PPDG-1S već tokom januara 2026. godine.

Napominjemo da dok preduzetnik ne podnese poresku prijavu PPDG-1S sa oznakom 17 - prelazak iz oporezivanja na stvarni prihod u paušalno oporezivanje, za utvrđivanje konačne obaveze za prethodni poreski period biće zadužen po oba osnova (kao preduzetnik koji vodi knjige i kao paušalac). Podnošenjem prijave PPDG-1S sa oznakom 17 zaduženje koje je stvoreno od 1. januara 2026. godine do dana podnošenja poreske prijave za porez na prihod od samostalne delatnosti će biti stornirano. •

Jelena Milinković

PRELAZAK SA PAUŠALNOG OPOREZIVANJA NA OPOREZIVANJE

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Međutim, ukoliko predloženi paušalni donese Zakona da se oslanja na delatnost sa kojom nema pravo na paušalno oporezivanje od 1.1.2026. godine i na osnovu donete Odluke podnese zahtev Poreskoj upravi tokom decembra 2025. godine da

mu se odobri prelazak sa paušalnog oporezivanja na stvarni prihod od 1.1.2026. godine, Poreska uprava će doneti rešenje o nalaganju vođenja poslovnih knjiga od 1.1.2026. godine.

Potrebno je istaći da preduzetnik ne mora da menja šifru pretežne delatnosti u APR u šifru delatnosti sa kojom nema pravo na paušalno oporezivanje, dovoljno je da je faktički obavlja, tj. da izjavi da je obavlja.

Postavlja se pitanje da li preduzetnik zaista mora da obavlja delatnost koja isključuje pravo na paušalno oporezivanje ili je dovoljna namera da se ta delatnost obavlja?

Pretpostavka je da će preduzetnik obavljati delatnost sa kojom nema pravo na paušalno oporezivanje. Dakle, preduzetnik bi trebao da obavlja i delatnost koja isključuje pravo na paušalno oporezivanje ali može naravno, kao pretežnu da obavlja i delatnost po osnovu koje je ostvario pravo na paušalno oporezivanje. Napominjemo da, prema pretežnoj delatnosti ili drugim okolnostima preduzetnik odlučuje kojom će vrstom delatnosti proširiti svoju delatnost, o čemu svakako treba da donese odgovarajuću Odluku.

U skladu sa navedenim, dovoljna je i namera preduzetnika da tu delatnost obavlja, a da li će je stvarno i obavljati zavisi od brojnih okolnosti pre svega na tržištu na koje preduzetnik nema uticaja, tako da smatramo da je donošenje Odluke i podnošenje zahteva za promenu statusa preduzetnika iz paušalaca na oporezivanje prema stvarnom prihodu dovoljno za Poresku upravu da donese rešenje kojim se obvezniku odobrava promena načina oporezivanja.

Preduzetnik paušalac koji po sopstvenom opredeljenju želi da pređe na samooporezivanje bi trebalo još tokom decembra tekuće godine da podnese zahtev poreskoj upravi da mu se odobri vođenje poslovnih knjiga od 1. januara naredne godine, jer od tog datuma počinje da obavlja delatnost sa kojom gubi pravo na paušalno oporezivanje.

Na osnovu obaveštenja koje će dostaviti Poreskoj upravi, biće mu doneto rešenje o nalaganju vođenja poslovnih knjiga od 1.1.2026. godine, ako zahtev podnese, primera radi, do polovine decembra 2025. godine.

Nakon toga podnosi se prvo poreska prijava PPDG-1R, a zatim poreska prijava PPDG-1S, kao akontaciona, u roku od 15 dana od dana prelaska na vođenje poslovnih knjiga.

Primer:

Preduzetnik kome je utvrđeno pravo na paušalno oporezivanje nalaže se vođenje poslovnih knjiga od **1.1.2026.** godine.

	U prijavi PPDG-1R unosi	U prijavi PPDG-1S unosi
1.1 Vrsta prijave	oznaka 1 ili 3 ili 6	oznaka 1 ili 3 ili 6
1.1a Osnov za prijavu	oznaka 6 (prelazak iz paušalnog oporezivanja u oporezivanje na stvarni prihod)	oznaka 6 (prelazak iz paušalnog oporezivanja u oporezivanje na stvarni prihod)
1.1b Vrsta poreske obaveze	oznaka 1 (konačna poreska obaveza na paušalni prihod za prethodni poreski period)	oznaka 3 (akontacija na stvarni prihod za tekući poreski period)
1.2. Poreski period od-do	1.1.2025. do 31.12.2025.	1.1.2026. do 31.12.2026.

Imajući u vidu da preduzetnik o svom opredeljenju za isplatu lične zarade obaveštava Poresku upravu elektronskim putem do 15. decembra tekuće godine za period od 1. januara godine koja sledi, **obveznik koji zaključno sa 15. decembrom tekuće godine još uvek ima status preduzetnika paušalca, nema mogućnost da se opredeli za isplatu lične zarade u narednom poreskom periodu.** Dakle, obveznik koji gubi status preduzetnika paušalca i stiče status preduzetnika (koji vodi poslovne knjige), počev od 1. januara 2026. godine, **nema mogućnost da u 2026. godini vrši isplatu lične zarade, već je dužan da porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje plaća na oporezivu dobit, samooporezivanjem, podnošenjem poreske prijave PPDG-1S.** Ovaj obveznik će, ukoliko to bude želeo, moći da podnese Obaveštenje o isplati lične zarade do 15. decembra 2026. godine, za period od 1. januara 2027. godine.

Jelena Milinković

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Ra

**PR
ZE
IZV**

O

U skla
novoc
pravn
i rash
u Bila

Samir
izvešt
godin
prizna
pravn
nja, M
tiranj
na ter
evide
uz pri
račun

Među
o zak
preds
16 Liz
imovi
Dugo
poljo
resko
• Prin

Prim

1) Na
kup
dok
nared

2) Sa tekućeg (poslovnog) racuna placena je obaveza po osnovu zakupnine.

J

**eto
e u
ve-**

ču-
ima
odi
nati
.

dn
noj
činu
gih
ava-
en-
osu
i se
525
ojne

reč
e ne
ISFI
nala
16 -
ući i
Po-
zing

za-
ara,
ja, u

R. br.	Konto		OPIS	Iznos	
	duguje	potražuje		duguje	potražuje
1	2	3	4	5	6
1)	525		Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	45.882	
		499	Ostala pasivna vremenska razgraničenja		45.882
<i>za obračun po ugovoru o zakupu od fizičkog lica u tekućoj izveštajnoj godini</i>					
1a)	525		Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	91.765	
		499	Ostala pasivna vremenska razgraničenja		91.765
<i>za obračun po ugovoru o zakupu od fizičkog lica u narednoj izveštajnoj godini</i>					
1b)	499		Ostala pasivna vremenska razgraničenja	137.647	
		465	Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima		117.000
		489	Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine		20.647
<i>formiranje obaveze po ugovoru o zakupu od fizičkog lica sa pripadajućom poreskom obavezom</i>					
2)	465		Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	117.000	
	489		Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	20.647	
		241	Tekući (poslovni) računi		137.647
<i>za isplatu zakupnine po ugovoru</i>					

Biljana Mihajlović

NEMOGUĆNOST KORIŠĆENJA STRUČNOG ZVANJA IZ OBLASTI RAČUNOVODSTVA ILI REVIZIJE ISTOG FIZIČKOG LICA KAO OSNOV ZA IZDAVANJE DVE DOZVOLE ZA PRUŽANJE RAČUNOVODSTVENIH USLUGA PREDUZETNIKA I PRAVNOG LICA

- Pravno lice, čija je pretežna delatnost pružanje računovodstvenih usluga, upisano je na osnovu podataka zaposlenog sa profesionalnim zvanjem u oblasti računovodstva ili revizije, koje je angažovano u tom pravnom licu sa punim radnim vremenom, u Registar pružalaca računovodstvenih usluga. Da li to isto fizičko lice, može kao preduzetnik na osnovu stečenog profesionalnog zvanja, koje je stečeno kod profesionalne organizacije članice Međunarodne federacije računovođa, dobiti dozvolu od strane Komore ovlašćenih revizora radi upisa u Registar pružalaca računovodstvenih usluga kod Agencije za privredne registre?

Odgovor:

Članom 18. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon - dalje: Zakon) propisano je da u Registar pružalaca računovodstvenih usluga može biti upisano pravno lice, odnosno preduzetnik koje ima dozvolu za pružanje računovodstvenih usluga izdatu u skladu sa ovim zakonom.

Dozvolu za pružanje računovodstvenih usluga, rešenjem izdaje Komora ovlašćenih revizora pravnom licu pod uslovom da:

- 1) ima registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga;
- 2) osnivač, odnosno stvarni vlasnik, kao i član organa upravljanja pravnog lica koje ima registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga, nije osuđen pravnosnažnom presudom za krivično delo u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica za krivična dela, odnosno ukoliko je osnivač, odnosno vlasnik, kao i član organa upravljanja pravnog lica fizičko lice, da nije pravnosnažno osuđeno za krivična dela u Republici Srbiji ili stranoj državi;
- 3) ima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom najmanje jednog zaposlenog sa profesionalnim zvanjem u oblasti računovodstva ili revizije, koje je stečeno kod profesionalne organizacije članice Međunarodne federacije računovođa.

Ovim članom Zakona propisano je da pravno lice koje ima registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga, osnivač, odnosno stvarni vlasnik, kao i član organa upravljanja tog društva, ne može biti pravno lice, saradnik pravnog lica, niti pravno lice povezano s tim pravnim licem u skladu sa zakonom, koje je osuđeno pravnosnažnom presudom za krivično delo, u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica za krivična dela, odnosno fizičko lice koje je pravnosnažno osuđeno za krivična dela u Republici Srbiji ili stranoj državi, odnosno da ne može obavljati poslove vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i da ne može obavljati druge poslove u oblasti računovodstva, utvrđene ovim zakonom.

Dozvolu za pružanje računovodstvenih usluga, rešenjem izdaje Komora ovlašćenih revizora preduzetniku pod uslovom da:

- 1) ima
- 2) m
- 3)

Naim
odno
revizi
predu
sa pr
đuna
ovaj l

Zakor
u pra
uslug
onaln
dobij
Među
citira

Iz mi
"Ima
za pr
tačka
sagla
pred
član
Doda
u sm
nom
Sam
sion
no, t
uslug

Da bi
delat
stven
nih us
zvanj
Imaju
licu, č
nih us
predu
stre, s
lice u
pružala

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Biljana Mihajlović

Isprobajte **BESPLATNO**

Kamatni kalkulator

Deo paketa kalkulatora koji čine:

Kalkulator zarada

Kalkulator sudskih taksi

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

Više informacija na:

paragraf.rs

KRATKI ODGOVORI NA PITANJA IZ PRAKSE

KRATKI ODGOVORI NA PITANJA IZ PRAKSE

Porez na dodatu vrednost

1. Da li obveznik PDV - građevinska firma ima pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu izdataka za ishranu zaposlenih na terenu? Obveznik ima ugovor sa restoranom koji zaposlenima obezbeđuje ishranu i za tu uslugu izdaje račun sa PDV.

Obveznik PDV nema pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu izdataka za ishranu i piće zaposlenih, osim kada ishranu ili piće zaposlenima obezbeđuje u sopstvenom ugostiteljskom objektu uz naknadu, nezavisno od toga da li je reč o ishrani na terenu, na službenom putu ili u mestu rada zaposlenih i drugih radno angažovanih lica.

Naime, prema članu 29. stav 1. tačka 3) *Zakona o porezu na dodatu vrednost* (dalje: Zakon o PDV), obveznik nema pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu izdataka za ishranu, uključujući i piće, zaposlenih, odnosno drugih radno angažovanih lica, osim izdataka za ishranu, uključujući i piće, tih lica u ugostiteljskim objektima obveznika kada obveznik po tom osnovu naplaćuje naknadu.

Prema tome, u konkretnom slučaju obveznik PDV nema pravo na odbitak prethodnog poreza po računu restorana za ishranu zaposlenih koji rade na terenu.

2. Obveznik PDV izdaje poslovni prostor drugom obvezniku PDV i izdaje račun po tom osnovu sa iskazanim PDV po stopi od 20%. Zakupodavac naknadno želi da prefakturiše troškove čišćenja tog poslovnog prostora po računu koji je dobio od svog dobavljača. Da li zakupodavac izdaje knjižno zaduženje zakupcu u kojem je osnovica ista kao i osnovica iz fakture dobavljača za čišćenje ili osnovicu čini „bruto” faktura dobavljača pa se na to obračunava PDV od 20%?

Prefakturisanje predmetnih troškova zakupcu ima karakter naknadnog povećanja osnovice za uslugu zakupa, pa obveznik PDV - zakupodavac treba da izda dokument o povećanju (do povećanja osnovice i PDV dolazi danom izdavanja dokumenta o povećanju, tj. knjižnog zaduženja). Kako je reč o povećanju osnovice za promet usluge zakupa poslovnog prostora, na iznos troškova koje potražuje zakupodavac PDV se obračunava po stopi od 20%. Koliki iznos troška će

zakupodavac prefakturisati zakupcu u ovom slučaju stvar je obligacionog odnosa (ugovora) i nije predmet uređivanja poreskih propisa. S obzirom da zakupodavac ima pravo na odbitak prethodnog poreza po računu za čišćenje poslovnog prostora, stvarni trošak te usluge je iznos osnovice sa računa dobavljača, pa ako zakupodavac treba da prefakturiše stvarni trošak usluge zakupcu (u skladu sa ugovorom), tada prefakturiše iznos osnovice sa računa pružaoca usluge čišćenja i na taj iznos obračunava PDV.

3. Kompanija koja se bavi osiguranjem ima u svojini poslovni prostor. Deo poslovnog prostora daje u zakup i u svojim poslovnim knjigama je, u skladu sa učešćem zakupa, proknjižila deo poslovnog prostora na 024-investicione nekretnine (npr. 100m²). Veći deo prostora je evidentiran na 022-nepokretnosti za obavljanje delatnosti (npr. 900m), koje Kompanija koristi za obavljanje delatnosti osiguranja. Ukupna površina zgrade je npr. 1000m². Ugovorom o zakupu ugovoreno je da se zakupnina obračunava na površinu datu u zakup (npr. kancelarija od 100m²), uvećanu za korišćenje zajedničkih površina koja se obračunava kao *add-on* faktor od 10%. To praktično znači da je ukupna površina na koju se računa zakupnina npr. 110m². Koristeći procenat ukupna površina za zakup/ukupna površina zgrade Kompanija će zadužiti zakupca operativnim i drugim troškovima korišćenja poslovnog prostora (110m²/1000m²). Pitanje je da li u ovom primeru po ulaznim računima za troškove predmetnog poslovnog prostora Kompanija ima pravo na odbitak prethodnog poreza u procentu 10% (100/1000) ili 11% (110/100)?

Obveznik PDV - osiguravajuća kuća (dalje: Kompanija) u konkretnom slučaju ima pravo na odbitak dela prethodnog poreza po računima koji se odnose na ceo poslovni prostor (npr. električna energija i dr), s obzirom da u jednom delu daje poslovni prostor u zakup, što je usluga koja je oporeziva PDV, a u drugom delu taj poslovni prostor koristi za obavljanje delatnosti osiguranja, u okviru koje vrši promet bez prava na odbitak prethodnog poreza. U ovom slučaju Kompanija treba da izvrši podelu prethodnog poreza prema ekonomskoj pripadnosti, na deo koji ima i deo koji nema pravo da odbije kao,

prethodni porez. Kao kriterijum za podelu prethodnog poreza prema ekonomskoj pripadnosti za predmetne troškove

koji se odnosi na ukupni taj kri- S tim porez predst od svi koji je

Prem ima p mend izmed čaju o prefa 110/1 odbij da ak turiše tada 11% protn 100/1 kupca porez

4. Ob bi ko pr vi ko SE pr je PD ob ba zn ili ok ok Ev

U kor preth od u l znači period kretno o POPDV, a u Evidenciji prethodnog poreza u polju 5.1.1.

5. Da li Zavičajni muzej ima obavezu da obračuna i pla

mu vrši po a o

pri- a se pro- V ili

olika e sa- n or- rave ave.

čla- ano sa- ova ovor lica ima no.

ma- sno- alne / za dčāč evi- e ne PDV om). koje

ob- ana snik

12, on, kla- 17, ve- ilac a 3) asti prez ravil-

Zakona, smatra dobrima i uslugama iz oblasti građevinarstva.

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Za promet dobara i usluga iz oblasti građevinarstva, koji obveznik PDV vrši licu koje nije obveznik PDV i nije lice iz člana 9. stav 1. Zakona, poreski dužnik je obveznik PDV - isporučilac dobara, odnosno pružalac usluga.

Prema tome, a imajući u vidu da Narodni muzej u Beogradu nije obveznik PDV niti lice iz člana 9. stav 1. Zakona, za promet dobara i usluga iz oblasti građevinarstva koji izvrši obveznik PDV Narodnom muzeju u Beogradu, poreski dužnik je obveznik PDV - isporučilac dobara, odnosno pružalac usluga. S tim u vezi, za predmetni promet Narodni muzej u Beogradu nema obavezu obračunavanja PDV u svojstvu poreskog dužnika iz člana 10. stav 2. tačka 3) Zakona, a samim tim ni obavezu da po tom osnovu plati PDV na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda."

6. Obveznik PDV ima ugovor sa stranim licem iz Turske kojem pruža usluge popravke kamiona. Međutim, ove usluge ne vrši sam obveznik PDV, već strana lica iz EU koja angažuje za popravku i koja mu ispostavljaju račune za te usluge. Da li obveznik PDV ima obavezu da iskaže PDV u računu kojim prefakturiše uslugu popravke kamiona stranom klijentu iz Turske ili postoji osnov za poresko oslobođenje? Da li ovaj obveznik PDV ima obavezu internog obračuna PDV po računu stranih lica iz EU koja pružaju uslugu (dobavljača)?

Na osnovu činjenica navedenih u pitanju zaključujemo da u konkretnom slučaju postoje dva prometa usluge popravke kamiona: promet od strane domaćeg obveznika klijentu iz Turske i promet od dobavljača iz EU domaćem obvezniku.

Mestom prometa usluge se u oba slučaja smatra mesto primaoca usluge, saglasno članu 12. stav 4. Zakona o PDV, s obzirom da se usluge pružaju poreskom obvezniku iz člana 12. stav 2. Zakona o PDV i da za promet predmetnih usluga nije propisan izuzetak od opšteg pravila za utvrđivanje mesta prometa usluga. S tim u vezi, usluga popravke koju strano lice iz EU pruža domaćem obvezniku PDV, smatra se izvršenom u Republici Srbiji (prema mestu sedišta primaoca te usluge). To dalje znači da ako to strano lice nije obveznik PDV u Republici Srbiji, obveznik PDV - primalac usluge ima obavezu da za predmetni promet obračuna PDV kao poreski dužnik iz člana 10. stav 1. tačka 3) Zakona o PDV (tzv. interni obračun PDV). Tako obračunati PDV obveznik PDV ima pravo da odbije kao prethodni porez, ako je sačinio interni račun u skladu sa Zakonom o PDV.

Za promet usluge koju obveznik PDV vrši svom klijentu iz Turske (licu kojem izdaje fakturu i „prefakturiše” uslugu popravke), ne obračunava se PDV saglasno članu 12. stav 4. Zakona o PDV (jer se usluga koju obveznik PDV pruža tom licu smatra izvršenom u Turskoj, prema mestu sedišta primaoca usluge). Naknada za ovaj promet iskazuje se u polju 11.1 Obrasca POPDV.

7. Za potrebe marketinške kampanje inostranog povezanog lica je poručena usluga od lokalne marketinške agencije za koju je primljena faktura, sa PDV. Trošak usluge treba da se prefakturiše inostranom povezanom licu. Da li obveznik PDV ima pravo na korišćenje ulaznog odbitnog PDV, i da li postoji obaveza obračuna i iskazivanja PDV na fakturi za prefakturisanje troškova prema ino povezanom licu? U pitanju je prefakturisanje bez dodavanja mark up-a.

U konkretnom slučaju postoje dva prometa usluge - jedan promet vrši marketinška agencija (obveznik PDV) koja pruža marketinšku uslugu obvezniku PDV, i drugi promet koji taj obveznik PDV vrši svom povezanom licu iz inostranstva.

S tim u vezi, obveznik PDV ima pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu usluge primljene od marketinške agencije, u skladu sa opštim uslovima iz člana 28. Zakona o PDV. S druge strane, usluga koju obveznik PDV pruža svom povezanom stranom licu nije oporeziva PDV, budući da se mesto prometa usluge marketinga određuje prema mestu u kojem primalac usluge ima sedišta, saglasno članu 12. stav 4. Zakona o PDV. Dakle, obveznik PDV ne obračunava PDV na naknadu koju prima od povezanog lica po ovom osnovu, a na računu koji izdaje navodi da PDV nije obračunat u skladu sa članom 12. stav 4. Zakona o PDV.

Napominjemo, činjenica da obveznik PDV ne zaračunava maržu povezanom licu, tj. da naplaćuje samo iznos naknade koji je on platio marketinškoj agenciji, nema uticaja na PDV tretman predmetnih transakcija

8. Mesečni obveznik PDV podneo je poresku prijavu za septembar kao i EPP na SEF-u 10.10.2025. i istog dana platio je obavezu za PDV. 17.09.2025. obveznik dobije račun od EPS sa datumom prometa 01.09.2025. Obveznik dobije jedan zbirni račun za deset mesta isporuke. Račun je poslovnim knjigama evidentiran pod 01.09. i korišćen je odbitni PDV u septembru, takođe u EPP račun je automatski ušao na 1.2.1 i na 1.2.5 unet je PDV iz ove fakture. Zatim, 15.10. obveznik je dobio dokument o smanjenju sa datumom smanjenja 01.09. (na jednom mernom mestu očitano je veće stanje nego stvarno). Kako sada postupati sa ovim dokumentom o smanjenju? U koji mesec ga evidentirati? Da li obveznik menja POPDV za septembar i koriguje EPP ili se promena odnosi na oktobar?

Imajući u vidu činjenice navedene u pitanju, smatramo da do smanjenja osnovice nije došlo 1.9, već danom kada je isporučilac obavestio primaoca o smanjenju naknade, što praktično znači danom izdavanja dokumenta o smanjenju osnovice.

Dakle, smatramo da na predmetnom dokumentu o smanjenju osnovice nije ispravno naveden datum smanjenja

osnove. S tim u vezi, primalac treba da odbije predmetni dokument o smanjenju osnovice sa obrazloženjem da je do

smanje
lac im
reski

S dru
sman
isprav
bar (k
osnov
da pr
septe

Iz mišljenja Ministarstva finansija, br. 011-00-00509/2016-

i celi-
ma-
om-
ob-
0%.
nski
đe-
iek-
%.
ekti
kao
n u

tu-
su-
noj
se
na
no-
u).
sto
12.
slu-

azu-
ima
tre-
amo
ruž
me-
tu u
lu iz
ce -
PDV
ora-
PDV,
adu

na
ike
ju”
va,
oju

a je
grada
a (a
podatke po tom osnovu ne iskazuje u Obrascu POPDV), ali

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

9. Ug
Za
to
kle
1.3
m
Uj
pa
lja
fin
14
za
pla
Da
jav
do

Budu
u okt
važi i
osnov
člana
situac
ske pr
je pov
zuje z
ćanja

10. C
n
b
”
S
s
j
a
o

Budući
ekonomski
ni apartmani) PDV se obračunava po opštoj stopi od 20%.

u PDV iziskuje nema nema obavezu obračunavanja PDV (a podatke po tom osnovu ne iskazuje u Obrascu POPDV), ali

nema ni pravo na odbitak prethodnog PDV po osnovu nabavke predmetnih dobara koja se poklanjaju.

Ukoliko pak obveznik poklanja robu iz svog asortimana, prilikom čije nabavke je odbio prethodni PDV, u tom slučaju ima obavezu da prilikom poklanjanja robe obračuna PDV (podatak po tom osnovu iskazuje u polju 3.7 Obrasca PO-PDV). Osnovicom kod prometa dobara bez naknade smatra se nabavna cena tih ili sličnih dobara, u momentu prometa, u skladu sa članom 18. Zakona o PDV.

Fiskalizacija

13. Da li obveznik fiskalizacije ima pravo da izda jedan „zbirni” fiskalni račun za poreski period (kalendarski mesec) u kojem je izvršio više pojedinačnih prometa drugom pravnom licu, poslednjeg dana perioda?

Obveznik fiskalizacije je u obavezi da evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet na malo i to nezavisno od načina plaćanja (gotovinom, instant transferom odobrenja, čekom, platnom karticom, na drugi bezgotovinski način i sl.), uključujući i primljene avanse za budući promet na malo, preko elektronskog fiskalnog uređaja u skladu sa članom 4. stav 2. Zakona o fiskalizaciji.

Imajući u vidu navedeno, obveznik fiskalizacije nema mogućnost da izda jedan „zbirni” fiskalni račun za više pojedinačnih prometa na malo izvršenih u toku meseca, već je u obavezi da svaki pojedinačni promet izvršen istom kupcu evidentira preko fiskalnog uređaja u trenutku prometa.

Porez na dobit pravnih lica

14. Da li zadužbina plaća porez ukoliko ostvaruje prihode od dividende od nerezidentnog pravnog lica?

Prema odredbama člana 1. st. 3. i 4. Zakona o porezu na dobit pravnih lica, poreski obveznik je, u skladu sa ovim zakonom, i drugo pravno lice koje nije osnovano radi ostvarivanja dobiti, već je u skladu sa zakonom osnovano radi postizanja drugih ciljeva utvrđenih u njegovim opštim aktima, ako ostvaruje prihode prodajom proizvoda na tržištu ili vršenjem usluga uz naknadu (dalje: nedobitna organizacija).

Nedobitnom organizacijom iz stava 3. ovog člana naročito se smatraju: ustanova čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave; politička

organizacija; sindikalna organizacija; komora; crkva i verska zajednica; udruženje; fondacija i zadužbina.

Dakle, nedobitne organizacije (u koje spada i zadužbina) obveznici su poreza na dobit pravnih lica samo po osnovu prihoda koje ostvaruju na tržištu, tj. po osnovu prodaje proizvoda na tržištu i pružanja usluga uz naknadu. S tim u vezi, prihod od dividende ne predstavlja prihod koji je ostvaren na tržištu, pa se samim tim ne uračunava u osnovicu za porez na dobit pravnih lica zadužbine.

15. Da li su nedobitne organizacije (npr. stambene zajednice) trebale da šalju poreski bilans i poresku prijavu do 30.6.2025?

Generalno je pravilo da ukoliko nedobitna organizacija (npr. stambena zajednica) nije ostvarivala prihode sa tržišta, ne postoji obaveza podnošenja poreske prijave i poreskog bilansa.

Obavezu podnošenja poreskog bilansa (PBN1) i poreske prijave (PDP) imaju samo one nedobitne organizacije (stambene zajednice) koje su u toku godine ostvarile po nekom osnovu prihod sa tržišta (iz tog razloga je potrebno voditi evidenciju o prihodima i rashodima, zbog utvrđivanja eventualne dobiti u poreskom bilansu). Poreska prijava i poreski bilans se u tom slučaju podnose elektronskim putem do 30.6.2025. godine.

Na primer, prihod koji je ostvaren od izdavanja u zakup prostorija smatra se prihodom koji je ostvaren na tržištu, gde stambena zajednica ostvareni prihod uključuje u prihode sa tržišta u poreskom bilansu na kraju godine.

16. Da li se osnovna sredstva - buldožeri i rovokopači mogu svrstati u V grupu za obračun poreske amortizacije (stopa 30%) kao vrsta stalnog sredstva „Građevinska pokretna oprema”?

Način razvrstavanja stalnih sredstava po grupama, vrste nematerijalnih sredstava i način utvrđivanja amortizacije stalnih sredstava za poreske svrhe bliže je uređen Pravilnikom o amortizaciji stalnih sredstava koja se priznaje za poreske svrhe.

U konkretnom slučaju, prema našem mišljenju, građevinske mašine (buldožeri i rovokopači) se mogu svrstati u III amortizacionu grupu (po stopi od 15%) s obzirom da se radi o stalnim sredstvima koja nisu posebno naznačena u grupama II do V Pravilnika. Mišljenja smo da se predmetne mašine ne mogu smatrati građevinskom pokretnom opremom iz V grupe Pravilnika.

Radni odnosi, zarade,
nal
pr

2025. godini iznosi 656.425 dinara) ni na koji način ne utiče
na ograničenje visine bonusa koju zaposleni može da ostvari
onom

17. K
P
i
v
P

Priho
za ob
priho
(PPP-
za pri
posle
prijav

18. P
n
s
u
š
o
z
š
i

Činje
šicu o
za to
Srbije
sa de
zapos
njenja
pravo

19. P
p
s
n
n
s
Is
z

Pravo
sleni
ugov
bilo k
ko naj
Zakona o
pisana primena najviše mesečne osnovice doprinosa (koja u

primaoca prihoda.

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

ro-
slo-

ori-
adu,
koji
na o
nika
nzi-
tno
olo-
nzi-
ji je
po-
tom
od-

ga-
kod
koji
da-
na

red-
ovu
njih
in-
dak

ela,
rod-
red-
hod
nju i

oci-
alno
po-
vica
du.

lice
ora-
gura-
na teret

U tom smislu kada je ugovorom o autorskom delu, pored naknade za rad, ugovorena i isplata naknade određenih troškova - izdavanja vize, troškovi smeštaja, dnevnica i slično, onda naknada predmetnih troškova ima tretman ugovorene naknade po osnovu autorskog dela, na koju se obračunavaju poreske obaveze kao i na naknadu.

U vezi ovog pitanja citiramo izvod iz mišljenja Ministarstva finansija br. 430-00-94/2015-04 od 14.7.2015. godine.

**Iz mišljenja Ministarstva finansija
br. 430-00-94/2015-04 od 14.7.2015. godine:**

„... ukazujemo da u slučaju kada fizičko lice po osnovu radnog angažovanja ostvaruje ugovorenu naknadu za rad, kao i naknadu troškova po tom osnovu, na taj prihod obračunavaju se i plaćaju porez na drugi prihod kao i pripadajući doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, i to doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, a za lice koje nije osigurano po drugom osnovu plaća se i doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje.”

22. Da li poslodavac može da koristi olakšicu za kvalifikovana novozaposlena lica ako zaradu za decembar 2025. godine tim licima isplati početkom januara naredne godine?

Poslodavac koji koristi olakšicu po članu 21ž Zakona o porezu na dohodak građana i članu 45đ Zakona o doprinosima o obaveznom socijalnom osiguranju, pravo na umanjenje plaćanja dela poreza i doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje može da iskoristi za isplate zarade izvršene najkasnije do 31.12.2025. godine. Nakon propisanog datuma nije moguće koristiti predmetnu olakšicu za isplatu zarade kvalifikovanim novozaposlenim licima.

Za sve isplate zarada kvalifikovanim novozaposlenim licima od 1.1.2026. godine poslodavci su obavezni da plate ceo iznos obračunatog poreza i doprinosa za PIO i da tako isplaćenu zaradu prikažu u poreskoj prijavi PPP-PD sa oznakom šifre vrste prihoda 1 01 101 000.

23. Zaposlena je uputila zahtev za plaćeno odsustvo na osnovu Rešenja Centra za socijalni rad radi međusobnog prilagođavanja između deteta i zaposlenog koji je usvojitelj. Period za koji se traži plaćeno odsustvo je šest meseci. Da li se to obračunava i isplaćuje kao klasično plaćeno odsustvo (prosek poslednjih 12 meseci) i ide na teret kompanije bez mogućnosti refundiranja ili se isplaćuje na neki drugi način?

U konkretnom slučaju nije u pitanju klasično plaćeno odsustvo (kao što je npr. u slučaju sklapanja braka, porođaja supruge, teže bolesti člana uže porodice i u drugim slučajevima utvrđenim opštim aktom i ugovorom o radu), već je reč o posebnoj vrsti odsustva koja se ostvaruje po osnovu usvojenja deteta.

Odredbom člana 97. Zakona o radu uređeno je odsustvo sa rada usled uspostavljanja hraniteljstva, starateljstva i usvajanja. Pravo na odsustvo u skladu sa ovim članom ima hranitelj deteta, staratelj, ali i:

- potencijalni usvojilac kao lice kojem je po programu pripreme za usvojenje, dete upućeno na prilagođavanje, pre zasnivanja usvojenja, u skladu sa članom 102. Porodičnog zakona
- kao i jedno od lica koje je steklo status usvojioca odlukom organa starateljstva (član 88. Porodičnog zakona), po zasnivanju usvojenja.

Trajanje odsustva zavisi od uzrasta deteta. Ako je dete mlađe od pet godina, odsustvo sa rada traje osam meseci neprekidno od dana usvojenja, odnosno pre zasnivanja usvojenja za period prilagođavanja, a najduže do navršenih pet godina života deteta. Ako je dete mlađe od tri meseca, odsustvo sa rada traje do navršenih 11 meseci života deteta.

Za vreme navedenog odsustva zaposleni ostvaruje pravo na naknadu zarade koja se isplaćuje u skladu sa odredbama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom, i tako isplaćena naknada zarade ne pada na teret poslodavca.

24. Da li se u poresku prijavu PPP-PD unose dani i sati neiskorišćenog godišnjeg odmora?

U slučaju prestanka radnog odnosa, poslodavac je dužan da zaposlenom koji nije iskoristio godišnji odmor u celini ili delimično, isplati novčanu naknadu umesto korišćenja godišnjeg odmora, u visini prosečne zarade ostvarene u prethodnih 12 meseci, srazmerno broju dana neiskorišćenog godišnjeg odmora (propisano članom 76. Zakona o radu).

Pre isplate naknade štete za neiskorišćeni godišnji odmor, poslodavac je u obavezi da podnese poresku prijavu PPP-PD i da predmetno primanje iskaže sa šifrom vrste prihoda 1 01 101 00 0, uz obračun poreza i doprinosa prema opštim pravilima koja se inače primenjuju za obračun zarade.

Prilikom podnošenja poreske prijave PPP-PD u polja: „3.7 Broj dana”, „3.8 Broj sati”, i „3.8a Mogući fond časova”, ne unose se podaci o broju dana neiskorišćenog godišnjeg odmora za koji se isplaćuje naknada štete.

25. Pravno lice poseduje nekoliko putničkih automobila koji su dati određenim zaposlenim licima na korišćenje za poslovne ali i za privatne svrhe. Neka od tih vozila su nabavljena preko lizing kuća (još ih otplaćujemo i oni su još u vlasništvu lizing kuća), a druga smo kupili iz sopstvenih izvora. Da li se kao pogodnost zaposlenima, koji koriste vozila koja su uzeta na lizing, uzima iznos plaćanja prema lizing kući za konkretno vozilo ili iznos u visini 1% tržišne vrednosti?

Prema članu 14a Zakona o porezu na dohodak građana, primanjima po osnovu činjenja ili pružanja pogodnosti

zaposlenima u smislu člana 14. stav 1. ovog zakona, smatraju se primanja ostvarena na osnovu korišćenja službenog vozila i

Vredn
svaki
1% tr
sreds
na da
vozila
šćenj
obave
zarad
reska
hoda

Sa sta
u vlas
drugi
bene
se vo
Za ob
la i d
organ
preth

Ra

26. M
ra
k

Priliko
ju ost
posre
(dalje
ra se
račun
osnov
isprav
prem
449 -
vilnik
za pri
Na os
ve, e
prera
nih o
(posl
novča
račun
dulanon
449 uz odobrenje racuna 241.

27. Da li preduzetnik koji se bavi ugostiteljskom delatno-
stima, koji ima u posedu i koristi vozilo, može da ima zalihi

van,
rgo-
ije i
ako
obe

iva-
u na
teri-

nih
san

ntar,
što
ja iz
iže-

za-

, pri
ek-
stva

na-
asa-
po-
đu-
Inju
alog
koja

plo-
po-
037
i.

ević,
ović,
ović

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

AKTUELNA MIŠLJENJA MINISTARSTVA FINANSIJA

AKTUELNA MIŠLJENJA MINISTARSTVA FINANSIJA

Porez na dodatu vrednost

(Ne)postojanje obaveze stranog pravnog lica da odredi poreskog punomoćnika i da se evidentira za obavezu plaćanja PDV u slučaju kada obavlja građevinske radove na teritoriji Republike Srbije

(Mišljenje Ministarstva finansija, br. 003369795 2025 10520 004 000 011 004 od 15.8.2025. godine)

„I...predmet oporezivanja PDV je, između ostalog, promet dobara i usluga koji poreski obveznik izvrši u Republici Srbiji uz naknadu, u okviru obavljanja delatnosti. Poreskim obveznikom smatra se lice, uključujući i strano lice (lice koje u Republici Srbiji nema sedište, odnosno prebivalište), koje samostalno obavlja promet dobara i usluga, u okviru obavljanja delatnosti. Ako strano lice u Republici Srbiji ima stalnu poslovnu jedinicu, to strano lice obveznik je za promet koji ne vrši njegova stalna poslovna jedinica.

Načelno, strano lice koje u Republici Srbiji vrši promet dobara i usluga za koji postoji obaveza obračunavanja PDV, odnosno promet dobara i usluga za koji je propisano poresko oslobođenje sa pravom na odbitak prethodnog poreza u skladu sa ZPDV dužno je da odredi poreskog punomoćnika i da se evidentira za obavezu plaćanja PDV, nezavisno od iznosa tog prometa u prethodnih 12 meseci. Međutim, ako strano lice vrši navedeni promet isključivo obveznicima PDV, odnosno licima iz člana 9. stav 1. ZPDV, kao i promet usluga prevoza putnika autobusima za koje se kao osnovica za obračunavanje PDV utvrđuje prosečna naknada prevoza za svaki pojedinačni prevoz, u skladu sa ZPDV, to strano lice nema obavezu, već mogućnost da odredi poreskog punomoćnika i da se evidentira za obavezu plaćanja PDV.

II ...kada nerezidentni obveznik na teritoriji Republike obavlja građevinske radove (tj. rekonstrukciju železničkih pružnih prelaza) koji će, kako navodite u sadržini podnetog dopisa, trajati duže od vremenskog perioda propisanog članom 4. stav 2. ZPDPL, smatramo da aktivnosti nerezidentnog obveznika, u tom slučaju, podrazumevaju postojanje stalne poslovne jedinice na teritoriji Republike. S tim u vezi, nerezidentni obveznik dužan je da za dobit ostvarenu obavljanjem delatnosti preko stalne poslovne jedinice na teritoriji

Republike, podnese poresku prijavu i poreski bilans, u skladu sa ZPDPL.

...prihod nerezidentnog pravnog lica, ostvaren od rezidentnog pravnog lica isključivo po osnovu izvođenja građevinskih radova na teritoriji Republike, nije predmet oporezivanja porezom po odbitku, u skladu sa članom 40. stav 1. ZPDPL.

III ...ukoliko, u konkretnom slučaju, nerezidentno pravno lice iz NR Kine obavlja građevinske radove na teritoriji Republike Srbije u periodu dužem od 12 meseci, smatraće se da ima stalnu poslovnu jedinicu u Republici Srbiji, i biće u obavezi da plati porez na dobit koju stalna poslovna jedinica ostvari.”

Određivanje PDV dužnika za promet dobara i usluga iz oblasti građevinarstva u slučaju kada obveznik PDV vrši promet stranom licu koje nije obveznik PDV

(Mišljenje Ministarstva finansija, br. 003628050 2025 10520 004 000 011 004 od 15.9.2025. godine)

„U skladu sa Zakonom o porezu na dodatu vrednost („Sl. glasnik RS”, br. 84/2004, 86/2004 - ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 - usklađeni din. izn., 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015 - usklađeni din. izn., 83/2015, 5/2016 - usklađeni din. izn., 108/2016, 7/2017 - usklađeni din. izn., 113/2017, 13/2018 - usklađeni din. izn., 30/2018, 4/2019 - usklađeni din. izn., 72/2019, 8/2020 - usklađeni din. izn., 153/2020, 138/2022 i 94/2024 - dalje: Zakon), za promet dobara i usluga iz oblasti građevinarstva koji obveznik PDV vrši drugom obvezniku PDV, odnosno licu iz člana 9. stav 1. Zakona, obavezu obračunavanja i plaćanja PDV ima primalac dobara i usluga kao poreski dužnik iz člana 10. stav 2. tačka 3) Zakona, ako je vrednost tog prometa veća od 500.000 dinara, bez PDV. Za promet dobara i usluga koji se vrši između obveznika PDV, navedeno pravilo primenjuje se isključivo ako je taj promet izvršen između obveznika PDV evidentiranih za obavezu plaćanja PDV u skladu sa Zakonom.

Pravilnikom o porezu na dodatu vrednost („Sl. glasnik RS”, br. 37/2021, 64/2021, 127/2021, 49/2022, 59/2022, 7/2023, 15/2023, 60/2023, 96/2023, 116/2023, 29/2024, 65/2024, 73/2024, 101/2024 i 107/2024) bliže se uređuje šta se, u smislu člana 10. stav 2. tačka 3) Zakona, smatra dobrima i uslugama iz oblasti građevinarstva. S tim vezi, kada

obveznik PDV izvrši promet dobara, odnosno usluga iz oblasti građevinarstva u smislu člana 10. stav 2. tačka 2) Zakona u vredn...
veznik...
Repu...
PDV...
PDV...
odno...
stav 2...
PDV u...
koji v...
čunat

Postojanje prava na smanjenje poreske osnovice i obraču...
...da o za...
...to je...
...luž-

025

„Sl...
007,
14 -
015,
feni
018,
de-
on),
slu-
la o
a ili
ora-
oru-
po-
ika.
naž-
njio
V za
slu-
taj
V u

Posto...
posre...
ku co...
inost...
(Miš...
1052

„Zako...
br. 84...
108/2...
142/2...
uskla...
113/2...
- uskl...
153/2...
pores...
reza z...
vom...
propi...
na oc...
log, i...
met o...
stvo...
doba...
sa ca...
luge p...
prod...
ne ob...
posre...
tom o...
Napo...
datu...
127/2...
96/20...
i 107/...
ni obv...
nje po...
poreza...
tačka 17/

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

da određeno pravno lice (dalje: Kompanija) ima ekskluzivan

ugovor sa Klubom za prodaju karata u ime i za račun Kluba, pa s tim u vezi Kompanija naplaćuje sredstva od krajnjeg kupca, izdaje fiskalni račun kupcu, kompletan prihod po tom osnovu prenosi na račun Kluba, a potom Klub prenosi deo prihoda fizičkom licu, kao naknadu, koje mu je ustupilo pravo raspolaganja na karti.

Imajući u vidu navedeno, naknada koju, u opisanom slučaju, fizičko lice - vlasnik sezonske karte ostvari po osnovu ustupanja Klubu prava raspolaganja na karti za određenu utakmicu, po svojoj prirodi ima karakter drugih prihoda fizičkih lica i podleže plaćanju poreza na dohodak građana saglasno odredbama člana 85. stav 1. tačka 16) ZPDG.

Obveznik obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku je Klub kao isplatilac navedenih prihoda fizičkom licu.

Po osnovu navedenih prihoda ne obračunavaju se i ne plaćaju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

2. Po posebnoj stopi PDV od 10% oporezuje se promet usluga koje se naplaćuju putem ulaznica za bioskopske i pozorišne predstave, sajmove, cirkuse, zabavne parkove, koncerte (muzičke događaje), izložbe, sportske događaje, muzeje i galerije, botaničke bašte i zoološke vrtove, ako promet ovih usluga nije oslobođen PDV (član 23. stav 2. tačka 12) ZPDV).

Saglasno navedenom, kada u okviru funkcionisanja „sekundarnog tržišta karata“ na platformi tog tržišta vlasnik sezonske karte kreira nalog, unese svoje podatke i izabere utakmicu za koju Klubu ustupa pravo raspolaganja na karti za tu utakmicu, pri čemu Klub posredstvom Kompanije prodaje kartu kupcu, reč je o prometu usluge za koji je Klub dužan da obračuna i plati PDV po poreskoj stopi od 10%, u skladu sa ZPDV (usluga se naplaćuje putem ulaznice za sportski događaj). Osnovicu za obračunavanje PDV čini ukupan iznos naknade za promet predmetne usluge, bez PDV.”

Fiskalizacija

Fiskalni račun kao dokaz za izdavanja novog garantnog lista u slučaju kada je tokom perioda garancije, a nakon perioda saobraznosti, reklamacija potrošača upućena dobavljaču rešena zamenom za novi, odnosno isti uređaj

(Mišljenje Ministarstva finansija, br. 002717410 2025 10520 004 001 011 004 od 8.10.2025. godine)

„...fiskalni račun (promet prodaja) koji je potrošač dobio od strane obveznika fiskalizacije prilikom kupovine tehničke robe ili koji je potrošač dobio prilikom zamene robe u periodu saobraznosti, predstavlja dokaz o kupovini tehničke robe.

Prema tome, u konkretnom slučaju, navedeni fiskalni račun obveznika fiskalizacije (prodavca tehničke robe) predstavlja dokaz za izdavanje novog garantnog lista koji dobavljač

prodavca izdaje potrošaču, u slučaju kada je tokom perioda garancije, a nakon isteka perioda saobraznosti, reklamacija potrošača koja je upućena dobavljaču rešena zamenom za novi, odnosno isti uređaj, s obzirom na to da fiskalni račun, između ostalih podataka, sadrži i podatke o vrsti računa; tipu transakcije; nazivu obveznika fiskalizacije i jedinstvenu oznaku poslovnog prostora; poreski identifikacioni broj (PIB) obveznika fiskalizacije; naziv, šifru ukoliko je obveznik fiskalizacije koristi za označavanje dobra, odnosno usluge, količinu, jedinicu mere, cenu po jedinici mere, oznaku poreske stope i vrednost evidentiranog prometa dobra, dan, mesec, godinu, sat, minut i sekund sačinjavanja fiskalnog računa.”

Porez na dobit pravnih lica

Nepostojanje stalne poslovne jedinice u slučaju kada obveznik na teritoriji Republike isporučuje pošiljke za račun nerezidenta i istovremeno od primaoca pošiljki prima novčane iznose koje uplaćuje na nerezidentni račun

(Mišljenje Ministarstva finansija, br. 2780440 2025 10520 004 000 011 004 od 3.10.2025. godine)

„U konkretnom slučaju, obveznik, u skladu sa zakonom koji uređuje poštanske usluge, na teritoriji Republike isporučuje (otkupne) poštanske pošiljke po osnovu kojih od primaoca pošiljki preuzima iznose novca (koji su navedeni na pošiljci od strane pošiljaoca), a potom ih uplaćuje na račune pošiljaoca pošiljki. Kako dalje navodite u sadržini podnetog zahteva, obveznik namerava da započne isporuke pošiljki u vlasništvu nerezidentnih pravnih lica koja nemaju (registrovanu) stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji Republike. S tim u vezi, obveznik koji ne bi bio vlasnik dobara koja se uvoze, već isključivo carinski zastupnik (nerezidenata), isporučivao bi otkupne poštanske pošiljke rezidentnim primaocima i od istih, a u ime i za račun nerezidenata, preuzimao novčane iznose koje bi uplaćivao na nerezidentni račun (otvoren uz ovlašćenje nerezidenata).

1. Saglasno članu 4. stav 1. ZPDPL, stalna poslovna jedinica je svako stalno mesto poslovanja preko kojeg nerezidentni obveznik obavlja delatnost, a naročito: 1. ogranak; 2. pogon; 3. predstavništvo; 4. mesto proizvodnje, fabrika ili radionica; 5. rudnik, kamenolom ili drugo mesto eksploatacije prirodnog bogatstva.

Ako lice, zastupajući nerezidentnog obveznika, ima i vrši ovlašćenje da zaključuje ugovore u ime tog obveznika, smatra se da nerezidentni obveznik ima stalnu poslovnu jedinicu u pogledu poslova koje zastupnik vrši u ime obveznika (član 4. stav 3. ZPDPL).

Saglasno članu 4. stav 4. ZPDPL, ne postoji stalna poslovna jedinica ako nerezidentni obveznik obavlja delatnost preko

komisionara, brokera ili bilo kog drugog lica koje, u okviru vlastite delatnosti, posluje u svoje ime, a za račun obvezanika

knjigama priznaje u celosti, u skladu sa članom 16. stav 1. tačka 2) Zakona, nezavisno šta je u predmetnom postupku

Saglasno
blike
nerez
čane
uplać
čaju,
znika

2. Po
Re
jed
pri
var
od
nos
ji R
je n

Ako n
ku, za
prijav

U skl
rezide
Repu
imovi
stalne
na oc
imovi
je, ob
pores

Pores
za reg
obvez
čun p
obave
ske p

S tim
pores
za izd
štu ba

Prizn
potro
koji j
(Miš
004 (

„... u
pokre
je (pre
osnovu predmetnog otpisa) evidentirao u svojim poslovnim

(mišljenje Ministarstva finansija) br. 217/111-2025 10520
004 000 011 004 od 3.10.2025. godine)

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

pku
013
dr.
elog
za-

po-
sni-
).
adr-
uda

anje
nih)
ino-
vno
oar-
koji
žnik
ana
oda

lež-
013,
014,
kog
gan
vna-
nog
čni,
vom
nog

učio
adu
od-
late
ekli
iva-

tog
avi-
sno

„... u slučaju kada obveznik, u svojim poslovnim knjigama, a u skladu sa propisima o računovodstvu, iskaže rashod po osnovu obezvređenja učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica, koji (kao takav) nije bio priznat u poreskom periodu u kojem je iskazan, smatramo da su se, u poreskom periodu u kojem je njegovo zavisno pravno lice prestalo da postoji usled brisanje iz registra privrednih subjekata (izvršenog zbog neaktivnosti u poslovanju) stekli uslovi za priznavanje predmetnog rashoda, shodno odredbi člana 22v stav 1. Zakona.

Napominjemo da Poreska uprava u postupku poreske kontrole, uzimajući u obzir načelo fakticiteta (propisano odredbama zakona koji uređuje poreski postupak i poresku administraciju), a na osnovu svih raspoloživih dokaza utvrđuje da li se, u konkretnom slučaju, radi o prinudnom brisanju zavisnog privrednog društva kao i ostale relevantne činjenice koje su od značaja za priznavanje rashoda u poreskom bilansu obveznika, u skladu sa odredbama Zakona.”

Nepostojanje obaveze kazneno-popravnog zavoda da plaća porez na dobit pravnih lica po osnovu ostvarenih prihoda koji postaju javni prihodi

(Mišljenje Ministarstva finansija, br. 3445791 2025 1052 004 000 011 005 od 3.10.2025. godine)

„Na osnovu zakona kojim se uređuje budžetski sistem, a u skladu sa sistemom za pripremu, izvršenje, budžetsko računovodstvo i izveštavanje (SPIRI), određenom broju korisnika budžetskih sredstava ukinuti su podračuni sopstvenih prihoda, pa, s tim u vezi, oni više nisu u obavezi da sastavljaju Obrazac 2 - Bilans prihoda i rashoda, a sredstva koja su (do tada) uplaćivana na podračune sopstvenih prihoda, postala su javni prihodi.

U skladu sa navedenim, kazneno-popravni zavod, kom su ukinuti podračuni sopstvenih prihoda i koji ne sastavlja Obrazac 2 - Bilans prihoda i rashoda, pri čemu su sredstva koja su na te račune uplaćivana postala javni prihodi, nisu (po osnovu ostvarenih prihoda koja postaju javni prihodi) obveznici poreza na dobit pravnih lica.”

Računovodstvo

Mogućnost obavljanja revizije finansijskih izveštaja od strane društva za reviziju koje je istovremeno angažovano na obavljanju ugovorenih postupaka u vezi sa tim izveštajima

Mišljenje Ministarstva finansija, br. 003850885 2025 10520 016 000 011 001 od 29.9.2025. godine

„Međunarodni standard srodnih usluga (ISRS) 4400 - Angažovanja na obavljanju ugovorenih postupaka u vezi sa finansijskim izveštajima („Sl. glasnik RS”, br. 100/2018), paragraf 7, propisuje da revizor treba da se pridržava Kodeksa etike

za profesionalne računovođe koji je objavio Odbor za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA) i definiše etičke principe koji opredeljuju profesionalne odgovornosti revizora za ovu vrstu angažovanja. Takođe, ovim paragrafom se nezavisnost ne zahteva kao neophodan etički princip kada se radi o angažovanjima na obavljanju ugovorenih postupaka.

U skladu sa paragrafom 5. istog standarda revizor samo daje izveštaj o nalazima činjeničnog stanja po osnovu ugovorenih postupaka, on ne izražava uveravanje.

Paragraf 6 Međunarodnog standarda srodnih usluga (ISRS) 4400, propisuje da se izveštaj ograničeno dostavlja samo onim stranama koje su se složile da revizor obavi ugovorene postupke, pošto ostali, koji nisu upoznati sa razlozima za obavljanje postupka, mogu pogrešno da protumače rezultate.

Standardi koji pojašnjavaju pojam nezavisnosti revizora su propisani Međunarodnim etičkim kodeksom za profesionalne računovođe u sekciji 400 - Primene konceptualnog okvira na nezavisnost u angažovanjima revizije i pregleda.

Međunarodni etički kodeks (IESBA KODEKS) zahteva identifikaciju i procenu suprotstavljenih pretnji nezavisnosti uz primenu zaštitnih mera, ali ne zabranjuju angažovanja na obavljanju ugovorenih postupaka.

Prema odredbi člana 45. tačka 3) podtačka (9) Zakona društvo za reviziju može da obavlja reviziju kod subjekta revizije kao i da pruža druge usluge ukoliko te usluge ne ugrožavaju nezavisnost licenciranog ovlašćenog revizora ili društva za reviziju i/ili utiču na vrednovanje pozicija u finansijskim izveštajima.”

Na osnovu svega navedenog, ceneći navode iz zahteva, a nakon detaljnog sagledavanja relevantnih odredaba Kodeksa etike za profesionalne računovođe Međunarodne federacije računovođa (IFAC Code of Ethics for Professional Accountants), kao i Međunarodnog standarda srodnih usluga (ISRS) 4400, mišljenja smo da u konkretnom slučaju društvo za reviziju u godini za koju obavlja reviziju finansijskih izveštaja subjekta revizije, tom subjektu revizije može istovremeno da pruža uslugu revizije činjeničnog stanja, pod uslovom da obavljanje ove usluge u smislu člana 45. tačka 3) podtačka (9) Zakona ne utiče na vrednovanje pozicija u finansijskim izveštajima, a što je društvo za reviziju dužno da ceni u svakom konkretnom slučaju kada postoji mogućnost za istovremenim pružanjem usluge revizije finansijskih izveštaja i usluge revizije činjeničnog stanja.”

Metod obračuna izlazne vrednosti zaliha primenom prosečne ponderisane cene

Mišljenje Ministarstva finansija - Sektor za finansijski sistem (sa aspekta računovodstvenih propisa), br. 3931199 2025 10520 008 000 011 004 od 9.10.2025. godine

„Odredbama člana 11. Zakona propisano je da se računovodstvena isprava nakon njenog sastavljanja kod pravnog lica, od dostavljanja do dostavljanja, od davanja do davanja, od pečaćenja do pečaćenja, se može izvršiti isprava, kontrola računa, najka

Odred
sijsko
glasn
odme
liha k
(„prv
troška
su slič
u pita
oprav
dozvo

Prem
stand
lje: M
slučaj
prime
pond
sve za
svrhe
može
na izl

Sagla
polaz
je na
zilazi
da, p
prose
svake
vredn
nih st
Prose
svake
titetu
Imaju
pravn
sklad
stven
cenu
nivou

lice mora evidentirati (proknjiziti) u poslovnim knjigama u skladu sa Zakonom predviđenim rokovima (pomenuti član

11. Zakona), a svođenje rashoda je neophodno uraditi najkasnije poslednjeg dana izveštajnog perioda, odnosno pod

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

očekuje da će fer vrednosti biti pouzdano merljiva na kontinuiranoj osnovi.

Imajući u vidu sve navedeno, mišljenja smo da je u konkretnom slučaju, usled činjenice da subjekt (malo pravno lice) daje u zakup deo objekta, tj. iznajmljuje iste drugim licima (uz evidentiranje na računu 024 u skladu sa Pravilnikom), to pravno lice u obavezi da navedene nekretnine vodi u poslovnim knjigama kao investicione nekretnine i da naknadno priznavanje, merenje i vrednovanje vrši u skladu sa relevantnim odredbama Odeljka 16.7 MSFI za MSP (uz obaveznu primenu modela fer vrednosti).

Međutim, ponovo ukazujemo da se samo investicione nekretnine čija se fer vrednost može pouzdano odmeravati bez prekomernih troškova ili napora (što jeste konkretan slučaj prema podacima iz zahteva) na kontinuiranoj osnovi, računovodstveno obuhvataju u skladu sa Odeljkom 16 MSFI za MSP, po fer vrednosti kroz dobitak ili gubitak. Sve druge investicione nekretnine se računovodstveno obuhvataju korišćenjem modela nabavne vrednosti iz Odeljka 17 MSFI za MSP (Nekretnine, postrojenja i oprema) i ostaju pod delokrugom ovog odeljka, osim ukoliko pouzdano odmeravanje fer vrednosti ne postane dostupno i ukoliko se ne očekuje da će fer vrednost biti pouzdano merljiva na kontinuiranoj osnovi.”

SPECIJALIS ZA CARINE

Carinsko poslovanje

PRIMENA POSEBNIH DAŽBINA (PRELEVMANA) PRILIKOM UVOZA ROBE POREKLOM IZ EGIPTA

Odluka o određivanju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda za koje se plaća posebna dažbina pri uvozu i iznosu posebne dažbine („Sl. glasnik RS”, br. 132/2021, 4/2022, 141/2022, 14/2023, 42/2023, 60/2023, 71/2023, 112/2023 i 106/2024 - dalje: Odluka) je u primeni od 1. januara 2022. godine.

Odluka propisuje posebne dažbine (prelevmani) za određene poljoprivredne i prehrambene proizvode. Odluka sadrži u tački 2. tabelu sa sledećim podacima:

- kolona (1) - tarifne oznake za proizvode obuhvaćene Odlukom;
- kolona (2) - nimenovanja robe u skladu sa važećom Carinskom tarifom;
- kolona (3) - iznos posebne dažbine za proizvode poreklom iz EU (u dinarima po jedinici mere: kg, litar, kom),
- kolona (4) - posebne dažbine za proizvode poreklom iz ostalih zemalja van EU (u dinarima po jedinici mere: kg, litar, kom).

Ova dažbina naplaćuje se tokom cele godine, za razliku od sezonske stope carine koja se naplaćuje samo u periodu punog roda konkretnog poljoprivrednog proizvoda.

Tačkom 7. Odluke propisano je da se **posebna dažbina pri uvozu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda poreklom iz zemalja sa kojima Republika Srbija ima zaključene sporazume o slobodnoj trgovini naplaćuje u skladu sa odredbama tih sporazuma.**

Na osnovu toga, **za poljoprivredne proizvode iz tarifnih oznaka u Odluci poreklom iz Egipta od 1. septembra 2025. godine**, u skladu sa odredbama *Sporazuma o slobodnoj trgovini između Vlade Republike Srbije i Vlade Arapske Republike Egipta* („Sl. glasnik RS - Međunarodni ugovori”, br. 3/2025), kao bazna se primenjuje posebna dažbina navedena u koloni (4) tabele u tački 2. Odluke (RSD/jedinici mere), na koju se dalje primenjuju odredbe tog sporazuma.

Sporazum sa Egiptom u delu poljoprivrede predviđa nekoliko kategorija osetljivosti, i to:

FL - za tarifne oznake ove kategorije ukidaju se posebne dažbine stupanjem na snagu Sporazuma;

PL - za tarifne oznake ove kategorije posebne dažbine će stupanjem na snagu Sporazuma biti delimično liberalizovane do dogovorenog nivoa;

TRQ - za tarifne oznake ove kategorije posebne dažbine biće snižene ili ukinute u okviru tarifnih kvota, dok će se za uvezene količine koje prelaze kvote, sve carine i naknade primenjivati u potpunosti;

EX - za tarifne oznake ove kategorije posebne dažbine navedene da se naplaćuju.

Tranzicioni periodi koji bi propisivali postepeno snižavanje stopa carine i drugih dažbina (uključujući posebne dažbine), u Sporazumu sa Egiptom nisu predviđeni.

U delu koji se odnosi na poljoprivredne proizvode iz tarifnih oznaka obuhvaćenih Odlukom, imamo proizvode koji su Sporazumom sa Egiptom obuhvaćeni različitim kategorijama, i to:

- za 111 tarifnih oznaka od dana stupanja na snagu sporazuma neće se naplaćivati posebna dažbina,
- za 165 tarifnih oznaka će posebne dažbine biti delimično liberalizovane do dogovorenog nivoa,
- za osam tarifnih oznaka će posebne dažbine biti snižene ili ukinute u okviru tarifnih kvota, a van njih će se naplaćivati u punom iznosu, a
- za 134 tarifne oznake će se nastaviti sa naplatom ove dažbine u punom iznosu.

Podsećamo da je bazna nomenklatura za pregovore bila nacionalna Carinska tarifa CT2023 propisana Uredbom o usklađivanju nomenklature Carinske tarife za 2023. godinu („Sl. glasnik RS”, br. 132/2022), važeća na dan 1. mart 2023. godine. Ovo znači da su tarifne oznake obe strane usklađene sa HS 2022 na šest cifara i u slučaju Srbije sa Kombinovanim nomenklaturom EU za 2023. godinu. Za primenu Sporazuma uzimaju se u obzir promene nomenklature u 2024. i 2025. godini, pa su i sezonske stope carine transponovane na osnovu Korelacione tabele CT2023 - CT2024 (koja je sadržana u Uredbi o usklađivanju nomenklature za 2024. godinu, Deo III, „Sl. glasnik RS”, br. 106/2023) i CT2024 - CT2025 (koja je sadržana u Uredbi o usklađivanju nomenklature za 2025. godinu, Deo III, „Sl. glasnik RS”, broj 100/2024, odnosno 43/2025).

U delu koji se odnosi na robe obuhvaćene Odlukom o posebnim dažbinama imamo sledeće nomenklaturne izmene:

- Odluka o tarifu
 - Zbog god. ozn. rod.

Kao rezultat istraživanja, zaključeno je da postoji značajna razlika između ispitanika koji su bili zadovoljni i nezadovoljni svojim životom (p = 0,000).

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

0103 92 11 00

12

FL

0

Tarifna oznaka /ex tarifna oznaka	Bazna posebna dažbina u RSD/j.m.	Kategorija	Posebna dažbina u RSD /j.m.
0103 92 19 00	12	FL	0
0104 10 30 00	14	FL	0
0104 10 80 00	12	FL	0
0105 94 00 00	14	FL	0
ex 0201 10 00 00 ¹¹	44	EX	44
ex 0201 10 00 00 ¹²	40	EX	40
ex 0201 10 00 00 ¹³	30	EX	30
ex 0201 20 20 00 ¹⁴	44	EX	44
ex 0201 20 20 00 ¹⁵	40	EX	40
ex 0201 20 20 00 ¹⁶	30	EX	30
ex 0201 20 30 00 ¹⁷	26	EX	26
ex 0201 20 30 00 ¹⁸	30	EX	30
ex 0201 20 30 00 ¹⁹	26	EX	26
ex 0201 20 50 00 ²⁰	30	EX	30
ex 0201 20 50 00 ²¹	40	EX	40
ex 0201 20 50 00 ²²	30	EX	30
ex 0201 20 90 00 ²³	26	EX	26
ex 0201 20 90 00 ²⁴	30	EX	30
ex 0201 20 90 00 ²⁵	26	EX	26
ex 0201 30 00 00 ²⁶	50	EX	50
ex 0201 30 00 00 ²⁷	44	EX	44
ex 0201 30 00 00 ²⁸	36	EX	36
ex 0202 10 00 00 ²⁹	36	EX	36
ex 0202 10 00 00 ³⁰	30	EX	30
ex 0202 10 00 00 ³¹	30	EX	30
ex 0202 20 10 00 ³²	36	EX	36
ex 0202 20 10 00 ³³	30	EX	30
ex 0202 20 10 00 ³⁴	30	EX	30
ex 0202 20 30 00 ³⁵	36	EX	36
ex 0202 20 30 00 ³⁶	30	EX	30
ex 0202 20 30 00 ³⁷	30	EX	30
ex 0202 20 50 00 ³⁸	36	EX	36
ex 0202 20 50 00 ³⁹	30	EX	30
ex 0202 20 50 00 ⁴⁰	30	EX	30
ex 0202 20 90 00 ⁴¹	36	EX	36
ex 0202 20 90 00 ⁴²	30	EX	30
ex 0202 20 90 00 ⁴³	30	EX	30
ex 0202 30 10 00 ⁴⁴	40	EX	40
ex 0202 30 10 00 ⁴⁵	36	EX	36
ex 0202 30 10 00 ⁴⁶	35	EX	35
ex 0202 30 50 00 ⁴⁷	40	EX	40
ex 0202 30 50 00 ⁴⁸	36	EX	36
ex 0202 30 50 00 ⁴⁹	35	EX	35
ex 0202 30 90 00 ⁵⁰	40	EX	40
ex 0202 30 90 00 ⁵¹	36	EX	36
ex 0202 30 90 00 ⁵²	25	EX	25
0203 11 10 00	42	PL 30%	29.4
0203 11 90 00	32	PL 30%	22.4
0203 12 11 00	44	PL 30%	30.8

Tarifna oznaka /ex 14 20 00	Bazna posebna 50	Kategorija EX	Posebna dažbina 50
 Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti Prijavite se ➔ Skenirajte QR kod 			
0207 14 20 00	50	EX	50

Tarifna oznaka /ex tarifna oznaka	Bazna posebna dažbina u RSD/j.m.	Kategorija	Posebna dažbina u RSD /j.m.
0207 14 30 00	50	EX	50
0207 14 40 00	50	EX	50
0207 14 50 00	50	EX	50
0207 14 60 00	50	EX	50
0207 14 70 00	50	EX	50
0207 14 91 00	50	EX	50
0207 14 99 00	50	EX	50
0207 24 10 00	31	PL 30%	21.7
0207 24 90 00	31	PL 30%	21.7
0207 25 10 00	31	PL 30%	21.7
0207 25 90 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 10 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 20 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 30 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 40 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 50 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 60 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 70 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 80 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 91 00	31	PL 30%	21.7
0207 26 99 00	31	PL 30%	21.7
0207 27 10 00	50	PL 30%	35
0207 27 20 00	50	PL 30%	35
0207 27 30 00	50	PL 30%	35
0207 27 40 00	50	PL 30%	35
0207 27 50 00	50	PL 30%	35
0207 27 60 00	50	PL 30%	35
0207 27 70 00	50	PL 30%	35
0207 27 80 00	50	PL 30%	35
0207 27 91 00	50	PL 30%	35
0207 27 99 00	50	PL 30%	35
0207 41 20 00	31	FL	0
0207 41 30 00	31	FL	0
0207 42 30 00	31	FL	0
0207 42 80 00	31	FL	0
0207 44 10 00	31	FL	0
0207 44 21 00	31	FL	0
0207 44 31 00	31	FL	0
0207 44 41 00	31	FL	0
0207 44 51 00	31	FL	0
0207 44 61 00	31	FL	0
0207 44 71 00	31	FL	0
0207 44 81 00	31	FL	0
0207 44 91 00	31	FL	0
0207 44 99 00	31	FL	0
0207 45 10 00	31	FL	0
0207 45 21 00	31	FL	0
0207 45 31 00	31	FL	0
0207 45 41 00	31	FL	0

Tarifna oznaka /ext. 11 90 00	Bazna posebna 40	Kategorija	Posebna dažbina PL 30%
 Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti Prijavite se > Skenirajte QR kod 			
0210 11 90 00	40	PL 30%	28

Tarifna oznaka /ex tarifna oznaka	Bazna posebna dažbina u RSD/j.m.	Kategorija	Posebna dažbina u RSD /j.m.
0210 12 11 00	30	PL 30%	21
0210 12 19 00	30	PL 30%	21
0210 12 90 00	30	PL 30%	21
0210 19 10 00	30	PL 30%	21
0210 19 20 00	30	PL 30%	21
0210 19 30 00	30	PL 30%	21
0210 19 40 00	30	PL 30%	21
0210 19 50 00	30	PL 30%	21
0210 19 60 00	30	PL 30%	21
0210 19 70 00	30	PL 30%	21
0210 19 81 00	30	PL 30%	21
0210 19 89 00	30	PL 30%	21
0210 19 90 00	30	PL 30%	21
0210 20 10 00	30	EX	30
0210 20 90 00	30	EX	30
0210 91 00 00	20	FL	0
0210 92 10 00	20	FL	0
0210 92 91 00	20	FL	0
0210 92 92 00	20	FL	0
0210 92 99 00	20	FL	0
0210 93 00 00	20	FL	0
0210 99 10 00	20	FL	0
0210 99 21 00	20	FL	0
0210 99 29 00	20	FL	0
0210 99 31 00	20	FL	0
0210 99 39 00	20	FL	0
0210 99 41 00	20	FL	0
0210 99 49 00	20	FL	0
0210 99 51 00	20	FL	0
0210 99 59 00	20	FL	0
0210 99 71 00	20	FL	0
0210 99 79 00	20	FL	0
0210 99 85 00	20	FL	0
0210 99 90 00	20	EX	20
0301 93 00 00	20	EX	20
0301 99 17 10	20	EX	20
0401 10 90 00	12	PL 50%	6
0401 20 19 00	15	PL 30%	10.5
0401 20 99 00	15	PL 30%	10.5
0401 40 90 00	8	PL 30%	5.6
0401 50 19 00	8	PL 50%	4
0401 50 39 00	8	PL 50%	4
0401 50 99 00	8	PL 50%	4
0402 10 11 00	70	PL 30%	49
0402 10 19 00	70	PL 30%	49
0402 10 99 00	70	PL 30%	49
0402 21 11 00	70	PL 30%	49
0402 21 18 00	70	PL 30%	49
0402 21 91 00	70	PL 30%	49

Poresko-računovodstveni instruktor | novembar 2025. | Br. 366/367

www.paragraf.rs

175

Tarifna oznaka /ex tarifna oznaka	Bazna posebna dažbina u RSD/j.m.	Kategorija	Posebna dažbina u RSD /j.m.
0406 90 50 00	80	PL 50%	40
0406 90 61 00	80	PL 50%	40
0406 90 63 00	80	PL 50%	40
0406 90 69 00	80	PL 30%	56
0406 90 73 00	80	PL 30%	56
0406 90 74 00	80	PL 30%	56
0406 90 75 00	80	FL	0
0406 90 76 00	80	FL	0
0406 90 78 00	80	EX	80
0406 90 79 00	80	FL	0
0406 90 81 00	80	PL 50%	40
0406 90 82 00	80	FL	0
0406 90 84 00	80	FL	0
0406 90 85 00	80	PL 50%	40
0406 90 86 00	80	EX	80
0406 90 89 00	80	EX	80
0406 90 92 00	80	EX	80
0406 90 93 00	80	EX	80
0406 90 99 00	80	EX	80
0407 11 00 00	1	EX	1
0407 19 19 00	1	FL	0
0407 21 00 00	1.5	EX	1.5
0407 29 10 00	1.5	FL	0
0407 90 10 00	1.5	FL	0
0409 00 00 00	15	EX	15
0701 90 10 00	5	TRQ	1000 t u okviru kvote 2.5 van kvote 5
0701 90 50 00	5	TRQ	2000 t 1.7.-31.12. u okviru kvote 2.5 van kvote 5 1.1.-30.6. 5
0701 90 90 00	5	TRQ	1500 t u okviru kvote 2.5 van kvote 5
0702 00 10 00 ⁵³	12	TRQ	1500 t (zajednička) 1.10.-31.3. u okviru kvote 0 van kvote 12 1.1.-30.6. 12
0702 00 91 00 ⁵³	12	TRQ	
0702 00 99 00 ⁵³	12	TRQ	
0703 10 19 00	6	TRQ	1500 t u okviru kvote 0 van kvote 6
0704 10 10 00	6	EX	6
0704 10 90 00	6	EX	6
0704 90 10 00	6	EX	6
0707 00 05 00	15	EX	15

Tarifna oznaka /ext. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.	Bazna posebna 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.	Kategorija	Posebna dažbina 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti Prijavite se >			
Skenirajte QR kod 			

Tarifna oznaka /ex tarifna oznaka	Bazna posebna dažbina u RSD/j.m.	Kategorija	Posebna dažbina u RSD /j.m.
1517 10 90 00	15	PL 50%	7.5
1601 00 10 00	40	EX	40
1601 00 91 90	40	EX	40
1602 10 00 90	40	EX	40
1602 20 10 00	40	FL	0
1602 20 90 00	40	EX	40
1602 41 10 00	40	PL 50%	20
1602 41 90 00	40	PL 50%	20
1602 42 10 00	40	PL 50%	20
1602 42 90 00	40	PL 50%	20
1602 49 11 00	40	PL 50%	20
1602 49 13 00	40	PL 50%	20
1602 49 15 00	40	PL 50%	20
1602 49 19 00	40	PL 50%	20
1602 49 30 00	40	PL 50%	20
1602 49 50 00	40	PL 50%	20
1602 49 90 00	40	PL 50%	20
1602 50 10 00	40	PL 50%	20
1602 50 31 00	40	PL 50%	20
1602 50 95 00	40	PL 50%	20
1602 90 10 00	40	PL 50%	20
1602 90 31 00	40	PL 50%	20
1602 90 51 00	40	PL 50%	20
1602 90 61 00	40	PL 50%	20
1602 90 69 00	40	PL 50%	20
1602 90 91 00	40	PL 50%	20
1602 90 95 00	40	PL 50%	20
1602 90 99 90	40	PL 50%	20
1701 12 10 00	16	EX	16
1701 12 90 00	16	EX	16
1701 13 10 00	16	EX	16
1701 13 90 00	16	EX	16
1701 14 10 00	16	EX	16
1701 14 90 00	16	EX	16
1701 99 10 00	18	EX	18
1702 90 95 00	15	EX	15
2103 90 90 90	5	EX	5
2104 10 00 00	3	PL 50%	1.5
2207 10 00 00	30	PL 50%	15
2207 20 00 00	30	PL 50%	15
2208 30 11 00	30	EX	30
2208 30 19 00	30	EX	30
2208 30 30 00	30	EX	30
2208 30 41 00	30	EX	30
2208 30 49 00	30	EX	30
2208 30 61 00	30	EX	30
2208 30 69 00	30	EX	30
2208 30 71 00	30	EX	30
2208 30 79 00	30	EX	30

Tarifna oznaka /excl. od	Bazna posebna tarifa / ex cl.	Kategorija	Posebna dažbina /excl. od
 Pretplatite se			

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

¹ ex n² ex n

3 ex n

4 ex n

za kla

⁵ ex na

6 ex n

⁷ ex n

⁸ ex n

⁹ ex n

za kla

10 ex r

¹¹ ex r

12 ex r

13 ex r

14 ex r

15 ex r

16 ex r

17 ex r

18 ex n

¹⁹ ex n

²⁰ ex naimenovanje „terece“

²¹ ex naimenovanje „juneće”

... ex namerovanije „telece

⁴⁵ ex naimenovanje „juneće”

⁴⁶ ex naimenovanje „ostale”

⁴⁷ ex naimenovanje „teleći”

⁴⁸ ex naimenovanje „juneći”

⁴⁹ ex naimenovanje „ostali”

⁵⁰ ex naimenovanje „teleće”

⁵¹ ex naimenovanje „juneće”

⁵² ex naimenovanje „ostalo”

⁵³ Nomenklatura promena u skladu sa Carinskom tarifom za 2025. godinu (prešlo iz tarifne oznake 0702 00 00 00)

⁵⁴ ex naimenovanje „tipa Berlej (uključujući Berlej hibride)”

⁵⁵ ex naimenovanje „tipa Virdžinija”

⁵⁶ ex naimenovanje „tipa Berlej (uključujući Berlej hibride), delimično iziljen”

⁵⁷ ex naimenovanje „tipa Berlej (uključujući Berlej hibride), potpuno iziljen”

⁵⁸ ex naimenovanje „tipa Virdžinija, delimično iziljen”

⁵⁹ ex naimenovanje „tipa Virdžinija, potpuno iziljen”

U daljem tekstu dati su karakteristični primeri proizvoda iz različitih kategorija.

Primer iz kategorije FL

Primer proizvoda koji je obuhvaćen kategorijom FL Sporazuma sa Egiptom su kokoške vrste *Gallus domesticus* iz tarifne oznake 0105 94 00 00 za koje se, ukoliko su poreklom iz Egipta, ne naplaćuje posebna dažbina (za treće zemlje se naplaćuje u iznosu od 14 RSD/kg).

Primer iz kategorije PL

Primer proizvoda iz kategorije PL Sporazuma sa Egiptom su supe i čorbe i preparati za supe i čorbe iz tarifne oznake 2104 10 00 00 za koje se, ukoliko su poreklom iz Egipta, snižava posebna dažbina sa 3 RSD/kg na 1.5 RSD/kg (sniženje 50%).

Drugi primer iz kategorije PL je nadenaturisani etil-alkohol sa zapreminskom alkoholnom jačinom manjom od 80% vol,

u sudovima ne preko 2 l iz tarifne oznake 2208 90 91 00 za koji se, ukoliko je poreklom iz Egipta, snižava posebna dažbina sa 30 RSD/kg na 21 RSD/kg (sniženje 30%).

Primer iz kategorije TRQ

Primer proizvoda obuhvaćen kategorijom TRQ Sporazuma sa Egiptom je svež crni luk (osim arpadžika) iz tarifne oznake 0703 10 19 00 za koji se, ukoliko je poreklom iz Egipta, ne naplaćuje posebna dažbina u okviru kvote od 1500 tona, a van kvote posebna dažbina je 6 RSD/kg.

Specifičan primer robe obuhvaćene kategorijom TRQ je paradajz iz tar. ozn. 0702 00 10 00, 0702 00 91 00 i 0702 00 99 00 (nove tarifne oznake u 2025. godini, koje su prešle iz tarifne oznake 0702 00 00 00), za koji je, ukoliko je poreklom iz Egipta, dogovorena zajednička kvota od 1500 tona samo u periodu 1. oktobra do 31. marta. Van kvote od 1500 tona i van ovog perioda (1. april do 30. septembar) posebna dažbina se naplaćuje u punom iznosu od 12 RSD/kg.

Sličan primer imamo u delu voća, u tarifnoj oznaci 0806 10 90 00 za sveže stono grožđe, za koje se, ukoliko je poreklom iz Egipta, ne naplaćuje posebna dažbina u okviru kvote od 1000 tona samo u periodu 1. novembra do 30. juna. Van kvote od 1000 tona i van ovog perioda (1. jul do 31. oktobra) posebna dažbina se naplaćuje u punom iznosu od 5 RSD/kg.

Primer iz kategorije EX

Primer proizvoda za koji se nastavlja sa naplatom posebne dažbine, koji je obuhvaćen kategorijom EX Sporazuma sa Egiptom, je drobljena ili mlevena paprika roda *Capsicum* ili roda *Pimenta* iz tarifne oznake 0904 22 00 00 za koju se, ukoliko je poreklom iz Egipta, naplaćuje posebna dažbina u punom iznosu od 8 RSD/kg.

Nadica Pantović

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

USLOVI I POSTUPAK BRISANJA OGRANKA STRANOG PRIVREDNOG DRUŠTVA

- Na koji način prestaje ogranak stranog pravnog lica, odnosno u kojoj proceduri? Da li se može sprovesti dobrovoljna ili prinudna likvidacija nad ogranakom stranog pravnog lica? Da li se razlikuje postupak ukoliko se ogranak briše zbog prestanka osnivača?

Odgovor:

Ogranak stranog pravnog lica prestaje na isti način na koji prestaje i ogranak domaćeg privrednog društva, kako je propisano odredbama člana 572. Zakona o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - dr. zakon, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 i 109/2021 - dalje: Zakon). Može prestati na dva načina: odlukom osnivača ili drugog nadležnog organa ako je tako propisano osnivačkim aktom ili prestankom samog privrednog društva čiji je organizacioni deo.

Prestanak stranog privrednog društva koje je osnovalo ogranak na teritoriji Republike Srbije ne vodi obavezno prestanku samog ogranka. Zakon izričito propisuje da je moguće da u slučaju statusne promene (usled koje je prestalo strano privredno društvo koje je obrazovalo ogranak) ogranak nastavi da postoji ukoliko postoji odluka pravnog sledbenika osnivača ogranka o nastavku rada ogranka. U ovom slučaju ogranak stranog privrednog društva ne prestaje, već dolazi do promene osnivača ogranka.

Postupak brisanja ogranka stranog privrednog društva je isti bez obzira da li ogranak prestaje odlukom osnivača ili usled prestanka stranog privrednog društva u čijem sastavu je ogranak. Registru privrednih subjekata se, uz registracionu prijavu brisanja ogranka, dostavlja dokumentacija propisana članom 62. Pravilnika o sadržini Registra privrednih subjekata i dokumentaciji potrebnoj za registraciju ("Sl. glasnik RS", br. 63/2023), a to je odluka osnivača o prestanku ogranka ili izvod iz stranog registra kojim se potvrđuje prestanak stranog privrednog društva u čijem sastavu je ogranak na teritoriji Republike Srbije koji prestaje. Pored navedenih dokumenata registru se dostavljaju i potvrde nadležnih poreskih organa (nadležne poreske uprave i jedinice lokalne samouprave) o prestanku obaveza javnih prihoda koje ne smeju biti starije od pet dana u odnosu na dan podnošenja prijave brisanja ogranka i potvrda nadležnog poreskog organa o brisanju iz evidencije PDV, ako su bili obveznici PDV. Za sve eventualno preostale obaveze ogranka odgovara osnivač, strano privredno društvo jer se pri osnivanju ogranka obavezalo na preuzimanje odgovornosti za sve obaveze koje nastanu u vezi sa poslovanjem ogranka, overenom izjavom ovlašćenog lica.

Postupak likvidacije, dobrovoljne ili prinudne, nije moguće sprovesti u slučaju ogranka stranog privrednog društva, s obzirom da je ogranak organizacioni deo stranog privrednog društva preko koga to društvo obavlja delatnost na teritoriji Republike Srbije, te bi se ovi i drugi postupci koji vode prestanku stranog privrednog društva mogli voditi samo u odnosu na strano privredno društvo na teritoriji sedišta stranog privrednog društva, u skladu sa pravilima nacionalne jurisdikcije, ali ne i prema propisima Republike Srbije.

Verica Martić Rollinger

IZVOĐENJE INVESTICIONIH RADOVA U INOSTRANSTVU OD STR MA

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

0

1) Šifa

o u

61,

pis

U del

odno

"Tran

nja ko

"Ne u

- osni

Shod

osno

da se

2) Čla

Za

pla

usl

Ovi p

obave

da pr

ugov

i pod

Shod

robe

ziden

poslu

Tako

rezi

ovim

izme

sa pr

slu, p

i dug

Imaju

dugova

dentu umesto nerezidentu kome duhuje po spoljnotrgovinskom poslu, na nacin propisan clanom 33. Zakona.

elo

ve-

nja:

nak

lit?

uke

008,

pro-

ma.

735,

ova-

n na

eno

alje:

sno

be i

, uz

oca

ke o

jući

a.

roza

ere-

vom

ne-

ljen

nog

san

po-

anja

nja i

nerezid-

3) Podsećamo da je članom 567. Zakona o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - dr. zakon, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 i 109/2021) propisano da je ogranak privrednog društva izdvojeni organizacioni deo privrednog društva koji nema svojstvo pravnog lica, da u pravnom prometu istupa u ime i za račun privrednog društva, kao i da privredno društvo neograničeno odgovara za obaveze prema trećim licima koje nastanu u poslovanju njegovog ogranka.

Zakonom **nije propisana mogućnost da rezident pravno lice odobrava pozajmicu svom ogranku u inostranstvu**. Prenos sredstava koji vrši rezident - pravno lice u korist računa svog ogranka u inostranstvu ne smatra se pozajmicom, odnosno zajmom, u smislu ovog zakona.

Na kraju, navedena odredba člana 3. tačka 1) alineja 3. Odluke o uslovima pod kojima i načinu na koji rezidenti mogu držati devize na računu kod banke u inostranstvu ("Sl. glasnik RS", br. 31/2012, 71/2013, 98/2013, 125/2014, 102/2015, 38/2018, 13/2020 i 67/2023), odnosi se na iznos deviza koji rezident može držati na računu kod banke u inostranstvu, a koji Narodna banka Srbije utvrđuje rešenjem na osnovu planiranih prosečnih mesečnih troškova u vezi sa izvođenjem ovih radova, te snabdevanjem i održavanjem gradilišta u inostranstvu koje rezident podnosi uz zahtev Narodnoj banci Srbije za odobrenje držanja deviza. •

Jasmina Vasilčić

TRANSAKCIJE IZMEĐU DOMAĆEG PRIVREDNOG DRUŠTVA I OGRANKA U INOSTRANSTVU KOJI IZVODI GRAĐEVINSKE RADOVE

- Da li je dozvoljeno da matično privredno društvo, koje ima ogranak u inostranstvu osnovan radi izvođenja građevinskih radova, plati materijal koji je strani dobavljač isporučio ogranku i da li ogranak može kasnije da uplati ta sredstva na račun matičnog društva?

☞ **Odgovor:**

Članom 7. stav 1. Zakona o deviznom poslovanju ("Sl. glasnik RS", br. 62/2006, 31/2011, 119/2012, 139/2014 i 30/2018 - dalje: Zakon) propisano je da banke, odnosno rezidenti, osim rezidenata - fizičkih lica, i nerezidenti, mogu prenositi, odnosno platiti ili naplatiti potraživanja i dugovanja koja su nastala po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata, koji se ne smatra komercijalnim kreditima i zajmovima.

Shodno navedenom, **predloženi način plaćanja po osnovu građevinskih radova koje ogranak matičnog pravnog lica izvodi u inostranstvu, odnosno plaćanje koje bi umesto ogranka u inostranstvu izvršio rezident - matično pravno lice nije moguće realizovati**, imajući u vidu da je članom 7. Zakona propisano da predmet prenosa mogu biti samo potraživanja i dugovanja koja su nastala po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata, što u primeru iz pitanja nije slučaj.

Ukazujemo da su Šifarnikom osnova naplate, plaćanja i prenosa u platnom prometu sa inostranstvom (dalje: Šifarnik), koji je Prilog 2 Uputstva za sprovođenje Odluke o uslovima i načinu obavljanja platnog prometa sa inostranstvom ("Sl. glasnik RS", br. 24/2007, 31/2007, 41/2007, 3/2008, 61/2008, 120/2008, 38/2010, 92/2011, 62/2013, 51/2015, 111/2015, 82/2017, 98/2020, 154/2020, 66/2021 i 92/2021) propisani osnovi po kojima se može obavljati platni promet sa inostranstvom, kao i šifre priliva i odliva po propisanim osnovima.

U delu Šifarnika: Kapitalni i finansijski račun - Finansijski račun - Direktne investicije propisana je šifra priliva /odliva: 735, odnosno 635, koja se shodno datom opisu koristi za transakcije između matičnog pravnog lica rezidenta i njegovog ogranka u inostranstvu (kao i drugi njegov oblik organizovanja koji nije privredno društvo).

Takođe, u delu Šifarnika **Investicioni radovi (građevinski radovi, izgradnja i montaža, u okviru opisa šifre osnova naplate/ plaćanja 317 - Građevinski radovi u inostranstvu)** propisano je da ova šifra ne uključuje građevinske radove koje ogranci rezidentnog preduzeća izvode u inostranstvu (uključeno u 735/635 - Transakcije između matičnog pravnog lica rezidenta i njegovog ogranka u inostranstvu).

Shodno navedenom, Šifarnikom je propisano da se za naplate i plaćanja između rezidenta i njegovog ogranka u inostranstvu po osnovu građevinskih radova koje ovaj ogranak izvodi u inostranstvu koristi šifra plaćanja 735, odnosno 635. •

Jasmina Vasilčić

TRANSAKCIJE IZMEĐU OGRANKA I NJEGOVE STRANE MAT DU

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

0

- Član
89/
oba

Sagla
doma

Član
- dalj
rezi

Prem
nije p

Član
ta i ne
bez o
zakor

Shod
o spo
ljati s
sa pr
sklad

- Član
izvr
ili d
inve

Tačko
("Sl. g
vanje

1) kre

- dos
(21)
- real
dan
sno

2) rea
sm

3) dire
ćeno

4) ulaganju u nepokretnosti rezidenta i neposredno rezidenta i neobranstava - neplaćena neproizvodna cena po ugovoru o kupovini nepokretnosti.

po
kon

11 i
ji se

a) je

018
atra

ena

ena-
aju,
islu

ona
pav-
adu
a, u

ogu
jem
tnih

ama
go-

čka

od
ino-
na);

se u

pla-
tvu;

U skladu sa tačkom 3. Odluke, dugovanje ili potraživanje rezidenta prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom u devizama prebija se potraživanjem ili dugovanjem između tih učesnika po jednom od poslova iz tačke 2. ove odluke, i to po kreditnom poslu sa inostranstvom u devizama, po realizovanom spoljnotrgovinskom prometu robe ili usluga, po direktnoj investiciji nerezidenta u Republici ili rezidenta u inostranstvu ili po ulaganju u nepokretnosti nerezidenta u Republici ili rezidenta u inostranstvu, a vrši se na osnovu ugovora o prebijanju koji su učesnici u prebijanju zaključili u pismenom obliku ili pismene izjave o saglasnosti o prebijanju koju jedan učesnik u prebijanju upućuje drugom, s čim se saglasila druga strana u poslu. Dugovanja i potraživanja iz ove odluke mogu se prebijati u celosti ili delimično.

Imajući u vidu navedeno, ogranak stranog pravnog lica može vršiti prebijanje svojih dugovanja i potraživanja prema nerezidentu nastalih po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom u devizama sa potraživanjem ili dugovanjem prema tom nerezidentu koja su nastala po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe (izvoz, odnosno uvoz robe). S obzirom da se u pitanju navodi da ogranak uvozi robu od matične kompanije, na osnovu čega ima dugovanja prema tom nerezidentu po osnovu uvoza robe, kao i da po osnovu uzetog finansijskog zajma (pri čemu nije precizirano da li je ogranak o predmetnom finansijskom zajmu izvestio Narodnu banku Srbije) ima dugovanja prema istom nerezidentu, može se zaključiti da u konkretnom slučaju ne postoji osnov za vršenje prebijanja, u smislu člana 6. Zakona, jer se u oba navedena posla radi o dugovanju ogranka prema nerezidentu - matičnoj kompaniji. Konkretno, da bi se realizovalo prebijanje u skladu sa članom 6. Zakona potrebno je da rezident - ogranak stranog pravnog lica ima dugovanje ili potraživanje prema nerezidentu po kreditnom poslu sa inostranstvom o kome je izvestio Narodnu banku Srbije, kao i potraživanje ili dugovanje prema istom nerezidentu po realizovanom spoljnotrgovinskom prometu robe ili usluga - nenaplaćeni izvoz i neplaćeni uvoz robe ili usluga.

Na kraju, podsećamo da je članom 2. tačka (21) Zakona propisano da su kreditni poslovi sa inostranstvom krediti, koje odobrava banka ili strana banka, i zajmovi između rezidenata i nerezidenata, o kojima rezidenti izveštavaju Narodnu banku Srbije, a koji obuhvataju, između ostalog, finansijske kredite i zajmove u devizama koje kreditor, odnosno zajmodavac odobrava dužniku tako što sredstva stavlja na raspolaganje uplatom na račun dužnika.

Članom 18. stav 11. Zakona propisano je da rezident - **ogranak stranog pravnog lica može iz inostranstva uzimati kredite i zajmove sa rokom otplate dužim od godinu dana, koji se koriste uplatom sredstava kredita na račun tog rezidenta kod banke, ali samo od nerezidenta - svog osnivača. Rezident - ogranak stranog pravnog lica dužan je da izveštava Narodnu banku Srbije o finansijskim zajmovima uzetim od nerezidenta - svog osnivača u skladu sa Odlukom o izveštavanju o kreditnim poslovima sa inostranstvom ("Sl. glasnik RS", br. 56/2013, 4/2015 i 42/2020).** •

Jasmina Vasilčić

OBAVLJANJE PLATNOG PROMETA OD STRANE OGRANKA OSN

0

Po pi
bez o
kon, s
139/2
obavl
poslo

U vez
novča
ju u d

Kada
stran
način

1) sta
br. 24
98/20
prenc

ezi-

uga,
za-
012,
ože
nja,

sve
ava-

ino-
ovi i
ački
RS",
017,
nja i

ević

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

KALENDAR | STATISTIKA

Poštovani pretplatnici,

na zahtev pretplatnika, a **iz razloga stalne dostupnosti i permanentne ažurnosti**, podatke koje smo do sada objavljivali u štampanom izdanju časopisa, a koji se odnose na:

- Kalendar poreskih i drugih obaveza;
- Kalendar obaveza po spoljnotrgovinskim i deviznim poslovima;
- Aktuelne statističke podatke i informacije,

možete **pronaći na početnoj stranici** našeg zvaničnog sajta **paragraf.rs**, kao i na naslovnoj strani pravne baze Paragraf Lex.

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

POČETNA	O NAMA	BESPLATNO	IZDANJA I PRETPLATA	SAVETOVANJA	KORISNIČKI KUTAK	ADRESARI	KONTAKT	LOG IN
---------	--------	------------------	---------------------	-------------	------------------	----------	---------	--------

BESPLATNI PROPISI

REGISTAR SLUŽBENIH GLASILA

BESPLATNI OBRASCI

AKTUELNI STATISTIČKI PODACI

KALENDARI +

ROKOVI

LIKVIDACIJE I STEČAJEVI

DRŽAVNI I OSTALI PRAZNICI - NERADNI DANI

100 PITANJA 100 ODGOVORA

BESPLATNA PRAVNA POMOĆ

BESPLATNA PDF IZDANJA

KALENDAR PORESKIH OBAVEZA

KALENDAR OBAVEZA ZA JAVNI SEKTOR

KALENDAR INO OBAVEZA

NA SLEDEĆOJ STRANI NALAZE SE PREPORUKE **KAKO DA JOŠ BRŽE**
I EFIKASNIJE STIGNETE DO TRAŽENIH PODATAKA

Bookmark

U o
kat
bila

Do

Kre
om

G

Par
"St
na

iem
j ili

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

VETO

ve
će

OD BROJEVA TELEFONA IZ KONTAKT SEKCIJE NA NAŠEM SAJTU.

FORMULE ZA PRERAČUN SA NETO NA BRUTO IZNOS PRIMANJA ZA ISPLATE OD 1. JANUARA 2025. GODINE

Zarada i privremeni i povremeni poslovi

ZARADA	ZARADA - niža od najniže osnovice	ZARADA - viša od najniže, a niža od najviše osnovice	ZARADA - viša od najviše osnovice
Zarada zaposlenog	$B = \frac{N - 2.842,30 + (NnO \times 19,90\%)}{0,9}$	$B = \frac{N - 2.842,30}{0,701}$	$B = \frac{N - 2.842,30 + (NvO \times 19,90\%)}{0,9}$
Zarada zaposlenog penzionera	$B = \frac{N - 2.842,30 + (NnO \times 19,15\%)}{0,9}$	$B = \frac{N - 2.842,30}{0,7085}$	$B = \frac{N - 2.842,30 + (NvO \times 19,15\%)}{0,9}$
PRIVREMENI I PO- VREMENI POSLOVI	UGOVORENA NAKNADA - niža od najniže osnovice	UGOVORENA NA- KNADA - viša od najniže, a niža od najviše osnovice	UGOVORENA NAKNADA - viša od najviše osnovice
Ugovorena naknada za lice koje nije na školo- vanju ili je starije od 26 godina	$B = \frac{N + (NnO \times 19,9\%)}{0,9}$	$B = N / 0,701$	$B = \frac{N + (NvO \times 19,9\%)}{0,9}$
Ugovorena naknada za korisnika starosne penzije	$B = \frac{N + (NnO \times 14,0\%)}{0,9}$	$B = N / 0,760$	$B = \frac{N + (NvO \times 14,0\%)}{0,9}$

Legenda:

B - bruto prihod

N - neto prihod

NnO - najniža osnovica za obračun i plaćanje doprinosa

NvO - najviša osnovica za obračun i plaćanje doprinosa

Ugovorene naknade kada se priznaju normirani troškovi - po raznim vrstama ugovora

R. br.	Vrsta prihoda	Koeficijent za preračun
1.	Prihod autora i nosioca srodnih prava uz priznavanje 50% normiranih troškova - kada se plaća porez, doprinos za PIO i doprinos za zdravstvo	1,372683596
2.	Prihod autora i nosioca srodnih prava uz priznavanje 50% normiranih troškova - kada se plaća porez i doprinos za PIO	1,282051282
3.	Prihod autora i nosioca srodnih prava uz priznavanje 50% normiranih troškova - kada se plaća porez	1,111111111
4.	Prihod autora i nosioca srodnih prava uz priznavanje 43% normiranih troškova - kada se plaća porez, doprinos za PIO i doprinos za zdravstvo	1,448246897
5.	Prihod autora i nosioca srodnih prava uz priznavanje 43% normiranih troškova - kada se plaća porez i doprinos za PIO	1,334757074
6.	Prihod autora i nosioca srodnih prava uz priznavanje 43% normiranih troškova - kada se plaća porez	1,128668172

R. br.	Vrsta prihoda	Koeficijent račun
7.		908
8.		45
9.		33
10.		46
11.		77
12.		90
13.		46
14.		77
15.		90
16.		46
17.		77
18.		90
19.		46
20.		77
21.		90
22.		46
23.		77
24.		90
25.		46
26.		77
27.		90
28.		90
29.		77
30.		90
31.		61
32.		90
33.		88
34.		96
35.		82
36.	tu	111

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

R. br.	Vrsta prihoda	Koeficijent za preračun
37.	Prihodi od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda i usluga, uključujući i prihod po osnovu prikupljanja i prodaje šumskih plodova i lekovitog bilja, kao i uzgajanja i prodaje pečuraka, pčelinjeg roja (pčela) i puževa - uz priznavanje normiranih troškova od 90% kada se plaća porez, doprinos za PIO i doprinos za zdravstvo	1,057417786
38.	Prihodi od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda i usluga, uključujući i prihod po osnovu prikupljanja i prodaje šumskih plodova i lekovitog bilja, kao i uzgajanja i prodaje pečuraka, pčelinjeg roja (pčela) i puževa - uz priznavanje normiranih troškova od 90% kada se plaća porez i doprinos za PIO	1,046025105
39.	Prihodi od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda i usluga, uključujući i prihod po osnovu prikupljanja i prodaje šumskih plodova i lekovitog bilja, kao i uzgajanja i prodaje pečuraka, pčelinjeg roja (pčela) i puževa - uz priznavanje normiranih troškova od 90% kada se plaća porez	1,020408163

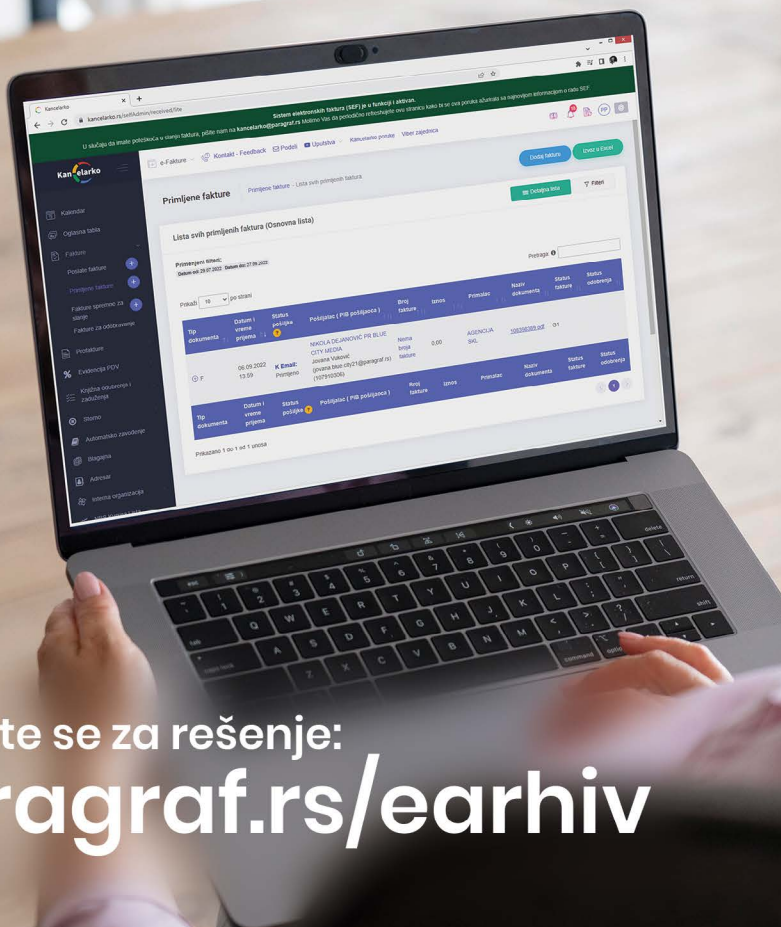

elektronsko arhiviranje!

Od 1. januara 2024. godine počela je da se primenjuje Uredba o jedinstvenim tehničko-tehnološkim zahtevima i procedurama za čuvanje i zaštitu arhivske građe i dokumentarnog materijala u elektronskom obliku ("Sl. glasnik RS", br.107/2021, 94/2022 i 116/2023).

Ona uvodi obavezu pouzdanog elektronskog čuvanja dokumenata nastalih u elektronskom formatu, kao i fizičkih dokumenata, ali samo onih koji su digitalizovani i imaju dokaznu snagu originala.

Za ispunjenje obaveze pouzdanog čuvanja, koja proističe iz pomenute Uredbe, **program Kancelarko će ponuditi jednostavno softversko rešenje svojim korisnicima!**

Skeniraj QR

Prijavite se za rešenje:
paragraf.rs/earhiv

LEX SUMMIT

K O P A O N I K

30. NOV – 3. DEC 2025.

HOTEL GRAND

PRIJAVITE SE

Fiskalni putokazi

Porezi, računovodstvo, zarade, devizno poslovanje

Budžetski vrhovi

Pravo i finansije u javnom sektoru

Kadrovski kompas

HR & Radni odnosi

PARAGRAF.RS

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

ISSN 2217-3803

9 772217 380008

Broj izašao iz štampe

31.10.2025. godine

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd
336.2+657

PORESKO-računovodstveni instruktor : časopis za poreze, računovodstvo, reviziju, zarade i druga primanja / glavni i odgovorni urednik : Aleksandar Milanović. - [Štampano izd.]. - God. 1, br. 1/7 (2010)- ; Novi Sad : Paragraf Lex, 2010- (Nova Pazova : Beograd). - 28 cm
Drugo izdanje na drugom medijumu:
Poresko-računovodstveni instruktor (CD-ROM) = ISSN 2217-3293
ISSN 2217-3803 = Poresko-računovodstveni instruktor (Štampano izd.)
COBISS.SR-ID 179253260